

JOANNIS SAMUELIS CARL
ICHNOGRAPHIA
PRAXEOS
CLINICÆ

duplicis methodi

pro usu

in

Tyrocinio practico

Memoriæ ac Judicii
concinnata.

Accedit

ICHNOGRAPHIA
ANATOMIÆ
ET
CHYMIÆ
nec non

FORMULARUM.

BÜDINGÆ,

Apud Joh. Fridr. Regelein.

Anno MDCCXXII.

Path. 220.

Med.

Ther. gen.

Carl

161

JOANNIS SAMUELIS CARL
ICHNOGRAPHIA
PRAXEOS
CLINICÆ

duplicis methodi

pro usu

in

Tyrocinio practico

Memoriæ ac Judicii
concinnata.

Accedit

ICHNOGRAPHIA
ANATOMIÆ
ET
CHYMIÆ

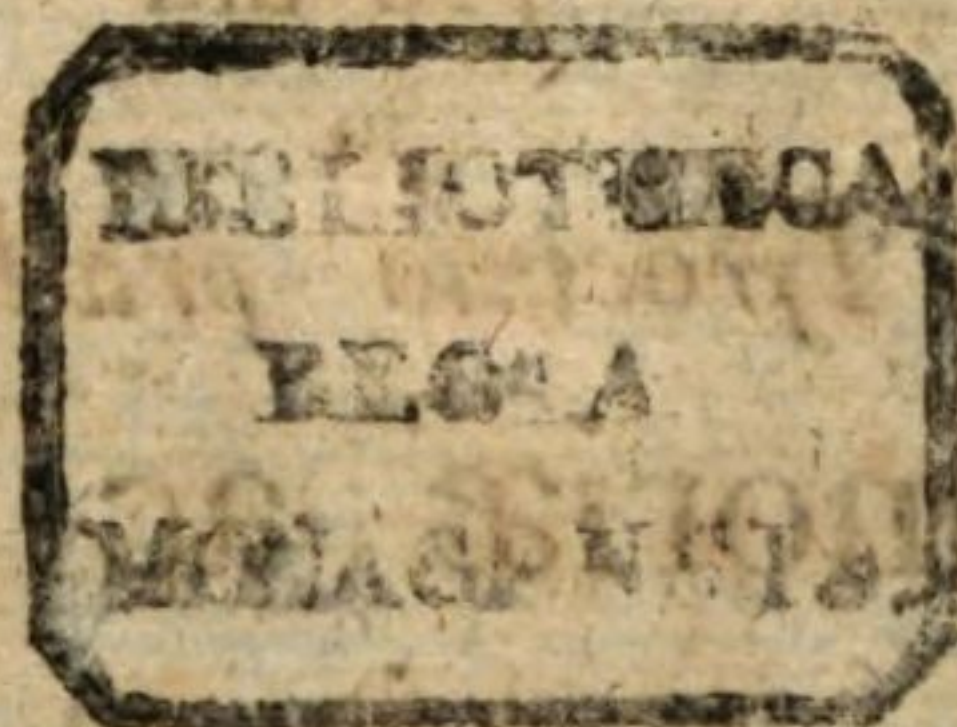
nec non

FORMULARUM.

BÜDINGÆ,

Apud Joh. Fridr. Regelein.

Anno MDCCXXII.

PRÆFATIO.

Compendiorum usum & abusum esse, & ratio & experientia dictitat. Nec ullum rei gnarum fore arbitror, qui inficias poterit ire. Usus est, ut tam ambages verborum, quam rerum conculcationes alienarum rescindantur, itaque utilium, necessariorum, magisque ad scopum præfixum facientium argumentorum nucleus à cortice denudatus in iudicii, ingenii, memoriæ culturam & custodiam eo aptius tradi possit. Abusus est, dum ex trito proverbio compendia fiant dispendia, & breves laborantes obscurifiant, sicque sensim pondera rerum brevitatis otiique studio obterantur, & deperdantur. Quemadmodum vero nec usus propter abusum negligendus, ita nec abusus fragmenta ex usus necessitate subticenda. Animus, solidi usus studio de-

ditus, viam regiam premit, devias utrinque vitat & declinat.

In medicina tum theoretica tum practica ichnographica & orthographica docendi methodo locum & usum esse, à priori & posteriori deprehendimus necessarium. Multa sunt, quæ, secundum Galenum, nec dici nec scribi possunt, adeoque, si singulæ observationes, maxime individuales, literis consignari placeret; tum sane quivis rei arbiter cognosceret, omnem mundum ad hos libros recipiendos angustiores futurum. Animus sagax ad judicandum aptus ex generalissimis, (veluti è paucis alphabeti literis infinitæ voces formantur) problematibus, axiomatibus, experimentis in innumeris applicationibus singularibus idoneam coordinationem reperire poterit. Multa sunt aliena, quæ dedisci ac rescindi magis merentur, si verum ac utile in apricam culturam devenire ac produci debeat. Attamen, cum objectum nobile ac grave manibus, oculis, ac menti obversetur, sc. vitæ, sanitatis, imo animi, salus: profecto nil, quod scopum hunc ferit, satis enucleari, repeti, inculcari, excoqui, amplificari posse, quivis dignitatem rei perpendens affirmabit. Quamobrem qui
uti-

utile dulci cum necessario apte commisce-
re laborat, & in facilem congruumque
usum traducere; ei utraque via angusta &
ampla patet permigranda, & alios in hanc
duplicem semitam perducendi.

Cum post exantlatos studii academici
labores culturæ Medicinæ clinicæ ani-
mum applicarem; tum tanta angustia
mentem rei gravitas obruit, ut partim in
amplissimis systematibus vastum campum
supereffe arbitrarer, in quo seminula ap-
propriata adhuc investigari debererent,
partim in angustissimis compendiis nucle-
um spurcitie superinductum ac tectum,
usuique incommodum esse existimabam.
Anxius dum ita intra coelum terramque
hæreret animus, praxeos clinicæ primor-
dia in viam amplam & angustam introdu-
cere nitebar, maxime dum vivus mihi ho-
degus deesset, qui indice digito rectam
metam mihi monstrare posset. Quam-
obrem, cum in quovis casu, maxime ejus
exitu, ingens, sollicita, ac mœsta pervesti-
gatio ac dijudicatio omnium conaminum,
bene vel male cedentium, animum permi-
graret, ac inde tot cautelarum ac errorum
numeros deprehenderem, quos vasta sy-
stematum, imo & singularium observa-
tionum acta & ephemerides, quin nec Zo-

diaci ac collegia non caperent ; in hoc rerum statu in amplissimum campum historiae medicae, phaenomenorum ac circumstantiarum collectionem excurreram, ut sub eorum comparatione judiciofa tum aethiologica conclusio, tum therapevtica applicatio firma, certa ac dogmatica prodire posset ; quin imo & haec amplitudo angustior justo videbatur, & ita, ut ad intimiorem individualitatem recurrerem, aequum duxi, initia capeffere sub aliorum, maxime exercitiorum, nutu, quos ad societatem iatrotereticam invitavi, eos scilicet, qui in propiore vicinia non solum mecum vivebant, sed de quorum integritate attendendi ac communicandi mihi constabat. Licet vero ita in singularissimis consultationibus amplas circumstantiarum animadversiones quaeritarem, tamen errare, peccare, labascere mihi quasi proprium manere cognoscebam, hincque animum angore sepultum perpetuo circumgestabam, dum indies plures errores & novas cautelas ex damno deprehenderem.

Hoc periculum ut declinarem humana inter consilia epitomandi studium adsumpsi, ita ut varias probatiorum practicatorum ac observatorum, systematumque methodos

dos in angustum syllabum indicationis ac indicati coegerim, quem in quovis obveniente casu consulere, combinare, feligere, itaque memoriae ac judicii culturam eo magis facilitare possem.

Inter ejusmodi epitomes erat una, quam non tam ex Stahlilianis scriptis, ac dictis, quam ex tali fundamento collegeram, ac quotidiano usui consecraram & confirmaveram, altera, quam ex systemate Ettmulleriano concinnaveram. Taceo reliquas epitomes ex Scretæ, Camerario, Sydenhamio &c. cum non dubitarem, ex duplici hac scaturigine solidioris theoriæ ac praxeos me salubres rivulos esse adeptum.

Quamquam vero mei voti satis feliciter compos redderer: attamen Θεῖον quoddam, certe nutus divinus, memet semper in omnis scientiæ ac artis acumine suspensum relinquebat, omnis virtutis humanæ fulcro privabat; ad minimum, si sensuali quasi menti manibusque superesse quid necessarium judicabam, in summam simplicitatem me semper ex tanta armaturæ farragine ac splendore therapeutico relegabat. Inde ejusmodi exitus coronabat opus, ut, quo simplicius autocratorem naturam sequebar, etiam nudo sæpe diæ-

tetico regimine , eo citius , securius , & certius ad metam optatam pervenerim ; & contra , quo altius in scientiæ ac artis acumina ascendebam , eo magis trepidante pede ingredi debuerim , imo altos lapsus & hiatus subierim.

Quæ rerum facies quemvis dextrum judicem , maxime in pari tramite positum , docebit , quam plumbeus ac ferreus , imo saxo durior , sit labor medicus , cum vitæ cura in conscientia sua conflictari , ut non tam omnem movere lapidem æquum fasque esse ducat pro facilitando negotio , sed quàm longissime avolare ex hoc antro , quasi conetur , ni superiorum , juventutis , imo divini nutus suffragio introductus fuisset. Ego sæpe animi voce Numen altissimum alloquutus : O bone DEUS , ego nil sum , nil scio , nil possum , nil mereor , nisi tartara. Omnes felices successus sunt emendationes meorum errorum , quos in exitu sapientia tua detexit. Quanta quanta angustia , tenebræ , profunditas in hoc antro delitescit ! Humani oculi hebetiores sunt , quam ut hi recessus pervestigari queant. Manus nostræ imbecillæ , imo morte rigidæ , quam ut mortis & morti inflictus avertere possint ! Omnes funesti ac periculosi progressus sunt effectus

ctus

Etus meæ humanæ scientiæ, meorum artificiorum. Hic deprehendo incuriam, ibi negligentiam. Hic inscitiam; ibi sordiam. Tu es autor, protector, conservator vitæ ac sanitatis. Ego destructor, quasi mercede conductus ad morticinia forem. Eripe animam; nam perit inter tales luctas & periclitationes. Miserere ac consule tecto auxilio ægris contra tot artificiorum labes. Tua manus est, quæ fauciat & quæ sanat. Medentes & medendi hunc scopum ignorant, prætereunt, ac negligunt. Omnes simul cuticulæ non cordis curatores esse anhelamus, & strenue laboramus; eoque ipso utrumque perdimus. Quæ, quantæ, quam crassæ densæque tenebræ sapientiæ lumina obsident, cum agrestis debilitatis, simplicitatis, egestatis defectus sibi relictis citius, securius, certius, ac facilius restituantur. &c.

In hoc impigri & solliciti laboris stadio cum per plures annos decurrerem; subvenit alia cognata fors, quæ sollicitudinem auxit, nimirum, provincia aliqua amoris officio demandata, alios tyrones in medicinam theoreticam & practicam introducendi, & quidem succisa via ac methodo, ad scopum tamen sufficiente, ne

in alieno ac peregrino ambitu longe ac moleste oberrare necesse haberent. Petitionis & conaminis difficultas à me aliter impleri non poterat, quam ut juvenes hos in meam ante memoratam tramitem pedem figere incitarem; sc. tum amplitudinis, tum angustiae, tum annihilationis.

Primam viam nec quæsi nec monstra- vi in systematico hypothesium campo, multo minus in scientiarum sororiarum suppellectili, ne opinionum commenta mox delenda ipsis paucis diebus gravia forent. Montravi viam amplam in naturæ operibus, actibus morbiferis, passionibus ac circumstantiis realibus colligendis, cognoscendis, combinandis prudente ratiocinatione pro applicatione æthiologica & therapevtica, ut ita solidum argumentum semper permigraret animum, tum œconomiam actus vitalis morbiferi per omnes sui recessus verè pernoscenti, tum ægris utilem historiam loco ludicrarum hypothesium in usum regiminis enarrandi.

Angustam ostendi viam, dum catervæ morborum in summa genera pauca revolvipossunt, sc. anomalias pulsus & toni, quæ etiam paucam & simplicem indicationis & indicati applicationem & conformitatem deponunt. Hanc angustiam me-

mo-

moriæ consulturus initiandis in epitomes satis ichnographicas deduxi, quarum specimen in Praxeos medicæ therapiæ generali ac speciali luci publicæ est expositum; uti amplioris viæ in Specimine historiæ medicæ documentum datum. Imo in Tabulas synopticas redegerunt totam amplitudinem, quæ pariter usui publico oblata.

Tertia via, quæ amplam & angustam semitam in nihilum convertit, est illud simplicitatis arcanum, quod nec dici nec scribi potest. Est certe Θεῖον aliquod, quod DEUS revelat illis, qui summa artis ac scientiæ acumina relinquunt, & in summa humilitate manum Domini fauciantis ac sanantis aspectant, auscultant, & ita veram artem curandi morbos per expectationem discunt.

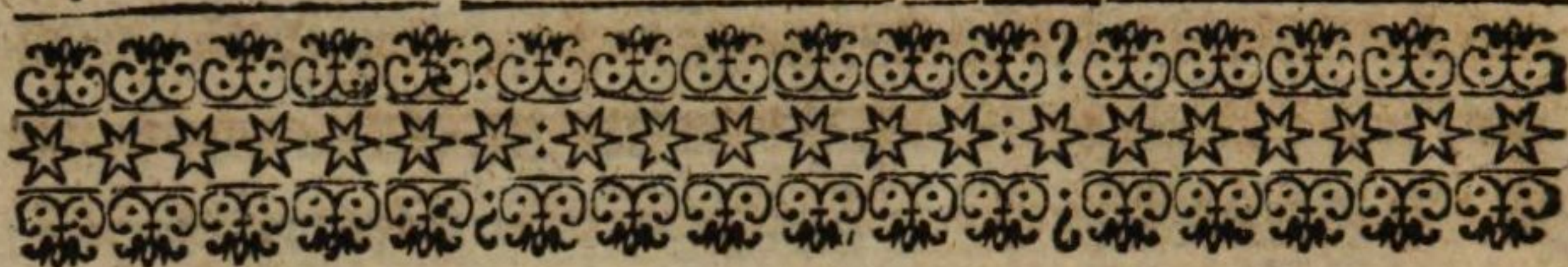
Cum hæc postrema medendi ratio certa & secura paucis medentium ac ægro- tantium arrideat, sed magis artificia dubia ac fatua, licet ad rectitudinem simplicem natis, placeant: æquum tamen arbitror in gyro medico tali oberrantibus tyronibus quocunque modo, licet levidensi, sub- venire, & nunc reconditos recessus actus morbiferi revelare, nunc ministeriorum ambages in acutam apicem colligere ac
con-

conglutinare. Quamobrem Juvenibus clinicae loco strenae votivae offero, juvenile olim mihi collectum subsidium, five memoriae five judicii fulcrum sit futurum, sperans, paucas has pagellas & sumptus & otii praemium reportaturas, ut vices manualis subire queant. Ex fororiis scientiis, anatomiae, chymiae, &c. ichnographias adjeci, pari intentione, ut multa in multo, meditullium ex ambitu colligatur, & uno intuitu oculi recolligatur facile id, quod multas ambages alias explet, adeoque vires animi, corporis ac vitae definitae, si non ad aeternitatem, tamen ad intimiorem realitatem applicentur. Omnia tyronibus non adultioribus sint consecrata; nemo tamen reprehendat formularum defectus, quos tamen tyrones pharmaciae, ne dicam medicinae, ex indicatorum recensionibus conglutinare valebunt. Ne tamen hic defectus utilis imbecillioribus medentium & aegrotantium damno evadat, adjeci & hic selectus specimen.

Ichnographiæ

PRAXEOS
CLINICAE

Methodus prima.

CLASSIS I.

DE

Anomaliis motus Pulsorii

sc.

Febribus.

Membr. I.

Therapia Februm generalis.

UTi omnis *morb*us est *molimen naturæ* ad id, quod *æconomia vitali* in fundamento mixtionis, vel actu vel potentia, directe vel indirecte, *adversum* est, per varios *motus secretorios*, horumque proportionatam *intentionem*, justam *directionem* & adæquatam *executionem eliminandum*: ita febris præcipue in eminentiore quasi gradu & statu hoc titulo gaudet, indeque in ministerio medico hanc generalem indicationem postulat, quæ scilicet *in omni febre* possit ac debeat administrari, sc.

1. *ut motus sanguinis*, ad secretoriam depurationem auctus, *inordinato, equali, proportionato gradu conservetur.*
2. *ut omnia impedimenta*, quæ tum febrem, ut causa continens, foveant, tum exacerbent, *removeantur.*
3. *ut natura ad excretionem* materiæ corru-

ru-

ruptivæ omni modo *excitetur*, *roboretur*, *invitetur*, *nullo vero modo avocetur*, & *motus salubris suffocetur*.

1. *Intensio motus secretorii in equali gradu conservatur in genere per acrimoniæ humorum sulphuræ fermentescentis, facile turgescentis, temperationem absorbentem, præcipitantem.* Fit hoc pulv. temperante bezoardico, semel, bis versus & in paroxismo dando, ex conch. tartarifatis, vel citratis, nitro depur. tart. vitr. ant. diaph. cinnabarisque pauco. *Adjuvatur hic scopus*, si fluxilitas humorum promoveatur sufficiente dilutione temperante potu calido thee, coffee, cerevisia tenui, decocto CC. citrato, scorzone-ræ, ex hordeo, passulis, aniso &c.

2. *Impedimenta motus febrilis remonentur, vel si impuritates generales internæ corrigantur & auferantur, vel si in primis febris specialis causa continens removeatur*: sc. in inflammatoriis per specialem staseos ac coaguli resolutionem, in malignis per miasmatis putredinosi excretionem diapnoicam; in intermittentibus per visciditatis resolutionem & evacuationem.

3. *Naturæ robur in excussorio suo molimine excitandum & conservandum per analeptica specifica, sc. alexipharmaca.* Danda vero sunt *sub declinatione paroxismi* & exitu quasi motus febrilis intensi, quando æstus per se remittit, pulsus elatior redditur, manus humidiores pororum apertionem & diapnoes proventum indicent, scilicet præcipue dentur versus primum dilu-

diluculum in acutis ordinatis, vel in anomaliis remittente solum æstu. Dentur *dosi* magis *refracta*; quæ alterat naturam turbatam, in auctiore vero præcipitant facile motus. Alexipharmaca rediguntur in eff. ex rad. pimp. aut vincetox. helen. diptam. angel. imperat. carlin. h. scord. c. sp. vini rect. super fl. samb. iterato abstracto extractis. *Adjuvatur* naturæ *excretio* tum hoc stimulo opportuno tempore dato, tum etiam congruo regimine, calore moderato, quiete corporis & animi, abstinencia, potu calido; ita nullæ excretiones, neque per interiora fientes ac periculum minantes, impediuntur.

Membr. II.

Therapia Februm acutarum.

Artic. I.

Pestis.

Venenum halituosum transpiratione insensibili leni est *excernendum*, quo *fixe* i. *alteratio naturæ trepida placanda* est per *alexipharmaca & specifica*, iisque *ad motum lenem excretorium ducenda*. *Specificæ* reputantur ossa hominis mortui, camphora, quæ tamen dubiæ satis sunt energiæ. *Alexipharmaca* sunt recensita superiora, ea solum discretionem adhibenda, ut in *calidioribus* temperatiora, ex scordio, pimpinella, vincetoxico &c. in *frigidioribus* calidiora ex angelica, imperatoria &c.

ma-

magis usurpentur. Si camphoram adhibere placeat, detur parva dosi ad gr. 1. 2. cum nitri dr. sem. In *sensibilibus siccioribus*, cholericis commendantur tenuiora, leniora, diapnoica ex aquis diaphoreticis, plantag. samb. galeg. Sæpe etiam *miasma* pestis *humoribus* biliosis est *immersum*, ut tenui diapnoe non secedat, sed excretiones internas vomibundas & catharticas formet: Proinde nonnulli huc ducere naturam consultum judicant per *laxantia* adæquata c. alexipharmacis unita, ex extr. panchym. Cr. c. eff. alex. acidulata. Quæ tamen indicatio summa *cautione* indiget.

2. *Materia sulphurea sanguinis* ad corruptionem tendens *imbibenda* & præcipitanda est per absorbentia interposita, quæ insuper ferum falsum, tanquam motus intensioris productum, invertunt, scilicet per pulverem temperantem absorbentem iterato adhibendum, per acida, citri, berberum, cum aquis & syrupis analepticis in potu usurpanda, quæ simul siti & virium conservationi inserviunt. Idem præstat interpositus usus aquarum sic dictarum perlatarum ex absorbentibus maxime acido vegetabili aliquo semisaturatis, uti citri, tartari, aceti, cum aquis diapnoicis. Commendant hoc scopo nonnulli margaritas ipsas & lapides pretiosos, pro tono vitali conservando; imo excretionibus nimis moderate cohibendis: quo scopo & alia terrea bolaria adhibentur, ea modo cautela, ne evidentior adstrictio excretiones utiles cohibeat.

Regimen in hoc morbo est 1. moderatissimum

mum *diapnoicum* in summa quiete corporis & animi, *calor* non major sit, quam adstantes & æger ferre possunt. Æger in *quiete* bene obte-ctus jaceat, ne vel jectigatione aër ventilatus illabatur & excretionem insensibilem reprimat, vel natura intus in molimine suo discussorio per-turbetur. Sydenhamius dissuadet absterfio-nem sudoris, uti & mutationem indusiorum & linteaminum, ob metuendam aëris ventilatio-nem. 2. *Potum* commendant scriptores pestis merito tenuem aqueum, decoctum scorzone-ræ citratum, hordeatum, passulatum, infusa calida, thee &c. 3. *Cibus* sit vegetabilis ex prunis, passulis, pomis, jusculis; pro *analepsi* condita ex fructibus rubi idæi, berberum, cy-doniorum, citro, in conditura, succo, vino, oblatis.

Symptomata ita tractanda sunt, ne prima-rius morbus inde negligatur.

I. *Cephalalgia* temperatur & repellitur per epithemata acida c. verberna, ruta, baccis juni-peri &c. per Sp. vini camphoratum crocatum, item per unguentum alabastrinum cum cam-phora, pauco opio, oleo L. rhod.

II. *Phreneticae congestiones ad caput* repel-luntur bufone exsiccato, vel per infusionem macerato, ad verticem applicando. Derivatur quoque usu vesicatorii. Usu vero *interno* hoc scopo proficit elect. de ovo ob nucem vomicam, in *leniore malo* sufficiunt diluentia alexiphar-maca, regimen diapnoicum, remedia antice-phalalgica.

III. *Debilitati virium* succurrunt acida ve-ge-

getabilia, aquæ analeptica, imo vinum concentratum, essentia vini.

IV. Bubones ad suppurationem maturam promovenda, anthraces tanto magis, uti magis præcipitis putredinis. Fit hoc per cataplasmata & emplastra mucilaginosâ, emollientia. Illa sunt ex rad. alth. lil. alb. h. malv. pariet. mercur. S. lini, foen. gr. ficubus cum lacte in pulpam coctis & calide repetito applicatis. Hæc vero sunt emplastra de meliloto, diachyl. cum camph. *Apostemata maturata rumpenda* sunt emplastro mellito, ex melle farina cum pauco oleo & croco, imo sectione *aperienda, pus sensim educendum, & fundus apostematis balsamicis mundificandus, defendendus & ad consolidationem* promovendus, scilicet ess. myrrh. succin. cum pauco sp. tereb. iterato ad plures guttas est instillanda. *In anthracibus* myrrha largius adsumitur, in bubonibus vero, ess. succ. Sub tali vero bubonum externa tractatione regimen & *medicina interna* alexipharmaca sedulo est continuanda, etiamsi euphoria præsto esse appareat. Quodsi ejusmodi *tumores* critici *retrocedere* videantur cum internis turbis succedentibus, tum *elicere* iterum eos solent ferro calido admoto, itemque vesicatoriis in vicinia admotis.

Quoad *præservationem* notandum, i. quod eadem convenient, quæ curative sunt comendata: 2. quod evacuationes per V.S. vomitionem, purgationem, fonticulum, consuetæ & necessariae ex individui habitu, mature sint repetendæ, siquidem ejusmodi remedia curative non conveni-

unt. 3. Quod temperantia, sobrietas, vigor animi & corporis lautam prophylaxin formant, e contrario statu edocemur.

Articulus II.

De febre maligna petechiali.

Materia acris salino-sulphurea, biliosa fermentescens corrigenda, invertenda, incrassanda per absorbentia temperantia versus & in paroxysmo 1. 2. 3. vicibus danda, ut ita opus naturæ secretorium adjuvetur.

Excretio fermenti putredinosi promovenda est remittente paroxysmo, tum per regimen temperatum, quietum, continuum, non tamen sudoriferum; tum etiam per stimulum alexipharmacum, si hic opus fuerit ob agentis perturbationem. *In virili* quidem *sexu* & in æstuosiore temperamento alexipharmacum convenit temperatius, mixt. simpl. probe acidulata. *In fœminino* a. aut frigidioris subjecto eff. alexiph. scordiatum, parca tamen dosi danda.

Quod si vero per venæ sectionem aut diaphoresin cura sit inchoata, tum hæc sine remissione aut interpositione temperantium est continuanda.

Symptomata simul urgentia sunt respicienda. 1. *Calor & sitis* requirunt diluentia, sufficienter ac tepide data, decoctum CC. scorzonæræ, hordei &c. Si *tussis abest* in spongiosis, acidula profunt, tinctura rosarum, clystus antimonii, sp. nitri dulcis: *si adest*, acetositas citri

tri illis crudioribus est substituenda. 2. *Appetitus prostratus* nihil indicat. *Cibi* è vegetabilibus, pruna, poma, passulæ conveniunt. 3. *Somnus* non provocandus opiatis. Sufficit emulsio ex sem. pap. card. mar. c. aquis diapnoicis: Uti & dilutio largior, item alvi lenis reclusio per globulos moschatos. 4. *Dolores capitis* discutiuntur camphoratis, in statu repelluntur unguento alabastrino c. camph. ol. rhod. ad verticem & tempora applicando. 5. *Cruditates* primarum viarum, cardialgiam anxiam, nauseosam, oppletivam, vomibundam generantes corriguntur vel digestivis, vel laxante rhabarbarino, aut clystere emolliente salino evacuantur, quæ tamen in primo principio adhibenda. 6. *Virium defectus* in statu & declinatione refarcitur aquis diapnoicis odoratis, ceraforum, rub. id. meliss. rosar. cinam. namph. c. syr. analepticis rub. id. cort. aur. &c. itemque pane & vino saccharato exotico. 7. In *congestione ad caput* inflammatorio-anginosa delira prodest venæ sectio sub lingua, hirudines, scarificatio narium. 8. *Aphthæ* malignæ absterguntur ess. succin. myrrhæ, alexipharmaca. Repelluntur bufone vivo in ore detento.

Articulus III.

De Variolis & Morbillis.

Excretionem *legitime* succedente *abstinendum* est ab omni, maxime sensibiliore, medicatione, & totum opus auctoritativo naturæ molimini est

relinquendum. *Adjuvatur* hæc excretio tutissime regimine temperato, calido, quieto.

Si vero *impeditius* succedat excretio, *stimulanda* ea est per eff. alex. parce tamen, bis in die dandam, qua optime variolæ sessiles aut retrocedentes attolluntur & anxietates internæ discutuntur. In *statu mediocri* eruptionem leniter sine præcipitatione naturæ expediunt sola absorbentia & diaphoretica fixa cum aquis diaphnoicis, scilicet sambuci, hyssopi, plant. matr. perl. ant. diaph. &c. *Tempore ebullitionis* in adultis plethoricis primo initio, urina cruda, locum habet venæ sectio. Convenit etiam tum laxatio per rhab. merc. d. clysteres; itemque temperatio nitrosa, antispasmodica, absorbentia.

Ex *symptomatibus* occurrit 1. *tussis*, quæ optime discutitur eff. alex. aquis diaphn. emulsivis ex S. aquileg. card. mar. amygd. d. c. aquis diaphn. Si etiam variolæ *stases in pectore* tussiculosas relinquant, tum eæ optime discutuntur continuato usu eff. alex. maxime vero pimpinellæ. 2. *Colli præservatio* fit usu maturo gargarismatis adstringentis ex rad. bistort. vincet. h. salv. prunell. albo græc. rob. diamor. *Extus* camphora, theriaca applicatur. 3. *Oculorum præservatio* fit halitu allii, sp. vini camphorati, pinguedine serpentum, lacte, emulsione cum croco. Imo camphora appensa ad collum oculos & collum præservat. 4. In *aurium suppuratione* convenit eff. bals. instillata. 5. Pro *foveis* avertendis sufficit ol. amygd. am. cum camphora. Ceterum calor externus maturam desiccationem adjuvat. 6. *Epilepsiam* sub initio eru-

eruptionis discutiunt specifica ex lumbricis, cin-
nab. cum aqua fl. tiliæ. In progressu alexiphar-
maca. 7. *Catarrhos* succedentes resolvunt sa-
lina vitriolata, ess. succin. 8. *Vomitus* mode-
ratur nitrum parce & repetito datum. 9. *Diar-*
rhææ accedentes corriguntur simili usu nitri, in-
terpositis alexipharmacis.

Articulus IV.

De Febribus biliosis.

Bilis ardor temperandus ostraceis, crystallo,
creta, similibusque absorbentibus cum nitro
mixtis. Nitrum regeneratum penetrantius
operatur. *Adjuvant* hanc temperationem
etiam decocta mucilaginosæ ex hordeo, CC. ci-
trata; Julapia acidulata emulsiva, ptisana, acida,
rosata, scilicet syr. ros. sol. juscule pullinacea.
Ita ardentes simplices tractantur. *In principio*
earum, si *borboryzantes motus* concurrant, sub-
jectum robustum evemetum sit, & affectus ab
ira post cibos vel potus proxime sit genitus: con-
venit *vomitorium lene* ex oxyfaccharo, in debi-
lioribus præstat rhabarbarum cum digestivis ad-
hibere, aut clysteribus bilem effusam subducere.

In cholericæ febre, in specie ita dicta, pariter
bilis temperanda est absorbentibus, nitrosis, ju-
sculis pullinaceis, decocto CC. citrato. Item-
que succus citri adhibetur, *postea* nuda absor-
bentia cum anodyno leni subjunguntur: si affe-
ctus *invaluit*, additur gr. sem. camphoræ ad sta-
ses ventriculi inflammatorias discutiendas &

prævertendas. Subjungitur *ad noctem* pulv. tonicus ex cryſtallo, coralliis, nitro, cinnabari. *Potus* ſit ſubtepidus. Facta ſopitione *theriaca* pro complemento inſervit. Subjungitur tamen temperans, vinum tepidum roborativum. *Exitus* camphora diſcutit. Sub *exitum* paroxyſmi cujuſvis diſcuſſio alexipharmaca doſi refracta cum eſſ. millefol. eſt ſubjungenda.

In febre cholerae ſymptomatica *ſyncopali adſtriſtio alvi* eſt ſolvenda clyſtere emolliente nitroſo oleoſo. *Interne* conveniunt nitroſa, acida, potus ſufficiens, ſub declinatione alexipharmaca.

In febre *purpurata* pariter *acrimonia bilis obtundenda* eſt pulv. temperante nitroſo, ter, quater in die adhibito. *Mane* excretio per peripheriam promovenda eſſ. alexiph. ſcordiata. *In regimine* omnis refrigeratio vitanda.

In *bilioſis infantum affectibus* ex diæta acida, iracundia nutricis ortis, & fœces virides acres producentibus, convenit *correctio* per cryſtall. mont. abſorbentibus junctam; itemque *mucilaginoſa* ex S. cydon. G. arab. tragac. uſui ſunt.

Articulus V.

De febris inflammatoriis.

1. *Tractatio generalis.*

Sanguis ſtagnans coagulatus inſpiſſatus *reſolvitur* per colliquantia ſalina, ante & in paroxyſmo danda, ſcilicet abſorbentia oſtracea,
con-

conchas, matrem perl. cum aceto dest. vel cre-
more tartari, vel succo citri soluta & semisatu-
rata, addito tartaro vitriolato, antimonio dia-
phoretico, nitro. Vehiculum discutiens ap-
propriatum est mixtura ex aquis diapnoicis
chærefolii, plantaginis, scabiosæ, bellidis,
card. b. &c. Imo *specificè* quasi ejusmodi stases
resolvunt h. chæref. hed. terr. fl. samb. in toto
usurpandi, proinde cum spiritu vini conser-
vandi.

Senescente impetu discussio promovenda leni
alexipharmaco, scilicet eff. alex. scordiata, cort.
chacar.

In *statu plethorico* venæ sectio matura non
nocet, subjungenda tamen & continuanda est
diaphoresis.

Regimen convenit continuum, æquale, tem-
peratum. *Potus* sit sufficiens, temperans, hu-
mectans ex decoct. scorz. cich. CC. Item
emulsiones ex S. aquileg. card. mar. in principio
quadrant, *si tussis urgeat*, additur S. papav.
Usui etiam pro hoc fine est syr. diacod. Mont.
Securissime vero alexipharmaca tussim discuti-
unt. In spongiosis acidum citri *orgasnum*
temperat. Acida mineralia crudiora sunt, tuf-
sim & coagulum facile augent.

Externe usui est fodus loci dolentis calidus,
nervinus, discutiens ex siderit. in specie, uti &
alia generalia nervina, origanum, serpillum, fl.
chamom. samb. quadrant, item empl. resolven-
tia diachyl. c. G. diaph. Myns. de meliloto cam-
phorata.

Si inflammatio suppurascat, subjungenda
B 5 tem-

temperate *mundificantia* ex decocto pyrolæ, fanic. cent. c. pauco melle dulcificata.

2. *Tractatio specialis.*

(1.) *Colli inflammatio.*

In *Angina*, præter medicationem & regimen inflammationis generale consideratio in specie habenda est *plethora*, quæ *imminuenda* per *venæ sectionem* in brachio largiorem, imo postea etiam sub lingua administrandam, si necessitas congestionis linguam inflantis indicet. *Stases resolvuntur* externis penetrantioribus, scilicet fotibus & facculis nervinis ex rad. ir. Fl. bryon. sigill. Sal. hyssop. fl. cham. &c. emplastris G. resinosis camphoratis. Injiciantur *gargarismata* ex decocto salviæ, prun. fl. samb. In mucositate urgente additur sal armon. In ariditate æstuosa nitrum. Specificè additur album græcum, quod & *interne* prodest.

Si inflammatio *suppurascit* & tumor auctus suffocationem minetur: tum *apostema rumpendum* per titillationem fortem gargarismatis injectione perpetrata. Pus ita educitur, abscessus vero *mundificatur* traumaticis extus & intus adhibitis, scilicet decocto ex auric. mur. consolida farac. hyperico cum melle rosarum, rob. diamoron.

Cum vero affectus hic facile *revertatur*, sub anni scilicet reditu, tum *preservatio* mature *instituenenda* est per venæ sectionem, congestionem hæmorrhagicam, & inde evenientem stasin occupantem; itemque per pediluvia, purgationes

nes helleboratas, clysteres revellentes acres pro scopo derivatorio, per gargarismata restringentia pro scopo congestionis repellendæ.

In *uvulæ prolongatione* conveniunt *gargarismata* ex rad. bistort. ari, bardan. caryoph. herb. fanic. cervic. beton. origan. salv. ficubus, nitro, alumine. Fodus convenit ex zingibere, item eff. lign. ol. carioph. Ad *verticem* applicatur ol. succini.

(2.) *Faucium inflammatio.*

In *aphthis malignis* indicatur *abstersio* cum penicillo, subjuncta *mundificatione* ex eff. balsam. myrrhæ, succini, aloës. *Interne* continuanda sunt alexipharmaca, itemque adhibenda balsamica temperata cum specificis, scilicet liquamen myrrhæ cum albo græco.

In *aphthis simplicioribus* sufficiunt *gargarismata* abstergentia dicta cum melle rosarum.

In *tonsillarum* inflammatione conveniunt *fodus* nervini, itemque spiritus vini camphoratus, emplastra resinosa discutientia. *Interne* resolventia & diaphoretica generalia; In muco-
so vero statu penetrantiora catarrhalia & purgantia pro derivatione adhibentur.

(3.) *Pectoris inflammatio.*

In *pleuritide & peripneumonia* tractatio generalis interna febris inflammatoriæ adhibenda. *Venæ sectio* in opposito plethora urgente convenit. *Specificæ* S. card. Mar. in emulsione vel in pulvere a plebe laudatur. *Alvus* expeditur
cly-

clystere leniente. *Diapnoe* conservatur eff. alex. scordiata, cort. chac. Si inflammatio pleuritica in *empyema* transeat: tum pus ex thorace educitur, *paracenthesi* facta intra 5. & 6. vel 6. & 7. costam: postea decocta vulneraria *injiciuntur* ex herb. hed. terr. pyrol. veron. scord. addito melle rosato, myrrha.

(4.) *Ventriculi inflammatio.*

Præter generalia profunt *specificæ* eff. millefolii, item alb. græc. vel in pulvere vel in aqua coctum & filtratum adhibendum; *extus* camphora.

(5.) *Inflammatio Intestinorum Iliaca.*

In specie indicantur 1. *vena sectio*, 2. *temperatio* nitrosa, 3. stasin *specificæ colliquantia* ex sang. hirci, chærefol. item *clysteres* ex lacte, nitro, fl. samb. chæref. &c. pro immediata resolutione perpetranda, 4. *extus* camphorata.

(6.) *Hepatis & lienis inflammatio.*

Indicantur in specie 1. sedulus usus *colliquantium*, 2. *discutiunt specificæ* bellis, rad. cichor. hed. terr. *generaliter* vero alexipharmaca ex scordio, mumia, tinctura bezoardica Mich. 3. *analepsis* interponitur emulsiva c. S. aquilegiæ. 4. Post morbum *vulneraria* prudenter subjungenda. *Specificum* pro hoc scopo putatur aqua geranii. 5. In primo principio, si status plethoricus subsit venæ sectio administranda, maxime in pede, subjuncta diaphoresi. 6. *Al-*

vo in specie etiam est succurrendum per rhabarbarum, clysteres carminativo oleosos, nitrum.
7. *Hæmorrhagia* accedentes non sistendæ adstringentibus, sed temperandæ per nitrosa, c. MP. de cynogl. acuata.

(7.) *Renum inflammatio.*

Præter tractationem generalem conveniunt *externa* paregorica discutientia, sacculi ficci vel in vino cocti.

(8.) *Meningum inflammatio.*

Indicatur *ventilatio sanguinis* congesti in vena frontis, in raninis, vel scalptio narium. *Discutiunt specificè* bufo vertici applicatus. Item epithemata ex verbena, nucleis persicorum, camphora; nec non unguentum alabastrinum c. camph. ol. L. rhod. *Revellunt* clysteres acres, item cataplasmata ex fermento panis, stercore columbino, pipere, sinapi, aceto, ad plantas pedum applicata. *Intus* præter generalia conveniunt electuarium de ovo, nuxvomica, cinnabaris; nec non diluentia & potus multus ex decocto CC. *Resolutionem* promovet succus chærefolii, *temperationem* nitrum: *Discussionem* diapnoe jam præsentem promovet eff. alex.

(9.) *Capitis inflammatio erysipelacea.*

Indicatur *interna discussio* per alexiph. cum aquis diapnoicis, absorbentibus, temperantibus, laxatione. *Externæ* camphorata, sacculi pa-

paregorici. In effectu *recidivante* indicatur, 1. *ventilatio sanguinis* assueta *repetenda*, 2. in sexu sequiore *mensium* in ordinem *reductio*, 3. *laxativa* cruditatem *subductio*, 4. *orgasmi* & *acrimonie* sanguinis diætetica & medica *alteratio* & *temperatio*, maxime nitrosa.

Articulus VI.

De febre catarrhali.

Mucus, propter cujus secretionem excitatur motus febrilis, ad separationem disponitur per *resolventia* pro diversitate temperamentorum electa & adhibita. In *calidioribus* per salina colliquantia, arc. dupl. sol. conch. in paroxysmo data: In *frigidioribus* per alexipharmaca, rad. catarrhales, G. resinas, myrrham, succinum ter in die data. Unde commode *remittente* paroxysmo bis vel ter eff. alexiph. quædam adhibeantur, sub *impetu* vero paroxysmi datur salinum temperans.

Tussis sicca incrassatur liquiritia cocta, emulsionem amygdalina. *Securius* adhuc alexipharmacis discutitur.

Alvus libere servanda est per diætam liquidam ex pomis, prunis coctis; itemque clysterem; uti & pilulæ aperientes ante paroxysmum datae, ut in illo operentur, profunt.

Senescente impetu parcius dentur medicamenta. Conveniunt diaphoretica fixa cum absterfivis, corallata, laxatio mercurialis.

Si lenta vel hectica succedat, profunt alexiphar-

pharmaca ex rad. ari. helen. pimp. imperat. ter in die sine regimine data, interposito ad noctem absterfivo.

In *catarrhis* ejusmodi non adeo *estuosis* quadrat solum laxatio ex merc. d. pil. becch.

Articulus VII.

De febre ephemera & continente.

Ad resolutoriam sanguinis abundantis consumptionem promovendam nervus medicationis intendi debet : Scilicet *aquales sanguinis dissipatio conservetur* per regimen continuum quietum, per sufficientem dilutionem temperantem, acidis citri maxime acuatam; Ut simul *materia acris* orgastica, uti motus progressivi intensioris productum, *obtundatur*, absorbentia præcipitantia cum diaphoreticis fixis & aquis diapnoicis juncta sub exacerbatione paroxysmi semel vel bis in die adhibenda. Ventilatio sanguinis *in principio* hujus affectus præ aliis febribus secure adhiberi potest : attamen non tollit intentionem resolutoriam, contra vero magis sensibilem & debilem reddit naturam, maxime ad recidivantes motus disponit. *Sub exitu* si appetitus & vires diutius emanent, depuratio laxativa primarum viarum subjungi potest. Sudorifera intentio hujus febris sanguinem facile in viscera compellit & stases inflammatorias generat. E contra adstrictoria & refrigeratoria suppressio stases seroso mucidas relinquit & febres
len-

lentas progenerat, quæ alexipharmacis & colliquantibus resolvi debent.

Articulus VIII.

De Febris compositis.

1. Ex acuta periodo.

In *continente cum continua* impetus excretorius sudoriferus tanto magis vitari debet, & contra dirigere animum, ut *motus excretorius in æquilibrio conservetur*, *secretiones* leniter expediantur, & eo scopo colliquantia, absorbentia, temperantia in paroxysmo adhibeantur, *sub ejus declinatione* vero lenissima alexipharmaca aut saltem regimen quietum sufficiunt.

In *synocha cum putrida contagiosa* ventilatio sanguinis nullius est usus, utpote naturam in actu leni secretorio occupatam avocat ad actum excretionis sinceræ, ut circa tempora critica exundantiam hæmorrhagicam moliatur, & ea propter congestiones ad caput instituat, unde crisis perversa in angina, aphtharum, phreneseos proventu exoritur. Si ob synochi complicationem venæ sectio fuerit instituta, statim tum regimen perpetuum diaphoreticum est subjungendum. Ceterum vero *omissa venæ sectione*, *ad lenem & constantem motum secretorium* per præcipitantia cum alexipharmacis *alter-nate curam impendere* debemus.

In *synocha cum biliosis* ventilatio sanguinis non quidem biliosa est, sed tamen ad eam susci-

suscipiendam nulla urget necessitas. Illud vero observandum, ut commotiones vomibundæ in statu plethorico eo lenius excitentur, contra vero magis *temperationi* biliosæ materiæ ejusque *derivationi* clysticæ vel laxativæ *studeatur*.

In *synocha cum variolis* complicata adultiores sub initium venæ sectionem jam ferunt, sed ea pariter nullius urgentis necessitatis existit. *Cavendum* vero hic summopere est a stimulis calidis expulsiis, siquidem variolæ facile turmatim & præcipitanter prorumpunt, nec diu persistunt, sed facile retrocedunt, aut inæqualiter suppurantur. Quamobrem in hac complicatione *equilibrium* constans temperatum *motus expulsi* per absorbentia, regimen temperatissimum &c. est *conservandum*.

2. De Compositis ex intermittente periodo.

Uti in priore genere compositionis status accedentis synochalis minor consideratio habetur directe eum oppugnandi: ita contra in intermittentibus sub accessu alieni, maxime acutioris morbi, alia ingredienda est via, ut labis sanguineæ potior ratio habeatur, quam primarum viarum læsionis, licet hæc causam continentem febris constituat. Quamobrem prospiciendum, ne tales intermittentes compositæ vel per calidam tractationem tanto magis in acutam inflammatoriam febrem præcipitentur, vel per adstringentia chinata in oppilationes viscerum hæcticas, cachecticas, hydropicas. Medicatio vero acutæ ac intermittentis febris adæquata

hic commode conjungi potest. 1. Ut *resolutio viscositatis in primis viis* hærentis per digestiva salina, absorbentia, *ante paroxysmum* data, intendatur. 2. In *paroxysmo* impuræ *æstuosæ materiæ obtusio*, *orgasmi temperatio*, *secretionis expeditio* promoveatur per nitrosa cum absorbentibus data. 3. *Discussio* vero & *excretio* promovenda est *diebus intercalaribus* per alexipharmaca. 4. Si *mitescat affectus*, *resolutæ materiæ evacuatio derivatoria* instituenda est per gummi resinas, amara, laxantia, aliquot horas ante paroxysmum danda. 5. Si febris *intermittens simplex* ex adstringentium chinatorum abusu sit *suppressa*, & in *statum compositum*, maxime vero *confectaria hæctica*, permutata, tum febris sollicitè per deobstruentia est *revocanda & legitime curanda*, quo fine inserviunt pilulæ Beccherianæ, laxantia, amara, salina digestiva, vinum medicatum. 6. Si talis composita febris *a scabie retrocedente* vel *retropulsa* ortum duxerit, tum in specie *ad scabiosæ materiæ correctionem intentio* est *dirigenda*; scilicet a) per diuretica, nitrosa, quibus etiam *orgasmus compescitur*, b) per evacuantia specifica ex merc. dulc. subjuncta & iterato data. c) per sulphurata, quæ inquinamentum scabiosum pari specifica energia invertunt, scilicet simplex sulphur, ejusque flores cum pulvere temperante, solutione concharum, dandi.

Articulus IX.

De febre lenta.

Stagnationes circa viscera *resolvenda* per alexipharmaca temperata, 3. l. 4. vicibus in die sine regimine adhibenda, scilicet essentiam alexipharmacam, cum calidiorem in frigidioribus, tum temperatiorem in calidioribus subjectis. Interponantur præsertim *versus* noctem & *paroxysmum* salina absorbentia ex solutione concharum cum acido citri, vel tartari vel aceti destillati facta, cui additur tartarus vitriolatus, nonnunquam etiam nitrum pro æstus moderatione.

Resolutio *penetrantior* requiritur, si *sabura* viscidior *ab intermittentibus relicta* sit, præsertim in foeminis, scilicet ex amaris, extracto absinth. cent. card. ben. G. res. ammon. galb. myrrh. aloe. Inde pilulæ formantur & in die semel vel bis ad 15.20. dantur. Si *intermittentes* plane *suppressæ* sunt, quæ lentam reliquerint, *revocandæ* ex sunt per talia aperientia amara, pilulas balsamicas, Beccherianas, laxantia &c. & postmodum *legitime* per digestiva tractandæ. In *duplici* ejusmodi casu *post apertionem & resolutionem* digestivam conveniunt *tonica*, martialia, stomachica, infusum aromaticum carminativum ex cent. absinth. Zedoar. aro. cichor. cariophyllata &c.

Si *lenta ab ephemerâ* in plethoricis fuerit reli-

eta & cum passione hysterica conjuncta, convenit V. S.

In viris *si lenta* biliosam anxiam *cardialgiam* generet, indicatur emesis, inter corrigentia vero acidum citri usui est.

Inter *symptomata* vero lentæ febris occurrit
 1.) *Contabescencia*, cui succurritur analepsi ex emulsivis, vino exotico, pane saccharino, cibis expeptis gelatinosis, fructibus horæis. 2.) *Appetitus prostratus* revocatur amaris, eff. card. b. absinthii, Vitr. martis cum aqua vitæ. 3.) *Sudores colliquativi* refrænandi sunt per gemmata ex corall. spec. de hyac. cum nitro & MP. de cynogl. dandis. 4.) In *diarrhæa* eadem est medicatio.

Articulus X.

De Febre hectica.

1. In genere.

Acrimonia salsa, quæ & staseos in viscere & febris hecticæ, scilicet motus progressivi auctioris, productum est, *temperanda*, *precipitanda*, & *edulcoranda* per colliquantia, scilicet sol. conch. corall. cui addi potest arc. d. nitrum, & ita versus noctem adhiberi. In *tenerioribus*, infantili & puerili ætate, convenit præsertim solutio absorbentium cum acido citri, itemque emulsiones saccharatæ cum absorbentibus. In *robustioribus* adhibentur etiam radices abstergentes, ari, pimp. &c. In magis *phlegmaticis* ad-

adhuc penetrantiora, herbæ capillares, marrub. rad. catarrhales, imperatoriæ, levistici, helenii, gentianæ, galangæ &c.

Discussio staseos in viscere *promovenda* est per alexipharmaca temperatiora, scilicet essentiam ex r. pimp. h. scord. cent. card. b. hed. terr. urtic. &c. quæ 2. 3. in die ad gt. 30. 40. adhibetur.

Commotio & evacuatio ad & per ulcerata loca fiens per V. S. in pede vel in principio vel in orthostadia circa æquinoctia institutam avertitur & derivatur.

Alvus leniter *expedienda* est per rhab. mann. merc. d. clysterem.

In dieta potus sit sufficiens, parvis haustibus adsumendus. Cibi sint expepti: juscula gelatinosa, pulmenta, carnes vitulinæ, lacticinia, ptisana cum G. arab. tragac. gelatina CC.

Si orthostadiam recuperarint ægri, profunt vina saccharata, itemque *tonica* ex sp. CC. rect. c. tinct. antim. aut corallia cum ant. diaph. emulsiva, laxantia ex G. juniper. sagap. extr. scord. cent. myrrha, aloe, fl. sulphuris &c. *Traumatica* tum temporis *lenia* in usum vocari possunt; scilicet in pectoris vitio tussilago, bellis; in hepatis hederæ ter. fanic. alchimilla. In splenis virga aurea, hypericum, pyrola. &c. *Diarrhææ & sudores* postmodum eo facilius cohibentur per absorbentia, corallata, gemmata. *Tussim* refrænât MP. de cynogl.

2. In specie hæctica pulmonaris cura

α. Ulcerosa phthifica.

Derivatio affluxus fit per V. S. in pede circa

æquinoctia, subjunctis pediluviiis. *Abstersio* vero per absorbentia, salina, vitriolata, cum temperata discussione conjuncta per eff. alex. t. dec. discutientia, aquas diapnoicas. Temperata *analepsis* simul obtinenda per emulsiva, juscula lubrica, gelatinosa, sacch. cand. conf. rosar. ol. amygd. c. sacch. *Resolutio* staseos obtinetur per decocta veronicæ, bellidis, chærefolii, tussilaginis, hederæ ter. pyrolæ, faniculæ c. melle; item per gummatosa, fumum antimonii. Tonica vero *roboratio* obtinetur per interposita alexipharmaca catarrhalia eff. alex. rad. ari pimp. h. marrub. cap. ven. syr. de tabaco &c. Tum & derivativa *laxatio* subjungenda ex gummatosis c. pauco colocynth. *Affluxus* vero *cohibitio* fit per MP. de cyn. Denique *consolidatio* per balsamica temperata, tereb. coctam. mastich. olib. bals. peruv. de copaiv. rubinum sulph. &c.

β. *Apostematosa* s. *Vomica pulmonum.*

Pariter & hic affluxus *derivatio* fit per V. S. *Discussio* staseos per decocta ex rad. cich. vincet. ari, helen. h. veron. hed. ter. hyper. cent. millefol. additur fantalum & glycyrrhiza. *Temperatio* motus & materiæ acris fit per absorbentia c. MP. de cyn. *Roboratio* denique subjungitur tum per alexipharmaca, tum denique per tonica, terram sigillatam, hæmatitem.

Articulus IX.

De Febris intermittentibus.

1. *Tertiana.*

Causa continens cum sit *saburra viscida*, in primis viis stagnans & opus digestionis impediens: tum hæc *resolvenda* est per digestiva, ut vel sponte naturæ molimine evacuetur, vel artis stimulo eo commodius secedat. Digestiva differunt pro ratione subjectorum. In calidioribus profunt salina cum absorbentibus ex tart. vitr. arc. d. conch. matr. perl. In frigidioribus profunt salino sulphurea, amara, diuretica ex tinct. antimon. rad. incidentibus, ari, Zedoar. imper. pimp. Dentur vero digestiva ante paroxysmum.

Præparata materia si sponte 2. 3. 4. paroxysmo secedat, vel per emesin vel per catharsin, stimulo evacuante opus non est. Sin minus, tum & *excretio promovenda* die maxime intercalari. Fit hoc in robustioribus languidis, appetitum dejectum, amaritiem oris patientibus, per emesin ex tart. emet. ad gr. 2. 3. 4. vel ex oxyfaccharo emetico ad unc. sem. In tenerioribus, ubi in intestinis magis viscositas hæret, eamque dolores tensivi circa umbilicum indicant, profunt laxantia ex jalappa, merc. d. *Quando vero febris diutius jam duraverit*, ut suspicio sit tenacioris materiæ præsentis & fixius etiam hærentis: tum purgantia, acriora ex G.

resinis amaris , myrrh. aloe , MP. d. ammon. Querc. versus paroxysmum danda & una digestiva continuanda. In paroxysmo *si æstus intensior* sit, temperatio motus obtinetur per acrimoniæ obtusionem , nitroso-absorbentem, per regimen temperatum, & per sufficientem acidulatam dilutionem &c. Quo modo etiam discussio in paroxysmi *exitu* promovenda , imo regimine quieto , modicoque alexipharmaco adjuvanda est.

Quando materia est resoluta & evacuata, ut patiens maxime die intercalari orthostadium aliquam recuperet; tum *motus* febrilis *suspenditur* , si per se non subsistat, per croc. mart. antim. vel sulphuratum : certius china chinæ cum digestivis mixta & ante paroxysmum data. Parrem effectum præstant anodyna temperata, pil. Wildegansii.

Stomachus si debilitetur sub æstu febrili , ut etiam intumescencia ejus subsequatur : tum cura ejus *roboratione* absolvenda est per aromatica, piperem, zedoariam, cort. aur. cydoniorum, calami aromatici condituris. Item ol. caryoph. piper. camph.

2. Quotidiana.

Eadem quæ Tertianæ hic etiam cura est, uti fons idem. Inclinat tamen magis ad acutam, unde ut acuta absorbentibus , temperantibus simul tractanda: ut ita iis sub æstu datis motus & materia acris temperetur, secretio & excretio promoveatur. Contra vero in sopitione
mo-

motus febrilis, maxime adstrictoria, *cautius* & *tardius* hic procedendum.

Dentur itaque *ante paroxysmum* digestiva: *Sub paroxysmo* absorbentia, temperantia, eo *remittente* alexipharmaca amara: *tempore* quasi *vacuo* evacuatio etiam per vomitum vel catharsin institui potest, ubi & pilulæ Beccherianæ conveniunt.

In *chronico* statu profunt vina medicata vel pilulæ resolventes ex amaris G. resinosis &c. Motus *sopitur* china, croco martis antimoniali, stomachicis. *Sudores nimii* moderantur analepticis gelatinosis, nitro, corallatis, gemmatibus, anodynis.

3. Quartana.

Materia morbifera cum in visceribus abdominis penitus infederit: tum *resolutio* ejus *digestiva* in paroxysmis quærenda & diutius continuanda. Digestio hæc pariter pro diversitate subjectorum dirigitur. In paroxysmo in genere salina cum paucis absorbentibus dantur. Die post paroxysmum amara ex gentiana, helenio, aro, Zedoaria, carduo benedicto, centauro &c. dantur in infuso, pilulis, essentia, decocto. Adjuvant hanc digestionem herbæ capillares in potu datæ. Die ante paroxysmum utiliter *laxatio* per amara instituitur, scilicet ex G. resinosis, ammon. galb. juniper. merc. d. aloe, tereb. &c. aut infuso ex rad. ari, cichor. tarax. herb. marrub. cent. foliis fenn. rhab. tart. sol. cort. aur. &c. Alvus etiam lubrica per diætam

C 5

emol-

emollientem ex pomis borsd. prunis, passulis est servanda. Ceterum largior excretio cathartica locum non habet, uti nec emetica, sudatoria, cum natura tales excretiones non moliatur, sed languidas & lenes solum resolutiones stagnationem in visceribus circa primas vias intendat. Quando vero per aliquot paroxysmos hæc medicatio fuerit servata, & materiæ resolutio perpetrata: tum *motus febrilis cohibitio* non tam per chinam, quam per martialia fiat, scilicet lim. mart. croc. mart. antimoniam, ess. vitriol mart. c. solventibus salinis & balsamicis con- & subjunctis.

4. Febris suppressa.

Intermittens, maxime quartana suppressa & passionibus hypochondriacas, duritiem abdominis, adstrictiones alvi, mala cachectica, hydropica, hectica generans, *revocanda* est tum *laxationibus* aperitivis dictis, maxime ex polypodio, rhab. &c. tum etiam *resolutionibus* gummatosis, scilicet pil. balsamicis.

Febris *postea* legitime tractatur per digestiva tum salina tum acriora, imo & in die intercalalari stomachica cum interpositis martialibus locum habent. Præter laxativam excretionem etiam sæpe numero vomitus lenis convenit. Huc etiam quadrat cura febris lentæ antea recensita per alexipharmaca temperata & salina colliquantia.

CLASSIS II.

DE

Anomaliis motus Tonici.

Membr. I.

De

Hæmorrhagiis.

& quidem

A. Nimiis & inde sistendis.

I. In genere.

Hæmorrhagiæ si excedant aut incommodo loco eveniant, vel metum consuetudinis peiorisque consequentiæ inferant, tutissimam quidem *prophylaxin* inveniunt in tempestivis sanguinis ventilationibus, V.S. Scarificatione, circa æquinoctia decrescente luna institutis. Circa solstitia non facile usurpentur depletiones tales, nisi urgente necessitate & in maiore quantitate ad unc. V. VI. Sacrificatio vero omni anni quadrante in poros adhibeatur, scilicet ante æquinoctia & solstitia. V. S. locus pro ratione decubitus seligatur, repentina effusio magis alterat, adjuvatur hic scopus commodissime per diæteticam temperationem, plethoræ occupationem &c.

In paroxysmo cura cauta sit in repressione affluxus, ne scilicet subito sanguis arthriticis aliisque vehementioribus commotionibus tur-

ge-

gefactus cohibeatur. Ergo 1. *Orgasmus sedandus* fluxilitatis increffatione per infrigidantia, nitrum in ftrictiore temperamento corporis adhibendum, per acida in fpongiofo cum aquis refrigerantibus, endiviæ, lactucæ, plantaginis, rofarum, portulacæ &c. 2. *Conjungitur* huic fcopo *analepsis* ex fyr. citri, berberum, ribium, cinamomo in julapiis datis. 3. *Spasmodici* concurrentes *motus leniuntur* per cinnabarina, hyofcyamum, MP. de cyn. nitrofis juncta. 4. *Tonum reducunt* gemmata, carneolus, jafpis, spec. de hyac. parcis & repetitis dofibus data. 5. Tandem *inquinamenta exterguntur* per lenia diuretica nitrofis conjungenda ex fol. conch. tart. vitriol. Stases enim ex congestionibus hæmorrhagicis nascentes matura tali abfterfione indigent. 6. *In ftatu plethoræ* curative V. S. sæpe neceffaria eft, & fiat præceps in loco oppofito pro revulfione. 7. *Extus* profunt amuletica fenefcente impetu adhibenda ex perficaria, bufone exficcato, rad. nigellæ, & pleudoacori fub lingua tenenda, pulv. fympatheticus. Revulfio item ufui eft per ligaturas in oppofito loco, per cucurbitulas ficcas cum multa flamma adhibendas. 8. Poft talia lenia adhibita, *fi urgeat neceffitas*, tranfeundum demum eft ad *adstringentia*. Sunt hæc præcipue gallæ, cortices & flores granatorum, radix bifortæ, pleudoacori, tormentillæ, herbæ burfæ paftoris, pentaphylli, plantaginis, confolidarum, auriculæ muris, veronicæ, agrimonix, hyperici; it. femen lapathi, fanguis draconis, terra catechu, lapis hæmatites cum spiritu

ritu salis ammoniaci vel spiritu salis imbutus, saccharum saturni cum aqua rosarum, spiritus vini rectificatus, mars cum sulphure calcinatus, liquor mineræ martis solaris &c. quæ partim extus partim intus adhibentur. 9. *Analepsis* vero *dietetica* sollicite statim *con- & subjun-* genda est per juscula gelatinosa, mucilaginosi, decocta hordei, emulsiones, potum calidum temperatum, quietem corporis, animi, sensum.

2. In specie.

(1.) *Hæmorrhagia narium.*

In paroxysmo convenit *interni orgasmi temperatio* per nitrum cum digestivis, corallatis, diureticis permixtum. Interponatur pro rei exigentia *lene adstringens* cum parco anodyno, v. g. spec. de hyac. lap. hæmat. c. MP. de cyn. Laxitas *alvi* non negligatur. *Externa* coagulantia sunt spiritus vini rectificatus, terra catechu, rad. tormentillæ, alumen, malicorium, rad. ireos aquaticæ, frigida orgasmum etiam restringunt. Specifica sunt succus millefolii, stercoris suilli, equini, asinini, rad. nigellæ, Persicaria, pulv. sympatheticus, bufo, quinque folium, manibus tenenda aut collo appendenda. Emplastrum de hyoscyamo ad tempora applicatur. *Extra paroxysmum* convenit alvi expeditio, motus corporis lenis consumptorius, diæta temperans, pediluvia, salia volatilia, ventilatio artificialis &c. pro diversitate subjectorum & circumstantiarum adhibenda.

(2.) *Hæ-*

(2.) *Hæmoptysis.*

In paroxysmo ebullitio est cohibenda per nitrosa cum cinnabarinis mixta. Plethora, si surgeat, imminuenda pariter. Adstrictio rarius non nisi in casu necessitatis summæ adhibetur. Conveniunt leniora ex usnea cranii humani, croco martis, coralliis, gemmatis, MP. de cynoglossa. Externe usum habent specifica, cranium humanum, pulv. sympatheticus, L. fraxini, bufo, ligatura inferiorum. &c.

Post vel ante paroxysmum indicantur 1. *Plethoræ ventilatio* per V. S. maxime æquinoctialem in inferioribus partibus. 2. *Sanguinis stagnantis discussio* per essentiam alexipharmacam scordiatam, succinatam. 3. *Acrimonie obtusio* per absorbentia, colliquantia, diuretica. 4. *Resistantis sanguinis excretio* per mellita, resinosa, traumatica temperata extussilagine, hedera terrestri, fanicola, pyrola, virga aurea, rad. vincetoxici, china, pimpinellæ, &c. in frigidioribus conveniunt myrrhata. 5. *Consolidatio pulmonum* fit per balsamica temperata, eff. alexipharmacam, myrrhæ, succini, balsamum peruvianum, copaivæ. 6. *Alvi libertas* conservanda per rhabarbarum, motum corporis temperatum, diætam ab acribus vacuam. 7. *Sanguinis resarcitio* fit per analeptica gelatinosa, emulsiones carminativas, ubi semen carvi & nigellæ convenit.

(3.) *Vomitus cruentus.*

In paroxysmo 1. *Orgasmus temperandus* est
ni-

nitrosis. 2. *Viæ roborandæ* sunt per adstringentia blanda parca ex eff. tormentillæ, hyperici, catechu; ex coralliis, hæmatite, L. fraxini, spec. de hyac. fl. rosarum rubr. Santalo rubro, succo cydoniorum inspissato. Anodyna lenia simul adhibentur. 3. *Turbæ circa venam portæ* moderantur specifico millefolio.

Extra paroxysmum convenit 1. *Congestionis derivatio* per V. S. in pedibus circa æquinoctia. 2. *Mensium & hæmorrhoidum promotio* per vinum medicatum, pulv. ex amaris, gentiana, helenio, rhabarbaro, rubia tinctorum, centauro, absynthio, quibus crassities & stasis hypochondriaca simul corrigitur. 3. *Alvi promotio* semper est conservanda per clysteres, rhabarbarina. 4. *Congestiones* vero occupantur salibus urinosis cum essentia alcalina & millefolii.

(4.) *Hæmorrhoides.*

Interne sistuntur: 1. Per *emollitionem alvi* ex rhabarbaro, senna, salibus digestivis, nitro. 2. Per *tonicam roborationem*, ubi gemmata, martialia temperata præmissis temperantibus locum habent. Nec non salia volatilia cum tincturis alcalinis mixta & ter in die adhibita. 3. *Motus sopitio* sit per specifica, millefolium, dentem hippopotami, pil. Becch. radicem bistortæ, auriculam muris. 4. *Externe* calor abdominis est conservandus.

In *externis* convenit 1. *alvi promotio & sanguinis purificatio* per infusa ex herbis capil-

lari-

laribus, cap. veneris, cuscuthæ, centaurii, fumariæ, rad. cichorei, ari, vincetoxici, rhabarbari, hellebori nigri, foliis sennæ. 2. *Vicaria evacuatio* per hirudines in ano bis vel quater in anno admotas vel per scarificationem in femore, coxa, vel per fonticulum in pede, si molimina spasmodica nondum increbuerunt, quo fine *præservatio* fit per V. S. in pede, subjuncto motu corporis, pediluviiis.

(5.) *Mictus cruentus.*

- Præservatio* fit 1. Per V. S. in pedibus. 2. *Hæmorrhoidum promotionem* per hirudines. 3. Per *temperamentum* nitrosam absorbentem.

Præmissa tali medicatione securius *subjungitur* tum in *curatione* 1. *Adstrictio* successiva per martialia, vitriolata, lap. hæmatit. liq. min. mart. c. aqua plantaginis, urticæ, bursæ pastoris, portulacæ. 2. *Cohibitio* specificè perpetratur per equisetum, urticam in pulvere, decocto, succo usurpandam, quo scopo etiam convenit virga aurea, auricula muris, hypericum & similia traumatica. 3. *Relaxatio spasmis* simul obtinetur per clysteres carminativos. 4. *Consolidatio* vero balsamica in statu ulcerationis, præsertim natura adhuc robustiore existente ex terebinthina, rubino sulphuris, succino, mastiche, balsamo peruviano &c. 5. *Externa discussio* perpetratur per emplastrum saponatum lumbis imponendum. 6. Ceterum eadem in aliis tractatio est, quæ in hæmoptysi.

(6.) *Hæmorrhagia uterina.*

1. *Menses ordinarii nimii.*

Indicatur hic 1. *sanguinis abundantis imminutio* per venæ sectionem ordinatam præservatoriam. 2. *Ejus distributio* per motum corporis. 3. *Temperatio* per nitrosa. 4. *Cohibitio* per gemmata, martialia, salia volatilia urinosa, pilulas Beccherianas, S. hyosciami &c.

2. *Menses tempore cessationis ordinario largius fluentes.*

Praoccupatio hujus fluxus fit 1. *Venæ sectione* bis in anno instituta, scilicet circa æquinoctia. 2. *Consumptio sanguinis* perpetranda est exercitiis motuum. 3. *Orgasmi & commotionis temperatio* per nitrosa cum lenibus anodynis juncta obtinetur. 4. *Tonus roboratur* eff. vitrioli martis, pilulis balsamicis.

3. *Menses post puerperium largius fluentes.*

1. *Uterus a remanentia purgetur* pilulis balsamicis similibusque, emmenagogis infusis. 2. *Fluxus temperetur* per nitrosa & gemmata. 3. *Natura roboretur* medica & diætetica analepsi.

4. *Hæmorrhagia abortiva.*

1. *Abortus si retineri nequit, promoveatur*

tur pilulis balsamicis vel aliis ex extractis amar-
 ris, centaurii, fumariae, cardui benedicti,
 cochleariae, G. hederæ, juniperi, aloe, myr-
 rha, croco; itemque potiuncula ex aquis ute-
 rinis, hepate anguillæ, borace. 2. Plethora
 per *præservativam venæ sectionem* circa initi-
 um & medium gestationis imminuatur. 3. *Mo-
 tus* animi, corporis, sanguinis *in temperie* con-
 ferventur.

5. *Hæmorrhagia lochialis.*

Indicantur hic 1. *Ligatura abdominis* pro
 tono uteri restituendo. 2. *Alvi promotio* per
 clysteres carminativos emollientes, diætam di-
 lutam temperatam, ptisanam ex carvo, nigella,
 ovo. 3. *Temperatio* motus per nitrosâ, cinna-
 barina. 4. *Roboratio* per tonica lenia gemma-
 ta & anodyna, interpositis temperantibus.
 5. Confortatio per *analeptica*, emulsiva, aquas
 carminativas, juscûla gelatinosa, regimen blan-
 dum diapnoicum. 6. *Toni uterini* specialis *re-
 stitutio* fit per pilulas balsamicas.

(7.) *Hæmorrhagiæ vulnerum.*

Chirurgica tractatio inferius proponetur.
 Paucis hic notandum, quod *in vasorum læsione*
 requirantur ligaturæ, compressiones, obvisca-
 tiones farinaceæ, adstrictio, coagulatio, ubi
 sp. vini rectificatus egregie operatur, sp. vitrioli
 vero cum alumine utrumque scopum adimplet.
 Cauterisationes in arteriis læsis applicantur, imo
 arteriæ punctim læsæ dissecantur penitus, ut ita
 con-

contractæ & hiscentes eo facilius conglutinentur. In *porositatis læsione* adstringentia superius recensita, imo inviscantia farinacea locum habent. Sp. vini rect. tamen utiliter simul applicatur.

Ceterum in vulneribus medice tractandis *alvi expeditio* necessaria & *discussio* circa vulnus. Præsertim confectaria ejusmodi hæmorrhagiarum circumspecte sunt tractanda: Nempe 1. *Febris inflammatoria* requirit *a.* venæ sectionem, nisi nimia præcesserit hæmorrhagia. *b.* Temperationem per nitrosa. *c.* Discussionem per alexipharmaca. 2. *Anniversarii motus*, die Calender an den geschwächten Gliedern / solvuntur *a.* venæ sectione circa id tempus vulneris recurrens instituta: *b.* Motu corporis constante; *c.* regimine & medicina diapnoica, *d.* laxatione, *e.* externa discussione per sp. serpilli camphoratum. 3. Læsiones cachecticæ, asciticæ occupantur & curantur diætâ acri analeptica evpepta, quo fine inserviunt etiam vinum moderatum, cibi temperate aromatizzati ex cumino, petroselino, coriandro.

B. *De hæmorrhagiis suppressis & ita revocandis.*

1. *In genere.*

Quando a quavis hæmorrhagia emanente vel suppressa motus spastici, dolorifici, orgastici, translatorii, itemque stases sanguinis similesque cognati affectus oriuntur, tum in genere, quoad therapiam generalem ac omnibus

speciebus adæquatam, 1. *Plethora ventilanda* est, & quidem in loco & tempore opportuno pro ratione decubitus & motus hæmorrhagici. 2. *Orgasmus* medice, diæteticæ, ethice *temperandus* est. 3. *Cruditates* generales, maxime alvinæ, *submovenda* sunt. 4. *Generalis sanguinis dispartitio diapnoica* promovenda & expedienda est. 5. *Congestiones particulares* per tonica anodyna specifica sunt *occupanda*. 6. Quando vero hæmorrhagia *in loco congruo* contingens emanfit, tum ea, his dictis præmissis, *invitanda* est per specifica.

2. In specie.

(1.) De Hæmorrhagia narium suppressa.

Suppressio hujus fluxus inducit congestiones orgasticas dolorificas in capite, ophthalmias, cephalalgias, odontalgias &c. & inde dependentes alterationes motus tonici & progressivi, alterationes febriles, appetitus vacillationes, congestiones vertiginosas, stases inflammatorias &c. *In junioribus* itaque prophylaxis & cura ejusmodi affectuum fit per vitam mobiliorem, somni detractionem, temperantem dilutionem, lenem laxationem &c. *In adultioribus* vero venæ sectio vel scarificatio ordinata indicatur.

(2.) Hæmoptysis & evacuationes artificiales suppressæ.

Succedunt huic suppressioni variæ passiones spasticæ dolorificæ, tensio circa pectus, scapulas, brachium, collum. Imo interne motus vitalis turbationes variæ, asthmata sicca, spasmodica, tusses vacuæ, stases pleuriticae, peripne-

pnevmonicæ. *Tutior medicatio* horum malorum non est, quam per venæ sectionem vel scarificationem statariam. Temperatio enim acrimoniæ orgasticæ, impuritatum alvinarum subductio, æqualis dispertitio humorum &c. utilia quidem sunt, sed opus non absolvunt.

(3.) *Hæmorrhoidum revocatio.*

Indicantur hic 1. *Evacuationes vicaria*, quæ in junioribus pro scopo desuefactionis ac revulsionis in superioribus partibus institui possunt, apud adultiores vero in inferioribus partibus pro exundantia facilitanda, occupandaque. 2. *Temperatio* motus per nitrosa, interposita roboratione per salia urinosa. 3. *Dispositio sanguinis ad inferiora ducendi* per myrrham, aloem, farcollam, sagapenum, galbanum, hederam, ammoniacum &c. Itemque per radices hellebori nig. ari, armoraciæ, herbas centaurii, artemisiæ, sabinae, anagallidis puniceæ. Præparata sunt eff. hel. nig. elix. PP. pil. balsam. 4. *Externe* promovent suppositoria acria ex myrrha, aloe, pipere, maxime vero usus hirudinum.

(4.) *Mensium suppressio & emanatio.*

1. *Plethora*, si quæ subest, *corrigenda*. 2. Pariter plethorica & *melancholica sanguinis dispositio alteratur* per motum & potum sufficientem. Medice inserviunt resolventia amara, antiscorbutica, ex rad. ari, helenii, vincetoxici, herb. absynth. centaur. puleg. marrub. meliss. capill. ven. fl. cheiri, calendulæ. fol. fenn. bacc. lauri, aromatica lenia. *Sanguinis vero dyscrasia corrigitur* per salina, temperantia,

diuretica. 3. His peractis *sanguis* ad mensium exitum *disponitur* per specifica & magis acria, G. resinas, amara ex G. amm. galb. fagap. myrrh. &c. Interponuntur tonica ex lim. martis cum salibus digestivis tart. vitr. cryst. tartari. 4. Menses vero *pelluntur* per magis specifica, versus typum ordinarium, vel mutationes lunæ adæquatas, danda, scilicet pil. balsam. fabinam, crocum, salia vol. boracem &c. 5. *Externa* sunt, quæ menses adjuvant, infusus, pediluvia, exhalatio salis urinosi per instrumentum Glauberianum. 6. Si *turbæ abdominis spasticæ* concurrant, clysteres tum summi usus sunt, maxime ex veronica, itemque eff. millefol. croci, tonica. 7. Si vero suppressio *a cruda dieta* sit primum orta, indicatur ibi vomitus cum digestivis.

(5.) *Lochiorum suppressio.*

Immediate post ejusmodi emanationem 1. Ligatura abdominis est respicienda: 2. Alvus clystere solvenda. 3. Orgasmus nitrosis absorbentibus temperandus. 4. Promotio tendenda per crocum, eff. succini, pil. balsam. &c. 5. *Si minus succedat*, distributio resolutoria febrilis leniter expedienda & facilitanda temperatione & diapnoica discussione. 6. *Si postmodum affectus turbæque abdominis succedant vel metuantur*: tum post 4. vel 8. septimanam uterus depurandus aut menses revocandi per infusa aperitiva ex rad. carioph. cichor. h. cent. marrub. cuscut. organ. puleg. fl. stoech. Arab. helleb. nig. &c. Optime hic conveniunt pil. balsamicæ.

Mem-

Membrum II.

DE

Motibus Hæmorrhagicis,
eorumque *Morbis consequentibus ac depen-*
dentibus, scilicet *congestionibus spa-*
smodicis,

quæ formant

Dolores.

Articulus I.

De Doloribus capitis,
& quidem

1. *Cephalalgia.*

I.

ORgasmus congestionis & acrimoniæ sulphureæ humorum *temperatur* nitrosis cum cinnabarinis anodynis. 2. Siccitas & adstrictio alvi concurrens solvenda & simul congestio *revellenda* per clysterem acrem, infusum laxans. 3. Stasis *discutienda* camphoratis, & *reprimenda* tonicis, ung. alabastr. cum ol. lig. rhod. item aceto rosaceo, rutaceo cum baccis juniperi, sale in epithemate applicato, nec non odore falis urinosi: Amuleticis pariter, bufone, verbenæ. 4. *Si congestio diuturnior* & malum frequentius recurrens existat, sanguis etiam

abundet: tum congestio occupanda vel venæ sectione in pede præservativa vel nuda scarificatione in spongiosis, maxime si ab ejus neglectione mali suspicio sit. 5. Si *symptomaticus* magis cephalalgia *status* sit, tum diversitas causarum respicienda; unde v.g. in stomachi saburra emeticum vel digestivum indicatur. 6. *Præservative* conveniunt discussio, diæta moderata, vigiliæ, venæ sectio, laxantia, diluentia, pediluvia &c.

2. Hemicrania.

1. Cum hic capitis dolor motum sanguinis arthriticum decurrat: tum ante omnia *cruditates* primarum viarum, tanquam causæ valde exacerbantes, *tollendæ* sunt digestivis, vitriolatis, aromaticis, vino aromatizzato, pro temperamenti diversitate adhibitis; Imo vomitus valde convenit, si plethora abest. 2. Directe vero quoad morbi curam in paroxysmo *æstiosa congestio temperanda* est nitrosis cinnabarinis. 3. *Derivatur* postea clystere acris, pediluviiis, laxantibus. 4. *Discutitur* externis camphoratis, crocatis, lumbricalibus; internis diluentibus, diapnoicis lenibus. 5. *Sopitur* postmodum congestio talis anodynis cum nitrosis adhibendis; scilicet Massa pilularum de cyn. externis specificis amuleticis ex verbena, bufone. 6. *Corrigitur* talis congestio *præoccupando* per usum salium urinosorum, vel cortice chinæ. 7. Imo placatur *immediata* applicatione hircinorum vel vesicatoriorum. 8. *Præservatio* ejusmodi congestionum fit venæ sectione, ma-

xime derivatoria, scarificatione, inprimis assuefacta repetenda, mensium promotione.

3. Cephalæa.

1. *Mucositas* generalis humorum & specialis stasis inde nata *resolvenda* est per catarrhalia, diuretica, rad. alexipharmacas, cortices & ligna odorata, herbas amaricantes, capillares, G. resinas, succinata, terebinthinata, salia vitriolica, tincturas alcalinas &c. pro diversitate temperamentorum adhibenda in infusis, essentiis, pulveribus. 2. *Correcta materia* uno impetu *confertim* est *evacuanda* per sennam, colocynthem, jalappam, imo per emeticum in dispositis. 3. *Stases discutiendæ* topicis ex ol. coctis ac destillatis cum camphora. In annosioribus phlegmaticis cucuphæ ex nervinis lign. aloes, rad. cyper. angel. h. major. basil. fl. lavend. lil. convall. S. anis. ambra, moscho &c. 4. *Derivatur motus* hisce generalibus non cedens per setacea, fonticulum, imo *sopitur* cinnabari largiter data, uti & in statu inveterato mercurialia adhibenda.

4. Ophthalmia.

1. *Humores crassi* per intestina *derivandi* sunt laxantibus, rhabarbaro, merc. d. jalappa, helleboro, subjuncto anodyno. 2. *Ardor inflammatorius temperandus* est nitrosis cinnabarinis, quo fine etiam missiones sanguinis in malo urgente ac statu plethorico instituendæ sunt. 3. *Stasis discutitur* externe camphora, nitro,

sacculis nervinis ex hyssopo, rad. ir. Fl. origano, fl. cham. sambuci &c. 4. *Repellitur* vero per sacch. saturni aut vitriolum album cum aqua hyssopi, cyani, rosarum. 5. *Sopitur* specificis, pinguedine serpentum. 6. *Revellitur* impetuosae congestio vesicatoriis. 7. *In statu profundiore mucoso* tum *laxantia*, tum *interna resolventia* catarrhalia ex tinct. alcalinis, succini; alexipharmaca, rad. valerianæ, h. euphrasæ, S. foeniculi in usum diuturniorem vocanda sunt.

Hypopyon superveniens tollitur *septicis*, ol. laterino, pinguedine serpentum, anserina, saccharo cum succo chelidonis, vitriolo cyprio, *subiuncta* solutione sacchari saturni pro ardore venereo & vitriolaceo extinguendo. *Interne* laxantia, discutientia, catarrhalia sunt continuanda.

Lippitudo poscit purgantia, reprimentia ex vitriolo albo; item fetacea.

Debilitas visus requirit *temperamentum* per nitrum, saccharum saturni: *repressionem* per vitriolum album solutum. *Interne* profunt discutientia ex r. valer. nec non temperantia: in phlegmaticis vero acria catarrhalia usui sunt. Irritationes visus vitandæ, scilicet lucubrationes, lucis irradiationes, Feuer sehen.

Pannus eandem methodum & medicamenta poscit.

5. *Otalgia & cognati congestorii motus.*

1. *Congestio* derivanda est venæ sectione, purgatione, pediluviiis. 2. *Stasis* discutitur
ex-

externis, infundendo sp. vini camph. vel applicando camphoram puram aut cum ol. amygd. d. solutam: internis alexipharmacis, succinatis, interpositis temperantibus, cinnabarinis, anodynis. 3. *Suppuratio si immineat, adjuvanda* est emollientibus, empl. de melil. sperm. cet. diaphor. Myns. camphoratis, Cataplasmate ex rad. alth. h. malv. fl. melil. S. psyllii, ficubus, croco &c. 4. *Apostema rumpendum* vel instrumento vel emplastro mellito, postea *mundificandum* eff. balsamica succinata cum sp. tereb. mixta.

Congestionibus ejusmodi *si superveniat sursus*, profunt *discutientia, roborantia* ex eff. succini, myrrhæ aut ol. succini, bals. peruv: It. ol. carmin. anisi, chamom. falia urinosa cum castoreo, ambra. *Interne laxantia* ex G. resinis, galbano, extracto panchymagogo, troch. alhand. &c. nec non discutientia succinata.

Tinnitus magis poscit *humectantia* ex ol. amygd. am. ovorum, ceræ, decoctis nervinis cum vino. *Derivantia* conjungenda sunt, scilicet pediluvia, venæ sectio, laxantia ex colocynth. helleb. &c. *Motus corporis, dilutio* sufficiens humectans ex diæta indicatur.

Gravitati auditus succurritur iisdem, quibus susurro, scilicet calidis, oleis carminativis, menthæ, cumini, succini cum camphora: *Interne* discutientibus, eff. alexiph. pimpin. succini.

In *surditate* congestio *derivanda* est venæ sectione, evacuatione, temperatione. *Externe* discutitur decubitus nervinis, sale urinoso cum castoreo; eff. succini cum ol. succini, chamom. &c.

6. *Linguae dolor inflammatorius.*

Præter generalia, de quibus supra de angina actum, utilis est applicatio immediata hirudinum, vel venæ sectio sub lingua. *Præservant* gargarismata restringentia ex bistorta, fl. ros. r. h. salv. nec non purgatio helleborina.

7. *Odontalgia.*

1. *Motitationes spastica leniendæ* sunt decocto emolliente ex fl. cham. ros. nymph. papav. cum lacte. 2. *Repelluntur* vero subadstringentibus, tinctura odontalgica Myns. cort. rad. acaciæ; alumine usto cum myrrha & aqua salviæ. 3. *Discutiuntur* camphora denti cavo indita vel pura vel in sp. vini aut ol. amygd. soluta. 4. *Sopiuntur* narcoticis, philonio Romano, aqua hypnotica Dorncreilii: nitro denti indito, ess. opii cum ess. lignorum. Specificis denique, ligno fulmine tacto, osse buonis, ligno fraxini in solstitio collecto. 5. *Derivantur congestiones* per apophlegmatizantia, rad. pyret. tabacum, vesicatoria. 6. *Cura interna* eadem est, quæ hemicraniæ. 7. *Præoccupatio* fit interne ess. tonica, externe amuleticis, reg. ant stellato, evulsione dentis cariosi, aut ejus usti-
one.

Articulus II.

De Confectariis motus hæmorrhagici pectoralis, scilicet de congestionibus & stasibus in pectore.

1. Pleuritis vera & spuria.

Tractatio videatur in febribus inflammatoriis & tussi.

2. Asthma convulsivum.

1. *Affluxus impetuosus avertendus* est per venæ sectionem defervescente impetu paroxysmi in latere opposito administratam, itemque per clysteres carminativos acres ex centauro, origano, majorana, saccharo cum colocynthide. 2. *Commotio temperatur* nitrosis, cinabarinis, anodynis. 3. *Discussio subjungitur & interponitur* per diaphoretica, tinct. bezoard. succini, antimonii. 4. *Diapnoe etiam promovenda est externis*; camphora collo appendenda, sp. vini camph. frictione scapularum, suffimigiis ex succino, mastiche, storace. Specificum est hic dens hippopotami externe appensus vel interne assumtus in pulvere. 5. *Si ingluvies primarum viarum urgeat*, prodest vomitorium. 6. *Præservatio* fit per venæ sectionem in pede circa æquinoctia, purgantia, clysteres acres, temperantia, tonica volatilia urinosa.

3. *Catarrhus suffocativus.*

1. Stasin in pectore solvit *vena sectio larga* in sanguineis, in phlegmaticis vero & ventriculo infarcto *emeticum* ex vitrioli sale, decocto asari, tabaci, cujus anxios effectus tollit vinum calidum aromatizatum. *In siccioribus* convenit magis evacuatio lenior catoterica ex G. guttæ, S. carthami. 2. *Febri succedenti* occurritur per temperantia, alexipharmaca, analeptica, emulsiva, aquas diapnoicas pro discussione. 3. Inter *externa* conveniunt clysteres stimulantés, linimenta pingua obstruentia ex butyro rubro, ol. amygd. pinguedine anserina, cataplasmatibus &c. 4. *In leniore malo & magis chronico affectu* utilia sunt discutientia alexipharmaca, succinata, sp. salis ammon. anisatus, tinct. tartari, G. resinæ, ammoniacum, regimen calidum.

4. *Asthma chronicum ex flacciditate pulmonum paralytode quasi.*

Materia pituitosa corrigenda est diæta vinosa aromatica, boni succi, motibus corporis lenibus medicamentis resolventibus balsamicis e G. resinis, myrrha, succino, croco, aniso, h. pulmonaribus, capillaribus; ex hyssopo, veronica, betonica, matrisylva; hoc scopo aqua spirituosâ componitur.

5. *Asthma ex stagnatione mensium vel hæmorrhoidum.*

Menses revocantur per venæ sectionem in
pe-

pede, pediluvia, instrumentum Glauberianum, pessus uterinos, infessus.

Hæmorrhoides vero per hirudines, medicamenta ex helleboro, aloe, croco, myrrha &c.

Articulus III.

De Confectariis motus sanguinis in abdomine ex vomitu cruento & hæmorrhoidibus pronscentibus: & producentibus dolores in abdomine.

1. Cardialgia.

In statu cardialgiæ *calidæ* hypochondriacæ indicantur *interne nitrosa absorbentia*, subjunctis *discutientibus*, eff. alexiph. millefolii. Postmodum etiam profunt *roborantia* ex amaris martialibus. *Externe* conveniunt sp. vini camph. crocatus, nec non clysteres.

In cardialgia *synoptica* profunt *alexipharmaca*, rad. pimpin. &c. *externe* sacculi nervini aromatici.

In cardialgia *nauseosa* vomitus cum *digestivis*, subjunctis *roborantibus* indicantur.

In *cardiogmo & frigido statu* profunt *digestiva cathartica*, postmodum *tonica*, salia volatilia & martialia. Itemque acida, scilicet el. PP. cum acido, digestiva, amara, aromatica indicantur, v. g. eff. stomachalis ex zedoaria, gentiana, pimpinella, carduo ben. absynthio, tanaceto, centauro, cardamomo; &c. Cathartica ano- & catoterica adsumuntur, ut uni-

unite operentur, v. g. ex tartaro emetico, merc. dulci, extr. panchym. subjuncto ad noctem anodyno.

2. Dolor nephriticus.

Interne conveniunt *temperantia* nitrosa, pulv. antispasmodicus cum lenibus anodynis, pil. Wildeg. theriaca, opio cum lixivio soluto & per acetum præcipitato, inde per sp. vini extracto. *Interponuntur discutientia* alexipharmaca. *Subjunguntur tonica* gemmata sp. de gemmis, hyac. pulv. Volkameri, cort. aur. NM. *Externe* convenit discussio per sp. vini camphoratum, itemque species paregoricæ, alternatim usurpandæ.

In actuali *renum calculo* prodest *vena sectio*, post *nitrum* cum digestivis diureticis. Nec non *oleosa* emulsiva ex amygdalis. Subjunguntur *pellentia* ex tinct. alcal. solutione concharum, S. bardanæ, cynosbati. Denique *tonica* & specifica, hed. terr. virg. aur. Hyppuris vel Equisetum. *Externe* infusus.

In *vesica calculo* indicantur *interne* nitrosa pro acrimoniæ ferosæ temperatione, pro resolutione vero millepedes. *Externe* fatus emollientes cum cepis, clysteres, injectio olei irini, lumbricorum, scorpionum. Imo catheter & ultimo sectio.

3. Dolor colicus.

(1.) Colica flatulenta.

Mucositates evacuantur per clysteres carminativos emollientes, salinos iterato adhibendos

ex

ex rad. alth. lil. alb. gram. herb. mercur. branc.
 urf. pariet. fl. malv. cham. S. cum in ol. aneth. &c.
 Laxatio etiam sæpe locum habet in statu non ita
 præcipiti vel iterato recurrente ex merc. d. sen-
 na. *Discutiunt* mucositatem & *tonum stri-*
ctum relaxant alexipharmaca nervina extus &
 intus data ex rad. ir. Fl. fl. cham. summ. origani
 &c. Adjuvatur hic scopus per *digestivam præ-*
parationem materiæ conjunctam ex salibus vi-
 triolicis, absorbentibus, nitro, cinnabari; item-
 que carminativis, sp. nitri dulei, tartari, mixt.
 simpl. eff. alex. rad. acribus, angel. pimpin. ari,
 zedoar. cort. Wint. aur. S. anis. &c. *Topica*
 sunt carminativa, facculi ex speciebus odoratis,
 rad. ir. Fl. fl. cham. S. anet. petros. Linim. carm.
 ex ol. cocto irin. castor. cham. nec non destilla-
 tis menthæ, carvi, absinthii &c. Emplastrum
 saponatum huic scopo, uti & laxationi convenit.

(2.) *Colica spasmodica hæmorrhoidalis.*

Spasmus leniatur iterato usu *clysterum* pare-
 goricorum oleosorum cum nitro, *fotu* intestini
 recti per ol. verbasci, decoctum & cataplasma
 emolliens, nec non *fotu* abdominis per aquam
 calidam in lagena vel vesica, itemque per saccu-
 lum nervinum vino calido tinctum, nec non
litu ex oleis coctis ac destillatis, speciatim lau-
 rino & NM. *Interne* conjunguntur nitrofa
 cum theriaca, quibus alexipharmaca interpo-
 nuntur.

(3.) *Dolor hæmorrhoidum cæcarum.*

Discussio topica fit per camphoram, unguen-
 tum de linaria cum camph. Millefolium aqua-

ticum, nec non per amuleta ex r. scrophulariæ & fabariæ; per lenientia ex ol. verbasci, suffitum muris marini vel cutis anguillæ. *Itnerne* conveniunt *temperantia* cinnabarina cum Massa pilularum de cynogl. *Laxantia* ex merc. d. *Specificum* est decoctum millefolii.

(4.) Colica iliaca.

Externe conducunt discutientia ex sp. vini camph. empl. saponato. *Alvus aperienda* per clysteres lubricantes cum nitro, pauca camphora, & ultimo addito stimulo ex sapone. Hoc scopo etiam usurpantur suppositoria acria, nec non injectio falis com. *Interne* adhibentur nitrosa, cinnabarina, antepileptica.

(5.) Colica hysterica.

Indicantur hic pariter *clysteres* carminativi & specifici ex veronica cum jusculo carnis cocta, addito sale & oleo. *Interne* conjunguntur *carminativa* ex sal. vol. eff. alex. pimp. millefol. castor. MP. de cyn. theriac. &c.

In *colica convulsiva* hystericarum, uti & infantum adhibentur largius *interne* antepileptica cinnabarina, *externe* linim. ex ping. cati sylv. ol. anis. laurin. castor. NM. quæ & in clysteribus usui sunt.

In *pathematibus hypochondriacis* spasmodicis, mensium emanationem succedentibus, conveniunt pil bals. infusa medicata ex anti-scorb. cochl. fumar. marrub. r. ari, caryophyllat. rhab. &c.

In *mensibus dolorificis* profunt catarrhalia, trag. ex r. pimp. bacc. laur. S. coriand. &c. eff. tonica & millef. pil. bals. &c.

4. *Malum hypochondriacum.*

a. *Plethora* generaliter *imminuatur* per V.S. subjuncto motu corporis, specialiter per hirudines & hæmorrhoidum promotionem ac venæ portæ depletionem. b. *Stagnatio* & *humorum crassities resolvitur* aperientibus, salinis, digestivis, amaris, antiscorbuticis, ex r. caryoph. helen. vincet. pimp. rub. tinct. cichor. ari. h. fumar. nasturt. beccab. chær. bell. cent. cochl. &c. item ex G. res. sagap. sarcoc. myrrh. succin. c. *Emollitio & dilutio* materiæ *conjugitur* ex diætâ humectante, potu & motu sufficiente, quorsum etiam laxatio & clysteres conferunt. d. *Materia resoluta promovetur* postmodum spleneticis, tonicis adianthinis ex scolop. musco hep. santal. NM. item salibus urinosi, aut martialibus c. digestivis cinnabarinis datis. e. *Motus spastici* denique *leniantur* nitro- sis & millefolio.

Dependentes & *cognati affectus* similiter tractentur.

1.) *Scirrhescentia hepatis* requirit a. *Derivationem* congestionis sanguineæ per V. S. b. *Temperatorem & emollitionem* per G. ammon. tragac. Cich. lactuc. bugloss. rosata, decocta caponum, nitrosa. c. *Evacuationem* cholagogam cum amaris unitam; & denique d. *Lenem constrictivam roborationem* per agrimo-
niam,

niam. e. *Externa* emollientia simul usurpantur ex empl. de sperm. ceti &c.

2.) *Hepatis obstructio* requirit a. Pariter *emollientia aperientia* ex r. cich. ari, vincet. antiscorbuticis & ceteris antictericis. b. *In cholericis* conveniunt magis *temperata* digestiva, nitrosa, acidulata, G. resinæ temperatiores, lenia diuretica, emulsiva, laxantia. c. Denique *in utroque statu* subjungantur tonica: Salia volatilia urinosa, imo vitriolacea, tincturæ vitriolatae martiales. d. *Externe* resolutionem promovent G. resinæ, ceratum de ammon. e. Ceterum *plethora* si quæ subest *ventilanda*, convenit quoque *regimen temperatum*, motus lenis constans, ascensorius.

3.) In *mesenterii obstructione* eadem indicantur, sed *leniora* ob ætatem juniorem, herb. capillares, decocta antivenerea diuretica, salia digestiva, eff. succin. alcalina, lenia martialia: nec non *laxantia* ex merc. d.

4.) In *lienis dolore & infarctu* pari modo ante omnia a. *Stagnationis solutio* est intendenda per aperientia recensita hypochondriaca, scilicet rad. bard. apii. petros. h. capill. fenn. rhab. pil. bals. b. Materia promoveatur martialibus spleneticis. c. *Topica discutientia emollientia* conjunguntur linim. ex ol. capparum, cham. irin. empl. de cicuta, ammon. h. emoll. &c. d. Discussionem adjuvant *clysteres* temperati nervini. e. *Dieta lubrica*, motus corporis multum curam facilitant.

5.) Si infarctus *lienis in ulcerationem* trans-eat, *consolidatio promovenda* est balsamicis, sci-

scilicet cort. fraxini cum melle, conf. ros. tereb. coct. c. ovo forbili vel cerevisia calida; bals. peruv. c. emuls. amygd. G. res. c. *laxantibus* ex G. amm. merc. d. aloe, interponuntur.

6.) In nuda *inflammatione lienis* prodest, a. V. S. in pede cum *motu* corporis, nisi status summe acutus sit, subjuncto. b. *Correctio spissitudinis* fit per antiscorbutica, nasturt. cochl. acetos. &c. c. *Roboratio* subjungitur per salia vol. martialia cum salibus digestivis. d. *Alvus libera servanda* per clysteres, lenia laxantia, elix. antihyp. pot. fennatam.

5. Passio hystERICA.

a. *Menses in ordinem redigendi* sunt aperientibus carminativis, tonicis ex r. ari. caryoph. helen. vincet. cich. h. capill. beton. meliss. pulg. rore mar. orig. fl. cheir. S. foen. sil. mont. Zedoar. cost. galang. fenn. hell. n. &c. In humidioribus pilulares & penetrantiores formulæ conveniunt e G. res. ammon. galb. as. foet. myrrh. succin. croco, helleb. extractis amaris antiscorbuticis. b. *Roboratio resolutioni interponenda* est per eff. alex. aurant. sp. tartari, Mixt. simpl. t. Qui scopus declinante paroxysmo obtinetur per eff. tonicam, millefolii, carnem lupi: extus per odorem castorei. d. In & extra paroxysmum clysterum summus est usus, vel ex specificis veronica c. sale, oleo; vel ex generalibus emollientibus carminativis c. ol. dest. carvi, aneth. chamom. NM. &c. e. In paroxysmo *spasmodum* conveniunt *temperantia* c.

anodynis , subjunctis tonicis urinosi : Nec non *clysteres* , camphorata , ung. alabastr. capiti applicanda. *f.* Si vero ejusmodi paroxysmus & totum malum irradicatum *ab æstu venereo* proveniat , profunt nitrosa largius data , item anethum , externe camphorata. *g.* Cura *præservatoria* peragitur per V. S. sub æquinoctiis , alvi & mensium successum.

Articulus IV.

Dolores artuum , ut consecutaria mala motus hæmorrhagici naturalis & artificialis.

I. Cura generalis , maxime *Arthritidis vagæ.*

a. *Causa materialis tollitur* tempestitiva ventilatione sanguinis vel per V. S. vel per scarificationem , vel per hirudinum usum. b. *Sanguis commotus & acris temperatur* nitrosis cum salibus digestivis , cinnabarinis datis , quibus in spongiosis acida substituuntur. c. *Dispertitio sanguinis promovenda* est regimine blando diapnoico , constante usu infusorum calidorum , thee , chinae , sarsaparillæ , saffrafras ; nec non essentiis alexiph. succini , antim. salis vol. interpositis , quibus congestiones febriles discutiuntur & occupantur. d. *Alvus libera servanda* & cruditates evacuandæ per rhabarbarina , sen-nata , clysteres. e. *Dietæ sit lubrica* ex pomis , prunis , potu sufficiente , dec. CC. citrato , aut cum

cum clyſſo antimonii acidulato. *Quies cum temperie animi* eſt conſervanda. f. *Extus* nil indicatur præter *calorem & ſotum temperatiſſimum*: Camphora, ſp. nervini ſacculi carminativi &c. ſufficiunt.

II. Cura ſpecialis *ejuſmodi dolorum.*

1.) *Rheumatismi.*

a. *Præſervatio* fit per V.S. in pede, aut ſcari-
ficationem aſſuetam repetendam. b. *Curatio*
inſtituitur per nitroſa cum abſorbentibus, ſol.
conch. adhibita. c. Interponuntur *laxantia*.
d. *In declinatione* alexipharmaca lenia, ſucci-
nata, myrrhata, præſertim cum motu leni con-
tinuo adhibenda. e. *Extus* pariter camphora,
ſp. ſerpilli, formicarum, ſufficiunt.

2.) *Doloris & motus rheumatici univerſalio- ris plethoricorum.*

Indicatur hic pariter a. *Ventilatio* ſanguinis.
b. Uſus *laxantium*, vini medicati. c. Helleb.
nig. c. *Temperatio* nitroſa. d. Cui poſtmo-
dum *anodyna placatio* ſubjungitur. e. Nec
non *diſcuſſio* alexipharmaca ſine regimine ta-
men. f. *Extus* ſacculi nervini locum habent
ex S. gram. ſabin. lumbr. terr. &c. nervinis.

3.) *Pleuritis ſpuria.*

Præſervatio fit per ventilationes ſanguinis.
Curatio abſolvitur nitroſis, *interpoſitis alexi-*
phar-

pharmacis, regimine diapnoico. *Extus* Sp. V. camph. empl. saponatum discussionem promovent.

4.) *Doloris dorsi.*

a. Scarificationes neglectæ repetendæ sunt.
b. Quodsi vero ejusmodi dolores nocte exacerbent, tum venerea indolis judicandi sunt & per lignosa diuretica tractandi. *c. Extus nervina, camphorata, ceratum de galbano, empl. saponatum locum habent, uti & frictiones in genere his & aliis doloribus medentur, conjuncto usu laxantium, nitroforum & anodynorum.* *d. Dolores a & cum pandiculatione febrili poscunt alexipharmaca, digestiva, stomachica.*

5.) *Podagra & mali ischiadici.*

a. Acrimonia sulphurea biliosa temperanda est nitrosis, vel acidis in spongiosis, una cum potu sufficiente ex decocto CC. citrato, acidulato per clyssum antimonii, phl. vitrioli. *b. Dispartitio equalis promovenda per decocta lignorum & radicum resolventium, scilicet lign. sassaf. sancti, rad. sarsap. chin. pimp. bardanæ &c. nec non per ess. alex. succini, quæ declinante paroxysmo parcis dosibus dandæ sunt. In calidioribus vero salia urinosa & vitriolica sufficiunt.* *c. Discussio topica fit nervinis odoratis sacculis Sp. V. aspersis, vel vino calido immersis, ex herbis coronariis chamæd. orig. serpil. r. angel. figill. Sal. pimp. fl. verbas. calend. S. anis. dauc. &c. In calidis empl. de galb. camph. Sapo in*
 Sp.

Sp. V. solutus, cui & camphora, sp. lumbr. eff. castor. anodyna addi possunt. Caseus recens cum pelle leporina; empl. saponatum ex ol. lin. nitro, sapone, minio. d. *Præservatio* fit per V. S. in pede, hirudinum immediatam applicationem, scarificationem menstruatam instante novilunio, hæmorrhoidum promotionem, laxationem rhabarbarinam, diætam ac medicinam temperantem. e. In podagra *retrograda* indicatur temperatio commotionis & materiæ orgasticæ nitrosa &c.

6.) *Motus & morbi spasmodici.*

In *præservatione* indicatur vomitus, laxatio, V. S. In *cura interne* usum habet temperatio una cum decoctis humectantibus & sp. acido acidulatis: subjungitur discussio per aquas diaphoreticas. In fine adhibetur tonicum, sal urinosum, imo anodyna sopitio, emulsiva temperatio & analepsis. *Externe* indicatur discussio per Sp. V. camph. In phlegmaticis per sp. tereb. succini, sacculos nervinos e serpilli, rore marino c. Vino. Pariter usui sunt clysteres.

7.) *Spasmi in specie.*

Generalia & hic indicantur, *temperatio* imprimis *diætæ* luxuriosæ, *ventilatio* sanguinis, *diapnoica dissipatio* humorum per regimen & medicinam temperatam. *Specialiter* convenit frictio cum manu, excutia, panno calido, sp. formic. serpilli, aliquoties cohobati. *Amuletica* sunt cornu damæ, ungula & cornu alcis.

8.) *Epilepsia.*

Cum affectus hic sit vel symptomaticus vel idiopathicus, tum ante omnia causa respicienda est & tollenda.

a. In epilepsia a *fascino* commendatur sideritis, hypericum, artemisia, ruta, polytrichon, conyza fl. purp. viscus tiliæ, fumus de vestimento personæ suspectæ & similia antimagica.

b. Epilepsia a *vermibus* poscit anthelmintica, ab *ulceribus consolidatis* eorum revocationem, *scabie retropulsa* febris scabiosæ curam, vel si a *terrore, iracundia, mensium vitiis*, horum affectuum ethicam & medicam medelam.

c. In epilepsia *uterina* utilia sunt clysteres, emmenagoga, nitrosa, salia volatilia, stomachica pro diversitate circumstantiarum adhibenda.

d. In symptomatica *acutarum* epilepsia indicantur alexipharmaca, antispasmodica, theriacalia, laudanum opiatum, aqua fl. tiliæ, hircund. Extus castorina.

e. Si ab *acrimonia in primis viis* hærente obtingat, indicantur absorbentia, laxantia, digestiva, emetica.

Quoad curam *idiopathicæ* notandum, quod a. *corpus bene sit preparandum* cathartica evacuatione & sanguinis ventilatione per V. S. hirudinum usum, per fluidificationem sanguinis motu & potu sufficiente, quorsum acidularum & thermarum usus conducit, nec non cibi parioris usus & regimen diapnoicum. b. *Subjungitur roboratio* per salia volatilia. c. Hoc facto

Et *motus postea sopiendus* est specifico, ante paroxysmum cum quiete ac vigiliis dato. Sunt vero *specificæ* lumbrici terrestres, fel canis, cor talpæ, cranium humanum, cortices visci querni, radix pœoniæ sole in ariete existente, &c. biduum ante novilunium collecta, lacertæ &c.

Membrum III.

DE

Relaxationibus & Desertionibus toni,

indeque pendentibus

Stasibus & Corruptionibus.

Articulus I.

Stases & morbi Lymphales. 1.) Hydropicæ.

1. Ascites.

a. **S** Albedo saponaria & serum mucidum edulcorandum ac fluidificandum per temperata aromatica amara ex r. gent. ari, imper. helen. pimp. cichor. tarax. herb. absinth. cent. card. ben. fumar. beccab. sem. carm. fileris mont. feler. apii, bacc. junip. &c. b. Præparata materia *evacuatio instituenda* est copiosa ex elaterio, extr. esul. cort. samb. ebuli, S. carth. G. gutt.

G. gutt. jalap. merc. d. &c. c. Subjungitur evacuatio diuretica lixiviosa e rad. vincet. armorac. bardan. junip. bufone exsiccato, tinct. alcal. canthar. d. Tum & *discussio sudorifera* locum habet per decocta lignorum saturata, eff. alex. sudationem in stuphis cum Sp. V. vel dec. lignorum excitatam. e. Inde *post* adhibetur *roboratio* per aromatica temperata, in condimentis adhibenda, ubi maxime zingiber laudatur, quorum etiam martialium moderatus usus pertinet.

2. Tympanites.

Indicantur hic *abstergentia carminativa* ex digestivis catarrhalibus, G. resinis, radicibus angelicæ, imperat. cort. aur. tart. vitriol. G. sagap. ammon. extr. gent. myrrh. aloe. b. Subjungitur *evacuatio* per pil. bals. aurum fulm. sap. ven. c. Postmodum vero lim. martis *pro tono reducendo* usurpatur. d. In specie emmenagoga versus novilunium danda in causa defectus menstrui.

3. Cachexia, Anasarca, Oedema pedum.

a. Hic pariter ante omnia *colatoriorum obstipatio reseranda* & *labes lymphæ mucida corrigenda* est per amara, catarrhalia, aromatica, resinosa pro temperamenti diversitate danda v. g. rad. ari. bardan. gent. petas. levist. imperat. Zingib. herb. cochl. fumar. trifol. fibr. bacc. laur. G. hed. junip. galb. ammon. succin. myrrh. tinct. alcal. sal. vitriolata. Diæta etiam aromatica mobilis, conjungenda est. b. *Resoluta materia* for-

forti catharsi *evacuanda* est. c. *Via tum* sunt *roboranda* per martialia, circumspēcte tamen adhibita, sc. tinct. vitriol. martis, lim. martis c. tart. tartarifato, cryst. tart. r. vincet. &c. d. Discussio roborans adjuvatur externis, balneo calido sicco, sudatione in stuphis, frictionibus, regimine calido. e. In specie in *ædemate pedum* profunt externa, chelid. M. folia raphani, bardanæ, ol. bufon. sal. vol. stuppæ cannabinæ inspersum. Interne sp. lumbr. vol. c. tinct. alcal. f. Si *ulceratio* accedat, liquamen myrrhæ præ ceteris balsamicis convenit.

4. *Hydrocele.*

a. *Recens discutitur* carminativis resolventibus ex r. vincet. bryon. figill. Sal. Jr. Fl. caryoph. petasit. bardan. h. puleg. salv. ror. mar. chæref. geran. fol. bard. chelid. fl. cham. melil. S. cumin. petros. ammios. b. *Repellitur* sulphure in lixivio calcis vivæ adhibito. c. *Interne evacuatio* cum epicrasi convenit ex rad. Jr. Fl. nostratis blau Schwertel Wurzel. S. cnici c. herb. solventibus.

II. *Stases urinariæ.*

1. *Ischuria.*

Malum si sit a *turgescencia*, indicatur *ventilatio* per V. S. *temperatio* per nitrosa, *relaxatio spasmi* per clysteres, laxantia, balnea, linimenta oleosa paregorica ex ung. Comitissæ, refriger. Gal. fatus carminativos paregoricos lumbis applicandos.

Si

Si a *spasmodica constrictione* propter calculum, convenit *nitrum*, succus *raphani*, *decoctum Foresti*. Expedita vero urina subjunguntur *lenia diuretica* e bacc. alkek. S. dauc. &c. Imo & *laxantia*.

Si a *calculo in vesica* impacto malum oriatur, profunt *relaxantia* *pubi imponenda* ex cepis tostis, rad. lil. alb. h. orig. fl. melil. S. psyll. lini in catapl. c. lacte coctis, nec non catheteris usus.

2. *Stranguria.*

Indicantur hic a. *Temperantia* ex ol. amygd. d. c. facch. cand. pulv. tragac. nitrosa, syr. alth. b. *Roborantia* ex cort. aurant. NM. c. *Externa* sunt cepæ tostæ, ol. scorp. &c.

3. *Urinæ stillicidium.*

Indicantur intus & extus *nervina* ex serpillo. ror. mar. salv. beton. castor. lumbr. terr. &c. Injectio ol. carmin. lavendulæ cum camphora *in atonia* prodest.

4. *Incontinentia urinæ nocturna.*

Generalia sunt temperantia nitrosa, pulv. antisp. subjunguntur tonica eff. cort. aur. NM. *Specificæ* laudantur vulva suis in farcimine data, piscis a lucio deglutitus.

III. Stases seroso-mucosæ circa pectus.

1. Tussiculoso-Asthmatica.

a. Mucositas colliquatur per catharrhalia, digestiva pro diversitate temperamentorum adhibenda: Sunt rad. helen. dracunc. imperat. ari, pimp. diptam. apii, angel. herb. harum radicum, nec non capillares, sem. carm. in essentia, infuso, pulveribus adhibenda. Quorsum & salia media pertinent cum absorbentibus. In statu chronico usui sunt dicta phlegmagoga antiscorbutica, raphanacea, nasturt. beccab. fumar. trif. fibr. *b. Postea evacuandus est resolutus mucus* per hydragoga G. guttæ, merc. d. jalap. fenn. agar. colocynt. S. chartam. *c. In specie vero materia mobilis reddita discutienda* est a pectore per regimen ac medicamentum diapnoicum ex acrioribus lignosis, succinatis, rad. bard. zed. L. saffr. &c. *d. Expectoratio materiae acris promovetur ejus incrassatione* per dulcia clycyr. filiquas, mel, acida, fl. sulph. r. ari, h. marrub. syr. de alth. ol. amygd. quæ pro diversitate circumstantiarum adhibenda. *e. Sublata materia catharrhus suspenditur* MP. de cyn. c. cinnabarinis, nitrosis, syr. diacod. extr. tabac.

In speciali statu oppletionis asthmaticæ *post voracitatem prægressam* convenit in evemitis vomitus.

In *plethoricis* congestiones pectorales stagnatoriæ, & per consequens asthmatico-tussiculo-

losæ optime levantur scarificatione vel V. S. quod in gravidarum tussi sicca inprimis notandum.

Si vero malum ab *hæmorrhoidum* vel *menstruum regurgitatione* foveatur: tum dictæ excretiones sanguineæ provide revocandæ sunt per lenia cathartica, helleborata, aloetica.

2. *Rauedo.*

In *statu phlegmatico* mucoso frigido indicantur purgantia, emetica. Corrigunt vero postmodum causam frigidam Vinum cum saccharo & croco aromatizatum.

In *statu vero calido* magis conveniunt lubricantia ex hordeo, passulis, liquirit. caricis, capillo Ven. hyssopo, sacch. cando, melle, ol. amygd. rob. passul. syr. jujub. emulsiva papaveracea.

3. *Frequens sputatio.*

Indicantur hic *digestiva* salina, sulphurea, sal vol. ol. tinct. alcal. Si *materia turgeat, evacuanda* est emesi vel purgatione, subjuncta *roboratione*. Externe refrigeratio abdominis est vitanda. Usus tabaci adfuetus & omissus est repetendus.

4. *Tonsillarum inflatio.*

Præter generalia catarrhalia interna *discutiunt gargarismata* ex L. assafr. sancto. r. bard. ir. Fl. bryon. Zedoar. galang. h. serpill. puleg. S. ca-

calid. Subjunguntur *adstringentia* ex bistorta, alumine, tinct. catech. Emplastica de melil. diach. c. G. camphorata *discussionem* promovent.

IV. Stases seroso-mucida in capite.

Gravedo & coryza.

In *simplici gravedine discussio externa* sufficit sæpenumero per odorem salium volatilium, vaporem aceti lapidi æstuantis infusi, suffimigium ex succino, mastiche &c.

In *coryza* vero, uti & *gravedine pertinaciori muci correctio & evacuatio* indicatur per dicta catarrhalia, succinata, laxantia, helleborata, imo & emetica.

Decubitus divertendus est postea purgatione confestim facta ex helleb. tr. alhand. nec non pediluviis in statu magis sanguineo adhibendis.

Caput roborandum ad decubitus occupationem per cinnabarina, succinata, herbas nervinas, acriores, beton. lavend. spicam, majoran. marum, puleg. rorem mar. cubebas, costum, spicam Ind. tinct. tonicam s. sal urinosum. Hoc scopo etiam *externa nervina* conjungenda sunt, suffimigia, frictiones, odores salium urinos. In *phlegmaticis* cucuphæ conveniunt ex acrioribus, rad. Zed. galang. valer. angel. Ir. Fl. diptam. cyp. enul. imper. levist. L. sassafir. rhod. h. beton. ror. m. verben. major. puleg. meliss. basil. orig. lavend. salv. croc. sem. calid. aromatibus, benz. ambr. In *sanguineis* vero ac junioribus præstant camphorata vertici illita.

V. *Stases & corruptiones lymphales totius
Massæ sanguineæ.*

1. *Scabies.*

In *humida* scabie indicatur *a. Evacuatio mucicathartica* per jalap. merc. d. *b. Mundificatio sanguinis* per catarrhalia ex eff. alex. pimp. fumar. succin. scord. vel decoct. lign. bis in die usurpanda, & per 1. 2. 3. septimanas continuanda. Regimen diapnoicum non negligendum est. Interponuntur salina, digestiva, diuretica. *c. Acrimonia scabiosa invertenda* est per specifica, interne quidem per sulphur c. nitro, arc. dupl. dandum; bals. sulph. c. ol. amygd. tinct. sulph. antim. crud. externe per lixiv. sulph. ung. mercur. ex amalgama saturn. c. tripole & ung. ros. factum. Quo mane & vespere carpi vel tarsi sunt inungendi.

In scabie *sicca* præter dicta generalia mundificantia, *externæ mundificationes* per balnea, fontes minerales, lixiv. sulphuris c. calce viva facta, usui sunt.

In scabie *ferina serpiginosa* tinct. vitr. mart. scord. fumar. c. sp. cochleariæ facta, similiaque antiscorbutica & hepatica indicantur.

In *furfuracea* s. *lepra* indicantur mercurialia, conjunctis antivenericis medicamentis & regiminibus sudatoriis. *Externe* lixivium calcis vivæ sulphuratum, item cineres clavellati ad squamas abstergendas, nec non sp. V. camph. ung. alb. camph. ad ardorem moderandum.

In

In *psora* *evacuatio* cum *epicrasi* necessaria est, præterea *mundificatio* per dicta catarrhalia ex r. angel. imperat. helen. pimp. h. scord. fumar. beccab. b. laur. juniper. G. juniper. succin. sulph. in ess. vel infus. usurpanda. *Externa mundificatio* fit per decoctum tabaci unguinosum: Consolidatio vero per ol. ovor. hyper. G. elem. myrrh. &c.

In *elephantiasi* præter generalia dicta *externe* quidem ad *ardores mitigandos* indicatur empl. de sperm. ran. camph. Pro *consolidationis* vero scopo ol. ovor. *Interne evacuatio & mundificatio* necessaria est.

2. Lues venerea.

Duplex methodus hic indicatur. I. *Quando materia adhuc cum sanguine est confusa*, locum habent *sanguinem depurantia*, *diaphoretica diuretica*, *catarrhalia*, quod sit vel lenius per essent. lign. pimp. alex. conjuncto usu mercurii dulcis: Vel, si *profundius* infideat malum, per decocta lignosa catarrhalia, L. guajac. saffr. juniper. r. saffap. chin. pimp. bard. vincet. h. saponar. &c. conjuncta sudatione in stuphis; quæ medicatio singulis diebus ad 2. 3. horas est adhibenda & pro re nata ad 2. 3. septimanas continuanda. *Dietæ* hic colenda lauta, boni succi, vinosa, emulsiva, passulata, primis tamen viis depuratis. II. *Quando vero virulentia partibus jam est infixa*, eliminanda tum est fortiore cuneo per *mercurialem salivationem*, sive talis medicatio interna, sive externa adhibeatur;

inunctio nec non usus internus per 3. 4. septimanas est continuandus : In qua cura notandum, 1.) quod ante omnia *cruditates intestinales* sint *eliminanda* & alvus aperta servanda. 2.) Quod *materia venerea mobilis* prius *reddenda* per decocta & regimina sudorifera. 3.) Quod *mercurialium successiva*, non præcipiti, *applicatione* viæ legitime sint præparandæ ac aperiendæ. 4.) Quod *affluxus* materiæ *non* sit *impediendus* per aerem liberum, frigus, acida, potationes adstringentes, inquietudines &c. 5.) Si *patiens viribus constet*, interponenda est *laxatio* ex merc. d. vel clystere, *omissa* illo die *inunctione*. 6.) *Faucibus succurrendum* est gargarismate emolliente, abstergente ex r. vincet. ari, h. salv. fl. cham. S. foenugr. nitrum, alb. græc. pro ardore temperando addi potest. Si vero mucus sit resolvendus, præstat sal ammon. & adhibendus est siphon stanneus.

In *bubonibus venereis gonorrhœa revocanda* est & *corrigenda* per mundificantia, diuretica, eff. alex. scord. succin. pimp. decoct. antivenerea, merc. d. *Externe discussio promovetur* empl. de melil. *Doloris vero sopitio* empl. Vigon. c. Merc. dosi auctiore. *Apostematis mundificatio* per eff. bals. lign. &c.

Nodi gallici resolvuntur empl. Vigon. aucta mercurii dosi : item per laminam plumbeam mercurio illitam : *Interne antivenerea purgantia* ex merc. d. jalappa indicantur.

Excrescentiæ fungosæ absumuntur *externis*, mercurio, *internis* etiam mercurialibus, merc. sc. dulcis usu.

Scabies venerea curatur ung. mercuriali, uti in scabie simplici dictum. *Mundificatio interna* fit ex eff. succin. scord. pimp. Regimen *diapnoicum* conjungendum. His nil proficientibus, ad salivationem progrediendum.

Gonorrhœa virulenta requirit 1. *mundificantia* per *balsamica temperatiora* vel *calidiora* pro subjectorum diversitate seligenda; scilicet ex eff. alex. succin. myrrh. pimp. scord. tart. lign. sp. tereb. tereb. cocta, bals. sulph. tereb. peruv. G. junip. mastich. c. syr. agrim. vel beton. in electuario adhibenda. 2. *Derivatio* fit per purgantia, jalap. mercur. d. &c. 3. *Expulsio* fermenti vel materiæ virulentæ specialis perpetratur per eff. canthar. cum vino sufficienter dilutam. 4. *Cohibitio* denique *fluxus* per os sepiæ, bals. peruv. de Copaiv. &c.

3. *Scorbutus.*

Indicantur hic *resolventia acria*, *equalem dispartitionem sanguinis promoventia*, *per urinam separantia*, quæ in genere titulo antiscorbuticorum jam nota sunt, *temperamentis tamen accommodanda*. Ita enim in *melancholicis* magis conveniunt acria catarrhalia, beccab. nasturt. cochlear. sinap. thlasp. sedum m. r. helen. imperat. angel. cichor. &c. In *phlegmaticis* amara, fumar. cent. trifol. fibr. In *sanguineis & cholericis* quadrant acidula, scilicet acetosa, acetosella, nitrum, M. Simpl. Hæc variis formulis adhibentur, quantum tamen fieri potest, antiscorbutica in toto, aut parum alterata adhi-

beantur ; præstant in jussulis , in succo sub cibis adhibenda. *In diætâ* motus & potus sufficiens observandus. *Evacuationes non sunt supprimendæ.* Quamobrem in hæmorrhagiis sufficiant temperantia , nitrosa , corallata , gemmata , lubricantia ex decocto avenaceo , emulsiones , clysteres.

In *stomacæ* præter internam hanc dictam curam *externe* indicantur *mundificantia* ex eff. succin. myrrh. Collutio oris ex succis antiscorbuticis cum melle rosato mixtis , subjunguntur *tonica* ex tinct. laccæ , sang. drac. al. usto. &c.

In *maculis scorbuticis* conveniunt *interne* lignosa catarrhalia , nec non nitrosa , diuretica ; *externe* salia vol. camphora , sp. formic. &c.

4. Icterus.

Obstructiones hepatis aperiuntur amaris stomachicis, absynth. cent. fumar. card. b. marub. cap. ven. abrotano & aliis antiscorbuticis ; nec non rad. ari , tarax. chelid. curcum. S. dauc. G. res. pariter laudandæ , nec non millepedes cum croco. *Laxatio interponenda* ex rhab. senna , merc. d. *Subjungitur discussio specifica* per S. aquileg. nasturt. rapi. *Succedit tonica roboratio* per salia volatilia , martialia commixta cum aperientibus salib' digestivis, pil. balsam. &c.

VI. Stases & corruptiones seroso-mucosæ in intestinis , scilicet Morbi primarum viarum.

1. Dysenteria.

In *cruenta* a. *Materia corrupta* biliosa acris
eva-

evacuetur rhabarbaro, vel pilulis balsam. b. *Corrigatur* vero temperantibus, absorbentibus, coralliis, ant. diaph. cryst. mont. arc. d. nitro. c. *Discutiatur* alexiph. eff. amar. millefol. in sp. vini data. Chacarilla specificè huic scopo inservit. Parce tamen & iterato dentur alexipharmaca. d. *Nimia commotio postmodum cohibeatur* anodynis & leniter adstringentibus. e. In *dysenteria absque febre* adstringentia anodynis acuata cum paucò potu calido mature etiam adhiberi tuto possunt. Quando vero *febris conjuncta*, præstant alexipharmaca cum anodynis. Inter *adstringentia leniora* præferenda gemmata, bistorta, corallata, torment. eff. millefol. hyper. S. lapath. cr. sang. drac. ol. lini, interiora pyri putridi, hypecacoanna pro specifico, adhibentur. Inter *anodyna* pariter præferenda leniora ther. comm. & coel. Massa Pilularum de cyn. f. Propter *astum* potus multus concedendus, & ea propter nitrum, succus citri immiscendo profunt. g. *Debilitati succurrendum est analepsi* ex vino can. generoso, cydoniatis, julapiis & berber. rub. id. eff. cort. aur. h. *Regimen* sit temperatum, calidum, fœtus calidi carminativi abdominis & ani, potus calidus ex cerevisia cum ovo, juscula carnis.

In dysenteria *alba* indicantur a. *Abstergentia*, rhab. nitr. cryst. mont. alb. gr. vitella & ol. ovorum, lini, jugland. rob. dianuc. clysteres carminativi ex cham. hyperic. anis. cum lacte, vit. ov. tereb. b. *Conjungenda sunt stomachica* alexipharmaca. c. *Fluxum cohibentia* sunt

glandes quercinae, mespilae exsiccatae, millefolium, vinum, panis Lindaviensis, cydoniatus, myrtilli cum rob. sambuci &c.

2. *Diarrhæa simplex.*

a. *Mucositates resolvenda* sunt digestivis salinis sulphureis, amaris, aromaticis pro diversitate temperamentorum applicandis, v.gr. ex tart. citr. tartarif. sale absynth. ammon. matre perl. essentiis & infusis ex speciebus catharrhalibus, r. ari, imperat. angel. gent. zingib. herb. card. b. cent. absynth. tanacet. cort. aur. Huc pertinent etiam G. resinæ, extracta amara, olea aromatica destillata, maxime piperis. b. *Materia attenuata evacuanda* est rhabarbaro, pil. balsam. c. *Motus refranandus* est anodynis ex ther. mitrid. Massa pilularum d. cyn. cum nitrosis. d. Huc faciunt etiam fœtus carminativi ex ol. coct. & dest. chamom. menth. aneth. fœn. rut. NM. e. *Tonus intestinorum ad legitimum robur reducitur* vino calido aromatizzato ex helen. cyper. cent. S. calidis ol. & aquis carminativis, spec. de hyac. tinct. tart. santalo rubro imbuta. Simile præstant robur theriaca ob anodynam placationem, item pil. balsam. conditura cydon. nucum, ob amaram & aromaticam qualitatem.

3. *Cholera.*

Acrimonia biliosa temperatur incrassantibus nitrosis cum absorbentibus, corall. r. crystall. mont. Decocta gelatinosa pariter huic scopo inserviunt. Uti & acida vegetabilia, succus

cus citri, rosarum, cydon. biliosam causticitatem obtundunt. *Alexipharmaca* leniunt, evacuant, & discutunt; unde *subordinate* adhibenda. Reliqua videantur supra de febre cholericā.

4. *Passio cœliaca & lienterica.*

a. Abstersio inquinamentorum mucosorum fit per amara aromatica ex rad. ari, helen. galang. zing. gent. h. absynth. cent. cort. citr. aur. *b. Roboratio* subjungenda est per gemmata, nervina, in specie ex pulegio, origano, mentha, per aromatica, cort. citr. aur. mastich. vin. sect. *c. Temperatio* fit per sp. vitrioli in potu. *d. In robustis* vomitus indicatur. *e. Coeterum cura icteri* conjungenda.

5. *Vomitus.*

In causa ex *vitio diætetico & digestionē depravata* indicantur eadem, quæ supra de cardiogmo & diarrhœa sunt proposita, scilicet digestiva, emetica, laxantia, carminativa interna & externa.

In vomitu *febrili* indicantur digestiva temperantia, alexipharmaca, anodyna, ordinata subjunctione adhibenda. Externe sacculi stomachici carminativi, camphorati, usui sunt. In sanguineis vero æstuosa commotio temperatur nitro, acido citri, Mixt. simpl.

In vomitu *nephritico* acrimonia urinaria temperatur nitrosis cum cinnabari, oleo aromatico pauco conditis; subjuncta ess. millef. & postmodum tonica. Externe sacculi camphorati, empl. stomachale, clysteres, maxime ex veronica, usui sunt.

In vomitu *verminoso* indicantur clysteres ex lacte, interne anthelmintica ex S. fanton. myrrh. merc. d. C.C. ust. hyper. sp. CC. c. myrrh. &c.

Vomitus *fœminarum* discutitur mentha, calamo arom.

Vomitus *gravidarum* infra tractatur.

In vomitu a *motu sanguinis hypochondriaco* indicantur ea, quæ in cardialgia calida & vomitu cruento jam sunt commendata; scilicet abstinendum ab omnibus calidis aromaticis, stomachicis, & studendum temperationi humorum organasticorum per nitrosa, subjuncta sopitione specifica motuum turbatorum circa venam portæ per millef. Post paroxysmum cura ad hypochondriacum & hystericum affectum est dirigenda.

6. *Alvi adstrictio.*

Convenit *emollitio per clysteres* iteratos, cum stimulo salis, saponis; nec non per *sacculos* emollientes, empl. saponatum abdomini applicandos. *Intus* emollitio peragitur per nitrosa large ad 2. scrup. data, potum sufficientem, oleosa, amygd. d. panem butyraceum ante pastum. Lenia diaphoretica usui sunt; Nec non laxantia aloëtica, scilicet ex aloeros. p. 2. extr. panch. p. 1. lim. mart. p. sem. de quibus pilulæ ante cubitum ad 4. 6. sumantur.

7. *Flatulentia & Ructus.*

In flatulentia *suppressa* vomitus, anxietates succedentes temperant clysteres, laxantia cum ama-

amaris , imperat. helen. pimp. anis. gent. fenn. maxime in phlegmaticis. Subjungatur roboratio per cort. aur. martialia , empl. e G. res. tacam. galb.

In flatulentia *hypochoondriacorum* indicantur carminativa ex ess. cort. aur. cum aqua carm. puleg. cinnam. In statu *calidior*e temperantia acidulata , syr. ribium , clyss. ant. sp. nitr. d. Mixt. S. c. extr. panch. Ess. tonica postmodum commode subjungitur.

In statu *mucosior*e , subjectis foemininis laxantia quadrant cum carminativis , rad. acori , ari, helen. puleg. meliss. menth. orig. additis aromaticis, zedoar. cort. aur.

Ructus eadem deposcit. Cruditates primæ digestionis corriguntur stomachicis , pipere , sinapi. In sanguineis falia vol. urin. aromatizata usui sunt.

8. Singultus.

Motus spasticus temperandus est nitrosis cum anodynis castorinis & aliis antispasmodicis. *Avocatio* motus fit per sternutatoria. Coniungitur *externa* discussio staseos præcordialis per sacculos carminativos cum sp. vini camphorato conspersos.

9. Procidencia ani.

Ante omnia *repositio* tentetur. Postea *tenesmus mitigetur* clystere emolliente oleoso. *Tonus roboretur* insidendo alumini pulverisato, vel mastiche cum albumine ovi applicato.

10. Soda.

Fermentum acetosum *absorbetur* per ol. tart. per d. nitrum, tart. vitr. cretam, cor. cryst. mont. Subjungitur *roboratio* per NM. folia quercus.

11. Tenesmus.

Si dysenteria vel hæmorrhoidibus succedat, indicantur spasmus mitigantia topica, scilicet clysteres ex lacte, ol. verbasci, amygd, lil. alb. mucil. S. cydon. nitrum. Calor simplex, it. ex suffimigiis per mastichen, olibanum, fotu ex verbasco cum lacte cocto. *Si malum a vermi-*
bis ortum trahat, indicantur clysteres ex r. gram. amaris, myrrha. Intus anthelmintica, Mercurius c. sacch. amara ex tanaceto, myrrh. S. cyn. hyper. corallina, CC. ust. conjunguntur & tandem laxantibus & colocynthiacis expelluntur vermes.

Articulus II.

Desertiones Toni, imo totius Actus vitalis
ex

Turbatione agentis a priori.

1. Deliria.

Causis antecedentibus præcipue est occurrendum. *a.* Itaque si malum ortum ducat *a vermibus*, profunt anthelmintica, ol. tanac. &c. *b.* Si *ab ulceribus* chronicis consolidatis, tum
ea

ea revocanda, aut fonticuli substituendi. *c.* Si ab *hæmorrhoidibus* suppressis, prodest vomitorium ex helleb. a. V. S. larga; hirudines ad hæmorrhoides excitandas applicandæ: Nec non aperientia hypochondriaca ex h. capillaribus, salvia, plantag. anag. verben. G. ref. sal. vol. martialibus &c. sunt adhibenda. *d.* Si vero ab *incantatione* ac *philtro* malum sit inductum, prodest nux vomica ad gr. v. x. præmissis purgantibus ex helleb a. asaro, itemque sudoriferis. *e.* Si ab *æstu venereo*, medicamenta specifica & generalia, dictum orgasmum restinguentia, ex sacch. saturni, nitro, camphora, S. agni casti, mentha &c. nec non consilium politicum matrimonii indicantur. *f.* In casu a *venenis vegetabilibus* adsumtis, si sensus adhuc adsint, indicatissimum est maturum emeticum; sin minus, acida vini, nitri, vitrioli sunt usurpanda. *g.* In venenis vero *animalium*, & præcipue 1. ictu scorpionum, extus ol. scorp. usui est, 2. in morfu viperarum remedia ex viperis, 3. in morfu canis rabidi hepar & cor similis canis, nec non vermes majales melle infusi & expressi assumendi. In genere vero ejusmodi ictus per topica congrua aggrediuntur, scilicet ustione, cauterio actuali, scarificatione tempestitiva &c.

In *mania* in specie venæ sectiones & vomitus largi indicantur, interposita laxatione, discussione diapnoica.

In *melancholia* ea, quæ in malo ab hæmorrhoidum suppressione orto sunt commendata, & præcipue cura hypochondriaca, scilicet venæ sectio, dilutio, motus, purgantia helleborata, rhabarbarina cum aperientibus nervinis, infuso herb.

herb. capill. betonicae, salviae, croci, &c. Interponuntur & subjunguntur martialia temperantia ex M. simp. tinct. tonica &c.

In genere vero omnes ejusmodi turbationes mitigat medicina universalis, anodyna crocata, nitrosa, cinnabarina, pediluvia, potus sufficiens; unde acidulae, thermæ pro subjectorum diversitate utiliter adhibentur. *Specificæ* profunt sanguis asini retro aures emissus, linteo imbibitus & in potu datus, externe vero camphora, bufo &c.

2. *Apoplexia.*

In *Sanguinea* congestio sanguinis ad caput extravasatoria incompleta *derivanda* est per venæ sectionem largam & maturam in brachio, itemque e raninis, fronte, naribus. Pariter molimen tale avertit usus maturus clysteris acris revellentis, nec non vomitorium, maxime in statu aliquatenus phlegmatico: Conjungitur *irritatio naturæ aufugientis* quasi per odorem sal. vol. frictiones pedum, vesicatoria, ligaturas partium oppositarum, camphorata, spirituosa, succinata. *Repellentia congestionis* sunt remedia ex bufone, sabina, ol. vulpino, castorino. *Interne* motus sanguinis heteroclitus *temperatur* nitrosis, cinnabarinis, succinatis. *Præservative* indicantur laxationes iteratæ, venæ sectiones in pede derivatoriæ, hæmorrhoidum provocationes, hirudinum usus immediatus.

In *Serosa* affluxus *derivatur* per frictiones inferiorum partium, per fots capitis cum ferro com-

complanatorio lotricum , warme Bigel-Eisen /
per errhina ex euphorbio , per vomitorium ex
sale vitrioli ad dr. i. per venæ sectionem, si facies
simul rubeat , per clysteres acres ex cent. major.
simul vero *spirituosa* ori & capiti instillantur.

3. Paralysis.

Interne cura primarum viarum est habenda.
Conjungitur mundificatio sanguinis per vinum
medicatum ex melissa , beton. absynth. r. ari,
helen. fl. lavend. cort. aur. Winter. &c. *Exter-*
na nervina pro diversitate temperamentorum
sunt seligenda ex meliss. spic. serpill. lil. conv.
major. calend. S. sinap. eruc. ol. lumbr. castor.
bdellio , moscho , ambra &c.

In *Linguae paralysis* in specie affluxum *avo-*
cant clysteres stimulant ex chamæd. major. r.
pyretr. helleb. n. ari. Venæ sectio larga statum
plethoricum sublevat. Vomitoria cum pur-
gantibus , extr. helleb. n. troch. alhand. &c.
mucosas stases evacuant. *Discutiunt* vero ner-
vina ad os eluendum infusa vel decocta cum vi-
no ex h. coron. major. salv. fl. lavend. spic. rad.
cyper. item bals. vitæ , ol. cephal. sal. vol. ol.
Linimenta ad collum pro discussione conjun-
guntur ex sp. formic. serpill. ol. nerv. ping. ca-
stor. empl. de carann. galb. &c. *Interne discu-*
tientia concurrant, scilicet succinata, interposi-
tis nitrosis, cinnabarinis &c.

In aphonia *a crapula* usui sunt nitrosa tem-
perantia, diuretica, tinct. ant. acris. ; extus ner-
vina, sal. vol. ol.

4. *Tremores partium.*

Interne indicantur *nervina resolventia* ex l. junip. fantalo, fassafr. aloes, sancto, bacc. junip. laur. h. puleg. mar. chamæpyt. fl. cal. spic. lavend. hyper. in forma vini medicati vel essentiae adhibita. Interponantur *evacuantia* helleborata, rhabarbarina, venæ sectio, tonica, salia urinosa. *Externe* conjunguntur nervina ex herb. coronariis, sabina in sacculo vel oleo.

5. *Syncope.*

In paroxysmo excitatio fit per irritantia, sternutatoria, clysteres, frictiones, laxationes vestium, analeptica, vinum, aquas spirituosas, lavend. lil. conv. cinam. Scopo *occupandi* etiam hæc adhibentur, uti & diaphoretica alexipharmaca, ol. cariophyllorum cum salibus digestivis, nitrosis, cinnabarinis, pro individui diversitate selecta, scilicet vel pro spissitudinis attenuatione vel acrimoniæ temperatione. Si *post partum* fit, prodest vomitorium, subjuncto anodyno ex theriaca. In syncope *post malignas* alexipharmaca, analeptica, nutritiva, &c. indicantur. In syncope vero *post hæmorrhagias* nutritiva, analeptica, emulsiva, aquæ destillatæ &c. v. f. Syncope *post venæ sectionem* discutitur decubitu horizontali, aspersione aquæ frigidæ, conjunctis internis absorbentibus; syncopen *cardialgicam* v. f.

6. *Pavores.*

Roboratio *tonica* fit per gemmata ex sp. de hyac. *Temperatio anodyna*, vel depressi animi *excitatio* medicamentosa & moralis pro causæ ac individui ratione adhibetur.

7. *Lethargus.*

Decubitus mucosus in capite *revellunt* clysteres acres, frictiones, vesicatoria, cataplasinata acria ad plantas pedum applicata. *Interne discutientia* conjungantur. *Preservative* temperamenti phlegmatici correctio per amara, resolventia, catarrhalia, evacuantia phlegmagoga, fonticulorum usum inter indicata recipiatur.

Articulus III.

Alterationes Toni & totius vitalitatis
in

(1.) *Affectibus mulierum specialibus ex generationis ratione*
provenientibus.

1. *Sterilitas.*

a. *In casu minus morbo* 1. animi pathemata activa & passiva in ordinem redigantur, 2. strictus habitus corporis balneis emolliatur, 3. magis phlegmaticus vero & mucosus balsamicis, amaris, resinosis.

b. *Si vero ex statu morbo* abortus frequentioris aut uteri largis hæmorrhagiis succedat, præstat sæpe abortum promoveri pellente, pil. bals. hep. anguill. borace &c. Postea vero uterum

rum purgare convenit laxantibus diapnoicis specificis ex pil. bals. bis in die adhibitis; eff. succin. myrrh. croc. scord. cent. cort. aur. sp. tart. el. PP. f. acido. Conjungitur diæta mollis, vita placida: alvi solutio per clysteres ex veronica. Imo acidularum & thermarum usus.

2. *Abortus.*

Occupat motus uterinos spasticos abortum minantes venæ sectio largior initio & medio gestationis tempore administrata; nec non diæta lubricans, temperans, mollis, temperies animi & corporis motuum. Si *post terrorem* fluxus uteri incipiens abortum minetur, profunt gemmata, temperantia, corallata, pil. bals. NM. testæ ovorum, perdicum &c.

3. *Hæmorrhagia abortiva.*

Indicantur hic *alvus laxa* pro spasmis relaxandis; *pellentia* pro recrementis uterinis ejiciendis; *adstringentia lenia* conjunguntur aut subjunguntur cum anodynis, tinct. catech. pil. Becch. *Analeptica* acidulata simul adhibentur: Eff. cort. aur. aqua carm. meliss. menth. puleg. uti & Eff. alexiph. adstrictioni adhibitæ subjunguntur. *Præservat* venæ sectio, statim post conceptionem adhibita.

4. *Vomitus gravidarum.*

Viscositas incidenda est per temperata balsamica, aromatica, salina digestiva, tart. vitr. conch. r. ari, helen. galang. zedoar. zing. cond. eff. cort. aur. h. coron. rorem mar. c. vin. infus.

In astuosioribus profunt temperantia, gemmata, millefolium, clysteres, pil. bals. *Externe* ol. NM. menth. G. tacam. caran. c. ol. aneth. in empl. reducta; item sacculi carminativi, balsamum stomachicum, &c.

5. *Alvi adstrictio gravidarum.*

Indicantur *dietetice* cibi emollientes dulces, passulæ, pruna, potus sufficiens &c. *Pharmaceutice* pil. ex G. res. ammon. extr. panch. Clysteres ex decoct. avenac. rob. prun. suppositoria ex globulis moschatis, infus. ex senn. passul.

6. *Varicosa crurum inflatio.*

Præservant venæ sectio, alvi successus, decubitus mutatio, *hohes Sizen vor das niedrige /* motus corporis lenis. *Discutiunt* camphorata, frictio cum excutia. *Post lochia* applicantur adstringentia.

7. *Partus difficilis.*

a. *Facilitatur emollitione* per balnea vel infusus cum vel sine herbis nervinis, orig. serpil. major. puleg. aneth. rore mar. chamom. melil. imo solo furfure. Item per suffimigia nervina e croco, NM. per fatus e pane mellito cum aromaticis spirituosus. b. *In ipso partus termino, si dolores veri adsint*, anhelitus retineantur, clamores vitentur, *natura roboretur* per aquas odoratas uterinas, lil. a. puleg. verb. cinam. Item croco, succino, hep. anguill. borrace, pil. bals. c. *In robustioribus nisu plane deficiente* convenit vomitorium; *Externe* axungia viperina

rina. d. *Nisus* vero *spurii* non adjuventur, sed *discutiantur deambulatione*, usque dum veri subveniant, quos indicat, si membranæ rumpantur, aqua effluat, pedes tremant. &c. e. *In orgasmo plethoricarum* nisus impediēte convenit loco roboris *temperatio* nitrosa, imo venæ sectio in pede.

8. *Secundinarum retentio.*

Huic malo, uti & feбри succedenti, *occurritur* per clysteres, laxantia, pil. bals. interpositis temperantibus, alexipharmacis, discutientibus, eff. scord. succin. myrrh. &c.

9. *Lochia.*

Promoveantur matura abdominis ligatura, usu pil. bals. &c. dictis temperate pellentibus.

Temperantur pariter pil. bals. spec. de hyac. corallatis, analepticiis ex cort. aur. &c.

Flatulentias lochiales sopit croc. mart. ant. c. conch. ant. diaph. datus. Pariter usui sunt nervina, acria, castorina, crocus, sp. tart. salis ammon. anis. *In cibis* conditura cum pauco potu indicatur. *In sanguineis* vero magis temperantia, sp. nitri d. prosunt. *Externe* nervina conjungantur.

10. *Dolores post partum.*

Frigus vitandum. *Potus* sit tepidus. *Cibus* aromatizetur pauca NM. croco in jurulentis hordeaceis, cerevisiariis, gallinaceis cum ovo, cumino, Sem. nigellæ in cerevisia pingui specificè laudatur. *Ex pharmacis* pariter carminativa nervina conveniunt, eff. cort. aur. tinct. bez. liq.

liq. terræ fol. aqua puleg. meliss. ceras. fl. til. nec non compositiones ex zedoar. angel. carv. chamom. rore mar. *Extus* etiam odorifera ex sp. salis amm. cum aquis spirituosus indicantur; item linimenta ad scrobiculum cordis ex ol. aneth. irin. c. ol. dest. carminativis, menth. carvi &c.

11. *Pavores.*

Roborant naturam gemmata, vinum modicum, analepsis emulsiva, gelatinosa &c.

12. *Febris puerperarum.*

Occupatur *discussione* alexipharmaca per aquas diapnoicas, eff. cort. aur. alex. castorei &c. *Alvi successu* per clysteres ex decocto hordei c. ol. aneth. fale; per globulos moschatos, pil. balsam. *Interponuntur* temperantia absorbentia. *Regimen & potus* sit temperatus.

13. *Purpuram* in specie *curant* temperantia & regimen temperatum. *Præservant* laxantia ex fyr. rhabarbarino.

14. *Tumor abdominis.*

Inquinamenta uteri relicta *expurganda* sunt & *tonus restituendus* per carminativa, r. hell. n. ari, pimp. helen. aristol. bryon. herb. beton. meliss. puleg. orig. char. &c. Imo *pene-trantiora mundificantia* sæpius indicantur ex myrrh. croco, pil. bals. &c. quæ in puerperio & postea revertente motu mensium, vel sub exitu solum puerperii usurpanda.

15. *Lactis vitia.*

Eruptio lactis promovetur alvo laxa, bona diapnoe, clysteribus carminativis. Temperantia

etiam in orgasticis c. interpositis alexipharmacis adhibentur. Mammæ sint tectæ c. panno lineo, vel excutia sunt fricandæ, vel pellicula mustelæ fovendæ.

Discutitur vero lac per alexipharmaca diuretica, tart. vitriol. Externe profunt hed. terr. petros. chær. menth. camph. c. linteis cera imbutis; Insperio lactis lapidi æstuant vel infanti mortuo,

Durities mammarum discutitur per suctionem infantis vegeti vel catuli. Imponitur empl. de sperm. ceti, c. sal. vol. camphora. Sacculi carminativi pariter usui sunt.

Stasis vero lactis discutitur mamillarum compressione per vestimenta arctiora. Resolvitur etiam per carminativa diuretica ex petros. coriand. camph. empl. de sperm. cet.

Nodi mammarum resolvuntur empl. de sperm. cet. diaph. Myns. de Melil. c. camph. sal. urinoso.

Ulceratio sanatur discussione per sp. vini camph. crocatum, maturatione per mucilaginosam, ruptione per empl. mellitum, mundificatione per eff. bals. decoct. traumaticum c. bals. peruv. in sp. vini sol. ulcerosi inquinamenti absorptione per decoctum tabaci, ol. philos. conjuncta denique interna discussione diuretica, maxime per salia nitrosa, rad. vincet.

Color lactis flavus corrigitur rhabarb. nitro, vino modico &c.

Fissuræ mammarum consolidantur balsamicis temperatis liquam. myrrh. ol. ceræ, ovor. lini c. ovo conquassato; ung. de glycyrrh. litharg. &c.

(2.) *Morbi infantum.*

Meconii expurgatio fit syr. cich. c. rhab. ro-
far. sol. oxym. squill. ol. amygd. c. sacch. par.

Ablutio peragitur vel balneo nervino, vel
vino calido.

Fætus editus mortuus apparens excitatur
suctione mammillarum, fumo croci naribus im-
misso, aspersione vini vel aquæ frigidæ.

Febriles æstus discutiuntur aquis diapnoicis,
scabiosæ, plantaginis, samb. tiliæ.

Icterus eadem aquæ infanti & nutrici datæ
solvunt.

Ulceratio capitis consolidatur oleo ovorum;
intus absorbentia diaphoretica fixa usui sunt.

Diarrhæa abstergentia postulat ex matr.
perl. ant. diaph. cinnab. Tonicum blandum est
ol. NM. expr. intus & extus.

Viscosos lymphales tollunt penetrantiora, ess.
alex. succin. alcalina, pulv. digestivi.

Morbi ab iracundia vel mucositate opplente
solvuntur syr. cich. c. rhab. merc. d. jalap. pro
laxatione. Vomitus conducit etiam ex oxym.
squill. conf. & syr. fl. jaceæ, persic. ex ant. diaph.
c. 2. part. nitri detonati. Arc. d. & sol. conch.
resolutionem promovent.

Dentitio difficilis tollitur excretionum ordi-
nariarum successu legitimo: Unde laxatio per
rhabarbarina instituenda, & diapnoe leniter
expedienda. Post adhibentur utiliter antispas-
modica ex lumbr. terr. cinnab. theriaca. Spe-
cificum censetur sanguis cristæ galli. Perfrictio
gingivarum c. duris, dente apri, vitro, chalybe
communis usus est.

Inquietudo sopitur alvi successu, theriacalibus, cinnabarinis.

Vermes necantur amaris, card. b. myrrh. cent. S. cyn. hyper. agrim. tanac. corallin. merc. d. decoct. mercuriali &c.

Atrophia cedit martialibus c. digestivis decoctis. Coniungitur diæta mollis, potus & motus sufficiens. Subiungitur laxatio ex merc. d. Pariter promovent resolutionem catarrhalia, vincet. costus ver. hed. terr. tinct. alcal. Inter martialia præstant leniora, eff. vitr. mart. Lud. cr. mart. ant. c. tart. vitriol. corall. conch. Externe empl. sapon. c. ammoniaco abdomini imponitur.

Aphthæ curantur per interna catarrhalia, eff. succin. alex. in cerevisia vel potu calido data. Coniunguntur laxantia ex merc. d. rhab. Externe iuvat calor, ol. ov. myrrh.

Tineam sanat ol. philos. ovorum; ol. ex fl. verbasc. c. vitell. ov. expressum.

Impetigo postulat capillorum evulsionem vel manualementem vel emplasticam e pice, colophonia, fermento; subiecto fotu ex ol. later. ovor. eff. succin. sulph. Interne alexipharmaca, absorbentia, sulphurata, laxantia profunt.

Fascinatio cedit balneis ex herb. specificis, absynth. hyper. siderit. polytrich. antirrh. &c.

Rauedo demulcetur ol. amygd. d. syr. viol. aquis diapnoicis.

Asthma lenitur ol. amygd. manna, oxymel. sperm. cet. rad. ari. syr. de cich. aquis diapn. &c.

Catarrhus suffocativus occupatur vomitu leni ex oxym. squill. syr. c. cichor. merc. d. jalap. cin-

cinnab. Resolventia conjungantur ex r. ir. Fl. ari, eff. succ. alex. antim.

Convulsiones tractantur secundum causarum diversitatem. *Excretiones retropulsa* iterum expelluntur sp. CC. succinato, eff. succin. myrrh. in liquore alcal. soluta, interposito merc. d. Si *in intestinis* hæreat *acrimonia*, demulcetur ea per ol. amygd. d. rhab. cryst. mont. In *vermium causa* indicatur merc. d. c. myrrha. In *idiopathico* vero *statu* commendantur specifica varia ex lumbr. terr. talis leporum, bile canis recenter occisi, r. pœon. visco querno &c. In *stasibus lymphalibus* convulsiones procreantibus lacertæ in specie commendantur. In *causa serosa* prodest rad. Valer. aur. fulm. In *acutarum epilepsia* cinnabaris larga utilis est. *Præservat* vero vomitus, purgatio.

Affectus colici, dejectiones biliosa poscunt bilem incrassantia, absorbentia, cryst. mont. mucilaginosâ ex tragac. G. arab. torminibus siccis succedentibus inceduntur. Vomitus sæpe usum habet per ol. amygd. d. Decoctum hordei in conjuncto æstu c. additione nitri pauci sulphur biliosum temperat. Pulvis pil. balsamicarum parce datus tonum reducit.

Affectus cutanei postulant interne absorbentia. In adultioribus alexipharmaca penetrantiora, tinct. card. b. succin. antim. interposito merc. d.

Diapnoe impedita revocatur eff. alex. quæ in præcipiti casu infanti detur, in languido saltim nutriti. Extus camphora usui est.

Articulus IV.

Anomalie Toni & Vitalitatis totius

ex

*Læsione partium externarum violenta.**1. Læsio partium solidarum a fluidis læsis.**I. Tumores sanguinei.**1.) Inflammatio.*

Stasis resolvenda & discutienda est interne per colliquantia salina, sol. conch. mumiam, fulig. oc. canc. c. aceto, sang. hirci, osteocollam, myrrham, G. res. herb. acres, bellid. chæref. sanic. hyssop. r. pimp. rub. tinct. vincetox. caryophyllat. S. carm. temperata; v. s. de Febre Inflammatoria. Externe discussio fit per camphorata, quavis formula adhibita, spec. ex herb. & rad. odoratis, Jr. Fl. bryon. fig. Sal. chæref. hyss. orig. empl. gummatosis de melil. diaph. Myns. de sperm. ran. sapon. Barb. c. camphora. Regimen temperatum calidum custodiatur, unde fatus quivis externi calorem adferant, nec medicatio frigida coagulativa admittatur, cujus effectus etiam sunt adstrictoriæ narcoticæ stupefactiones & repressiones motus inflammatorii. Præterea cautela quædam probe sunt observandæ:

1. Quod generaliter corpus internis bene sit præparandum, alvi successu, plethoræ ventilatione, regimine diapnoico promovendo, orgastica commotione temperanda per salina, nitrosa, cinnabarina. 2. Si congestio inflammatoria ab

in-

intro prius fuerit producta, differenda est tractatio externa, usque dum orgasmus internus paululum deferbuit. 3. Si tamen humores in motu primo adhuc sint, & hujus solum anomalia sine materiæ vitio peccet, convenit nonnunquam repulsio per adstringentia, sabinam, empl. ad rupt. ferrum frigidum, lign. fraxin. rad. symph. Hic respectus habendus in casu contusionis.

2.) Sphacelus.

Pars corrupta auferenda est sectione, ustione, sepsi ex ung. ægypt. butyr. ant. aqua coer. ex sale am. calce viva, scarificatæ parti illinenda, quibus balsamica varia, nitrosa, myrrhata, camphorata immisceri possunt. Si *sphacelatio profundior* sit & totum membrum occupet, tum illud penitus *resecatur*, adhibita apta deligatione, hæmorrhagiæ sedatione, balsamica consolidatione. *Corruptio reliqua* si adhuc supersit, *destruenda* est lixivio calcis vivæ, muria brassicæ muraticæ, defossione in terram. *Sensus & tonus revocandus* est per camphorata, myrrhata, aloetica, G. resinas, elemi, mastichem, adstringentia, nervina, maxime ol. cinam. c. ess. myrrh. bals. peruv. permixtum. *Interne* natura excitanda est per alexipharmaca analeptica.

3.) Apostema simplex.

a. *Maturatio promovenda* est per cataplasmata emollientia ex r. alth. lil. a. h. merc. malv. fl. melil. S. fœnugr. lini, ficubus c. lacte cocta, addito ol. lini. Paria præstant empl. diach. s. & comp. de melil. camphorata. b. *Ruptio maturanda* est vel apertione instrumentali, vel rese-

rati-

ratione fermentativa ex empl. mellito, sc. melle
c. farina, croco, ol. lini; itemque emollitione
per lardum, butyrum non salitum. c. *Pus edu-
cendum* est attractivis, empl. Norimberg. &c.
d. *Mundificatio adjuvanda* postmodum erit far-
coticis vulnerariis, balsamicis, decocto r. symph.
h. roris. fl. stoech. addita myrrh. sarcoc. melle,
nec non ess. myrrh. succin. c. sp. tereb. acuata.
Paria præstant liq. myrrh. elem. sarcoc. e. *Am-
bitus defendendus* interea per resolventia, empl.
de sperin. ran. camph. Sp. V. camph. croc. f.
Deinde *pars roboranda* est tonicis, empl. stypti-
co Cr. oppod. Norimb. de galb. g. Tandem *ci-
catrrix inducitur* balsamicis exsiccantibus, bals.
de copaiv. de peru, ol. tereb. ovor. ol. comp. ex
succ. fl. verb. calend. cheir. hyper. c. vitell. ovor.
induratis, myrrha, bdellio expressum.

4.) *Apostemata copiosa.*

Corpus depurandum est catarrhalibus resol-
ventibus, præcipitantibus, nec non sanguinis
ventilatione, secundum diversitatem tempera-
mentorum & ætatum, adhibitis, maxime vero
scabiei depuratoria tractatio adhibetur, sc. per
infusa ex rad. helen. petas. vincet. h. capill. be-
ton. scord. fol. fenn. It. ess. alex. lign. detur. Pil.
ex extr. fum. card. b. G. Sagap. myrrh. aloe, tereb.
In calidioribus adhibentur fixiora præcipitantia
salia colliquantia ex sol. conch. terr. fol. tart. ant.
diaph. tinct. ant. *Externa* tractatio eadem est,
quæ in simplici apostemate.

5. *Furunculus.*

Maturatio omni studio *adjuvanda* est, ut
in

in apostemate per cataplasmata & emplastra camphorata, sc. de melil. Norimb. Mellita *ruptionem & maturationem* promovent. Foramen turunda *distendendum*, ut inquinamenta septicis eo melius absumi & consolidatio balsamicis infusis promoveri queat.

6.) *Cancer.*

In *Aperto* a. *Stasis discutienda* Sp. V. camph. croc. b. *Corruptio inhibenda* est larga & iterata infusione eff. balsamicæ ex myrrh. succin. c. ol. cinam. mixtæ. c. *Partes* vero penitus *corruptæ* sectione sunt *auferenda*. Unde si in cancro mammarum mamma servari nequeat, ea apte extirpetur & abscindatur, ne musculus pectoris lædatur; hæmorrhagia sistitur cauterio actuali, vel Sp. V. rect. reliquum corruptionis absumitur, & consolidatio myrrhatis absolvitur. d. *Interna medicatione falsedo corrigenda* est per absorbentia, testas ovorum, diuretica, nitrosa, laxantia, alexipharmaca, mundificantia ex h. capill. rhab. &c. bals. sulph. oleosa parte abstracta. e. *In diætâ* abstinentia a cibis vegetabilibus suadetur.

In *Occulto* cancro *ardor temperandus* est per empl. de sperm. ran. c. camph. Vitrum ant. c. aceto, tabacum, ol. empyreumatica. *Interna tractatio* eadem.

7.) *Panaritium.*

Congestio stagnatoria repellitur in primo principio immissione repetita & confertim facta in aquam ferventem, alligatione lumbricorum terrestrium usque dum moriantur. Empl. Saponat. Sp. V. camph. cr. *Si discuti nequeat stasis, ma-*
tura-

turatio promovenda est per cataplasmata emollientia. Pus *mature* educendum & consolidatio balsamicis promovenda.

8.) Ambustio.

Indicantur primo *tonica*, ubi linim. ex ovo rec. c. ol. lini conquaſſato; item ol. nucum, raparum: Mucil. S. cydon. ſapo, ſtercus gallin. cepæ toſtæ, fottus ex Sp. V. rect. *Inflamatio diſcutienda* eſt Sp. V. camph. croc. in confiniis applicato. *Epuloſis* adjuvatur ol. ceræ, ovorum &c.

9.) Perniones.

Acrimonia ſtagnantis ſeri *temperatur* ac tonus roboratur per ol. petræ, tereb. templin. balſ. ſulph. *Ulcerationi* medetur ung. de rapis c. butyr. frixis, ol. lini, liq. myrrh. ung. ad ambuſta. *Stas* reſolvitur Sp. V. camph. eminus applicato. *Inquinamenta* ulcerationum tollunt venerea ung. ægypt. Cicatricem inducunt ol. ovorum, ceræ. *Præſervative* poſt refrigerium vitetur calor ſubitaneus, pars affecta frigida foveatur.

10.) Extumeſcentia.

a. *Repulſio congeſtionis* fit per maturam compressionem cum ferro frigido. b. *Reſolutio ſtaſeos* per ſp. V. camph. ol. aniſi, catapl. ex r. Jr. Fl. bryon. ſig. Sal. ſymph. h. hyſſop. chær. fl. ſamb. melil. myrrh. S. aniſ. c. V. vel urina coctis. c. *Si diſcuti amplius nequeat, maturatio adjuvanda* per cataplaſmata vel emplaſtra emollientia. d. *Ambitus defendendus* empl. de ſperm. ran. ſtyptico Norimb. de beton. c. Imo *partes ab ulteriore affluxu defendenda* roboratione nervina per

per species in facculis vel spiritu adhibitas. f. Si vero *grandiores* sint, cruore summæ refertæ, præstat, sectione sanguinem coagulatum *evacuare*: *Eluitur* postmodum *cavitas* decocto vulnerario ex rad. apii, petros. sanic. alchimid. bell. myrrh. &c. vel bals. vulnerarius instillatur ex G. elem. sarcoc. bals. peruv. &c.

11.) *Vibices.*

Tentatur *primum repulsio* per empl. sapon. *Postea maturatio* frustrata repulsione subicitur.

12.) *Aneurisma.*

Si sit *extra arteriam*, indicatur præparatio corporis. Tum discussio vel evacuatio sanguinis per sectionem perpetratur. Ubi arteria prius comprimitur, evacuato vero cruore, ligatur, vulnus denique balsamicis consolidatur. Si *intra arteriam*, præparandum pariter corpus per cathartica, V. S. tum tentanda discussio & compressio. Grandiores vero aperiuntur, & ut priores tractantur.

13.) *Varices.*

Dolor & ardor temperandus est nitrosis, emulsivis paregoricis, calore. *Abundantia sanguinis imminuenda* est V. S. motibus corporis, hæmorrhoidibus provocandis. *Externa tractatio* eadem est, quæ aneurismatis. De *varicibus gravidarum* dictum est superius. *varices fluentes* tractantur interne, ut hæmorrhoides externæ.

14.) *Hæmorrhoides cæcæ.*

Internæ turgentes vesicales utiliter *aperiuntur*

tur hirudinum usu. *Tumentes* vero ab externis hæmorrhoidibus congestis & stagnantibus tractantur 1. *discussione* matura specifica per r. scroph. teleph. ung. de linar. c. camph. Coniungitur tractatio *interna*, prout superius dictum. 2. *Si discussionem recuset tumor*, *adjuvanda* est *maturatio* per cataplasmata emollientia. *Ruptio* sit *matura* vel per incisionem vel per mellita. *Ulcus amplietur* & ut furunculus balsamicis consolidetur. 3. *Si in fistulam transeat*, septicis & balsamicis medicatio est absolvenda.

II. Tumores exsanguis a. duriores.

1. Scirrhi.

Corpus ante omnia *preparandum*, maxime in statu chronico, per *interna* catarrhalia, alexipharmaca, succinata, lignosa, vulneraria, laxantia. *Externe* locum habent emollientia, resolventia, empl. diach. s. & comp. de ammon. sperm. cet. de cicut. c. camph. Cerata ex G. res. elem. anim. junip. ess. succ. spec. aromaticæ ex L. sanct. rhod cort. chac r. pimp. vincet carlin. valer. Fl. lavend. thym. til. orig. pulm. vel siccæ vel cum. V. a. aqua spirituosæ applicatæ. *In sanguineis* magis conveniunt colliquantia ex camph. croc. myrrh. r. fig. Sal. bryon. Ir. Fl. herb. hyss. S. foen. anis. *in phlegmaticis* penetrantia profunt, ess. myrrh. ol. succin. anis. tereb. &c.

2. Steatomata, Atheromata, Melicerides.

Interne indicantur antivenerea lignosa, mercurialia, evacuantia. *Externe* exsectio & folliculi extirpatio.

3. Gan-

3. *Ganglia.*

Teneriora discutunt G. res. acres, galb. sagap. farcoc. compressio c. lamina mercurio vivo illita, frictio, morficatio c. saliva, amuletica, contactus manus mortuæ filii septimi, nocte luna decrescente peractus.

4. *Clavus pedum.*

Emollientia indicantur ex cera flava, sebo, terebinthina, viridi æris; item lardo ejusque pella, pediluvia &c. *Excisa cute dura* imponitur emplastrum ex G. elem. pice. *In læsione clavi*, uti & *unguis præpostere excisi*, utile est ol. tereb.

5. *Verruca.*

Septica tuta sunt, lac esulæ, sp. sulphuris. *Frictio* c. pomo borsdorffensi, aut limace, filo ex indusio patientis *amuletice* profunt, maxime post frictionem corruptioni expositis subjectis.

b. *Tumores ex sanguine molliores.*

1. *Struma.*

A. *Vaporosa* discutuntur solventibus, empl. diach. c. G. Vigon. c. merc. de galb. Linim. ex ol. cham. laurin. sapon. camph. lacert. scorp. *Amuletica* sunt manus mortua. *Interne* pulv. lacert. eff. succ. lap. spong. Spongia & charta combusta, salia digestiva, tinct. alcal. &c. *Laxantia* ex merc. d. jalap.

B. *Duriores* requirunt tractationem scirrhi.

2. *Hernia.*

Ventosa infantum discutitur nervino carminativis, *adultorum* vero, si his non cedat, aperto scroto, flatus est emittendus, & adstringentia sub-

jungenda ex fl. balauft. rofar. musco, agrim. sulph. empl. ex sapone cum succo herb. adstringentium. *Intus* nux vomica specificè præter generalia carminativa commendatur.

Inguinalis in provectiore ætate *subligacula* requirit, *subjunctis traumaticis nervinis* ex perfoliata, vinca pervinca, consolida, pseudoacoro, empl. fantalino cum mumia, myrrh. sap. ven. cubitus quietus in dorso, pedibus elatis, custodiatur, alvus succedat. *Interne* carminativa conjungantur ex perfoliata, herniaria, sophia Chirurgorum.

Varicosa mitescit *internis* temperantibus diureticis, tinct. ant. c. sp. CC. *externe* repellitur empl. saponato.

Sarcocele cedit amuletis, contactui manus mortuæ, specificis, ol. lacertarum, araneorum, bufonum, quibus irritis sectione extirpatur ligato testiculo, ut corruptus sponte abscedat. Coniunguntur laxantia, discutientia, V. S. catagmatica, sc. empl. ad rupturas.

3. *Prolapsus uteri & ani.*

In prolapsu uteri indicantur *interne* ventilatio sanguinis, resolutio per osteocollam, maxillas lucii piscis, corallia, sanguinem draconis. *Externe* nervina in emplastris, sacculis, balneis, scilicet ex mastiche, thure, alumine usto, quæ lapidi calido insperguntur, ut patiens ei infideat. Pessus ex cera cum filo annexo, item ex consolida, balauistiis, planpagine confici & applicari possunt. *In malo recentiore* sufficiunt discutientia, reprimentia, rad. vincet. bardan. herb. cham. S. anis. &c.

In ani prolapsu indicatur repositio & emolli-
tio

tio per ol. lil. a. verbasco. subjuncta roboratione per terram catechu, mastichem, myrrham. *Spasmi hæmorrhoidales* si adsint & malum producant, leniantur per clysteres carminativos oleosos, ung. de linaria &c.

III. Tumores carnosí.

1. Caro luxurians.

Occupatur æquali mundificatione per essent. balsam. *Præsens vero aufertur* alum. usto, butyr. ant. &c.

2. Fungi.

Teneriores absumuntur causticis, ol. philos. alum. ust. croc. metall. talpa ust. c. ol. tereb. spic. *Conjunguntur* nervina, discutientia, tonica, mastix &c. nec non interna corporis præparatio. *Grandiores* vero sectione tollendi.

3. Sarcoma.

In principio discutientibus adstringentibus cedit, nec non amuleticis, contactui manus mortuæ, bufonis. *Sarcomati vero consummato* convenit exsectio & interceptio affluxus per corrosiva.

4. Nævi materni.

Magnetica structuram erroneam repellunt, scilicet frictio cum lapide tonitruali, ligno fulmine tacto, secundinis & sanguine lochiali e partu primo masculino, pomo borsd.

5. Polypus narium.

Minor & recentior repellitur usu adstringentium, ligatura. *Præstat aliis artificiis* exsectio, scilicet evulsio cum instrumento adæquato, residuum septicis absumitur, hæmorrhagia per sp. vini rectificatum sedatur, & vulnus balsamicis consolidatur.

IV. Ulcera.

1. In genere.

Cura interna præmittenda, & quidem a. *Mundificatio* sanguinis generalis per catarrhalia ex rad. helen. vincetox. ari, pimp. cichor. tarax. chin. farfap. bard. L. guajac. santal. Sassafr. frax. herb. scord. chæref. succif. soph. Chir. beccab. thlasp. &c. Itemque per absorbentia, colliquantia, digestiva, sulphurata, antim. crud. &c. b. *Succedit purgatio per ulcus* specifica ex pyrola, fanicola, alchimilla, cent. millef. bell. m. &c. c. Insequitur denique *aversio affluxus* per purgantia, diuretica, V. S.

Externa medicatio requirit a. *Inquinationis* in interiore superficie *absumptionem* per septica, siue sint venerea, ex ære usto, viridi æris, ung. ægypt. fusco, siue sint vegetabilia acria ex tabaco, succo plantaginis, thlaspios, G. resinis, sagapeno, sarcocolla, elemi, myrrha, ol. laterino, C. C. tartari foetido, emplastro inuncto. b. *Corruptionis impeditionem & sarcoseos inductionem* per balsamica varia, pro diversitate partis selecta, scilicet ex myrrha, succin. ol. tereb. bals. peruv. copaiv. in essentia applicata; it. ol. ovor. decocta traumatica, plantag. consolid. empl. stypt. Cr. c. *Callosus ambitus* resolvitur per empl. diach. c. G. mercur. lam. plumbi c. mercur. illitam. *In callo rufescente*, denen verstorbenen Todten Brüchen/ resolutio per emplastra attractiva, quale est Norimbergense. d. *Caro luxurians* absimitur septicis lenibus, ol. tart. foet. rad. aristol. ari &c. e. *Cicatricis inductio* adjuvatur deligatione sicca, ubi

ubi & ol. ovorum simplex & compositum proficit. *f. Sensus rosionis ambientium partium lenitur per empl. de sperm. ranarum camphoratum, quod emplastro styptico superimponitur.*

2. *In specie.*

Ulcer a fistulosa.

Cavitas & *fundus* ab omni inquinamento *probe purgandus* est per septica dicta. *Caries ossis*, si quæ subest, *auferatur* & mundificetur. *Affluxus derivetur*. Reliqua tractatio cum ulcere convenit.

In lachrymali fistula in specie, sectione in naso per transversum facta, *turunda* intrudatur ductui lacrymali ex rad. gent. pro fundi dilatione & expurgatione. Postmodum fungositas absumitur ol. later. & consolidatio absolvitur eff. succini siphone infusa.

In fistula ani pariter dilatatio fit per turundam, purgatio per venerea, virid. ær. ung. fuscum. Consolidatio succedit balsamicis. Atomini venerei expurgentur terebint. cocta cum vitello ovi apsumta. Durities vicinarum partium emollitur ung. ex ping. suilla, merc. sulph. cinabari.

Ulcer a sinuosa balsamicis penetrantioribus & largius infundendis tractanda sunt, præmissa tam interna quam externa mundificatione.

2. *Lesio fluidarum partium a solidis læsis*

I. *Mollioribus.*

1.) *Vulnera.*

Hæmorrhogia sistitur in læsione 1. *vasorum* α. per interceptionem affluxus ex spleniorum illigatione, β. Per compressionem læsæ partis, vel

coagulationem sanguinis usu sp. vini rect. acidorum. γ . Præoccupationem eruptionis recrudescantis ope dictorum tum emplastrorum stypticorum, Norimbergensis, laminæ saturni, vel turundæ compressæ. δ . Arteriæ fissæ dissectionem vel ligationem. 2. *Partium porosarum* hæmorrhagia tractanda est per styptica, adstringentia ex granato, torment. musco, cort. fraxin. equiset. alum. ust. vitriolo anglicano calcinato, sp. vini rect. Consolidatio postmodum mundificatoria peragitur per balsamica ex tereb. myrrh. mastich. aloe, sarcoc. bals. peruv. de copaiv. &c. maxime in spirituosa formula adhibita.

Confectaria vulnerum in medicis jam tractata 1. *Febris inflammatoria* requirit ventilationem sanguinis adhuc abundantis, & exæstuantis temperationem per nitrosa, absorbentia, colliquantia, discussionem & æqualem dispartitionem per alexipharmaca, ut in febrili generali tractatione adhibita. 2. *Cachectica dispositio* præocupatur sanguinis depauperati restitutione diætetica per gelatinosa, evpepta, leniter aromatisata, analeptica, vinum malvaticum moderate sumtum. 3. *Anniversarii motus*, die Calendarum Leib / requirunt ventilationes sanguinis versus tempus annum revertens, discussionem topicam per camphorata nervina, sp. serpilli, lumbricorum &c.

2.) *Synovia.*

Præservant evacuantia rhabarbarina, G. resinæ, absorbentia, sulphurata. V. S. in plethora urgente administratur. *Curant* vero a. Resolventia congestam stasim, sp. vini camph. croc. epi-

epithemata nervina. b. Balsamica infundenda ex succino, myrrh, ol. tereb, bals. peruv. h. major, hyper, in essent, adhibita. c. Viciniam defendentia nervina, empl. de beton. c. G. elem. oppod. de sperm, ran, &c.

3.) *Aridura sive Contractura.*

Poscit *humectantia* cum *nervinis* in fotu, vel epithemata, ung. de cane v, fotus e cane vivo dissecto, *frictio* calida lenis, *suctio* per *curbitulas* corneas, *percussio* cum urtica recente, *tractio* motus humorum per *vesicantia* ex rad. pyretr, canthar, scarab, ol. empyrevm. *Interne* convenit usus alexipharmacorum continuatus sine regimine.

4.) *Relaxatio paralytica.*

Fotus nervini indicantur ex rad. cyper, ir, Fl. angel. caryoph. diptam, valer, carlin, helen, cort. odorat. S. carm. h. & fl. coron, lavend, major, cheir, serpill, polii, cret, mari. It, ex succino & ejus oleo, aliisque ol, dest.

II. *Durioribus læsis, sive ossium læsiones.*

1. *Luxatio.*

Indicatur *matura restitutio* partis cum *roborantibus* applicatis, empl. ad rupturam. *Stasis* & *tumor discutitur* vino & urina calida, item *nervinis* ex rad. fig. Sal. Ir, Fl. caryoph, bryon. fl. samb. S. anis. foenugr. camph. ol. lumbr. popul. In *affluxu copioso* indicantur laxantia, clysteres, V. S.

2. *Fractura.*

In *artuum* fractura *repositio debita* fiat ma-
tu-

ture & *stasis* *discutiatur* prout in luxationibus. *Interne* concurrant diapnoica ex decocto vulnerario chær. hyssop. consol. pyrol. eff. succin. vinet. Item absorbentia ostracea conveniunt ad materiam osseam suppeditandam. Nec non laxantia ex G. ref. rhab. clyster. Potus fit sufficiens.

In *cranii fractura* specificum commendatur tonicum ex baccis & G. hederæ. Si *simplex* saltem *depressio*, raso capiti applicatur fots calidus nervinus, sp. vini camph. conjunctis internis alexipharmacis temperantibus clysteribus. In tenera ætate usum habent cucurbitulæ siccæ, sub junctis tonicis, empl. ad rupturam, ol. dest. aromaticis. Si *trepnatio* indicetur, præmittitur V. S. vulnus factum mundificetur melle rosato, bals. peruv. eff. succin. Os siccum servetur rad. ari, aristol. rot. Ir. Fl. &c.

Squama & Festuca instrumentis sunt auferendæ. Corruptio ossis præoccupanda est eff. succin. Consolidatio partium superstratarum retardanda est turundis. Interne discutientibus affluxus est avertendus. Anniversarii infrequentes dolores discutiuntur sp. serpilli camph.

Caries ossium tollitur abrasione; restituitur os internis terreis, osteocolla, marinis &c. externe conservatione in sicco cum panno raso, pulv. ir. Fl. aristol. symph. eff. succin. sp. vini rect. &c.

**ICHNOGRAPHIÆ
PRAXEOS
CLINICÆ
Methodus secunda.**

LIBER I.

SECTIO I.

De

Appetitus vitiis.

CAP. I.

Anorexia.

Mucus viscidus expurgandus emetico, aut purgante ex aloe, scammonio sulph. troch. alh.

Mucus incidendus simul & stomachus roborandus per acida, ut crem. tart. item per aromatica, uti est menth. absynth. piper, r. zingib. ari, acori, zedoar. armor. helen. agrim. card. b. cent. m. &c. in eff. infus. adhibita. Item tinct. tart. elix. PP. tart. vitriol. cydoniata conveniunt.

In senio spiritus erigantur vino, ambra, balsam. per. aromaticis.

Externe crusta panis cum vino vel aceto & pulv. caryoph. item panis elixieri menthæ intinctus, nec non empl. tacamah. linim. nervina usui sunt.

CAP. II.

Bulimus & Fames canina.

Acidum temperetur per alcalia fixa, terrea, oleosa; uti sunt corall. r. lim. mart. lap. cancr. CC. ust. creta, ol. ovor. cæteraque expressa, ova dura, caro suilla, oryza c. butyr. ol. dest. carv. caryoph.

Correctum ita acidum postea *evacuetur* per jalapp. scammon. c. lim. mart. & sale tart. adhibitum.

Inde *roborantia* conveniunt, vinum malv. hippocrat. odor panis vino intincti, theriaca vino soluta.

CAP. III.

Pica, Malacia & Appetitus determinatus.

Stomachus à cruditatibus *evacuandus* vomitorio, vel purgante ex aloe, helleb. n. colocynth. merc. d.

Fermentum austerum martialibus est *obtundendum* ac *saturandum*; El. PP. alcalisatum inde m. usui est.

Ventriculus postmodum *roborandus* remediis analepticis specificis ex cydonio, granato, citro, aurantio, vino, menth. absynth. Zedoar. quavis formula adhibitis.

In *chronico* magis *malo* melancholiæ cura adornanda est, ubi hirudines ad anum applicandæ sunt.

SECT. II.

DE

Siti læsa.

IN *febris* acida, acetosa, sempervivum, succus citri, cydon. tamar. acetum, phl. vitriol. sp. falis, clyff. min. nitrum &c. profunt.

Extra febres temperant lac, passulæ; r. chin. liquir. in potu sitim hecticorum ac scorbuticorum mitigant.

Sitis ex *visciditate saliva* poscit attenuantia ex sale ammon. reliquaque digestiva.

Sitis fallitur elutione oris per cerevisiam secundariam, succ. semperv. mucil. S. cydon. aqua sperm. ran. sal. ammon.

Sitis *matutina* curatur vino absynthiaco.

Sitis *astuantium* & æstatis parco sp. vini; *prophylaxis* v. optima est sufficiens potus aquæ calidus, thee, coffee.

SECT. III.

Masticatio læsa.

CAP. I.

Spasmus cynicus.

IN paralytico statu *purgatio* corporis, *sudatio* per lignosa, aromatica, volatilia, præmittenda.

Postea affluxus avertendus per *vesicatoria*, vel *cucurbitulas* nuchæ aut auri applicandas, repell-

pellendus m. est per *gargar.* ex castor. r. pyret. S. eruc. c. Vino ; Rotulæ Plat. ex NM. r. pyret. angel. S. staph. agr. coriand. sinap. cumin. piper. &c. masticata tonum reducunt : denique spasmus sopitur *opiat* c. aromaticis.

CAP. II.

Dentium Vitia.

In *carie* evulsio optimum remedium est. Facilitatur per globulos ex lacte cataput. sale amm. succ. chel. M. ung. ex G. amm. S. hyosc. pingu. ranar. Cauterisatio præcedere & tentari prius potest vel per ignem actuale, vel potentialem ex sp. vitrioli ; replendo postea dentem auro foliato, myrrha c. cera viridi, corall. camph.

In *fæto*re dentium elutio post cœnam c. aqua salis amm. Gallia moschata denti est imponenda. Vel r. pyretr. pulv. gallar.

In *nigritie* fordes abstergantur pulv. ex osse sepia, CC. ust. mand. luc. pisc. testis ovorum ; cineribus majoranæ, sale tartari ; sp. salis c. melle ; It. mixtura ex sale amm. r. polyp. ir. Fl. alum. ust.

In *stomacace* tinctura laccæ, myrrha, alumen ustum, phlegma vitrioli ; decoctum rutæ, salviæ, mel ros. c. sp. salis ; decoct. sedi vermic. c. alum. sp. cochl. c. alum. crem. calc. viv. c. G. lacc. conveniunt ut tonica & antiscorbutica.

In *stupore* portulaca rec. masticata, caseus, filiqua ceracea, vitella ovorum dura, sensum revocant.

In *algore* sp. Vini, panis calidus, theriaca, vitella dura extus solum applicata conveniunt.

SECT. IV.

Deglutitio læsa.

P*Aralyfi* succurritur gargarismate ex salu. eruc. thym. lavend. castor. c. V. NM. masticata; Item ol. succin. anis. ess. castor. sp. theriac. c. aqua anhalt. ori infusa; nec non linimenta nuchæ applicata ex ol. lumbr. anis. lavend. hic sunt adhibenda.

Vitiis *hypochondriacis* medemur per G. amm. absorbentia, opiata, castoreata, pro diversitate causarum, subjectorum & circumstantiarum adhibita.

Exsiccationem v. febrilem demulcemus mucil. S. cyd.

SECT. V.

Chyloseos læsio per cruditatem acidam & nidorofam.

Indicantur vomitoria & purgantia. Maxime crem. tart. hic usui est ob energiam simul temperantem.

Roboratio subjungitur ex S. 4. cal. rad. Zing. h. absynth. rore marin. ess. piper. elix. vitriol. Myns. sal. ammon. Vin. absynth. tart. vitriol. ambr. in pulv. c. sacch.

In

In specie *nidorosa* cruditas evacuatur rhabarb. crem. tart. Corrigitur sp. sal. d. conf. ros. vitriol. tinct. tart. Item stomachicis amaris postmodum subjunctis, sc. absynth. menth. in infus.

Externe ol. mastich. fots stomach. ol. dest. menth. caryoph. Zedoar. empl. tacamah. caran. c. bals. peruv. roborationem absolunt.

SECT. VI.

Assumptorum retentio læsa.

CAP. I.

Flatus.

V *Ischiditas* primarum viarum, ut causa flatuum, prius *evacuanda* vomitorio l. purgante ex fenna, aut aloe.

Flatus discutiendi *toni roboratione* carminativa aromatica ex r. angel. gent. arist. cal. arom. galang. fl. cham. in Vino infusis. Huc pertinent quoque castor. bals. sulph. ambr. tal. lepor. CC. corall. piper. Spir. vero nitr. d. c. anis. in calidis convenit.

Externa sunt ol. carm. empl. è bacc. laur. c. ol. absynth. menth. junip. malaxatum. Sacculi item arom.

CAP. II.

Nausea & Vomitus.

Causa irritans tollenda est vomitu vel purgante cum opii refracta dosi.

Spirituum impetus reprimendus somno & quiete; E medicamentis huc faciunt anodyna, clysteres, lac capr. c. succo nasturt.

Tonus postea *roborandus* aromaticis è cinam. NM. mac. caryoph. cort. aur. Zedoar. menth. c. V. rubr. infus. syr. ros. rub. corall. rub. r. torment. tinct. mart. laud. op. ther. c. ol. mac.

Externa roborantia sunt ol. NM. c. ol. dest. arom. empl. de caran. c. bals. peruv. ol. menth. empl. Barb. theriac. c. bals. peruv. panis tostus c. arom. pulv. caryoph. ; sacculi ex croco ; fofus ex mentha, absynthio ; cataplasmata ex fermento c. mentha, NM. macere, cinamomo.

In specie in *vomitu februm* convenit sal absynthii c. succo limoniorum.

In *vomitibus artificialis excessu* proficit sacculus aromaticus c. V. vino : haustus vini calidi aromatizati ; theriaca, laudanum opiatum, panis vino vel aceto intinctus & comestus ; potus lactis c. pane cocti : clysteres ex lacte, in quo theriaca soluta, externus fofus panis aromatici.

In *nausea* à cibo indicatur roboratio ventriculi analeptica per cort. citri, panem tostum aceto & aromatibus imbutum, ori & naribus admovendum. Si ira hunc affectum suscitârit post l. inter coenam, convenit matura emesis, ne cholera succedat.

CAP. III.

Vomitus Cruentus.

In *paroxysmo* sanguis à ventriculo *revellendus* est per V. S. in pede, l. hirudines ano applicatas.

Vasa relaxata *adstringenda* sunt succo plantaginis, portulacæ, radice urticæ, symphyti, trochiscis de carabe, terra sigillata, tinctura martiali, spiritu vitrioli.

Coagulatio inde forte contingens humorum *resolvitur* commixtis lapidibus cancrorum, spermate ceti.

Externe theriaca cum croco, panis tostus cum aceto, scrobiculo cordis applicatus impetum cohibet.

Extra paroxysmum excretiones consuetæ revocandæ sunt mensium & hæmorrhoidum; viscerum labes corrigenda; ubi spleneticis martialia c. amaris solventibus conducunt.

SECT. VII.

Dolores stomachi.

Præcordiorum anxietas, Cardialgia, Soda.

Vomitibus vel purgatio cum opiatum refracta dosi causam evacuat. In *hypochondriacis* clysteres carminativi hunc scopum adimplent.

Roboratio v. carminativa utilius subjungitur quàm præmittitur, per cham. rom. in decoct. essent. ol. dest. succinata, sp. sal. armon. sp. nitri.

Aciditas porracea corrigitur crystallo mont. corall. CC. ust. c. laud. op.

In haustu mercurii sublimati sepsis obtunditur crystallo, c. theriaca, butyro recente.

Senum atonia specificè medetur ambra, moschus, crocus cum opio.

Externa tonica sunt tacamahaca, caranna, olea aromatica, fœtus carminativi; Frigoris flatulentias discutit sacculus ex farina l. furfure tosto c. sale com. Mulieribus hystericeis ung. pomat. c. sevo hircino commendatur.

Sodæ aciditas invertitur absorbentibus, creta, ebore usto, crystallo, bolo arm. corall. præp. lacte lunæ, albo græco; succus portulacæ, lap. prunellæ, cremor tartari, obtundendi bilis acrimoniam eundem effectum exerunt. Subjungitur tamen laxatio ex tamarindis, rhabarbaro.

SECT. VIII.

Contentorum Intestinalium expulsio læsa.

CAP. I.

Alvi retentio.

F*æces emolliendæ* aquosis, mucilaginosi, dulcibus, gummatosis.

Intestinorum tonus vel *leniendus* anodynis, vel *stimulandus* acribus, amaris, purgantibus.

Inde conducunt *emolliendi scopo* oleum amygdalarum dulcium, ova sorbilia, passulæ, pruna, poma, maxime borsdorfiana, serum lactis, tamarindi, syr. rosarum solut. decoctum malvæ, parietariæ, althææ.

Duriores v. fæces impactas & magis lentescen-

tescentes *pellunt* gummi ammoniacum cum stimulo purgante, mercurius vivus cum oleo amygd. Infusum mercurii vivi in vino, aurum fulminans ad gr. vj. cremor tartari, tartarus triolatus cum scammonio.

Inter *externa* sunt clysteres oleosi cum sale gemmæ acuat, itemque pauco pulpæ colocynth. vel croci metallorum: suppositoria ex sale & melle cum pulvere helleb. n. troch. alhand. item ex alumine; Linimenta pro umbilico ex extractis purgantibus, felle tauri, ol. coloc. ung. de arthan. Sternutatio, tuftis stimulum alvinum adjuvant.

CAP. II.

Ileum.

Alvus mature expedienda est *clystere* ex vino, urina puerorum, sem. carm. ol. lini, pauco troch. alhand. Item ex decocto omenti vervecin. cum ruta, nitro. Adjuvant emollitionem *juscula* gallinacea cum chamomilla, ol. amygd. d. succus pomorum borsd. globuli sclopetarii cum oleo amygd. vel olivarum sumpti. *Fomenta* & *balnea emollientia* non sunt negligenda. Denique pellit lentorem fæcum, & intorta intestina reducit *mercurius vivus* ad unc. 3. sumptus, inuncto abdomine cum *unguento* de arthanita, aut applicato *emplastro* de cicuta, de ammoniaco. Interne *theriacalia*, anodyna sunt conjungenda. Ad *dolorum ferociam* compescendam conducunt externe omentum verveci-

vecinum recens, exuvia serpentum cum oleo rosarum cocto.

CAP. III.

Diarrhœa.

Acrimonia fermenti ventriculi *temperanda* absorbentibus gemmatis, cryſtallo, ſmaragdo.

Sensus irritationis mitigandus *opiat*, diascordio.

Stomachi *tonus restituendus* vino cydoniato, absynthiaco, mastiche. Unde & frigus & multus motus vitandus; contra applicandi foci ſtomachici, aromatici, empl. de tacam. theriaca cum bals. peruv. ol. arom.

Excretio moderanda *adstringentibus* ex rad. torment. & sem. plantag. rob forbi torminal. capite mortuo aquæ cinam. vitellis ovorum duris; S. soph. chir. bolo arm. terra sig. martialibus, gelat. CC.

Intestina à mucore *absterguntur* sub initium & progressum usu rhabarbari, decocti tamar.

Hypercatharsin sedat theriaca cum aqua cinam. pulv. ex terra sigill. CC. uſto, diascord. Vin. generos. foci ex theriaca, aromatibus, nervinis, mentha, absynth. &c.

CAP. IV.

Cholera.

Fermentum acre temperandum abstergentibus, ſero lactis cum unc. 2. syr. ros. sol. mature sum-

sumpto. item cum tamarindo cocto, vel rhabbaro. Conveniunt clysteres ex lacte cum theriaca. Item decoctum menthæ, plantaginis, portulacæ cum syr. cydon. Confectio de hyacintho *tonum* restituit, nec non terra sigill. antim. martiale, cryst. mont. smaragdus.

Humorum motus postea sistendus *opiat*, per partitas doses & vices usurpandis.

Stomachus ultimo roboretur *externis*, sp. V. camph. pane tosto cum aromatibus.

CAP. V.

Lienteria.

Stomachus roborandus, acrimonia temperanda, irritatio sistenda. Adhibentur subordinato consilio *abstergentia* ex rhabbaro, pil. mastich. Tum *stomachica* ex absynthio, mentha, salvia, NM. Zingib. Cydoniis. *Acrimoniam imbibunt* corallia in pulv. & tinct. El. PP. f. acid. *Irritationem sistunt* syr. mastich. vitella ovorum dura c. aceto. NM. c. alum. panis bis coctus c. sp. V. & theriaca; miva cydon. c. diascord. terra sigill, sp. vitriol. *externe* sacculi aromatici, ut tonum roborantia.

CAP. VI.

Passio Cœliaca.

Bilis acuenda & mucus abstergendus per stomachica, mentham, absynthium, agrimoniam, radices aperientes, cichorei &c. tinct. antim. tar-

tartari , sp. fal. amm. cum sp. cochlear. carm.
de 3.

CAP. VII.

Dysenteria.

Irritatio intestinorum est *lenienda acrimonia obtusione*. Hoc præstant

1.) *Specifica*, pulveres ex priapo tauri, cervi, ceti, gel. CC. rasur. cran. hum. unic. ver. dente hippop. sang. leporis, hep. serpentum, cryst. mont. ung. equin. exsicc. hep. ran. vir. alb. græc. pulv. gran. actes; ex succo bacc. junip. c. farina in panem cocto, & cum succo recocto, indeque cum sanguine leporis, priapo ceti, mixto. G. arabicum cum cydoniis assatum, tormentilla, sorbus aucup. terra vitrioli dulc. sacch. fat. alumen, troch. de carabe, theriaca, laudanum huc pariter pertinent.

2.) *Adstringentia* v. *generaliora* sunt plantago, pimpinella sanguisorba, lysimachia, folia quercus, bursa pastoris, millefolium, consolida M. bistorta, rosæ rub. balauft. fl. pap. rh. bellidis, hyperici; spongia cynosbati, NM. mentha, absynthium, succinum, bolus arm. thus, os sepiæ, stercus caninum, tinct. martis, lap. hæmat.

Laxatio v. *abstersiva* in principio fit per rhabbarum cum anodynis.

Roborantia stomachica & topica pro re nata con- & subjunguntur; uti sunt bals. peruv. c. sacch. vel in vitello ovi solutus, item clysteribus additus. Huc faciunt decocta vulneraria ex hed. terr. alchimilla, plantagine, hyperico, ras. CC,

CC. cum syr. corall. de symphyto data. Clysteres terebinthinati, Linimenta ex ol. hyper. absynth. menth. NM: Sacculi ex fol. quercus, furfure, fl. cham. verb. in aceto cocti: Suffitus ex succino, ras. CC. Fodus ex persicaria in vino chalybeato cocta renibus applicatus.

In *regimine* calor, quies, potus calidus gelatinosus observandus.

CAP. VIII.

Tenesmus.

Vellicatio sistenda, acrimonia removenda, exulceratio consolidanda. Hoc præstant clysmata ex fl. verbasci, ros. rubr. S. psyll. cum lacte, sevo hirc. Item ex jure cap. vervec. c. ol. ceræ. Linimenta ex ol. ceræ, bals. peruv. Fodus ex dec. verbasci, fol. quercus. Suffitus ex aceto, thure, pice. In *exulceratione* ol. lumbr. c. fol. saturni; suppositoria ex sevo hircino cum thure, tutia. In *pruritu* fodus ex aqua plantag. cum pauco alumine, vel tragac. sulphure. Lithargyrium c. aceto, ol. ros. in unguentum reductum.

CAP. IX.

Hæmorrhoides.

Aperientia sunt hirudines, frictio per folia ficuum; succ. cyclam. betæ, ceparum, ari. bryon. cent. min. c. aloe; suppositoria ex rad. cyclam. hiera picra, pulv. coloc. Linim. ex can-
cris

cris flux. c. ol. coctis. *Interna pellentia* sunt remedia ex aloe, myrrha, purgantibus resinosis.

Claudunt v. hæmorrhoides *interna*, rhabarbarum, myrobalani, tamar. fol. querc. succ. portul. urtic. M. succ. sterc. asin. dens hippopot. troch. de carab. pil. de bdell. martialia. *Externa* roborantia sunt crepitus lupi, fuligo furni c. alb. ovi, telis aran. ping. anguill. affata. Linimenta ex terra vitrioli d. cum succo plantaginis. Suffitus ex bdellio.

In *cæcarum dolore* conveniunt *fotus* ex decocto hyosc. in lacte chalybeato; *Linimenta* ex ol. pomor. momord. fl. verbasc. linar. bacc. parid. item ex scarab. stercoreis in ol. lini coctis; nec non ol. ex millep. c. ol. NM. expressis, succ. sed. M. & ol. rapistri; Mucilago S. psyll. cydon. c. sacch. saturni, camph. *Sacculi* ex glandibus contusis c. aceto coctis. *Scrophularia specificè* usui est tum lumbis applicata ut amuletum, tum cum butyro frixa, vel m. interne in decocto data. Succedit crassula major: nec non chelidonium minus in potu, millefolium in succo, l. decocto. *Fonticulus* in tibia revocat impetum.

SECT. IX.

Intestinorum dolores Colici.

IN *humorosa* materia *corrigenda* est & *educenda*, vel per clysteres, vel per abstergentia, si tenuia sint evacuanda, ex potiuncula pas-

passulata sennata , ex pulv. salino cum stimulo scammonii ; ex ol. amygd. d. c. V. malv. Pa-
ria præstat manna , sperm. cet. crem. tart. merc.
d. G. ammon. c. anod.

In *convulsiva* sensus irritationis *leniendus* per
clysteres ex urina puerorum c. terebinth. In-
terne anodyna conveniunt.

Postmodum *in utroque statu* carminativa
discussio flatuum & *roboratio* toni intestinalis
subjungitur per veronicam cum myrrha in vino
coctam ; itemque per chamomillam, rad. helen.
in V. coct. per allium in juscule ; Pares effectus
præstant cort. aur. absynth. gentian. S. 4. cal.
M. r. Zedoar. fuligo cum aceto, castoreum,
mandib. luc. pisc. unic. ver. stercora lupi , equi
in succo , testic. equin. Syr. de alth. sp. carm.
de tribus , spec. diagalang. spir. nitr. d. &c. è
quibus variæ formulæ spirituum, essentiarum,
potiuncularum &c. concinnari poterunt.

Topica sunt ol. aneth. chamom. rut. laur. nec
non ol. dest. junip. rut. cort. aur. mac. c. castor.
superponendo laterem calefactum. Pariter
usui est galbanetum Paracelsi, ol. sapon. succini.
Empl. de Tacam. caran. Linimentum ex
galbano in aqua vitæ soluto c. ol. cham. rut.
croco.

SECT. X.

Situs Intestinorum mutatus.

CAP. I.

Hernia.

R*Epositio* promovenda *flatuum discussione* per Sem. cal. M. in V. bullita; *fecum emolli-
tione* per cataplasmata mucilaginosā; per empl.
ex Sagap. ammon. galb. tereb. cer. fl. magn.
arsen.

Consolidatio tentanda per vulneraria interna,
symph. M. herniariam, perfoliatam, S. nasturt.
succ. beton.

Externa traumatica sunt rad. figill. Sal. G. ca-
ran. S. nasturt. c. farina fabarum subacta. Empl.
contra rupturam, diasulph. ol. hyper. Catapl.
ex mucil. symph. ol. vitell. ov. lacert. Lintea
solut. lithargyr. imbuta. Præterea subligacula
debita, quies, decubitus in dorso supinus simul
observentur.

CAP. II.

Ani procidentia.

Repositio promovenda *extensione* coxæ & cru-
rum, *emollitione* per ol. hyper. rosac., item per
clysteres, *discussione staseos* per facculos in lacte
vel vino rubro coctos, *roboratione* per fodus ex
chamom. roremar. salv. balauft. gallis c. vino
chalybeato coctis: per empl. ex sagap. oppop.
offi

offi sacro applicata ; per suffitus ex asphalt. succin. mastich. thure, myrrha ; per infusus in asse-
re calido, ol. verbasco. illito & mastichis pulvere
consperfo ; per sacculos calidos ex furfure, mil-
lefol. verbasco in aceto coct. in malo *à partu
difficili.*

Ab *hemorrhoidibus* si malum subnatum sit,
convenit ol. scarab. mastich. Si *à tenesmo*, usui
sunt fl. verbasco. in ol. mastich. cocti. *Inflam-
matio* verò conjuncta discutitur aqua plantagi-
nis in sacch. saturn.

SECT. XI.

Chyli distributio læsa.

O*Bstructiones* hypochondriacas & meseraï-
cas *resolvunt* digestiva, tart. vitriol. sal.
hypochondr. terra fol. tart. nec non amara ex
absynth. gentian. centaur. cichor. taraxac. pari-
ter aromatica, rosmarin. salv. fœnic. &c. & an-
tiscorbutica, diuretica, radic. s. aper. &c.

Præparatæ cruditates *evacuentur* vom-
itorio.

Tonus *roboratur* martialibus, interpositis la-
xantibus ex merc. d. cum gummatibus.

Discussio topica promovetur catapl. & empl.
ex nicotian. hyoscyam. cicuta, empl. de cicut.
de ran. cum merc. carmin. Sylv. cum ol. G.
ammon.

SECT. XII.

Aëris Inspiratio læsa.

CAP. I.

Suffocatio.

S*uspensis* laqueus solvitur, vena secatur, artus fricantur, spirituosæ ori infunduntur, calido loco seponuntur.

Frusta in faucibus hærentia promoventur dorsi concussione, lubricantibus, cassia, oxym. squill. Extus emollientia suppurantia conveniunt.

Potus *aquæ fortis* diluitur mucilagine Sem. cydon.

Coagulatio à *frigore* resolvitur succo bellid.

Aqua suffocatis educitur elatis pedibus, leni vomitu, subjuncto robore ex pane tosto c. spir. Vin. decoct. chamom. in cerevisia.

Suffocatis ex furno vomitorium in larga dosi convenit, conjunctis spirituosis, sp. theriac. aqua apoplect. In regimine conjunctus usus aëris ventosi liberi, aspersiois aquæ frigidaë, odoris aceti cum castoreo proficit.

In suffocatione *convulsiva* cura sit antihysteca ex castor. sal. volat.

CAP. II.

Asthma.

In *paroxysmo* aëris ventilatio, alvi subductio,
V. S.

V. S. potiones attenuantes, motus spastici sopio per anodyna, volatilia antispasmodica.

Extra paroxysmum infarctus pulmonum & ventriculi à suo muco solvitur per vomitorium, quale est infusum helleb. albi in Vino malvat. ad cochlear unum sumptum. Conducit & laxans ex G. ammon. c. merc. d. Item sudoriferum ex decoct. Lignor. Opiata subjunguntur mitiora, essent. opii, theriaca. Incidentia & expectorantia specifica dextre suo tempore sunt adhibenda; uti sunt nicotiana in essent. syrup. decocto cum Vino malv. blanc. ursin. V. G. ℞. fol. tabac. unc. 1. Vin. malv. mens. 2. rad. enul. unc. 3. polypod. unc. 2. M. ebull. G. ammon. in aqua hyssop. solutum pariter pectus relaxat. Item spir. asthmat. ex viride ær. unc. 2. G. ammon. unc. 1. sulph. viv. unc. sem. M. destill. ad gutt. 30. ; in rectificatione alembico includitur crocus. Usui pariter est succus raphani cum saccharo; nec non rad. ari, Zedoar. helen. sperm. cet. h. marrub. hyssop. rorism. croc. Acetum rutac. oxym. squill. fl. sulph. bals. sulph. millepedes cum syrup. nicotianæ, vel infusi in Vino & expressi.

In statu magis *siccò* indicantur antispasmodica tum fixa tum volatilia cum anodynis, sal. volat. succin. CC. cum castor. lumbric. asell. cinababar. Vesicatoria impetum revellunt. *Scabies* vero *retropulsa* revocatur decubitu apud scabiosum; nec non usu essent, fumar, helen.

CAP. III.

Singultus.

Irritatio tollitur opiatis, theriaca, castoreo, sp. fal. amm. zingib. condito.

Cruditates, maximè primarum viarum, *tolluntur* vomitu aut purgatione aloetica c. merc. d. subjuncto tonico ex aqua menth. spir. theriac. conf. alkerm. laud. op. *Digeruntur* v. ejusmodi cruditates elix. PP. absorbentibus, carminativis, S. anis. carv. *Externe* usui est empl. & catapl. è bacc. laur. menth. ros. rubr. cum fermento & aceto subactis; nec non panis calidus c. Vin. generoso, aceto, castoreo, pipere, sinapi.

Assumpta *corrosiva* diluuntur succo semperv. CC. usto, terr. figill. laud. op. subjunctis.

Singultus *à potu frigido* discutitur balneo nervino.

CAP. IV.

Incubus.

In *accidentali* parca coena, evacuatio laxans, antepileptica usurpentur.

In *habituali* cura sit hypochondriaca per digestiva martialia, vomitoria, purgantia ex helleb. merc. d. aloe. Antispasmodica denique subjunguntur, S. pœon, anis, falia volatilia.

SECT. XIII.

Expiratio læsa.

CAP. I.

Sternutatio nimia.

Remota causa, irritatio tollitur odore opii. Ablatio acrimoniæ peragitur lacte tepido, mucil. S. psyll. cydon.

CAP. II.

Vocis vitia.

Paralysis discutitur sudoriferis, decoct. lignor. nec non masticatoriis, uti & saccul. nervin. aromaticis sp. V. irroratis; item spir. apopl. formic. lumbric. theriacal. c. ol. lavend. succin. rut. junip. bals. peruv.; essent. castor. ori infusa; V. S. sub lingua.

Raucedini succurritur 1. per *evacuantiã*, vomitum, purgationem ex jalapp. elater. 2. per *incidentiã*, qualia sunt syr. de erys. Lob. pulp. passul. c. S. erys.; elect. ex scord. salv. r. helen. c. melle subactis; pulv. ex r. ari reliquisque cattarrhalibus; Sacch. cand. c. syr. jujubar. succo brassicæ; decoct. ex scord. passul. caric. r. liquir. h. capill. ven. hyssop. Item potio ex succo brassicæ. 3. per *temperantiã*, uti sunt syr. papav. ess. opii, diacod. Mont. theriac. syr. glycyrrh. viol. de jujub. decoct. rapar. pass. min. anisum, flor. & balsam. sulph. sperm. ceti, &c.

CAP. III.

Tussis.

Sicca discutitur *volatilibus* cum *anodynis*, liquor. CC. succinat. spir. sal. ammon. anisat. c. essent. opii, pill. de styrac. papaverinis. *Incrassantia* conjunguntur ex rapis, jujubis, succino, benzoë, sperm. cet. sulphure; ficus c. sp. v. combusti communis sunt usus; spec. diatr. aq. foenic. asthmat. syr. diacod. Mont. de jujub. &c.

Humida requirit 1.) *incidentia*, G. ammon. spir. asthmat. syr. nicot. oxym. squillit. succ. raph. ; electuar. ex scord. helen. c. melle. 2.) *expectorantia* ex decoct. tussil. hed. terr. scabios. helen. veron. L. fassaf. sulph. benz. 3.) *purgationem* tum *ανω*, tum *κατω* laxativam per pil. de agar. G. ammon. c. merc. d. 4.) *discussionem* per decocta lignorum.

In *stomachali sicca* tussi vomitus indicatur, subjuncta discussione ex decocto helen. pass. min. c. V. Hispan. & postea sopitione impetus per ess. opii.

In *stomachali v. humida* roboratio aromatica indicatur per elix. menth. PP. tinct. tart. spir. sal. amm. syr. diacod. ficus c. sp. V. deflagratos, liq. terr. foliat. tinct. martis.

CAP. IV.

Catarrhus suffocativus.

In *humoroso* catarrho infantum prodest blandum emeticum, remedia ex tabaco, sperm. ceti.

In

In *sicco spastico* affectu indicantur opiata, incraffantia, vomitoria, incidentia, pro urgentia causæ selecta & adhibita; speciatim oxym. squillit, succ. raphan. nicot.

In *sanguineo* statu indicatur V. S. scarificatio, clyster acris; discussio per aquam asthmat. c. anod. mitiore, sperm. ceti in vehiculo calido.

SECT. XIII.

Pulsus, s. motus sanguinis per Cor læsus.

CAP. I.

Virium languor & syncope.

IN *languore* successivo adhibeantur aromatica, vinum hippocr.; infusa aromatica, sal vol. ol. aqua apopl. el. PP.

In *Syncope* varia irritantia spirituosæ extus & intus adhibeantur, sc. sp. ardentes lil. conv. theriac. rosac. ol. cinam. essent. ambr. croc. melliss. angel. sp. urinosi ammon. CC. viper.; nec non succinata, acida volatilia, vinum, acetum rutaceum, cariophyllatum, succus citri, castor. opiata temperata.

In *syncope stomachica* nauseosa indicatur vomitus aut clyster acris.

In *syncope hypercatharseos* theriaca, aqua cinam. menth. conf. alk.

In syncope *terroris* V. S. sal volat. ol. indicatur.

In syncope à *gaudio* acida, vinum, succus vegetabilis analepticus, julapium profunt.

In syncope à *V. S.* decubitus horizontalis, odor aceti, sal ori inditum; præmittitur jusculum operationi.

In syncope ab *hemorrhagia* opiata c. coralliis, acidis mixta; nec non emulsiva, analeptica, &c.

In syncope *hysterica* quadrant salia volat. oleos. spir. carmin. de 3. castor.

CAP. II.

Palpitatio cordis.

In *paroxysmo* fortis plethorici subjecti indicatur V. S. temperatio & analepsis ex sp. nitr. d. c. aq. cinam. sal. volat.

Extra paroxysmum martialia, terrea, corallata, tinct. corallor. castor. croc. camph. meliss. extus & intus proficua sunt. Empl. de nicot. lieni applicatur.

CAP. III.

Febres.

Art. I.

Februm cura in genere.

Acidum volatile *corrigatur, separetur & ex-*
cernatur à v. in intermittentium concoctione,
na-

ναίω in acutarum initiis, & quidem leniter per tamarind. fenn. rhabarb. postmodum per peripheriam, ubi præcipitantia, volatilia, macra, alexipharmaca usui sunt.

Æstus *temperatur* cerevisia tenui, vino aquoso c. spir. sulphuris acidulato. Adjuvat hoc moderamen victus tenuis, sc. ex jusculis maxime, quies &c.

Art. II.

Februm intermittentium cura.

Primæ viæ à fomite febrili depurentur *abstergentibus & evacuantibus*. Inter illa sunt tart. vitriol. eff. absynth. el. PP. Inter hæc v. tart. emet. gr. iij. c. sal. ammon. gr. xv. item rad. asari dr. sem. c. aqua card. ben. Præter hæc emetica usui quoque sunt laxantia ex merc. d. fenn. rhab. v. g. Rec. tart. vitriol. gr. xv. scam. sulph. gr. iij. troch. alh. gr. i. M. Rec. MP. de ammon. vel tartar. scr. i. extr. absynth. gr. iij. scam. sulph. gr. ij. M. Rec. Conf. ros. dr. i. merc. d. scam. sulph. ana gr. v. M. Rec. Mechoc. dr. ij. gran. piper. xx. oc. cancr. scr. i. M. pro 3. dosibus. In debilioribus clysteres *abstergentes* ex rad. levist. alth. h. malv. fl. cham. S. anis. bacc. laur. melle locum & usum habent.

Fermentum febrile è M. S. eliminatur *diaphoreticis fixis* in calidioribus subjectis, *aromaticis* v. in frigidioribus, quo fine inserviunt succ. absynth. unc. sem. theriaca ad dr. i. Item haustus aceti, salia fixa vegetabilium cum absorbentibus,

bus, antim. diaph. sp. salis amm. &c, ante paroxysmum danda.

Symptomatibus succurrendum

1.) *Æstui* per acidula ex syr. rub. id. spir. nitri d.

2.) *Frigori* per digestiva ex sale absynth. lap. cancr. extr. absynth. ol. caryoph. Coniunguntur topica stomachalia, linim. cordiale ex ol. NM. mac. caryoph. junip.

3.) *Debilitati* per analeptica temperantia, ubi lap. cancr. c. aceto macerati profunt.

4.) *Cardialgie* per clysteres; empl. tacam. c. ol. dest. pro diversitate indicationis solutivæ & roborativæ. Initio sæpe emesis anxietates tales tollit.

5.) *Cephalalgie* per epithemata camphorata, vesicatoria consulitur.

Succedentibus v. affectibus pariter occurrendum

1.) *Lentæ* per lenem vomitum.

2.) *Viscerum cachectica obstructioni* per decoct. absynth.

3.) *Recidiva scorbutica* per essent. cent. min. spir. cochl. el. PP. febril. Myns. serum lactis c. succo citri, pulp. tamar.

4.) *Colicæ* per aquam menth. spir. sal. amm. laud. op. syr. cort. aur. Laxativa lenia præmittuntur aut coniunguntur. Topica sunt empl. de ammon. galb. Curam claudunt amara.

Topica in febris commendantur ex fulig. tel. aran. tereb. camph. croc. sabina, ruta, allio ad carpos. Pro *hypochondriacis obstructionibus* v. usui sunt empl. de cicut. de G. ammon. de ta-

tabaco ex ejus succo & extracto cum cera suba-
ctis; conjunguntur interna amara ex absynth.
centaur. gentian. zedoar. tarax. imperat. myrrh.
necnon martialia.

Art. III.

Febres continuæ.

In genere medicatio naturæ moderanda &
adjuvanda

1.) *Impedimenta removendo* α. pletho-
ram in assuetis, orgasticis, æstuosis, hæmorrha-
gicis. β. Cruditates primarum viarum in ru-
ctibus anxiiis per vomitum blandum, aut laxa-
tionem lenem per serum lactis, cui tamarindi in-
cocti, syr. ros. solut. rhabarb. crem. tart. infus.
fenn.: per clysteres in raptu ad caput æstuoso,
motu colico.

2.) *Acrimoniam biliosam corrigendo* per
nitrum antim. vitriolatum, antim. diaph. anti-
hect. Pot. bezoard. miner. absorbentia animalia,
CC. f. igne, gel. CC. maxill. luc. pisc. corall.
ppt. c. succ. citr. unic. foss. terr. figill. sal vol. CC.
liq. CC. Huc faciunt etiam hepatica vegetabi-
lia, cichor. tarax. plantag. acetos. portulac. fra-
gar. in decoct. c. syr. acetosit. citr. sp. nitr. d.
sulph. syr. de cichor. rosar. solut.

3.) *Blandam diaphoresin promovendo* per
bezoard. dicta, nitrata, anodyna in specie, syr.
pap. alb. succ. limon. de mecon.

4.) *Symptomata mitigando*, α. æstum, si-
tim per acida vegetabilia & mineralia, succ. ci-
tri,

tri, cydon, rub. id. acetos. tamarind. sp. nitr. d. sulph. nitr. ant. aq. dest. tarax. acac. card. ben. c. nitr. antim. gel. CC. antim. diaph. Emuls. ex S. 4. frig. pap. alb. Julap. ex decoct. hord. syr. viol. jujub. sp. vitriol. sal. prun. decoct. scorzon. CC. c. tinct. ros. syr. nymph. acetos.

In specie

1.) *Causa* bilis acris corrigenda & evacuan-
da per syr. papav. succ. citr. spec. diamarg. syr.
de mecon. decoct. rad. scorzon. cichor. herb.
endiv. fl. ros. pallid. crem. tart. syr. de cich. nitr.
sp. nitr. laud. op.; per potum frequentem &
quasi paregoricum ex fero lactis c. succ. citr.
Simplex aqua fontana temperat ardentem bi-
lem, mixta c. syr. cydon. rub. id. & leniter aci-
dulata.

2.) *Leipyria* discutitur per absorbentia, dia-
phoretica, salia volatilia.

3.) *Prunella* requirit V. S. in raninis; gar-
garismata ex h. prunell. S. hord. c. syr. diamor.
lap. prunell. Item mucilaginem ex S. cydon. c.
syr. portulac. nitro. Parantur & lotiones ex
canceris cum aceto contusis, addito succo fedī
M. sal. amm. Ariditati succurrit butyrum,
lardum.

4.) *Delirium, Cephalalgia, Agrypnia* in-
dicat blanda anodyna, apertionem raninarum,
hirudines pone aures, epithemata ex aqua apo-
plect. philon. Rom. Item ex S. pap. alb. nucl.
persic. aqua sperm. ran. solani, camphora. Ca-
taplasmata ad plantas pedum ex ruta recenti, ra-
phano, sale communi, fermento, aceto; Item
ex limo rec. cum aceto. Pariter ex fermento,
aceto, & sale. Vesicatoria.

5.) *Fe-*

5.) *Febris colliquativa* requirit absorbentia ex unic. foss. terr. figill. antim. diaph. conjunctis aceto, sp. vitriol. falis d. succ. citr. discord. Frac.

Art. IV.

Febris lenta & Catarrhalis.

Cruditās acida pituitosa corrigenda & evacuanda leni vomitu, præmissis digestivis extart. vitr. nitr. antim. spir. falis d. sale ammon. depur. &c.

In lenta *syncopali* succi nidorosi evacuandi leni emetico; sc. syr. emet. dr. 3. c. aq. menth.: Paria præstat laxans ex decoct. tamar. Subjungitur absorbens tonicum, unic. verum.

In lenta *post acutās* ex absorbentium usu nata eadem digestiva indicantur.

In lenta ex *salivatione*, non præmissa præparatione corporis orta, præter dicta decoct. rad. chin. farfap. L. saffr. sant. passul. tinct. antim. usurpantur pro reliquiis venereis & mercurialibus expurgandis.

In lenta ex *scabie retropulsa* pilulæ ex merc. d. extr. helleb. n. evacuant; essent. viperarum v. corrigit impuritatem.

In lenta ex *inflammatione* stasique coagulatoria, resolventia ex bellide, papavere, antim. diaph. nec non decocta vulneraria ex hed. terr. bugula, chæref. pulmonaria, scabiosa, sulphure, myrrha; &c. quæ in lentis ulcerum externorum conducunt. In lenta v. *apostematum* profun-

fundiorum & occultorum maturatio est promovenda, & etiam ea internis traumaticis expurganda.

Catarrhali feбри succurritur irritationis moderatione, lymphæ acris incrassatione, & postea ejus evacuatione diapnoica, diuretica, laxativa, pectorali. Inde promanant formulæ variæ ex aq. serpill. scabios. spir. sal. ammon. anisat. syr. pap. alb. laud. op. liq. terr. fol. tart. Post febrem laxans mucum resolutum educit ex MP. de ammon. Expectorans v. est oxym. squill. c. aq. asthmat.

In catarrho *epidemico* sudoriferum ex aqua sambuc. card. ben. sp. CC. sale succin. syr. papav. rh.

Si *coryza* solum urgeat, indicatur inunctio verticis c. ol. succin. empl. de beton. c. ol. succin. Pro *artuum* accedente *debilitate* convenit aqua foenic. menth. asthmat. sp. lumbr. vol. spec. cephal. in potione.

Art. V.

Hectica.

In hectica sic dicta *secundaria* seu symptomatica *ex cruditate stomachi* blanda purgatio vel emesis locum & usum habet, maxime quando amarities oris cardialgica consumptiones comitetur, aut hæ febres male curatas insequantur, quo scopo & digestiva, sal. amm. c. antihect. Pot. usui sunt.

In *primaria* v. indicatio hæc explenda, quod
sal.

falsedo & visciditas corrigenda sit per terr. fol. tart. sal amm. antih. Pot. bez. miner. lap. cancr. c. aceto dest. conf. ros. cichor. endiv. lactuc. nymph. R. chin. passul. Commendatur & ros majalis, ejusque spir. & sal. Nec non phlegma vitrioli.

Cura lactis convenit depuratis antea primis viis, sc. ex lacte muliebri, asinino, caprillo, bubulo c. sacch. ad libr. i. mane & vesperi hauriendo. Cibus jungatur ex pultibus, oryza, jusculis avenaceis, hordeaceis; amygdalis, S. 4. frig. M. nuc. pin. ostreis, cancribus fluviat. eorumque succis c. butyro coctis.

In *diarrhæa* accedente convenit lac chalybeatum, pulles farinacæ, cydoniata, rosæ rubræ.

Art. VI.

Febris maligna.

Fermentum malignitatis *corrigendum* & per *diapnoicæ* evacuandum; spiritus inde *roborandi* ad hanc excretionem. Huc specificè quadrant sulphur, terræ pingues, camphora, acetum, succi vegetabiles, salia & spiritus volatiles, alexipharmaca, amara, theriacalia, opiata, aquæ diapnoicæ, sambuci, cardui benedicti, scabiosæ, succus citri, acetum rutaceum, liquor CC. sal viperarum, camphora, antimonium diaphoreticum, diascordium Frac. rob juniperi, sambuci; Zedoaria, carduus ben. scordium, allium, helenium, vincetoxicum, calendula,

crocus &c. & inde parata, ac pro diversitate temperamenti applicata.

Potus fit ex decocto citrato, syr. rub. id. decoct. CC. succ. rib. granat. sp. nitr. d. cerevisia secundaria, aqua cum tertia parte vini & citro, gelat. CC. clyff. ant. nitr. antim. &c.

Symptomatibus 1.) *soporosis ac deliris* occurritur per vesicatoria; 2.) *diarrhææ* pulv. pannon. bezoard. Senn. CC. ust. bol. arm. syr. citr. theriacalibus &c. 3.) *convulsionibus* per sal card. ben. CC. vol. camph. cinnab. bez. min. &c. 4.) *alvi adstrictioni* per decoct. tamar. passul. c. syr. rub. id. citr. sp. nitr. d. &c.

Art. VII.

Febris Petechialis.

Principio *cardialgica anxietate* ingruenti occurritur leni vomitu, subjuncto sudorifero ex theriac. dr. 2. ant. diaph. sal. absynth. an. dr. fem. pro 2. dosibus in aceto vini sumpto, vel in syr. citri. Postmodum adhibetur alexipharmacum ex diasc. Fr. antim. diaph. pulp. citr.

In statu *malignitas* corrigitur potiuncula ex aq. sambuc. ceras. CC. s. igne, camph. sal. vol. succin. bez. miner. item decoct. L. saffr. succ. citr. diasc. Fr. antim. diaph. Alia potio fit ex aqua scabios. hercul. Saxon. cinam. conf. alkerm. bezoard. solari, syr. rub. id.

Topica cordialia sunt empl. tacam. theriac. ol. destillata c. ol. NM. expr. Inunctiones dorsi
ex

ex ol. amygd. amar. vin. rhen. aq. cham. coctæ
pro petechiarum eruptione.

Art. VIII.

Variolæ.

In principio & fine *corpus depuretur* merc. d.
decocto passularum laxante. V. S. in adultis *ple-*
thoricis primo initio simili scopo locum habet.

Sub ebullitione *fermentum corrigatur* per
absorbentia ex unic. foss. antim. diaph. cinnab.
ant. CC. sine igne, corall. ; per emulsionem ex-
pulsivam ex S. aquil. card. b. napi.

Expulsio postea magis *promoveatur* per myr-
rham, castor. croc. succ. stercor. equin. ovill.
& caprill. decoct. milii, ficuum, theriac. laud.
op. camph. &c.

Inter *symptomata* hæc præcipue mitiganda
occurrunt I. *Ebullitionis* 1.) *Anxietas* præcor-
dialis per liq. CC. succin. extr. theriac. laud. op.
2.) *Vomit* nimius per theriac. syr. papav. laud.
op. c. absorb. 3.) *Diarrhæa* per terr. figill.
CC. ust. theriacalia &c. 4.) *Delirium*, *con-*
vulsiones per liq. CC. succin. cinnab. ant.;
clysmata in principio adhibentur. 5.) *Hæ-*
morrhagia excessus per bufones sub axillis liga-
tos, opiata cum absorbentibus interne adhibita:
6.) *Tussis* per incrassantia, syr. pap. viol. jujub.
diacod. Mont. de nicot. de erysim. scabios. 7.)
Virium prostratio per Tinct. corall. c. spir. CC.
vin. rhenan. &c.

II. Inter symptomata *Eruptionis* occurrunt
 1.) *Retrocessio*, ubi vesicatoria locum habent.
 2.) *Tarda suppuratio*, quæ promovetur usu
 lap. cancr. c. sale card. ben. myrrh. laud. op. syr.
 scab. 3.) *Foveæ* occupantur ol. amygd. dulc.
 & amar. recent. pustulis maturefcentibus illito;
 item pinguedine lardi accensi exstillante: spir.
 V. aromatizatus myrrhatus discutit stases inde-
 que profundas corruptiones avertit. Vesicato-
 ria ad scapulas, pediluvia emollientia derivant
 in principio adhibita. 4.) *Nævos* tollunt aqua
 fabar. c. ol. tart. per del. Cosmet. Clav. Cata-
 plasmata ex farin. fabar. lupin. c. urin. bovis:
 Nec non linim. ex ping. anguill. asch. pisc. &c.
 5.) *Oculorum* tutela fit per impositionem carnis
 vitul. collyr. ex aqua plantag. solan. rosar. c. S.
 fumach. plantag. *Tumor* discutitur mucil. S.
 alth. cort. granat. in aq. plantag. c. croc. sacch.
 saturn. vitriol. alb. *Inviscatio* referatur decoct.
 S. foenugr. cydon. *Nebulae* tolluntur sacch.
 fat. aqua ophth. Rul. ex croc. metallor. 6.)
Narium custodia fit nodulo ex fl. ros. rubr.
 camph. acet. rutac. *Crustæ* absumuntur butyr.
 non salito cum aqua rosar. loto. 7.) *Auditus*
 læsio curatur vesicatorio: infusione ess. card.
 ben. castor. suffitu ex castor. myrrh. colocynth.
 croc. S. foenic. c. Vino coctis. 8.) *Faucium*
 præservatio & cura à stasi variolosa fit variis gar-
 garismatibus & lotionibus abstersivis; uti est
 aq. prunell. scabios. c. mucil. S. cydon. foenugr.
 nitro: Item aq. semperviv. c. sterc. equin. succ.
 cancr. Gargarismata ex aqua plantag. lacte ca-
 prill. decoct. hord. pass. m. melle ros. alum. ust.
 quod

quod purificationi pustularum inservit. *Labio-
rum* fissuras temperat mucil. S. cydon. *Linguae*
exulceratio tollitur linim. ex melle, fol. malv.
fl. balauft. myrrh. alum. 9.) *Dysenteriae* acce-
denti subvenit diasc. Fr. CC. ust. terr. sigill. rad.
torment. Clyster ex lacte c. rad. symph.

Art. X.

Febris purpurata & Morbus Hungaricus.

Remedia & methodus malignae febris hic in-
dicantur.

Insuper in specie *purpuram* discutiant liq.
CC. fuccin. myrrh. rob sambuc.

In morbo v. *Hungarico* conveniunt initio vo-
mitoria, sectio narium, raninarum, frontis ve-
narum; Intus spir. ther. camphor. pulv. pan-
non. rub. decoct. CC. citrat. diasc. Fr. Pro
gargarismate inservit aqua & succus semperv.
cum sale ammon.

Art. XI.

Pestis.

Pro praeservatione convenit a. vitare jeju-
nium; unde jentacula usurpentur ex pane, vino
absynthiaco, c. camphora accensa; infus. ale-
xiph. c. myrrh. camph. b. Laxatio lenis ma-
ture instituenda ex Infus. Senn. rhabarb. crem.
tart. rad. scorzon. c. fyr. de cich. c. rhab. sp. salis.
c. Fonticuli in assuetis serosis annosis ponantur.

d. Suffimigia per diem usurpentur ex sulph. nitr. succin. thur. myrrh. camph. bacc. junip. Ejusdem usus sunt suffitus humidi ex spir. vitriol. nitri, aceto rutaceo, lateribus affusis. Trochisci pro suffitu ex nitr. sulph. styrac. benzoë.
e. Acetum theriacale ex calend. ruta, pimpin. beton. nuc. jugland. allio, bacc. junip. camphora, intus & extus usurpatum ejusdem præservatorii usus est. Pariter sola theriaca in aceto c. myrrh. camph. in sp. V. solut. Nec non sp. acidiminales, elix. PP. c. acido, citra, granata.
f. Ita & sulphurata ac opiata spiritus terrore facile turbandos ligant. Ex sulphure, myrrha, camphora, croco, aloë fit cum pulpa citri elixier c. aceto; si hæ species cum mucilagine tragacanthæ impastentur, trochisci alexipharmaci evadunt.
g. Inter externa bufo non est rejiciendus, nec non balsamus ex ol. junip. citr. succin. camph.

Curative prodest præcipue camphora, ol. sc. Heinsii ex ol. succin. citr. camphora; Liqueur ex camph. album. ovor. sp. V. dest. ex retorta. Item camphora c. croco, theriaca, sp. & sale CC. bacc. heder. junip. Accedunt remedia ex cervis & viperis: Alia capita contusa cum vino vel aceto sumpta: Bufones in sp. V. suffocati, nec non exenterati & exsiccati ad dr. sem. fumendi: Stercus hum. sulphur c. aceto & camphora; spir. virid. æris c. sp. tart. camph. op. rob. junip. elect. de ovo; theriaca, c. fl. sulph. myrrha, camph. croc. succ. citr. in Electuar. versa.

In cura *Symptomatum* quasi speciali occurrit

1. *Bubonum* tractatio, ubi conveniunt primò

mò attractiva ex cepis coctis c. sem. sinap. theriac. Item cataplasma ex bufonibus siccis c. vino maceratis. Empl. arsenicale Ang. Salæ ex antim. sulph. arsen. ana unc. 2. in arena rubefactis & mixtis c. G. ammon. galban. ana unc. sem. in aceto solutis, additis olei succini drachmis 2. terræ vitrioli dulcis drachma 1. Eschara postea tollitur ungu. ex melle, axung. anat. fulig. terebinth. vitell. ov. theriac. ol. scorpion. Consolidatio denique absolvitur empl. de minio, alb. coct. vel diapomph.

2.) *Carbunculus* tollitur cauterio actuali, ubi eschara ungu. ex ol. lini, chamom. c. croco acutatis separanda. Potentiale si placeat, fumitur butyr. antim. in circulo carbunculi illinendum, imposito empl. magnetico; deinde adhibito bals. sulph. anisat. ung. basilic.

3.) *Æstus* in peste mitigatur usu nitr. antim. arc. dupl. sp. nitr. d. Extus adhibetur succ. semper v. acet. rosac. nitrum in linteaminibus ita imbutis & capiti applicatis.

4.) *Dolor capitis & Vigilia* requirunt opiata, emulsiones. Externe convenit Ungu. Alabastr. c. ol. papav. expr. Epithema frontis ex nucl. persic. S. papav. alb. in aq. verben. solan. camphora. Cataplasma ad plantas pedum attrahens ex fol. rut. raphan. sal comm. fermento; Medulla crurum vituli soporiferi unguenti fidem habet.

5.) *Somnus nimius* discutitur succ. rut. vel aceto rutaceo mixto cum castorio naribus attrahendo, Vesicatoria stuporem spirituum sol-

vunt. Epithemata frontis ex thure, bacc, laur, pip, c. album, ovi. Intus acida usui sunt.

6.) *Hæmorrhagia* nimia si sit, poscit refrigerantia, papaverina, succ. portul. cydon. ribium. Potiunc. ex aq. figill. Salom. lap. hæmat. corall. r. bezoard. martial. nitr. spir. vitr. Extus vel ficcus vel vivus bufo sub axillis gestatus; creta c. aceto ad collum applicata. Pedes & manus aceto abluuntur. Laxatio alvi clystica pariter necessaria est.

7.) *Sitis* levatur nitr. antim. fero lactis c. succ. citr. aqua font. c. spir. acidis dulcibus; tamarind. in pulp. l. decoct.

8.) *Cardialgia & Vomitus* exigit stomachica, sal absynth. Conf. menth. extract. torment. confect. alkerm. de hyacinth. cinam. sal corallor. syrup. myrtin. Extus ol. NM. mac. absynth. &c.

9.) *Alvi fluxus* sistitur diascord. Frac. vel Sylv. ad dr. i. essent. theriacali vel anodyna cum absorbentibus. Externa sunt ol. mastich. absynth. aneth. c. theriacalibus & adstringentibus.

10.) In *sudoribus* symptomaticis conveniunt emulsiva temperantia, corallata, amara, martialia.

11.) *Urine suppressionem* solvit ungu. de alth. c. ol. scorpion. mixtum, lumbis illinendum.

12.) *Animi deliquia* discutiunt absorbentia, confect. alkerm. castor. spir. CC. salis ammon. Extus castoreum, acet. rutac. analepsin adferunt.

13.) *Prunella* discutitur sacculis ex flor. sam-

sambuc. croc. sale petr. Gargarismata adstringentia in aq. hord. nitr. sale ammon. acuata simul adhibeantur.

14.) *Vibices* dispelluntur sudoriferorum continuatione, maxime ex myrrhæ, camphoræ, castorei, salis volat. usu. Frictio calida, cucurbitulæ siccæ simul adhibeantur.

SECT. XVI.

De Nutritione Læsa.

Art. I.

Phthisis & Tabes.

I.

C*Ausa stomachalis removenda est vomitu,* & etiam *corrigenda* per acida blanda, uti est sp. salis d. liq. terr. fol. tart. el. PP. c. acido; oc. cancr. in aceto soluti.

2. *Acrimonia v. sanguinis obtundenda* per sulph. succin. myrrh. antim. diaph. tragacanth. papav. item per opiata correctæ. Usus habet pulvis Conerdingii ex sale amm. nitr. rad. glycyrrh. irid. Fl. Demulcent m. passulæ in decocto hordei c. rad. helen. liquir. tussil. beton. amygd. Nec non ol. amygd. d. bals. sulph. c. sacch. saturni. Pil. Knöfelii ex aloe, myrrh. croc. c. bals. sulph. anis. ante somnum sumendæ, una cum rotulis ex spec. diair. diatragac. antim. diaph. sulph. cum decoct. heder. terr. lign. sassafr. chin. con-

ferv. rofar. cum pulv. fungi salicis. Electuari-
um Winckleri ex r. symph. tussil. enul. passul.
in pulpam coctione redactis, additis aliis pecto-
ralibus salvia, hyssop. beton. veron. hed. terr.
pulmonaria maculos. c. sacch. decoctis, additis
amygdalis, pineis, pistaceis, pauco cinamomi,
croci: Item convenit elect. ex conserv. ro-
sar. hed. terr. fl. sulph. antih. Pot. lap. cancr.
laud. op.

3. *Viscerum lesio consolidatur* vulnerariis
decoctis ex prunell. bugul. symph. M. chin. sa-
nic. veron. plantag. vinca pervinca, equis. ros.
Similis scopi est elect. ex pulv. scord. helen. salv.
c. melle paratum. Pariter bals. peruv. in pil. c.
sacch. alb. in vitell. ovi solutum. Nec non pil.
Ruff. c. ant. diaph. G. guaj. bals. peruv. Pulvis
item Erbenii ex visco pyrorum, salvia, veronica,
pulmonaria, enula, fl. farfaræ &c.

Inter *symptomata* obvenit 1.) *Tussis*, quæ
mitigatur opiatis. 2.) *Expectoratio difficilis*
promovenda vero tabaco in syr. adhibendo cum
melle, myrrha. 3.) *Diarrhæa* cohibenda ab-
sorbentibus, terra sigill. CC. usto &c. 4.) *Ta-
bes* requirit diætam euchymam ex passulis, ovis
forbilibus, cancris, ostreis, lacte saccharato mu-
liebri, asinino, caprillo.

Art. II.

Aridura.

Interne sudorifera indicantur.

Externe humectantia c. calefacientibus mix-
ta,

ta, decoctum ex capite, pede, intestinis, visceribus agni, bovis; Ung. ex ping. ardeæ, porcelli.

Aridura post catarrhos s. rheumatismos oboriens curatur interne per sudorifera, externe per nervina, spir. formic. lumbric. item liq. lumbric. terrestr. in clibano excoct.

Paralysis poscit frictiones & topica acria ex aqua armorac. ol. laur. junip. Ung. ex alum. plumos. pulv. fabin. c. ol. nervin.

Art. III.

Cachexia, Anasarca, Leucophlegmatia.

Causa est *acidum & viscidum*, quod tum *corrigendum* per salia digest. crem. tart. lap. cancr. sal absynth. ammon. &c. tum etiam *evacuandum* leni vomitu aut laxatione ex G. ammon. extr. panchym. troch. alhand. Prodest etiam succ. ir. rec. c. manna.

Peccat sæpe, & ex dicta causa proveniens, *bilis inertia*, quæ inde *acuanda*

α. *Martialibus*, liq. min. mart. solar. sol. mart. c. succ. pomor. Vino martiali, tinct. vitriol. mart.

β. *Aromaticis amaris*, rob. junip. c. rhab. fale vol. el. PP. eff. menth. cent. spir. sal. amm. carmin. de tribus &c. Huc m. pertinent tinct. neph. spir. CC. succin. spir. bacc. junip. Vinum medicatum ex absynth. menth. r. helen. gentian. rhabarb. fol. fenn. helleb. n. cort. esul. sal. tart. &c.

Speciatim hæc in *anasarca*, sed *validiora*,
usum

usum habent una cum *sudoriferis* ex decoct. r. vincet. helen. L. assafr. guajac. bacc. junip. cynosbat. salibus fixis pro *diuresi* impellenda. Vinum amarum sedulo bibendum. Pariter infusum ex r. bryon. asar. vincet. bacc. jun. sal. tart. ut potentius hydragogum & diureticum.

In malo *ab obstructione mensium* subnato decoctum asari c. sabin. cinam. bacc. junip. locum habet.

Art. IV.

Hydrops.

Colluvies phlegmatis removenda vel vomitorio largo in evemetis, vel *purgante* forti, præmissis solventibus, cujusmodi est cortex med. sambuci & ebuli in succo, l. decocto. Rad. ir. nostr. flor. cœrul. in succo vel infuso c. sero lactis, vino, aut jusculo. Jalappa, G. guttæ, Elaterium in extr. vel essent. Rad. bryon. crystall. lunæ c. spir. vitriol. parat. ad gr. 2. in pilulis: Item merc. d. & vitæ. Succedunt *diuretica*, decoct. L. junip. bacc. junip. rob. junip. sal. lixiv. in vino aromatizzato, salia volatilia in humoribus crassis. *Ubi est urina* tincta *lixiviosa*, usum magis habent spir. tart. carm. tinct. nephrit. spir. urin. c. sale suo & spir. vini digestus, addito moscho & ambra. Lumbrici terr. in decocto vel spiritu, nec non millepedes, bufo exsiccatus. Postea *diaphoretica* usum habent ex decoctis lignorum. Externe *apertio* abdominis, scroti pariter, inguinum incisio, raro

raro tamen consulti effectus, adhibetur, adhibitis defensivis empl. de min. diasulph. spir. the-riacali, crocato; aromatibus, amaris.

Scaturigo sistitur alterantibus martialibus, amaris, Vino martiali absynthiaco. Similiter adhibetur rhabarb. c. rob. junip. Remedia ex allio, chelidon. M. marrub. hed. terr. Tartarea item corrigunt humores, scil. tinct. tart. liquor terr. fol. tart., tinct. mart. tartaris. spir. tart. quæ & purgantibus sunt præmittenda. Specifici magis effectus putantur infusa r. gentian. cichor. gramin. cort. cappar. card. ben. cent. c. aromaticis, zingib. galang. caryoph. in V. malvat. facta.

Inter *externa* huc facientia remedia sunt
1.) *Clysmata* ex urina puerorum c. S. foenic. ol. terebinth. Item ex cort. sambuc. r. bryon. ir. nostrat. bacc. junip. S. cumin. in urina coct. addito vitello ovor. elect. hier. picr. 2.) *Ad tumores genitalium* quadrant cataplasmata ex sterco columb. c. urina subacto: Cochleæ contusæ c. testis: Spongia ebria aqua calcis vivæ: Cataplasma ex bacc. laur. c. melle; item ex fol. rut. absynth. c. melle. Item ex chamom. farin. fabar. cochl. contus. sterco. caprill. S. cumin. in aceto coctis. Ungu. de arthanit. ol. scorpion. chamom. aneth. &c.

Art. V.

Icterus.

Bilis acida viscida corrigitur per *absorbentia*
mar-

martialia, hæmatit. ppt. lim. mart. pulv. Vinum martiale, acidulas. *Amara* acria resolventia specifica quasi sunt chelid. M. marrub. centaur. taraxac. decoct. fragariæ in infantibus. Elect. passul. c. rhabarb. vincetox. absynth. hyperic. genist. calend. S. aquileg. in emuls. & pulv. c. croco: tart. vitr. rad. curcum. antim. diaphor. martial. lumbr. terrestr. millep. salia volat. spir. tart. carm. urinæ, urina c. succo absynth. marrub. sterc. anser. canis, lap. bez.

Evacuatio postmodum fit & etiam præmittitur per *vomitorium* vel *laxans* blandum ex flor. persic. fol. senn. rhabarb. Infus. helleb. nigr. in sero lactis; extr. helleb. n. c. G. ammon.

Externe chelidon. M. marrub. c. aceto, hypericum ad plantas pedum applicantur. Juvant etiam frictiones corporis c. sacculis ex farina hordei; nec non balnea ex saponar. chamom. parietar. aneth. pro tinctura delenda.

Art. VI.

Malum hypochondriacum

&

Scorbutus.

In genere acidum corrigendum & per alvum, urinam, sudorem evacuandum, digestio promovenda, & sanguinis crasis emendanda. Alvus simul aperta servanda per laxativa infusa, clysteres emollientes.

Speciatim in malo hypochondriaco indicantur *diuretica digestiva*, tart. vitr. sal hypochondr. liq. terr. fol. tinctur. tart. martiales, pulveres martiales bis in die assumendo. Subjunguntur in dispositis *vomitoria*. In tenerioribus v. *laxantia* c. *alterantibus* acuata ex rad. helen. raphan. rustic. polypod. absynth. agrim. centaur. flor. genist. cort. tamarind. fraxin. helleb. n. zedoar. *Martialia* iterum usurpantur, extr. mart. c. succ. borsd. paratum, tinct. mart. Zwölf. *Motus & alvus libera* fervetur. Postmodum *volatilia diuretica & sudorifera*, sp. carm. de tribus, sp. salis amm. liq. terr. fol. tart. arc. dupl. pro ulteriore apertione adhibentur.

In *Scorbuto* præter dicta profunt specificè *vegetabilia acria* sic dicta *antiscorbutica*, cochlear. nasturt. chelid. M. trifol. aquat. piperit. flammul. jovis, raphani, beccab. fumar. gentian. sinapi, &c. quæ in *cholericis* per citrata, acetosellam sunt temperanda: item per balsamica sulphurea, strob. pini, L. sassafr. chin. Adhibentur in succo, extracto, essentia. Spiritus eorum per fermentationem productus cohobatur super recentes plantas, & post affunditur extractis antiscorbuticis, ut evadat essentia, ol. cochleariæ acuanda. Partim m. adhibentur in infuso cerevisiæ passulato, additis baccis junip. summit. abietis. Calidiora in biliosis nocent, contra v. profunt temperatiora, cura lactis saccharati c. decoct. rad. chin. h. fumar. &c.

Inter *symptomata* occurrunt

1.) *Stomacace* ubi indicantur pro discussione *colluentia os*, sc. decoct. salv. rorism. fol. aquil,

aquil. balauft. c. G. lacc. myrrh. alum. spir. falis, melle, lap. prun. Item ex summit. pini, nasturt. in Vino coct. vel fero lactis c. sale mirab. Glaub. Postea *tonica* magis adhibentur ex lapid. medicament. Croll. in aqua sedi minor. solut. Item G. lacc. myrrh. alum. crem. tartar. vitriol. cypr. in aqua salu. ros. soluta. Pulv. ex bistort. alum. ust. flor. ros. rubr. balauft. *In ulceratione* linim. similiter myrrhatis acuata ex melle; imo ung. Ægypt. aq. virid. Hartm. pro abstersione impuritatum putrilaginosarum inserviunt.

2.) *Dolores abdominis* cedunt *abstergentibus* ex r. alth. pariet. c. fero lactis coctis. Prodest etiam ol. amygd. d. Nec non clyster ex lacte, tereb. c. paucocastor. *Ad lumbos* applicatur empl. Poter. ex pice, terebinth. sulph. succin. mastich. Item linim. ex galbanet. Parac. ol. dest. galb. terebinth. superposito latere calido.

3.) *Rheumatismi* discutiuntur *interne* bezoardicis fixis, bez. solari, salibus vegetabilium: Intus & extus conveniunt lumbricalia, infusum lumbricorum conquassatorum in vino, lacte; sp. lumbric. liq. lumbr. pistorius. In *declinatione* remedia ex summ. pini, absynth. rad. helen. bacc. lunip. conveniunt. *Externe* foci sicci calidi. sp. lumbr. formic. salis amm. bacc. junip. camph. Cataplasma ex sterc. vaccin. lumbr. contusis &c.

4.) *Contractura vomitoria* & postea *martialia* requirit. *Correctioni* impuritatis scorbuticæ inservit lac ex summit. pini, rorismar. ju-

junip. item spir. tart. &c. *Externe* galbanetum
Parac. balneum siccum vinac.

5.) *Convulsiones* eadem postulant, uti & lac
c. sap. Ven. castor. sp. salis amm. ol. dest. ex cal-
ce viv. & ol. lini.

6.) *Maculae* exterguntur *internis*, cochlear.
tinct. corall. *externis*, S. sinap. c. aceto, vel ol.
amygd. rec. & succ. citri,

SECT. XVII.

Sanguinis ex partibus refu- xus vitiatuſ.

Membr. I.

Art. I.

Inflammatio.

COagulatio resolvenda *internis* diaphoreti-
cis absorbentibus alcalinis, spir. sal. amm.
tart. CC. mandib. luc. pisc. lap. cancr. dent. apri,
sperm. cet. ant. diaph. nitratis, opiatis. rob. fam-
buc. aceto sambuc. aq. scabios. sambuc. &c.
Externe discutientia camphorata jungantur;
v. i. *Chirurgiam.*

Art. II.

Angina & Tonsillarum Inflammatio.

Interne eadem, quæ in aliis inflammationibus
M in-

internis, conveniunt; Speciatim succ. sterc. equin. pulv. sterc. canin. succin. myrrh. nec non absorbentia, volatilia, in potu nitrosa; In primo principio V. S. in brachio, postea raninarum indicatur, maxime in plethoricis.

Externe conveniunt resolventia & discutientia variis formulis adhibita. *Gargarismata* ex decoct. raparum c. nitro in ardore; aut in mucore decoct. sinap. c. sale ammon. Item decoct. ex flor. & summit. sambuc. chamom. menth. organ. salv. veronic. hyssop. scabios. sem. lini, fœnugr. aneth. cumin. farin. fabar. rad. liquir. croc. passul. jujub. cepis &c. quæ species etiam in *sacculis* siccis vel Vino aut spir. Vini madefactis adhiberi possunt. Profunt *fotus* ex sp. Vini, sale vol. c. sacch. quæ etiam elutiones esse valent. Item ex urina puerorum. Nec non *linimenta* ex ol. amygd. d. c. spir. salis amm. Ung. alth. c. ol. chamom. philosoph. empl. de melil. c. ol. succin. malaxatum. *Domesticum* est remedium tibiale sudore pedum squalens pro epithemate usurpatum.

Frustrata discussione *suppuratio promovetur* emollientibus ex alth. malv. caric. mucil. cydon. c. lacte, oleo, pinguedine. Cataplasma. ex nid. hirund. alb. græc. c. lacte vel vino coct.

Apertio fit maxime medice per vomitorium in casu difficili metus suffocationis, vel forti titillatione aut injectione gargarismatis, aut fermentativis in gargarismate applicatis ex melle c. albo græc. decoct. S. sinap. c. hydromel.

Mundificatio subjungitur per gargarismata ex decoct. scord. veron. plantag. fol. querc. c. melle.

Roboratio v. per gargarismata leniter adstringentia ex fl. ros. rubr. prunell. plantag. in Vino coctis.

Ulcerationes scorbuticae, si superveniant, depurentur usu mellis rosarum c. spir. salis acuat: Item aquæ viridis Hartmanni. Urg. Ægypt. c. melle temperato.

In *angina* v. *notha* ex lentore viscido indicatur linguæ absterfio cum linteo imbuto aceto, succo sempervivi. Sale amm. subjuncto discutiente ex rob. diamor. dianuc. melle rosar. &c.

In *recurrentibus tonsillarum inflammationibus* ex habituali lymphæ vitio fonticulus necessarius est.

In *prunella februm symptomatica* succus sempervivi, mucilaginosus, sal ammon. lardum, butyrum sufficienter abstergunt.

In *angina maligna* diaphoreticis cum opiatis mixtis est insistendum.

Art. III.

Aphthæ & Uvula affectus.

Sub initium aphtharum *linguæ asperitas* demulcetur fol. sedi M. portulacæ in aq. rosar. maceratis, itemque mucilagine S. cydon.

Aphthas v. *ulcerosas* ipsas abstergit succus raparum nitro acuat, item decoctum bell. etiam ficuum, cum aqua & sale prun.

Siccitas humectatur bolo ex butyro rec. cum sacchar. cand. & nitro in ore detento.

Ulceræ succedentia mundificantur decocto

veronicæ, plantaginis c. melle; item aqua plantag. c. phlegm. vitriol. acidulata.

Uvula exulcerata eadem deposcit, in specie decoct. Hartm. ex herb. malv. fl. ros. rubr. sale prun. Item ex veron. salv. rad. polyp. c. aq. decoct. addito aceto.

Uvulæ prolapsus curat fermentum cum spir. Vini vertici impositum. Item sal amm. vel comm. cum pipere uvulæ applicatum. Necnon gargarisma ex decocto flor. ligustr. c. nitro.

In *uvulæ inflammatione* decoct. tarax. suffitus succin. gargarisma ex torment. S. cannab. in cerevisia coctum, addito melle.

Art. IV.

Ventriculi & Intestinorum Inflammatio.

In principio alvus *clysmate* est solvenda pro impetus revulsione à ventriculo.

Postmodum præter generalia, inflammationi dicata, conveniunt *temperantia* nitrata, sacch. saturn. syr. papav. errat. c. aqua card. ben. antih. Pot. Pro *potu* decoct. liquir.

Si in *abscessum* degeneret malum, mundificantia indicantur ex scabios. hyssop. c. sero lact. coct. Item lac chalybeatum. Coniunguntur tonica ex CC. ust. bol. arm. &c.

In statu magis *symptomatico* causa removenda:

Unde in *cultrivoro* expertum fuit bals. mastich. c. ol. hyper.

Corrosiva eluuntur lacte, sol. tragac. &c.

Ex-

Extus v. ventriculi fatus usui sunt ex fl. cham. fl. ros. r. in Vino cocti.

In *Intestinorum* inflammatione indicatur *V. S.* tum *clysmæ* ex decocto hordei cum melle, saccharo. Item *omentum* vervecinum unum & alterum calidissime *applicatum* pro ardoris & spasmii mitigatione, quo scopo etiam *anodyna* interponuntur.

In *ani* inflammatione *V. S. clyster* emolliens. *Fatus* ex decoct. agrim. menth. in V. vel aq. calc. viv. Item decoct. fl. verbas. fol. solan. hyosc. portulac. nec non ex mucilag. S. Psyll. cydon. c. sacch. saturn. &c. inter topica præcipue indicantur. *Intus* passulata pro emollitione laxativa conjunguntur.

Art. V.

Inflammatio Mesenterii, Pancreatis & Omenti.

Hæmorrhoidum per *hirudines* matura apertio stasim solvit secure ac certo.

Adjuvant reserationem *clysmata* emollientia ac discutientia.

Intus tartarea, amara, martialia conjunguntur.

Extus discutientia empl. de cicut. c. ammon. Catapl. ex beton. agrim. cham. verbas. melil. absynth.

Si *Abscessus* superveniat, mundificatur anti-phthificis ex terebinth. balsam. peruv. balsam. sulphur. anisat. succinato. decoct. Vulner. ex

perficaria, agrimonia, hyperico, L. sancto, saffras. R. Scorzon. glycyrrh. chin. cichor. rhabarb. ficubus, passulis c. sero lactis. Conveniunt etiam martialia, liquida maxime, itemque acidulæ pro roboratione subjuncta.

Art. VI.

Pleuritis & Peripneumonia.

Sanguis stagnans resolvendus est ac discutiendus diaphoreticis fixis absorbentibus, ant. diaph. &c. Item per vegetabilia temperate acria amaricantia, rad. tarax. bardan. flor. papav. err. S. card. ben. & mar. Quadrant huc etiam animalia resolventia ex sperm. cet. sangu. hirci, lepor. pulv. stercor. columb. ovill. priap. taur. ceti, cervi, dent. apri, mand. luc. pisc. Fuligo furni quoque commendatur; nec non temperantia, spir. nitr. d. pulv. pyrius, sulphur, tinct. bezoard. in frigidioribus & exitu paroxysmi subjungitur.

Expectoratio promovetur incrassantibus, decoct. hord. c. melle. item ol. lin. recent. Juvat hoc scopo etiam pomum cum sulphure coctum. Item decoct. jujub. helen. syr. nicotian. sp. vitriol. d. aqua mulsa cum pectoralibus.

Suppuratio promovetur syr. nicotian. hed. terr. symphyt. Externe simul applicatur Catapl. de lacte, malva &c.

Abscessus rumpitur vomitu, clamore, sternutatione, decoct. tabac. pauco, traumaticis mixto.

Mundificatur v. traumaticis ex hed. terr. chæref. nicot. &c.

Topica in genere pectoris inflammationi dicata sunt spir. V. camph. crocat. sperm. cet. ung. de alth. c. ol. amygd. d. camphor. pingu. mur. montan. hircin. empl. de melil. de pice naval. c. pulv. sulph. cera, terebinth.

Succedens *phthisis* tractatur vulnerariis ex heder. terr. chærefol. &c. Sudores v. nocturni cohibentur antihect. Pot. c. laudan. op.

In *pleuritide notha* profunt discutientia ; sc. diaphoretica fixa , absorbentia , colliquantia , salia volatilia c. opiatis , spir. salis amm. cum opiatis. Externa sunt fomenta discutientia.

In *pleuritide verminosa* detur decoctum merc. viv. in aq. card. ben.

Art. VII.

Inflammatio hepatis & lienis.

Cura pleuritidis hic adhibenda. Sc. *V. S. Diaphoretica cum nitrosis.*

Externe pariter discutientia adhibenda sunt, sc. spir. V. camph. c. aq. hyosc. plantag. nitr. Item Epithemata ex L. Sant. rubr. fl. chamom. melil. ros. r. S. anis. lin. c. aq. cocta, addito aceto.

Suppuratio imminens promovenda est cataplasmate emolliente, addito croco & absynth. Clysmata abstergentia jungantur. Traumatica usui sunt, hydromel medicatum cum rad. apii, petrosel. agrim. S. viol. bacc. junip. Balf. sulph.

fulph. terebinth. ut acrius remedium interponitur, maxime in frigidioribus.

In inflammatione *lien*is eadem locum habent. Commendantur etiam saturnina extus & intus adhibenda. Empl. de cicuta c. ol. camph. theriacac. sacch. sat.

Art. VIII.

Inflammatio Renum.

V. S. hirudines congestionem ac stasim solvunt. Promovetur hic scopus *clysterum* usu ex lacte cum nitro. *Intus* decoct. nymph. cancr. fluv. succus commendantur.

Externa sunt præcipue camph. in ol. rofar. succus nymph. semperv. cancr. fluv. cum opio. Item linim. ex succ. semperv. cancr. fluv. inspissato & in mortario plumbeo agitato.

In *ulcere* renum traumatica indicantur, hydromel, decoctum r. petros. h. agrim. chæref. hyper. fragar.: Electuarium ex conf. ros. S. hyper. tereb. troch. alkek.

Art. IX.

Inflammatio & Ulcus Vesicæ.

Præter generalia tum interna tum externa pro resolutione ac discussione conveniunt *clysmata* ex lacte, nitro: Item *Fomenta* ex decoctis emollientibus, *linimenta* ex ol. ros. camph. *Cataplasmata* ex farin. fabar. lu-

lupin. in Vino coct. addita aloe, myrrh. camph.

Si ad *ulcerationem* devenerit malum, urinæ acrimonia temperanda est per decoct. chamæpyt. alth. glycyrrh. passul. S. viol. 4. frig. intus sumendum. *Externe* v. injectio convenit liquoris ex decoct. plantag. equis. c. aqua cocti & melle edulcorati.

Mundificatio fit decoct. vulner. ex agrimon. hyperic. c. melle. Coniunguntur alia balsamica ex terebinth. balsam. sulphur. trochisc. alkek. terr. sigill. corall. pro tono subiunguntur.

Dolores v. mitigant papaverina, opiata, laticinia.

Art. X.

Ophthalmia & Epiphora.

V. S. revulsoria & avulsoria indicatur. Pari scopo *vesicatoria* in nucha aut pone aures, nec non tandem in chronico magis statu *setacea*, præsertim auricularia cum fibrilla rad. timelæ arborescentis vel mezeræi cum lixivio macerata.

Externæ discutientia varia sunt pro diversitate subjecti, causæ, temporis, durationis seligenda. Aqua sperm. ranar. cancr. fluviat. Liquor flor. cyan. cichor. in pane pasto eductus. Albumen ovi c. alumine. Mucilago S. cydon. Sacch. saturn. Camph. Sacchar. cand. in vase stanneo agitatum. Absorbentia, lap. calam. tutia. Si *à rebus externis illapsis* malum ortum sit,

fit, convenit frustum carnis vitulinæ vel bovinæ illigatum. Si ab *ære* inclementiore, mucilaginosâ. In *dolore intenso* prodest pulpa pomorum sub cineribus assatorum cum camph. croc. sacch. saturni &c. In *ophthalmia sicca* aqua cancrorum, mucilaginosâ, alumen c. alb. ov. decoct. litharg. in aceto. In *declinatione* vitriolum alb.

In *epiphora* convenit aq. ex torment. dr. i. alum. Scr. i. aq. rosar. plantag. an. unc. i. M. diger. filtr. Item Liq. flor. cyan. decoct. cort. granat. cydon. immaturorum. Album. ov. cum succo semperv. conquassatum. *Interne* lymphæ acrimonia corrigenda & glandularum tonus restituendus est.

Art. XI.

Inflammatio & Ulcus aurium.

Præmissis universalibus internis instillantur tepide ol. vitell. ov. lumbr. terr. asellor. scorp. cancr. fluv. decoct. absynth. cent. Aromatica applicentur. Nec non bals. sulph. c. ol. chamom. sp. V. vel sal. amm. cum mica panis. *Suppuratio* promovetur cataplasmate ex medulla panis alb. cocti in lacte caprillo c. vitell. ov. Item cepis vel alliis sub cineribus tostis.

In *ulcere* mundificantia *interna*, purgantia, sudorifera lignosa conveniunt. *Externe* urina humana c. L. guajac. infusa; decoct. Vin. & urinæ cum melle: Succus absynth. marrub. c. melle. Succus cepear. nicot. c. melle. Pro *exsiccatione*

tione alumen ustum. In *sordido* ulcere urina puerorum c. ung. Ægypt. subjunctis consolidantibus ex tutia, pompholyg, &c.

Art. XII.

Empyema.

Pus educitur sectione, vomitu, urina, alvo, prout natura viam aperit. *Promovetur* v. *expectoratione* per nicotianæ succum, mel in mulso, cocto præsertim cum h. hyssop. scabios. parietar. marrub. rad. enul. irid. liquir. jujub. passul. *Potio* usualis est ex aq. hyssop. asthm. oxym. squill. syr. nicot. emet.

Acrimonia puris *corrigitur* & phthisis avertitur internis, sc. sulphuratis c. consolidantibus, mumia, sang. hirc. sperm. cet. lapid. cancr. antim. diaph. decoct. r. chin. L. sanct. h. heder. terr. chærefol. scabios. hyssop. Flor. & balsam. sulph. terebinth. succin. c. sacch. saturni. Specifica putantur heder. terr. in pulv. aut decoct. usurpata. Item brassica capitata rubr. in lacte decocta. Laxantia conjunguntur ex senn. rhabarb. c. chærefol. &c.

Membr. II.

Hæmorrhagia.

Art. I.

Cura generalis.

I*nterna cura est dirigenda 1.) ad plethoræ imminutionem per V. S. 2.) ad turgescen-
tia & acrimonia temperationem per nitr. tin-
ctur. flor. bellid. c. spir. vitriol. aq. plantag. sem-
perv. fyr. papav. alb. 3.) Serositatis incrassa-
tionem per pulpam passul. c. rhabarb. tart. vi-
triol. fyr. pomor.; Item per terrea, CC. ust. terr.
figill. corall. rubr. laud. op. aq. plantag. fyr. myr-
tin. 4.) ad vasorum consolidationem adstricto-
riam. Cui scopo inserviunt varia, extr. bellid.
papav. Ebur s. ign. dens hippopot. corall. rubr.
lap. hæmat. c. fyr. ros. rubr. succus urtic. Usnea
cran. hum. Portulaca, plantago, millefolium,
fol. quercus, flor. ros. rubr. cort. & flor. granat.
h. burs. pastor. fanic. pyrol. heder. terr. rad. ur-
tic. symph. torment. sanguisorb. bistort. fruct.
& sem. myrtill. papav. hyoscyam. opium. pulv.
sanguinis effluentis exsiccati. liq. mart. sol. pulv.
ran. virid. bufon. succ. sterc. asinin. suill. canin.
5.) Scorbuticorum acrimonia temperanda per
lac. 6.) Externe bufo sub axillis gestatus con-
venit.*

Art.

Art. II.

Hæmorrhagia narium & gingivarum.

Impetus sanguinis à capite revellitur ligatura extremorum, usu cucurbitularum vel scarificatarum vel siccarum, nuchæ, supra pedes, vel hypochondriis applicatarum. Parem usum præstant refrigerantia & adstringentia tum generalia tum specifica; cataplasma ex aceto & argilla furni pistorii, fronti, temporibus, nuchæ applicatum. Item epithema ex aceto, succo sempervivi, sale, camphora, sperm. ranar. cum alumine, fuligine, albumine ovi, aceto. Frontalia applicantur ex croc. mart. bolo armen. opio. Similiter usui sunt terrores, bufo applicatus pro amuleto, dolores extremorum excitati: Lap. hæmat. Jaspis manibus detentus, Lign. fraxini pariter amuletum est. Turunda ex pulv. alum. vitriol. calc. Tinct. sulph. vitr. phlegm. vitriol. fuligo ex fundo cacaborum cum album. ovi: pulv. sterc. asin. suill. &c.

Hæmorrhagia gingivarum scorbutica curatur tinctur. lacc. Myns. decoct. rad. torment. & alum.

Hæmorrhagia à dente evulso excitata sedatur tinct. sulph. vitr. sol. vitriol. G. arab. Gargar. ex rad. torment. bistort. gall. S. papav. alb. Cauterium actuale certi usus est. Usus spir. V. rectific. hujus locum supplet.

Art. III.

Sputum sanguinis.

Impetus sistitur V. S. revulsoria in pedibus, si à mensium suppressione, in brachio, si ab hæmorrhagiæ narium emanatione ortum sit malum. Postmodum *diuretica, opiata, lenia tonica exitum placide cohibent*; sc. ex hyoscyam. succ. portul. c. opio; decoct. plantag. symphyt. prunell. in Vino rubro: heder. terr. in conserva, succo. Conserv. ros. antiqua. Fungus pilosus cynosbati, ol. lini, sp. vitriol. succ. cydon. decoct. pomor. passul. hord. pro *potu* infervit. Stercus murium c. succo plantaginis; martialia pariter adhibentur. Mixtura comoda fit ex S. hyosc. papav. terr. sigill. corall. rubr. c. conserv. ros. in electuarium. Vel ex conf. heder. terr. rosar. lap. hæmat. corall. r. terr. sigill. fyr. papav.

Reliquia grumosa resolvuntur, absterguntur & excernuntur *colliquantibus diureticis*, potionem ex lap. cancr. antim. diaph. c. aceto, aq. chæref. fyr. scabios.; Item decocto ex rasur. L. sant. sassifr. h. heder. terr. veron. summit. hyper. S. foenic. passul. min. &c.

SECT. XVIII.

Urinæ in renibus secretio
læsa.

Art. I.

Ischuria renalis.

A *Bundantia* stagnatoria tollitur V. S.
Spasmus mitescit laxantibus c. tart. vi-
trisol. Clysmata terebinthinata similem sco-
pum adimplent.

Grumi obstruentes dissolvuntur per antica-
tarrhalia, rad. rub. tinctor. h. heder. terr. chæ-
ref. flor. hyper. sperm. cet. succinata: lap. cancr.
c. aceto.

Pus obstruens abstergitur diureticis ex tere-
binthina, succino, hederæ terrestri, agrimonia,
hyperico.

Mucus v. tenax resolvitur præmissis laxanti-
bus per incidentia salina ex tart. vitriol. tinctor.
tart. sp. urinos. Rad. armor. in succo, vel infuso
c. Vino: Oxym. squill. sp. sal. Rad. petros. &
cicer. rubr. in decocto. succ. parietar. c. oxym.

In *Renum atonia* conveniunt terebinthinata,
juniperina, succinata in- & externe. Ubi & ole-
um petrol. scorpionum proficua sunt.

In *spasmo* renum indicantur opiata, cinnabari-
na, cum sale succini, mithridatium in decoctis
diureticis usurpatum.

Fermentum renale restituitur magis specifi-
cis ; qualia sunt emuls. S. viol. succ. parietar.
flor. cyan. calcatripp. in Vino infusi : Succus ra-
phani : Infusum rad. armor. : Capita allii conci-
sa in Vino vel sp. juniperi propinata : Semen
erysimi : Succus betulæ ; Potio Plateri ex mel-
le , tereb. c. vitell. ovor. succ. limon. aq. gra-
min. instar emulsionis præparata : Folia ribium
nigrorum ; sal vol. succin , urin. sal. amm. sp.
tart. tinct. neph. Amelung. spir. carm. de 3.
Lumbr. terr. aselli in Vino infusi & expressi :
Infusum cantharidum dilutum in Vino : Salia
fixa vegetabilium : Testæ ovorum calcinatæ &
in sp. salis solutæ ; sal prunell. : Fimus columbi-
nus, equinus in Vino infusus.

Art. II.

Calculus Renum.

Contractura fibrarum sistuntur 1.) *clysteri-*
bus ex lacte, urina puerorum cum speciebus
emollientibus factis & acuatis per terebinthi-
nam. 2.) Parem usum præstant *sacculi* calidi
emollientes paregorici ex h. malv. fl. melil. fam-
buc. chamom. S. lin. foenugr. lumbis applicati.
3.) Nec non *litus* anodynus ex ol. amygd. cha-
mom. lil. alb. scorp. petrol. alb. spic. junip.
camph. Item ex ungu. rosac. camph. c. opio.
4.) Dolore v. paululum placato, *diuretica laxa-*
tio promovenda est per tereb. dr. sem. c. scam-
mon. gr. 3. vel per rhabarb. c. tart. vitriol. item
per emuls. S. viol. papav. cum lap. percar. bacc.
alkek.

alkek. &c. 5.) *Opiata* tum succedere possunt, sc. eff. opii cum sp. junip. emulsio ex S. frig. M. amygd. d. nucl. pers. Decoctum Foresti, chamomillæ, S. Nymph. Item lap. cancr. cum cinnab. laud. op. Pariter decoctum prodest ex rad. alth. glycyrrh. fl. malv. S. viol. cum aqua paratum & acuaturn syr. papav. alb. lap. perc. &c. 6.) Sedato paululum dolore, si hæreat adhuc calculus, accedendum est ad *blanda lithontriptica*, qualia sunt tinct. neph. Amelung. sp. carm. de tribus. Terra fol. tart. Testacea, Liq. betulæ, Raphanacea, Juniperina, Terebinthinata, Millepedes, sal fimi columbini, rad. alli, hed. terr. Sem. & cort. fraxini. Sem. hyperici. Essentiæ, aquæ, decocta horum vegetabilium. Salia vegetabilium & neutra, uti est sal prunellæ, sal Polem. ex nitro sulphurato, sale absynth. succini. Liquor lap. cancr. judaici, lyncis, quippe qui in sp. salis solvuntur, leniter coagulantur, & per deliquium iterum solvuntur. Pariter calx viva in aceto destillato solvitur, filtratur, inspissatur; tum c. Vino malvatico vel sp. Vini extrahitur in liquorem. Pariter aselli, lumbr. terr. scarab. majales, scorpiones in vino malvatico macerantur, leniter ustulantur & ita pulvis ad gr. 4. in ovo forbili propinatur.

Art. III.

Diabetes.

Vera requirit adstringentia martialia, decocta traumatica ex plantag. torment. prun. salv. in
N aqua

aqua ferrariorum cocta ; item tinct. sulph. vitriol. Nec non bol. armen. terr. figill. cum conserva rosarum vitriolata.

In *notha* v. fermentum colliquativum corrigitur per acidum absorbentia, subjunctis anodynis. In principio vomitus ex multa frigida hausta, singulis 4. diebus repetendus ; conjuncta diæta hæctica temperante ex plantag. portulaca, nymph. papav. in succo, decocto. Huc quoque facit mag. corall. c. succ. citr. paratum. Mixtura ex corall. aceto dest. laud. op. syr. portul. aq. plantag. Tum adstringentia subjunguntur ex hæmat. præparat. tinct. antiphth. Gram. CC. ust. croc. mart. tinct. sulph. vitriol. succino, troch. de carab. terr. figill. aqua calc. viv. Usui etiam sunt emulsiones anodynæ ac nutriendes ; item lac chalybeatum asininum, aqua chalybeata cui ras. CC. incocta. *Externæ* sunt cancri fluv. contusi, renibus applicati, sacculi & fomenta ex plantag. fol. querc. in aqua chalyb. coctis.

Art. IV.

Mictus cruentus.

Præter *generalia antihæmorrhagica* respectus *causarum* habendus. Itaque indicantur
a. In *suppressis sanguinis evacuationibus* V. S. revulsoria. *b.* In *sero acri* papaverina, opiata, temperantia. *c.* In *strictura* laxantia ex rhabarb. c. succo plantag. *d.* In *erosione* agrimonia, S. hyperici, lac ovillum c. bolo armen. liquor

quor mart. solar. lap. hæmat. terr. figill. S. hyosc.
e. In *vesicæ lesione*, injectio aq. plantag. c. tro-
 chisc. de carab. emuls. papav. alb. c. lap. hæmat.
f. *Relictos grumos* resolvit & urinam promovet
 succinum. *g.* In *dubia causa* confert mixtura
 ex corall. rubr. acet. destill. laudan. op. aq. plan-
 tag. succ. portulac.

SECT. XIX.

Urinæ excretio læsa.

Art. I.

Ischuria vesicalis.

AD *causarum* differentiam itidem respici-
 endum:

In *paralytico* vesicæ statu profunt *a.* diureti-
 ca ex ol. junip. tereb. succin. c. aq. petrosel. *b.*
 Purgantia & clysteres. *c.* Compressio abdo-
 minis, & retentio anhelitus. *d.* Catheter ce-
 reus aut coriaceus; subjunctis injectionibus ex
 decoct. puleg. calaminth. rut. castor. *e.* Fodus
 pectinis ex sem. anis. petrosel. h. filipend. r. Ze-
 doar. bacc. lauri in Vin. coct. Item cataplasma-
 ta ex cepis, alliis sub cineribus coctis, pingued.
 anser. ol. scorp. junip. Vel ex parietaria, chæref.
 c. ol. scorp. castor. Item ungu. alth. c. ol. ma-
 stich. rutac. hyper. *f.* Semicupia ex emollien-
 tibus, nervinis.

In *vesicæ nimia distensione* compressio, fodus
 ner-

nervini, cataplasmata ex pariet. chæref. petrosel. in butyro frixis conveniunt.

In *sphincteris vitio* ung. dialth. ol. scorpion. papav. Interne volatilia c. opiatis indicantur.

Ex *cantharidum abusu* lac & emulsiones usui sunt.

Ex *urethra angustia inflammatoria* cataplasmata ex chæref. parietar.

A *grumoso sanguine*, internè solut. lap. cancr.; decoct. R. rub. tinctor. h. artemis. chæref. item trochisc. de carab. sperm. cet. essent. hyper. traumat.; Externè stercus boum laudantur.

A *pure*, succinum, terebinth. balsam. sulph.

A *materia viscida*, internè armorac. succus limon. c. Vin. & spir. tereb. It. succ. parietariæ c. oxymell. spir. sal. d. tart. vitriol. sal tartar. indicantur.

A *caruncula*, remotio per candelam ceream c. tereb. it. crocum metall. mercur. præcip. c. ungu. de ceruss. merc. sublim. c. virid. ær. Post consolidatio fit ungu. alb. camphorat.

Art. II.

Calculus vesicæ.

Minuendus lithontripticis dictis, in specie milleped.

Exclusio promovetur vomitu; injectione stercoris columb. in parietar. soluti; It. cataplasmate ex cepis, parietar. c. V. coct. addit. ol. scorp. Litu ex ol. scorp. pingui. hirc. petrol. ol. succini; denique sectione.

Art.

Art. III.

Urinæ Incontinentia.

Indicantur *nervino-adstringentia* c. *specificis*, calamintha c. V. ante pastum pota ; it. alchimill. agrimon. plantago, hyperic. glandes, castor. galang. mastix, thus, G. arab. ad dr. i.

In incontinentia *paralytica* cum specificis calaminth. castor. gland. guttur galli tostum, pulv. ciner. erinac. c. medull. faxor. pulv. inter. tunic. ventric. pudendum suillum in farcimine, pulv. l. cinere ; stercus capræ, mures exsiccat. & pulverisat. in butyro frixi.

Externè conducunt balnea ex absynth. menth. flor. rosar. balauft. torment. in aq. ferrar. coctis. Thermæ. Linimenta ex ol. absynth. menth. nardin. castor. Empl. oxycroc. ad lumbos. Bufones viv. in olla usti & collo appensi.

In malo *à partu difficili* ungu. ex L. calam. litharg. in acet. loto, ceruss. c. ol. ros. chamom.

Art. IV.

Stranguria.

Acor urinæ temperandus & vesicæ lesio restituenda. Hic conveniunt quæ supra *de Ulcere vesicæ* commendata. Ibi vomitoria, purgantia ex jalapp. c. merc. d. terebinth. nec non alterantia ex gland. lapid. cancr. fruct. alkek. cort. aur. NM.

In *vitio cerevisiæ* conferunt decoct. gemmar. ribium nigr. c. S. dauci in Vin. rubr. ; decoct. rapar.

rapar. alkek. in passulato : bals. copaiv. in decoct. petros. ol. ceræ in decoct. cicer. rubror. Item lixiv. ex testis ovar. c. Vino. Vinum in quo filices extincti ; nec non spir. nitr. dulc. sal tartar. C. C. ust. sal stipit. fabar. borra. Infusum ce-
parum.

In *senibus* Vin. Hispan. juniperin. spir. vin. ante cubitum potus. Linimentum ad umbilicum ex axung. hirci, ol. ceræ, cortic. aurant. Vapor raphani in V. cocti. Clyster ex lacte chalybeato.

Art. V.

Dysuria.

Urinæ acrimonia & vesicæ lesio restituitur ac temperatur malva in conserv. ex florib. in decoct. seminis c. nitr. & lap. cancr. Item decocto Forest. ad calculum ; vel ex bacc. alkek. fl. nymph. petrosel. soncho lævi c. sacchar. & nitro ; It. decoct. fl. malv. c. jujub. sebest. Huc etiam spectant remedia ex croc. tereb. succin. uti trochisc. de carabe ; Ita & pulv. Joëlis ex test. ovar. succin. S. urtic. troch. de alkek. Vesica capræ, apri pulveris. item off. dactyl. Nec non lacticinia oleosa, ol. amygd. d. c. syr. dialth. oc. cancr. Emulsiones ex amygd. S. melon. nucl. persic. lap. percar. usui m. sunt.

In malo *à cantharidibus* lac coctum c. fl. calcatripp. cyan. calide haustum : Clysteres. Cataplasmata ex serpillio, ruta, pariet. c. ol. scorpi. It. Linimenta ex ungu. martiat. ol. laurin.

SECT. XX.

Lymphæ in glandulis generatio ac motus vitiosa.

Conveniunt in genere *sudorifera* ex Lignis, præsertim junip. sassifr. guajac. h. rorism. It. aq. ex baccis junip. maceratis in aq. & V. tum coctis vel destillatis, adde spir. sal. amm. fyr. de calend.

Art. I.

Catarrhus.

Lympha vitiosa corrigenda & evacuanda per sudorifera, diuretica, lignosa, succinata, myrrhata, sal volat. succin. C. C. cinnab. Ess. sassifr. c. spir. serpill. Satureia, rosmarin. summit. pini. R. caryophyll. acor. flor. sulph. bals. sulph. spir. sal. amm. c. ol. mac. &c. varias formulas formant.

In *stomachi vitio* vomitoria & purgantia ex MP. de succin. Cr. res. jalapp. scam. sulph. helleb. n. merc. d. Item decoct. melanag. c. L. sassifr. indicantur.

In *acrimonia lymphæ* concurrente opiata volatilibus succinatis aromaticis miscenda.

In *sanguineis evacuationibus* suppressis V. S. administranda.

Externe profunt suffitus nervini, litus ex ol. destill. menth. majoran. Fumus tabac. c. S. coriandr. anis. succin. Empl. de beton. c. G. tacamah. It. tinctur. aromat. ex majoran. sal. v. serpill. S. 4. calid. M. eruc. sinap.

Art. II.
Coryza.

Irritatio sistenda externe ol. anis. it. camph. in ol. amygd. soluta. Nec non suffitu ex G. anismæ, benzoe, mastiche, thure, succino.

Mucus evacuatur nodulo ex fol. major. S. nigell. ol. major. succin. anis. Ut & sternutatoriis ex vitriol. calcin. in aq. dest. major. &c. soluto.

Obstructionem narium referat suffitus aceti super ferrum candens effusi; It. litus ex ol. nicot. irin. ol. dest. majoran.

In *capitis obnubilatione* bals. peruv. ol. succin. vertici illinendum.

In *catarrho oris* c. ejus dolore, raucedine conferunt suffitus, opiata, incrassantia, papaverina: It. passulæ M. in spir. anis. maceratæ, ficus c. spir. V. conflagratæ.

Art. III.

Hydrops.

In *ascite humido* obstructionis vasorum lymphaticorum referatio per diuretica & sudorifera, salina, amara, aromatica, paracentesis indicantur.

In *sicco* nitrata temperantia hepatica conveniunt.

In *hydrope pectoris* succus bryon. Ir. nostr. sudorifera, paracentesis.

In *hydrocephalo* clysmata, purgantia ex merc. d. it. diuretica tinct. tartar. *Externe* discutientia ol. chamom. bals. sulph. ol. succin. it. fofus ex decoct. calc. viv. sulph. vitriol. nec non fomenta ex chamom. artemis. orig. puleg. S. anis. cumin. Ultimò evacuantia per sectionem indicantur.

LIBER II.

SECT. I.

De spirituum animalium generatione vitiata, indeque natis motus & sensus læsionibus.

In specie

De Vigiliis & somno vitiatis.

IN vigiliis objectum irritans removendum, spirituum impetus blandis anodynis aut narcoticis corrigendus, cerebrum nutritivis humectandum. Quò faciunt præcipue & secure emulsiones ex amygd. S. papav. 4. frigid. c. aq. nymph. decoct. hord. papav. liquir. uti & crocata, absynthiaca.

Externæ lotiones manuum, pedum, temporum c. decoct. lactuc. nymph. solan. vitis, fl. chamom. capit. papav. Item linimenta ad tempora ex medulla crurum vitulin. c. ol. papav. expr. ol. NM. ung. popul. extr. opii, profunt. Nec non epithemata emulsiva ex nucl. persic. S. papav. alb. c. aq. nymph. Item cerumen ex auribus asininis; turunda ex laud. op. naribus indita; ut & solutio opii & croci in aq. rosar. temporibus applicanda.

In senibus vigilibus profunt confortantia vinosa, ambrata, moschata.

In sopore â 1.) catarrhis frigidis piper album, elect, aromatic, calidum.

N 5

2.) In

2.) In *somno nimio* à *causa externa* acetum & castoreum conveniunt.

3.) A *causa interna* si dependeat, colluvies removetur clystere ex absynth. cent. m. ruta, rad. pyrethr. pulp. colocynth. in pet. ligat. dr. i. elect. hier. picr. unc. i. fell. taur. inspiss. dr. i. vitell. ov.

4.) In genere *a. Affluxum à cerebro aver-*
tunt V. S. scarificatio, hirudines pone aures positæ; post vesicatoria, sternutatoria ex nicot. lil. conv. helleb. a. ol. major. castor. sal. volat.
b. Internè castor. spir. sal. amm. formic. S. sinap.
c. aq. lil. conv. Potus Thee, Lignosa sudorifera conferunt.

5.) In suspicione *narcotica virulentia* profunt acetum, spir. virid. ær. vitriol. acida volatilia: externè acetum c. castoreo.

6.) *Externa* sensum irritantia sunt balsam. cephal. ol. succin. majoran. aneth. spir. sal. amm. sal volat. acetum castoreatum. It. sinapi c. aceto ad plantas pedum; nec non cataplasmata ex rad. raphan. rec. rut. piperit. c. fermento, aceto, sapon. nigr. sale.

7.) In *Caro ex fumis* venenatis vomitus, acetum c. castor. v. g. acet. rutac. c. essent. castor. aq. menth. laudantur.

8.) In sopore ex *ebrietate* vomitorium, spir. sal. arm. Externe epithema ex succ. semperv. aceto, nitro, testibus applicandum & subinde removendum.

9.) In *Catalepsi* vomitoria antimonialia, spir. vin. Rect. intus & extus, item cataplasmata & suppositoria acria indicantur.

SECT.

SECT. II.

De Vertigine.

E*Xtra paroxysmum prima via depuranda* vomitu vel purgatione ex aloë, G. ammon. myrrh. pil. mastich. de succin. Crat. extr. helleb. n. colocynth. omni novi- & plenilunio capiendis.

Cacochymia derivatur fonticulis.

Stomachus roboratur tragea ex galang. cubeb. sacch. conserv. flor. rorism. salv. majoran. zinzib. cond. Item S. sinap. eruc. cardam. sal succin. spir. ceras. nigr. mastich. el. menth.

In magis habituali statu adduntur appropriata specifica, ut pœon. cubeb. masticatae, S. sinap. rosmar. salv. in infus. essent. decoct. It. cinnab. succin. ol. petr. alb. stercus pavon. Nec non S. sinap. c. caricibus; Ol. buxi intus & extus; Elæosacch. succin. Extus ol. succin. Laudan. op. c. ol. succin. intus.

In paroxysmo vomitoria, clysteres acres, potiunculæ ex aq. salv. menth. spir. lil. conv. spir. sal. arm. liq. C. C. essent. castor. profunt. Extus balsam. apopl. peruv.

SECT. III.

De spirituum in partes externas motu inordinato.

Art. I.

Epilepsia & Convulsio.

C*Rasis sanguinis corrigitur* prius, maxime *cruditates acidæ primarum viarum* per martialia, absorbentia, acidulas, decoct. saponis hisp. in lacte; Item per vomitorium antimoniale, l. purgans ex merc. d. scammon. sulph. ante novi- & plenilunium corrigendæ ac evacuandæ.

Scabiem retropulsam evacuant vesicatorium, fonticulus, fetaceum, decoct. Lign. c. visco coryl. querc.

Hæmorrhagias suppressas revocamus per hirudines ad anum, uterum applicatas, V. S. in talo.

Post tutius adhibentur tum opiata c. ol. camph. ol. buxi extus ad tempora, anteparoxysmum data; tum specifica.

Antepileptica sunt ex *animalibus* spir. sal. & ol. sangu. hum. secundin. human. exsicc. rasur. cran. hum. Ossa, Cerebrum hum. per se vel in spir. sale. Usnea cran. hum. dens hippop. castor. c. spir. sal. arm. sterco pavon. ung. alc. Ex *vegetabilibus* sunt pœon. sole in ariete existente meridie collecta, in pulv. rad. & semin. quæ & amuleti vices subit. It. flor. lil. conv. ante solis or-

ortum collecti, protinus abscissi, & in MB. destillati & cohobati; Viscus corylinus cum sub-
iuncta purgatione; Lign. buxi. sulph. lycopo-
dii, coryli; Carbo artemis. Johannis die effo-
sus: flor. tiliæ. Ex *mineralibus* sunt sulph. an-
tim. fixum: Cinnab. antim. nativ. spir. vitriol.
vol. ex cap. mort. vitriol. urinâ imprægnato de-
stillatus. Succinum in sale, spirit. Crystill.
mont.

Externa sunt sambuc. in salice crescens amu-
leti loco usurpandus; it. linimenta ex ol. succin.
aneth. rut. major. bals. peruv. Nec non aq.
compos. ex fl. salv. lil. conv. lavend. R. pœon.
majoran. cinnam. caryoph. mac. c. Vin. Rhen.
per 14. dies macerat. & destillatis, addito sale
vol. & castoreo.

In *paroxysmo* excitant vomitus, clysteres
acres c. castor. infus. antim. scr. i. syr. emet.
odor sal. volat. Intus ol. succ. gt. iv. c. aq. de-
still. sumptum. Linguae fauciatae inspergitur
saccharum, oc. cancr.

In *Convulsionibus remota causa nervi robo-
randi eorumque irritatio sopienda.* Profunt
clysmata, opiata c. castor. lavend. salv. roremar.
spir. theriac. It. decoct. Lign. cinnab. *Ex-
terne* liq. lumbr. terr. in pane extractus, ol.
lumbric. Nec non formicæ sub eadem formu-
la; ol. irin. verm. terrestr. castor. sp. vin. camph.
croc. ol. vulpin. anserum, catellorum, huma-
num. It. medulla animalium.

In *causa frigida* contracturas inferente con-
ferunt linimenta ex ol. petræ, succin. philos. ju-
nip. euphorb. It. cataplasmata ex rad. sym-
phyt.

phyt. figill. Sal. agrim. chæref. chamom. S. lini.

In *convulsione ex luxationibus & vulneribus* ol. lumbr. c. tereb. vel bals. sulph. tereb.

Ex *ictu venenato* ol. scorpion., cucurbit. scarif. it. cauter. actuale ; empl. magnet. c. ol. bufon. Intus theriaca c. gentiana.

Ex *hypercatharsi* opiata, theriacalia.

In *spasmo flatulento* fricatio calida c. spir. junip. tereb. nec non linimenta ex axung. anser. ol. caryoph. cinnam.

In *spasmo gravidarum* succus matricariæ c. verbenæ mixtus cervici imponendus.

In *contractura interna de causa volatilia*.

In *contractura post arthritidem* usus lactis.

Art. II.

Tremor.

Causa removetur nervinis. (1.) In *malignis* per alexipharmaca. (2.) In *retentis uterinis* per pellentia. (3) Ex *fumis metallicis*, per mercurialia c. laxantibus. (4.) A *mercurio*, decoct. enul. fœnic. c. sudore. folia auri.

In *genere* inter *nervina* numerantur salvia & ejus præparata, ut cerevis. salviata : castor. meliss. pœon. bacc. junip. decoct. lignor.

In *senibus* fimus pavon. c. aq. vitæ ; ol. buxi, coryl. frictio membr. c. urin. hum. spir. lumbr. formic. fal. arm.

SECT. IV.

Spirituum animalium influxus abolitus.

CAP. I.

Apoplexia.

I*N paroxysmo æger excitatur vomitu*, maxime in serosis; V. S. in sanguineis. In senibus applicantur scapulis cucurbitulæ; item clysmata acria ex salv. origan. calaminth. pyrethr. colocynth. addito infus. croc. metall. ad unc. 3. sal. gemm. Huc faciunt etiam frictiones ad plantas pedum cum muria acri, add. aceto; item punctura. Nec non odores sal. volat. Electuarium *linguæ* illinendum ex theriac. sal. volat. succin. castor. ol. destill. rut. succin. ro-rism. vel aq. theriac. camph. ol. cinnam. Ster-nutatoria *naribus* inflanda ex helleb. a. major. lil. conv. pyrethr. castor. Prodest etiam fumus succini. Regioni *stomachi* applicetur later calidus c. bals. apopl. ol. lavend. major. *Ori* instillentur aq. spirituosæ apoplect. lil. conv. Matthiol. menth. spir. ceras. C. C. sal. arm. quæ & externè temporibus & naso illinuntur. Vesicatoria ad cervicem.

Extra paroxysmum alterantia aromatica, succinata, castoreata, cinnab. sal. volat. Salvia, S. eruc. sinap. c. cardam. cubeb. noctu assumenda, in forma trageæ l. electuar. nec non spir. ce-

ceras. fulig. secund. hum. Conveniunt itidem
evacuante ex merc. d. c. extractis : it. decoct.
lignosa ; fonticuli ; setacea ; salivatio.

CAP. II.

Paraplegia.

Eadem, quæ in apoplexia, observanda. Vo-
mitus, V. S. Cucurbitulæ, Fonticuli : In specie
sudorifera ex Lign. aur. diaphor. cinnab. corall.
sal. volat. spir. sang. hum. liq. C. C. Infus. L.
fassafr. herb. rorism. bacc. laur. in aq. & Vin. ad-
dit. spir. junip. sal. arm. syr. fl. tunic. usui sunt.

Externe ad vertebrae & locum affectum Lini-
menta ex ol. dest. succin. lavend. spicæ, spir. vin.
camph. lil. conv. sal volat. lumbr. formic. essent.
castor. nervinæ. It. liq. lumbr. terr. in clibano
paratus c. ol. spic. junip. lavend. rorism. succin.
alum. plumos. Nec non Infus. S. sinap. bacc.
junip. in sp. V. Subjungitur frictio calida & fu-
migatio c. G. animæ ; Imponitur empl. nervi-
num, aromaticum, galbanetum Parac.

CAP. III.

Paralysis.

In malo *ab intra* sudorifera & salivatio.

A causa *externa*, contusione &c. Litus ner-
vini aromatici ex bals. peruv. petrol. ol. lavend.
junip. empl. Myns. c. tacam.

A *relaxatione* litus ex ol. petr. c. axung. hum.
anser. empl. ex tacam. galban. c. ol. succin. phi-
los. Internè theriaca pro sudore iteratò data.

Amer-

A mercuriali veneno decoct. foenic. helen.

Ab excretionum suppressione V. S. sudorifera.

In malo *scorbutico* antepileptica ex unicorn. ant. diaph. cinnab. ant. urinosa volat. spir. tart. tinct. bezoard. sp. sal. arm. lumbric. Item aromatica ex roremar. Lignis, theriaca. Diæta temperata lactea. Summit. pini & abietis c. rad. chin. in decoct. subjuncto sero lactis c. antiscorbuticis.

In succedente *colica* clysteres abstergentes ex lacte, terebinth. Internè decoct. S. 4. cal. Lignor. helen. serum lactis c. antiscorb. Lini-menta ad umbilicum ex spir. sal. arm. tartar. galbanet. Parac. Fomenta.

Inter *externa*, quæ tamen in siccis subjectis rara sint, balsam. paralyt. Myns. Effent. vel spir. ex fol. nicot. orig. samb. R. angel. pyrethr. aron. euphorb. castor. piper. fl. stœch. lavend. lil. conv. S. eruc. c. sp. V. extract. vel destillatis. It. effent. succin. spir. sal. arm. lumbr. tartar. Urina humana. Urticationes. Decoctum urtic. chamom. salv. cumin. in urina, subjuncto lini-mento ex ol. vulpin. junip. lavend. NM. petræ. In *scorbuticis* conveniunt temperatiora ex ping. hum. viper. anser. castor. post frictiones calidas applicata, liq. anseris affati c. verm. terrestr. mixti, & destill. Anser thure, mastiche, myrrha repletus & affatus. Idem fit c. ciconia. Balnea ex formicis. Fermentationes vinaceorum, calce viva animatæ. Thermæ in sanguineis spongiosis.

SECT. V.

Læsiones sensuum exter-
norum.

Art. I.

Variae visus læsiones.

Unguis tollitur chirurgia vel erodentibus ex sacch. cand. melle. V. albo. off. sep. C. C. ust. test. ovor. calcin. aq. euphras. chelid. M. foenic. c. infus. croc. metall. fel. luc. pisc. human. in essent. l. spir. aq. sterc. anser. aq. sapphir. c. succ. chelid. M. l. aq. ex hæmat. vitriol. alb. myrrh. croc. sacch. cand. c. aq. ros. foenic. penna illitis.

In *nubecula* albugo abstergenda semin. sclareæ. succ. foenic. anagall. chelid. fl. cyan. cichor. aq. sapphir. Cataplasma ex pulpa pomorum, mucilag. S. foen. gr. album. ov. lap. hæmat. cort. granat. oculis imponendum.

In *suggillatione* fofus ex aq. chæref. fl. cyan. c. linteis multiplicatis; it. decoct. R. symph. figill. Sal. Linimentum contra livorem faciei Myns.

In *suffusione* aquæ ophthalmicæ antimoniales, liq. hepatis mustelæ, aq. dest. stercor. hum. aq. ophth. Quercet. ex vitriol. & urina; Item vesicatoria, fonticuli, setacea profunt.

In *gutta serena* pil. aloephan. Infus. fenn. c. sal. tart. pulv. hermodact. It. aromatica, rad. valer. euphras. chelid. M. levist. foenic. fassafr. rosmar.

rosmar. bacc. junip. ruta in Vin. essent. Formicalia intus & extus, quorsum etiam aquæ antimoniales; it. remedia ex felle, melle, ZZ. caryoph. sale, oculo interdum parce immittenda, spectant.

Art. II.

Auditus læsiones.

In *surditate* tonus restituitur nervinis aromaticis, ambra, moscho. aq. organ. c. Vin. essent. absynth. castor. caryoph. spir. acust. Myns. Barbett. ol. succin. nucl. persic. aq. magnanim. spir. formic. Item essent. ex helleb. n. calamo arom. pulp. colocynth. bacc. laur. S. cumin. c. Spir. V. extractis.

In *contusione externa* aq. cyclam. destill. ceratum de beton. tacamah. capiti imponenda.

In *tinnitu* suffitus ex absynth. verben. succin. G. ammon. ol. nucl. persic. spir. urin. ol. ex helleb. alb. castor. ruta, euphorb. amygd. amar. in ol. rutæ coct.

Interna præmittenda universalis, sudores, lassafata, succinata.

Art. III.

Læsiones gustus & olfactus.

Confortatio fit ol. & essent. majoran. puleg. rorism. quò m. spectant balsama varia, suffitus ex G. anim. succino.

Causa removenda, v. gr. *Icterus* vomitu evacuatur; subjungitur serum lactis acidum, rad.

rad. cichor. condit. raphanus ante pastum masticatus: collutio oris c. succo acetosæ.

Art. IV.

Læsiō tactus indeque natus dolor.

Causam

1.) *Removent* alcalia volatilia & fixa, macra, nunc oleosa aromatica, acidum & viscidum corrigentia.

2.) *Temperant* oleosa mucilaginosæ;

3.) *Stupefaciunt* sensum opium, hyoscyam. ejus ol. externe.

4.) *Evacuant* sudorifera & diuretica, it. laxantia ex merc. d. nec non V. S. ac usus hirudinum; item vesicatoria.

Externa

1^a classis sunt alcalia aromatica, absynth. parietar. contus. coct. & applicata; It. menth. aneth. chamom. fol. laur. bacc. junip. S. 4. calid. M. It. aq. articular. c. sp. sal. arm. lumbric.

In *nervosarum partium lincinationibus* profunt lumbricalia, formicalia, urina, camphora, sperm. ran. sapo Ven.

In *punctis nervis* bals. peruv. in vitell. ovi solut. & c. spir. juniper. mixtus; it. galban. Parac. ol. ceræ.

In *catarrhis acidis* G. ammon. tacam. galban. uti & ol. dest. gummatum; it. ol. ossium, ceræ, pingu.

In dolore *brachii* vel *pedis* stercus humanum vel vaccinum c. ol. rosac. It. empl. de melil.

melil. de ran. c. merc. Nec non terebinth. c. spir. fal. amm.

2da classis remedia *demulcentia* sunt ex lacte, fomenta ex lacte, ol. rosac. nymph. mica panis, croco, vitell. ovi. butyr. ol. chamom. aneth. lil. alb. lumbr. terr. pingued. taxi, vulpis: It. cataplasmata ex alth. malv. melil. verbas. sambuc. Nec non ol. amygd. ung. dialth. alabastr. bals. hypnot. ol. flor. verbas. in clibano paratum. It. aq. hirund. c. castor.

3tia classis opiata, hyoscyamus, ejus ol. in humore tenui rodente.

In specie *a. gravativo* succurritur per V. S. sudorifera, purgantia, fonticulos, linimenta ex oleis penetrantioribus, empl. de cicuta, nicotian. gummat.

b. Punctorius curatur per fal. volat. c. opio mixta: *Externe* ung. dialth. c. ol. amygd. d. chamom. camph. It. saponata, spir. fal. arm. c. camph.

c. Terebrans per *interna incidentia* & *evacuantia* ex Gummat. mercur. *Externe* per gummat. emplastr. carmin. Sylv. de Galban. de ran. c. mercur.

d. Pulsatorius per sudorifera, acidum destruentia; *externe* per fomenta ex aromat. c. Vin. it. empl. de melil. c. theriac.

e. Tensivus per volat. c. opiatis: *externe* per fomenta anodyna, opiata, lacticinia.

f. Distendens per carminativa; *externe* discutientia.

g. Osteocopus per universalialia, sudorifera;

externe empl. de Gumm. de ran. c. merc. c. ol. tart. C. C. guajac.

h. Ardens per præcipitantia ; externus per saturnina, sperma ran.

i. Algens per aromatica oleosa, galbanetum, sp. V. croc. aq. articul. curantur.

k. In Lancinante profunt V. S. vesicatoria, fonticuli. Interne absorbentia, ant. diaph. cin- nab. anodyna. It. volatilia ex lumbric. urin. tar- tar. Tum decoct. lignor. ex guajac. comis pini, h. rorism. R. vincetox. fol. myrti, S. hyper. Ex- terne spir. V. ther. camphorat. Aq. hirund. c. castor. Nec non sapo Venet. in aq. lil. conv. vitæ, ceras. solutus. It. sp. tart. Galban. Parac. R. consol. M. recens in cataplasmate. Suffitus ex lixivio coriariorum, injectis lapidibus igneis, Thermæ; Decoct. calc. viv. & sulph. Lap. ther- mar, in aq. bulliti.

Art. V.

Odontalgia.

Acidum corrigendum ; ubi in scorbuticis de- coct. cochlear. nasturt. odontalgicis immiscen- dum ; lac tepidum in ore detinendum ; confert m. fumus nicotianæ, it. ejus decoct. c. fl. cha- mom. hyosc.

Dolorem sistunt pilul. ex opio denti inditæ, ess. opii gingivis affricata, theriaca malæ appli- cata, addito in ardore erysipelaceo sale absynth. Camphora, spir. sal. arm. c. calc. viv. parat. ol. caryoph. organ. buxi, sabinæ, tereb. bals. sulph. essent. guajac. sassafr. benzoin. c. opiatis. Elix. propr.

propr. s. acid. Decoct. spic. nard. in Vin. it. fabinae. Persicaria macerata in aqua, applicata, & in fimo sepulta. Os bufonis. Festuca coryli, sambuci, salicis ad pungendum dentem, usque sanguinet, quæ dein iterum implantanda.

In odontalgia *gravidarum* empl. ex G. tacamah. carann. c. bals. peruv. ol. papav. ad aures & tempora applicata; It. ex gumm. ammon. elem. mastich.

Tumor intensè dolens *maturatur* ficubus, & *mundificatio* gargarismate mellito absolvitur.

In *contumaci* malo purgatio per jalapp. It. V. S. scarificatio usum habent.

Art. VI.

Cephalalgia.

Inter *universalia* locum habent *purgantia* ex merc. d. MP. mastich. extract. helleb. n. castor. troch. alhand. Diæta *sudorifera* ex succinatis, sal. volat. ess. lunæ c. opio, camphora.

Inter remedia *chirurgica* sunt *arteriotomia*, consolidato vulnuscule per terr. vitriol. dulc. c. alb. ovi applicatam. V. S. in fronte, it. intra indicem & pollicem. In causa verò *serosa* fonticuli, setaceum, vesicatoria profunt.

Inter *Topica* sunt Verbena contusa & applicata. It. flor. papav. rh. betonic. c. cubeb. absynth. in Vin. coct. Rad. rhod. c. aq. verben. Rad. zedoar. in causa frigida. Emulsiones ex nucl. persic. S. papav. c. aq. verben. Infusum S. hyosc. in acet. rosac. Item ol. papav. nucl. persic. hyosc. express. c. Ol. NM. Empl. de tacamah.

mah. c. bals. peruv. Ung. de alabastr. c. ol. papav. hyosc. camph. Nec non facculi ex milio, fale c. herb. beton. flor. chamom. rad. rhod.

In doloribus contumacibus *scorbuticis* nocturnis decoct. lign. buxi, junip. Lac. . *Externè* vesicatoria, epithemata ex cancr. fl. papav.

In cephalalgia *febrili* epithema ex succo semperv. portulac. c. aceto, succo cancror. It. ungu. alab. c. ol. papav. hyosc. Ad plantas pedum epithema ex fol. rut. rad. raphan. sal. com. ferment. aceto.

In causa *frigida senum* cura sudorifera conducit. Externè balsam. succin. empl. de ran. c. merc. raso capiti imponendum. It. empl. de beton. Ung. de alab.

In dolore *à lesione externa* ungu. alab. It. emplastr. ex G. heder. unc. 3. Resin. unc. sem. Cera unc. 3. Ol. rosac. unc. 2. G. ammon. terebinth. ana unc. 3. Succ. corymb. heder. & farin. fabar. q. s.

In causa *verminosa* empl. ex aloe, lumbr. fell. taur. ol. absynth. It. fumus ex centaur. m. marrub. beton. zedoar. angel. succin. miner. antim. bolo arm. aristol. rot.

In cephalalg. *crapularum* confert deglutitio piperis ; It. lotio capitis & testium c. aq. frigida aceto mixta.

In *hemicrania* præter dictam arteriotomiam hirudinum usus ; it. cataplasma ex cucum. asin. c. verben. absynth. Decoct. rad. bryon. absynth. spongia applicatum. Ung. alab. Linim. ex euphorb. cera, oleo.

Art. VII.

Dolores oculorum & aurium.

Sem. hormini oculo immissum mucilaginem contrahit, ut *illapsa* cum eâdem secedant. Perlæ idem faciunt.

In *ophthalmia* conveniunt poma dulcia in pulpam cocta c. album. ov. sacch. croc. camph. tutia ppt. flor. zinci. aq. ophth. decoct. verben. foenic. euphras. sumach. tutia in aq. & vin. Mucilago S. plantag. cydon. hormin. c. aq. sperm. ran. extracta, addito croco, camphora. Folia nicotian. c. Vin. macerata & oculis imposita. Sacch. saturn. tutia in aq. plantag.

In *otalgia* fomenta ex alth. foenugr. chamom. melil. betonic. fumus nicotian. auri immissus. folia nicotian. recent. vel sp. V. humectata. Aselli in ol. violar. infusi & expressi. Scarabæi vivi in ol. rosac. cocti & expressi. ol. scorp. amygd. amar.

Si *abest inflammatio*, decoct. cariophyll. arom. It. urin. pueri. spir. otalgic. Barb. instillata superimposito bombace moschato ambrato. Ess. opii in dolore.

In *vermibus* conducunt lac, pomum dulce, succ. absynth. cucum. asinin. ol. nucl. persic. diacolocynth. essent. myrrh. aloes. suffitus ex hyosc.

Art. VIII.

*Arthritis, Podagra & Malum
Ischiadicum.*

*Motus promovendus initio, impedimenta re-
movendo, acidum infringendo, symptomata ur-
gentia mitigando.*

*Initio vomitus, præmissa digestionem ex lap.
cancr. vel purgatio ex pil. aloet. c. laud. op. con-
veniunt.*

*In paroxysmo diaphoretica c. opiatis; extra
paroxysmum diuretica c. opiatis ex spir. sal. amm.
de trib. arcan. duplic. lumbric. scarabæi unctuosi.*

*Externè nervina, chamædr. chamæpyt. Iva
arthetic. spir. sal. amm. lumbr. Emplastra ner-
vina; Cataplasmata calida; Saponacea; Bal-
sam. podagr. Rumel. Sapo Ven. in sp. vin. so-
lutus; Vesicatoria, fonticuli, moxa.*

SECT. VI.

**Sensuum internorum & ra-
tionalium functio læsa.**

Art. I.

Læsiō Memorïæ.

S*piritus torpidi excitantur aromatibus, cu-
beb. jejuno stomacho à senioribus comestis;
it. castor. succin. pulv. Trithem. spec. dianth.
diamosch. confect. anacard. Item formicis, aq.
magna-*

magnanim. aq. foppor. Dorncreil. spir. cerebr. human. *Externè* ol. myrrh. essent. piper. ad tempora.

Art. II.

Deliria,
in specie *Phrenitis* & *Melancholia*.

In *phrenitide* effervescentia sanguinis compescenda & spirituum motus figendus. Cura sit acutarum per V. S. Bezoard. fixa ex cinnab. bezoard. solar. laud. opiat. camph. nitro: It. emuls. papav. Anagall. fl. phœnic. in decoct. Succ. vegetab. acid. spir. mineral. acid. *Extus* cataplasmata ex portul. sed. M. rosis, aceto, ad plantas, testes, caput; Anates, columbæ vivæ dissectæ rasæ capiti applicatæ; nec non epithemata ex aq. ros. opio, croco; It. sperm. ran. succ. cancror. opium, camph. croc. conveniunt.

Melancholia Hypochondriaca curanda per vomitoria penetrantia antimonialia, helleb. nigr. alterantia martialia, extract. mart. c. succ. pomor. It. tinctur. mart. solar.

Spiritus à perverso motu revocandi sacch. saturn. ad scr. i. cryst. miner. saturn. c. spir. nitr. parat. Tinctur. & Magist. lun. Lap. lazuli. Tinctur. corall. spir. tart. arcan. dupl. camph. Tinct. hyperic. croc. Fumar. anag. borrag. bugloss.

Externè croc. camph. in nodulo appensa; Epithemata ex aq. fl. sambuc. Camphor. ad frontem. Diæta nutriens, vinum, lac, usui sint, &c.

Art. III.

Mania.

Vomitoria valida ex helleb. alb. it. nigr. c. antimonialibus. V.S. larga paroxysmo mitescente; nitrum in potu, antim. sulph. opiata. sanguis asini pone aures collectus; decoct. anagallid. tinctur. hyperic. herb. paris. polypod. querc. fol. buxi, camphora, intus & extus indicantur.

Art. IV.

Rabies.

Vulnus ampliatur, ut sanguis c. saliva effluat: Juvant hic cucurbitæ & scarificatio; Hepar animalis; Columba viva dilacerata; Theriaca c. succo rutæ; Cauterium, Ligatura.

Tempore rabiei venenum expellendum alexipharmacis, theriaca, Mithridat. elect. de ovo. essent. theriac. tinctur. bezoard. c. essent. absynth. in dupla dosi, per anni quartam partem continuanda. Post talia sudorifera tamen specifica continuanda ex oc. cancr. cord. hepat. animalis; pimpinella, allio, lactuca.

In *Hydrophobia* demersio in aquam usui est. Vulnus eluitur succo rutæ; theriaca c. ol. ros. empl. de ran. c. merc. ol. hyperic. Empl. ex cera, ol. oliv. sev. hircin. thure, applicanda.

Deliriis à *venenis narcoticis* succurritur vomitorio, aceto c. castor.

LIBER III.

De Morbis sexui virili propriis.

SECT. I.

Seminis generatio læsa;

Ubi

Inflammatio testium, pneumatocele, hydrocele, sarcocele & Hernia varicosa.

IN defectu seminis succus chylosus suggerendus; ubi Lac, amygd. dulc. pineæ, pistac. castan. succolada; It. oltreæ, Vinum Hisp. Vitell. ovi, testes gallor. R. fatyr. M. zz. condit. S. eruc. sinap. fraxin. anis. foenic. nasturt. urtic. cubeb. caryoph. galang. cinnam. cardam. castor. borax. Bacc. sabin. ari. ambra, moschus, zibeth. c. ol. dest. aromat. conveniunt. Nec non spir. formic. aq. magnanim. sang. galli, passeris; sacch. piper. c. lacte; vinum Malv. c. vitell. ov. ambra; sic enim conjungitur stimulus & materia.

In erectionis defectu cantharides c. externis, ol. macis, caryoph. axung. castor. zibeth. spir. formic.

In inflammatione testium cataplasmata ex farin. fabar. c. acet. & oxycrat. S. cumin. Litharg. It. ex agrim. R. cucum. asin. c. Vin. coct. fol. hyosc.

hyosc. It. ex fol. rutæ c. aceto ; ex nymph. nasturt. aq. c. ol. rosac. Fodus ex rad. chin. in cerev. coct. in gonorrhœa.

Si *ab externis acribus* , fodus lactis c. chamom. sambuc. Suppuratio promovetur empl. diachyl. *Interne* sudorifera conjungantur.

Pneumatocele curatur carminativis, fodu ex farin. fabar. S. cumin. Cataplasmate ex bacc. lauri c. fimo vaccino ; It. fodu ex S. coriandr. anis. alum. c. Vin.

In *hydrocele* eadem conveniunt , addito balsam. sulph. terebinth. junip. c. ung. dialth. Empl. de bacc. lauri, sterc. capr. S. cumin. fl. sulph. c. ol. rutæ malax.

Sarcocele incipiens requirit *interne* terrea, pulv. contra strum. ex spong. combust. lap. spong. terr. sigill. pulv. ex rad. onon. *Externe* gummata ex opop. sagapen. ammon. galban. in aq. rosar. solut. & c. ol. philos. inspissat. *Suppuratum* aperiatur & empl. styptico consolidetur. Empl. deran. c. merc. Thermæ ; Sectio tandem in usum trahantur.

Varicosa inveterata sectione curatur. Incipiens empl. de mucil. c. G. amm. ol. philos. Ung. basilic. c. ping. animal. Thermæ denique in usum vocentur.

SECT. II.

Seminis excretio & retentio
læsa.

Art. I.

Gonorrhœa vera.

S*eminis copiam* imminuunt diæta parcior,
acida ; It. vigiliæ, motus ; vitriolata, ni-
trata ; succus citri c. aq. rosar. album. ovi, solut.
corall. Emuls. ex S. viticis, papav. alb. c. aq.
nymph. magist. corall. S. cannab. Nec non de-
coct. galeops. millefol. c. aq. rut. menth. ferrar.
essent. castor.

Acrimonia acida corrigitur stypticis, corall.
in solut. & tinctur. It. croc. mart. troch. de ca-
rab. ol. succin. ossib. sepiæ, antim. diaph. sacch.
fat. Pilul. ex terebinth. cypr. c. croc. mart.
Item succ. millefol. c. camph. Conserv. ros. r.
menth. c. oss. sepiæ, borac. calcin. cum cruda
stimulet.

In *vesicularum flacciditate* adstringunt
tinctur. sulph. vitriol. trochisc. de carab. terr.
sigill. tinctur. & croc. mart. bolus armen. c. ace-
to, sacch. saturn. extract. torment. Nec non
thermæ.

In *séri tenuitate* indicantur lac c. oryza.
Ova c. aromatibus,

Art. II.

*Gonorrhœa notha benigna ac
maligna.*

*Acidum venenum corrigendum, loca læsa
abstergenda & consolidanda, reliquæ elimi-
nanda.*

Hinc profunt purgatio ex merc. d. præcip. virid. extract. helleb. nigr. panchym. Cr. Tum terebinth. bals. sulph. tereb. junip. bals. de copaiv. peruv. extr. torment. c. sacch. sat. ol. tereb. extr. G. guajac. c. tinctur. tartar. vel spir. V. tartaris. parat. essent. lignos. infus. cantharid. in vin. aq. in qua mercur. vivus coctus.

In *ulceribus prostaticorum* injectiones ex aq. calc. viv. unc. 4. aloe, myrrh. an. dr. j. melle dr. 6. Item decoct. merc. d. c. melle: Linimentum ex unguent. diapomph. aloe, merc. d.

Art. III.

*Ejectio seminis nimis cita vel
tarda.*

Conveniunt *aromatica & castorina.*

SECT. III.

Erectio penis læsa.

Art. I.

Impotentia virilis.

EAdem, quæ in *defectu seminis* laudata, inpr. veretrum tauri in actu venereo interfecti in pulv. c. cinnam. in ovo sorbil. *Externè* bals. apopl. succ. pastinac. ol. sinap. ovor. magnan. formic. fel apri. pulv. helleb. n. rad. pyrethr. pingued. coturnicis; balnea, infusus, fotsu nervini conveniunt.

Art. II.

Nimia salacitas.

In *satyriasi semen* imminuendum, *acrimonia temperanda*, *fervor spirituum sistendus*; ubi diæta parca, vigiliæ, V. S. motus sudoriferus, acetum, vitriolata, nitr. camphora, opium. S. vitic. cannab. lactuc. flor. nymph. millefol. succ. citr. acet. rutac. c. opio, camph. *Externè* aq. nymph. c. opio, succ. semperv. nitr. it, succ. plantag. solan. hyosc. acet. profunt.

In *Priapismo* indicantur vomitoria, intermixtis purgantibus; it. vitex, opium, camph. decoct. lentium, S. agni casti. *Extus* camphora c. ol. amygd. dulc. vel in acet. soluta.

LIBER IV.

MORBI MULIERUM &
INFANTUM.

SECT. I.

Menstruorum vitia.

Art. I.

Emanatio mensium.

Ventriculi chylosis corrigitur digestivis, vomitoriis, purgantibus ex Gummat. helleb. nigr. fenna, &c.

Sanguinis cruditas emendatur per amara aromatica in cachecticis laudata, martialia, Infus. limat. mart. c. cinnam. in vin. Tinct. mart. Liq. mart. solar.

Plethora gravativa imminuitur V. S^{ne} in brachio, si instent menses; si fluere cessent, in pede.

Motus promovendus specificis, sabina, croco, myrrh. castor. splen. bovis, borac. c. cinnam. puleg. ror. marin. bacc. junip. laur. angel. artemis. meliss. gentiana; sal. volat.

Externè conferunt balnea, semicupia, pediluvia nervina, thermæ, suffitus ex scoriis reguli martial. in spir. V. solut. & lapid. calido affusis;
it.

it. ex decocto colocynth. injectis filicibus candidis. trochisc. alhand. de fabin. myrrh. asphalt. balsam. sulph. tereb. Nec non litus pubis ex ol. cheiri, decoct. colocynth. ol. fabin. Instrument. Glauber. ex calce viv. & sal. ammon.

In emanatione *à frigore* sperma ceti, castor. falia fixa artemis. fabin. item volatilia c. croco, cinnam.

A sanguine coagulato si dolor urgeat, chamomill. interne & externe in decocto prodest.

A terrore, decoct. chamom. sal. volat.

In mensium *paucitate* anxia, V. S. in pede, aut cucurbitulæ non scarificatæ femori, item hirudines orificio uteri applicatæ.

Art. II.

Nimius mensium fluxus.

Turgescentia acidis corrigitur. V. S. parca, laxatio ex rhab. spir. vitriol. in aq. plantag. conveniunt.

Fluiditas & acrimonia corrigitur sudoriferis & diureticis, succin. corall. off. calcin. c. opiatis.

Adstringunt martialia, liq. mart. sol. tinctur. mart. lap. hæmat. c. succ. pomor. granat. cydon. succ. plantag. cran. hum. visc. querc. in ovo forb. succus sterc. asinini. syr. myrtill. stercus caninum. Opiata, diascord. in vehiculo acido. Nec non corallia, sang. drac. sem. plantag.

borax calcin. bol. armen. Ut & electuar. ex conserv. rosar. corall. ossib. calc. troch. de carab. alum. S. plantag.

Externè spongia c. aceto rosar. pubi applicata, injectio sterc. asinin. c. succ. plantag. Suffitus ex thure, mastiche. Vapor aceti super scorias martis ignitas. Cataplasma ex hyosc. c. aceto. Injectio decocti adstringentis c. hyosc. papav. Linteum cruentum sub cineribus calidis positum: Indusium viri gestandum.

Art. III.

Fluor albus.

Præter matrimonium indicantur succus citri, salic. junioris, trochisc. de carab. terr. sigill. balnea adstringentia.

In *notho chylificatio restituenda* vomitu, præmissis digestivis & subjunctis stomachicis; *cachexia curanda* sudoriferis, decoct. lignor. diureticis ex tereb. c. rhabarb.

Fluor tum *sistitur* specificis, ubi galeops. fl. alb. rosmarin. menth. meliss. visc. querc. succin. off. sepia, ebur. osteocoll. pumex, creta, priapus cervi, putam. ovar. exclusor. laudantur.

Externè thermæ naturales & artificiales ex calc. viv. sulphur. c. nervinis; Inseffus ex decoct. Ebuli; Fomenta & injectiones ex decoct. Lignor. cort. granat. thure, mastich. ros. rubr. c. addito Vin. austero; Linimenta ex sclarea c. bu-

butyro subacta ; Suffitus ex salvia, ladan. thure,
G. junip. NM. succino.

Liniment. mercuriale c. turundis in *fluore gallico* applicatur : ipse verò affectus uti Gonorrhœa tractatur.

SECT. II.

Vitia appetitus venerei ;

ejus scil.

defectus & nimia salacitas.

E*xcitatur* appetitus lauta diæta aromati-
ca ; v. s.

Externè infessus ex formic. linimenta ex ol.
formic. bals. apoplect. zibeth. mosch. confe-
runt.

Nimietas v. *sopitur* vomitorio, V. S. acidis,
succ. citri, granat. nitro ; emuls. ex S. cannab. pa-
pav. alb. vitic. decoct. falic. germinis, & liquor.
ejus ; opio, camph. *Extus* fomenta frigida ex
succ. vitic. falic. hyoscyam. semperv. M. c. ace-
to, camph. sacch. saturn. It. cataplasma. ex ruta,
S. lin. papav. conveniunt.

SECT. III.

Affectus totius corporis,
Utero vulgò attributi.

CAP. I.

Febris alba s. chlorosis.

Indicantur præter matrimonium corrigentia medica, camphora, succinum, castoreum, myrrha, ejus essent. c. spir. nitr. sacch. fat. citrata, cydon. granat. nitrum. tereb. V. S.

CAP. II.

Cachexia Mulierum.

Præmissis præmittendis, corrigenda humorum dyscrasia, junctis menses stimulantibus. Acidum absorbent martialia. Sanguinis volatilitatem restituant aromatica. Menses stimulant fal. vol. oleosa. In motibus convulsivis cinnab. succin. castor. In palpitatione cordis corallia; in cephalalgia liq. C. C. succin. fal. vol. antiscorb. profunt.

CAP. III.

Suffocatio Uteri.

In *paroxysmo* odor castor. asæ foet. plumarum perdicum accensorum, spir. fal. amm. fortis con-
ve-

veniunt. Vulvæ applicatur suaveolens, bals. apopl. zibeth. mosch. c. vellicatione. Suffitus ex verruc. equor. asa foet. ungu. caprin. utero exceptus; Sternutatoria ex castor. piper. helleb. alb. pyrethr. etiam conveniunt. Umbilico imponitur galbanet. Parac. c. latere calido, ol. succin. spicæ. Clysmata carminativa c. ol. succin. It. cingulum ex corio humano, cervino pariter applicantur.

Intus falia volatilia c. opio, camph. castor. succin. It. fuligo furni, flor. sulph. myrrh. Tinctur. Lang. ex castor. & asa foet. salis tartari beneficio extracta; ut & succus stercoris equini calide datus profunt; nec non aromatica ex zedoar. meliss. puleg. roremar. menth. matricar. bacc. junip. croc. It. vomitoria.

SECT. IV.

Affectus viri admissionem & conceptionem lædentes.

Art. I.

Nimia angustia vel apertura vaginae, & procidentia uteri.

Angustia curatur chirurgicis, speculo uteri.

Laxitas balneis, infusionibus adstringentibus.

Procidencia citò reposita fomentatur decoct. rorism. salv. absynth. in Vin. aut aq. ferrar. vel fit suffitus ex pelle anguill. ; applicatur pinguedo ursin. erinac. ; excitatur terror. Tum profunt injectiones adstringentes ex alchimill. fol. querc. cort. granat. alum. *Interne* decoct. vulnerarium c. S. 4. calid. *Ext.* suffitus ex aceto, succin. thure. Empl. ex galban. opopan. tacamah. ad umbilicum & os sacrum, Globus cereus quoque conveniunt.

Art. II.

Inflatio & hydrops uteri.

In *inflatione* indicantur alterantia & laxantia, carminativa, castor. decoct. ex rad. zedoar. gentian. matric. chamom. *Externe* fumus NM. cannula exceptus. It. Empl. ex galb. tacamah. ol. chamom. foenic. cumin. cera. *Stomacho* succurritur decoct. sassufr. chamom. zedoar. cardam. caryoph. in elæos.

In *hydrope gravida*, laxantia blanda hydragoga. Si *abest fœtus*, valida purgantia c. emmenagogis ; clysteres uterini fortiores.

In *superfætatione, sterilitate, mola* thermæ, emmenagoga.

SECT. V.

Morbi puerperarum.

Art. I.

Lochia retenta.

Vena secanda in pede, hirudines utero, cucurbitulæ femoribus applicandæ. Emmenagoga ex myrrh. castor. succin. croc. pulv. zedoar. spir. fal. amm. Elix. PP. f. acid. It. decoct. fl. chamom. cort. aurant. in cerevis. exhibenda. *Grumos* resolvunt sperm. ceti, castor. oc. cancr. c. acet.

Extus ad abdomen ol. cheiri, succin. junip.
spic. Sacculi calefacti ex absynth. matric.
menth. puleg. angelic. S. 4. calid. It. suffitus
ex myrrh. bdell. succin. colocynth. Nec non
clysteres acres.

Art. II.

Lochiorum nimius fluxus.

In *orgasmo* V.S. in brachio, acida blanda;
In *serositate* fudorifera; In *lesione uteri* decoct.
chæref. plantag. cydon. &c. indicantur.

Sistunt lap. hæmat. corall. bol. armen. martialia, trochisc. de carab. in Vin. austero; It. succ. granat. succ. portulac. liq. mart. solar. tin-
P 5 Etur.

Etur. sulph. vitriol. alum. Scr. i. in conserv. rofar.

Extus aq. sperm. ran. c. aceto ; cataplasma ex fulig. c. aceto ros. album. ov. Injections decocti plantag. portul. In *orgasmo* mammis applicantur epithem. frigida ex acet. sperm. ran. succ. semperv. nitro. Cucurbitulæ c. multa flamma.

Art. III.

Dolores post partum.

In retentione *grumorum* decoct. chæref. c. sperm. ceti.

In *lesione* uteri corall. martialia, hæmat. pulv. secund. human. chamom. Rom. in decoct. essent. ol. Zedoar. Castor. S. calida M. opium.

Externe fomenta ex artemis. matric. puleg. chamom. Linimenta ex axung. castor. ol. dest. succin. spicæ, cumin. angel. zibeth. Emplastr. de galban. c. ol. chamom. Cataplasma. ex cepis, chamom. S. lini. cumin. farin. hord. In *nothis* doloribus clysteres carmin. Intus zedoaria proficiunt.

In *tumore* inguinum fodus ex fl. chamom. sambuc. in vin. coctis. Item cataplasma. ex beccab. c. fl. chamom.

In *lesione pudendorum* balsam. ex ol. hyper. ros. c. ovis. In *fissuris* bals. peruv. axung. porc. ol. vitell. ov. tereb. Venet. In *vulnere* ruptionis à partu pulv. consol. M. inspersus, balsam. peruv. sulphur. terebinth. c. album. ov. It. bal-

balsam. ex G. elem. tereb. ol. hyper. sang. drac. myrrh. liquefactione mixtis.

Art. I V.

Lipothymia, diarrhœa, & incontinentia aut suppressio urinæ in puerperis.

Lipothymia remouentur spir. sal. arm. liq. C. C. in vehiculo calido. In concurrente morbo *hysterico* acutiore temperatiora conveniunt ex sal. card. ben. castor. myrrh.

Diarrhœa blandis sudoriferis & stypticis curatur; si *lochia* sint *suppressa*, relinquenda. In juncto morbo *acuto* sudorifera fixa c. laud. op. conveniunt.

In *incontinentia urinæ* inveterata thermæ; Recens injectionibus linimentisque vulnerariis cedit. Specificè prodest bufo vivus in olla calcin. & stomacho appensus. *Grumi* sanguinis in vagina hærentes tolluntur clystere acri, ol. scorp. c. internis.

In *vagis doloribus* ungu. ex sperm. cet. ol. NM. cera, croco, calide abdomini illitum.

Art. V.

Febris lactea, morbi acuti, & purpura puerperarum.

In *lactea febre* antim. diaph. myrrh. Emuls. ex S. card. B. napi conducunt.

In

In *morbis acutis* lochia revocanda vel sudores imperandi per antim. diaph. myrrh. succin. C. C. cinnab. sal vol. succin. potus ex infus. fl. viol. cyan. aquileg. in aq. card. B.

In *purpura* temperantia c. diapnoicis, pauca myrrha, sal. volat. *ebullitionem* moderantur. *Excretionem* promovent cinnab. ant. bezoard. min. sal vol. C. C. Tum tinct. corall. item antiscorbutica, spir. cochlear. Nec non magist. corall. c. succ. citr. antim. diaph. syr. de calend. c. aq. scord. It. emuls. ex S. card. ben. napi, citri, myrrh. Regimen & antiscorbutica continuanda.

SECT. VI.

Vitia lactis.

D*Efectus* restituitur decocto fl. sambuc. in lacte vaccin. sumend. & sem. foenic. anis. ejusque ol. dest. Item pulv. ex lacte lun. cryst. ppt. ol. anis. foenic. *Extus* fomenta emollientia; nec non frictio mammarum c. pannis asperis profunt.

In *abundantia* S. vitic. coriandr. myrrha. *Externe* cataplasma ex pulv. cumin. c. aceto. Fodus ex rad. apii, S. cumin. coriandr. in aceto, addito alum. pauco; it. mentha, cicuta. Emulsio lactis in ferrum candens; Sudor blandus;
Te-

Tectio mammarum; Empl. de sperm. cet. Sacculi ex milio & oryz.

Coagulatio lactis tollitur emulgendo, fundando per spir. sal. arm. *Extus* empl. de galban. croc. gumm. ammon. it. sacculi resolutionem promovent.

In *inflammatione* suppurascente sudor provocandus oc. cancr. myrrha, sal. card. ben. *Externe* spir. sal. arm. c. spir. V. & calc. viv. parat. croc. caryoph. item empl. diachyl. c. G. applicantur. *Ruptio & suppuratio* promovetur cataplasma ex rad. Ir. Flor. cep. assat. ferment. vitell. ov. farin. fabar. ol. rosar. S. lini. It. catapl. ex mica panis c. lacte & succo apii. Abscessus *mundificatur* ol. momord. bals. sulph. c. ol. papav.

In *erysipelate* emulso lacte discussio sudorifera promovenda antim. diaph. sal. card. ben. *Extus* sacculi ex fl. sambuc. Suffimigia ex thure, succino; Empl. ex theriac. sal. absynth. rob. sambuc. applicanda.

In *scirrhis* empl. de ran. c. mercur. multo; it. diachyl. de melil. G. ammon.

SECT. VII.

Regimen foetus, & Morbi Infantum.

Foetus ablutus assumat ol. amygd. d. c. sacch. penid. vel syr. de cichor. c. rh. Post 30. ho-

horas colostrum, fyr. de spin. cerv. c. melle parat.

Transpiratio promovetur balneis c. sapone.

Pultes sint ex pane similagineo exsiccat. c. lacte, aqua, vitell. ov. S. anis. Parcæ & tenues. Spiritus sal. arm. anisat. vel liq. C. C. succin. sæpius in lacte propinetur.

Acidum corrigunt oc. cancr. margar. corall. C. C. lap. bez. unic. dens hippop. sal vol. C. C. sem. anis. castor. myrrh. theriac.

Clysmata ex decoct. chamom. sal. tartar. Scr. i. melle, ol. anis. In *doloribus* ex lacte, terebinth. vitell. ov. fiant. *Laxativa* ex fyr. de spin. cerv. pilul. 3. muscerd. jalapp. gr. 3. c. C. C. pulv. rad. ir. Fl. Syrup. emet. pro *vomitu* sufficiunt.

In *torminibus* c. fæcibus viridibus pulv. ex C. C. corall. sal. card. ben. ol. anis. castor. theriac. sal volat. aur. fulmin. gr. i. 2. Clysmata ex lacte & tereb. In tenaciore muco ex decoct. chamom. c. sal. tartar. Inunctiones ex ol. d. carv. cumin. foenic. anis. chamom. cort. aurant. nucist. Unguent. ex G. ammon. tereb. sevo hirc. butyr. conducunt.

In *vomitu* pulv. NM. corall. c. adstring. aq. cinnam. theriac. intus & extus. *Ablactatis* decoct. caryoph. mastich. ana dr. sem. in Vin. *Externe* frustulum panis vino Malvat. ebrium, ol. NM. mac.

In *tussi & asthmate stomachali* vomitus ex fyr. de nicot. de erysim. c. aq. menth. succus ex raphan. & sacch.

In

In *tussi pectorali* sperma ceti in iusculo, spir. sal. arm. anifat. In *sicca* tussi liq. C. C. succ. *Externe* pinguedo lucii piscis ad plantas pedum.

In *singultu* vomitus, pulv. ex C. C. ust. corall. c. ol. anis. theriac. castor. indicantur.

Vermes proliciunt clysmata ex lacte & sacch. Necant interne decoct. merc. viv. in aq. gram. merc. d. C. C. f. ign. myrrha. sal volat. C. C. *Externe* aloe hep. fel tauri.

Atrophiam curant sal. volat. liq. terr. fol. tinct. vitr. mart. tart. vitriolat. *Extus* ungu. ex G. ammon. martiat. dialth. ol. philos. applicantur.

In *affectibus cutaneis* sal vol. viper. pulv. viper. liq. C. C. tinctur. antim. *Externe* linim. ex ung. de ceruss. diapomph. c. ol. nicot. It. ung. Panar. ex sulph. axung. porc. succo limon.

In *manantibus ulceribus* abstersio c. linteis aq. sperm. ran. imprægnatis : inspersio pulv. cretæ, lact. lun. myrrh. c. sal. tartar. vel pulv. ex vitriol. mart. c. sal. tart. sol. & efficcatur.

In ulceribus *crustosis* ol. tart. per del. c. ol. amygd. d.

In *tinea* periculosa isti linimento additur ol. spicæ; it. lixivium tenue.

In *variolis & morbillis* emuls. ex S. expulfor. c. aq. samb. scabios. myrrh. Ess. as. foetid. castor. c. tinct. tart. Succus sterc. ovill. caprill. *Maturatio* adjuvatur oc. cancr. c. myrrha. *Externe* lixivio sal. tart. pustulæ tangantur.

gantur. In *convulsionibus* incurrentibus liq. C. C. succinat. sal vol. cran. hum. sal artemis. Nutrix gelatina C. C. utatur.

In *epilepsia* abforbentia fixa, liq. C. C. succin. sulph. veget. è corylo. sulph. antim. ultimæ præcipit.

Febri intermittenti succurrit vomitus, spir. sal. arm. liq. C. C. sal absynth.

In *Lenta continua catarrhali* clysmata, spir. sal. arm. anis. tinctur. myrrhæ.

Continua ardens levatur vomitu vellaxante ; it. præcipitante ex antim. diaph. C. C. f. ign. nitr. antim. arc. dupl.

In *malignitate* Emuls. antivariolosa, the-riac. mitridat.

Ichnographia

CHIRURGIÆ

M E D I C Æ

ex

Methodo posteriore.

Ichthyographia

CHIRURGIA

M E D I C A E

EX

Methodo posteriori.

SECT. I. Luxationes.

Reposita & ligata parte firmatio fit sacculis ex flor. hyperic. chamom. rorismar. stœch. Arab. c. Vin. coctis.

In coagulo gypseo resolutio fit ol. petr. bals. peruv. c. vitell. ov. solut. spir. junip. empl. ex succin. G. elem. cera, resina; It. empl. styptic. Cr. c. ol. philos. malaxat. Nec non spir. lumbric. sal. arm. tacamah. carann. *Interne* volatilia ex tart. nitro per retort. destillatis. Sal ammon. volat. sal ossium hum. spir. sal. arm. aromat.; Sassafrata, aurum diaph. Pot. profunt.

Tumor œdematosus superveniens discutitur sudoriferis; *externe* ol. C. C. tart. foetid. c. calc. viv. vel C. C. ust. rectificatis.

SECT. II. Fracturæ.

Extenfa reponantur, per fascias ligentur membra fracta, ac applicetur linimentum

roborans ex spir. V. lumbric. camphor. ol. hyperic. lumbric. terebinth. rorism. Vel empl. ex pulv. rad. barb. hircin. aristol. rot. succin. resin. alb. tereb. cera.

Inflammatio prius discutienda, nec adstringentibus supprimenda.

Callus promovetur vulnerariis internis ex agrimon. consolid. M. fabin. geran. Robert. vinc. pervinc. lap. osteocoll.

In *tendinum contorsione* ceratum ex R. sigill. Sal. h. alchimill. fol. plantag. instar pultis coctis c. cerato in emplastr. addito ol. myrtill. ol. terebinth. It. ungu. dialth. c. bolo armen. sang. drac. prodest.

In *fissura recenti* empl. ex rad. symphyt. *Tumor* aperitur vel scalpello, vel maturationis promotione.

Caries tollitur inspersione pulv. euphorb. c. ol. caryoph.

SECT. III.

Vulnera.

Consolidatio promovetur *internis* diaphoreticis vulnerariis ex myrrh. viper. antim. diaph. oc. cancr. nitr. liquor. C. C. præmissis laxantibus.

Externis, qualia sunt bals. peruv. ol. hyperic. terebinth. balsam. sulph. It. fanicul. pyrol. plantag. hyperic. scabios. centaur. m. Vinc. per-

pervinc. veronic. aristol. tormentill. nicotian. major. figill. Sal. fruct. momord. symphyt. G. tragacanth. farcoc. sangu. drac. olib. bdell. resin. pini, myrrh. pix. terebinth. mastix. hypocist. acac. vera, aloe, mumia, lumbr. terr. mel. C. C. ust. off. sep. usnea cran. human. telæ aran. litharg. ceruss. minium, succin. bol. armen. lac lun. sulphur, ol. momord. hyper. NM. nicotian. theriac. E quibus pulveres, potiones, emplastr. unguent. paranda: ut ungu. de beton. nicot. pomphol. tutia, minio. empl. dia-sulph. styptic. Cr. &c. *Vulnus eluitur* spir. V. tum applicatur pulv. aloes hepat. c. gossyp. ol. hyperic. imprægnato; superimposito empl. Ruland. vel liniment. ex benzoe, aq. vit. mastich. balsam. nigro.

Maturatio promovetur digestivis ex terebinth. c. vitell. ov. addit. myrrh. balsam. peruv. Nec non denique terr. vitriol. dulc. It. saturninis.

Heterogeneæ extrahuntur vel instrumentis, vel m. remediis trahentibus, pingued. leporin. vulpin. siccat. & in Vin. macerat. sabin. vinc. pervinc. It. Empl. ex fermento, melle, visco; Vel ex cera, coloph. theriac. G. ammon. axung. lepor.

Labia contrahuntur sutura artificiali, item glutinosis ex tragac. G. arab. mastich. thure, farcocoll. pulverisat. & c. album. ov. in spumam conquassatis.

In *nervosis* punctim læsis instilletur ol. tereb. c. spir. V. camph. bals. peruv. ol. lavend.

bitus defenditur emplastr. ex euphorb. resin. terebinth. cera. pulv. lumbric. terr. c. tereb. ol. hyper. oc. cancr. exuv. serpentum.

In vulnere c. *contusione levi* maturatio promovenda ; gravi verò scarificatio grumos extrahit, maturatio reliquum concoquit, promovenda ung. Ægypt. ol. philos. c. ol. ceræ, empl. de cumin. bacc. laur.

In *vulneribus sclopetorum* vulneraria interna, nitrum conveniunt : externè extracto globo turunda immittenda c. balsam. Paræi ex ol. lilior. viol. in quo catellus ebullivit c. lumbric. terrestr. item spir. V. Post mundificativum Vigierii ex tereb. melle rosat. myrrh. aloe, mastich. aristol. rot. farin. hord. *Putredinem* in locis non nimis nervosis arcet mercur. præcip. parce additus. In *empyreumate* cremor calc. vivæ c. melle. In succedente consolidationi *dolore* ol. tereb. prodest.

In *vulnere venenato* ex morfu scarificatio indicatur. In *vesparum* puncturis ol. NM. emplastr. de ran. c. merc. In *serpentum* morfu impositio bufonis vivi, admotio ferri candentis. In *rabidi canis* morfu empl. Magnet. Angel. Salæ c. pulv. cancr. fluv. Nec non scarificatio, subjuncto cataplasma. ex theriac. cepa, allio, tum digestivo c. ungu. Ægypt. In vulnere ex *venenatis armis* empl. Magnet. It. ex cep. theriac. sterc. caprill. ol. NM.

Internè acet. destill. c. theriac. diascord. It. tinctur. bezoard. antimonialia nitrosa usui sunt.

In-

Inter symptomata *hemorrhagiæ* succurritur *internis* nitratis, si ex ebrietate, ira &c. fervor subnatus. *Externè* crepitus lupi vel sicce applicatus vel immersus solut. vitriol. mart. alumen; item decoct. adstring. c. stuppis cannabinis; pulv. ex lacte lun. bol. armen. cap. mort. vitriol. terr. figill. c. album. ov. fulig. fornac. Ufn. cran. human. ster-
cus asin. rec. c. cruore mixtum; album. ov. c. alum. croc. mart. c. acet. destill. forti profunt.

Inflammationem sistit aq. calc. viv. c. sacch. saturn. camph. succ. cancror. fluv. Nec non spir. V. theriac. illitus & inspersus pulv. ex flor. sambuc. cret. ceruss.

Caro luxurians extirpatur alum. ust. croc. metall. ung. Ægypt. aq. viridi, lapid. infern. empl. cicatriz.

Spasmos nervorum mitigant ol. lumbric. terr. succin. laur. It. ungu. dialth. balsam. peruv. ol. lavend. spic.

Fluxum synoviae & atrophiam curat ung. fusc. Ægypt. aq. cancr. fluv. Item pulv. castor. lap. calam. off. sepiæ, mandib. luc. spod. terr. figill.

Convulsiones tolluntur *internis* succinatis, sal. volat. *Externè* nervorum ratio habenda, discissio sensum aufert.

In *febre* oc. cancr. c. acet. magist. corall. c. succ. citri, spir. sal. arm. vitriol. dulc. nitrum antim. conveniunt.

Speciatim in vulneribus pectoris vulnerariis

riis internis jungantur diuretica : Turundis an-
fulatis vulnus apertum servandum.

In vulneribus *capitis* alvus aperta servan-
da. *Externe* ol. hyperic. bals. peruv. item
empl. de beton. tacamah. c. bals. peruv. mala-
xat. applicantur. *Caries* impeditur pulv. rad.
ireos Fl. aloes, myrrhæ c. spir. V. *Hæ-*
morrhagia sistitur turund. ex album. ov. c.
thure, aloe, bol. armen. In *fissura* catapl.
ex farin. fabar. nec non trepanatio con-
venit.

SECT. IV.

Ulcers.

I*nternè* potiones vulnerariæ, sudorifera li-
gnosa, antimonialia fixa, viperina; It. la-
xantia ex merc. d. c. extr. helleb. nigr. Nec non
tinctur. antimon. corall. oc. cancr. c. acet. de-
still. myrrh. croc. spir. essent. sal viperar. con-
ducunt.

Externè digestivis suppuratio promoven-
da ex tereb. vitell. ov. mell. rosat. ol. hyper.
It. ex ol. rosar. butyr. rec. G. elem. thure,
farin. tritic. fœnugr. *Mundificatio* subjun-
genda ex fol. nicot. absynth. veron. rad. arist.
rot. bacc. junip. alum. in aq. ferrar. coctis.
It. succ. nicotian. plantag. absynth. beton.
mell. rosat. lento igne subactis, addit. croc.
mart. merc. præcip. aloe, myrrha, fl. sulph.
bals.

bals. peruv. F. unguent. It. balsam. sulphur. tereb. aut c. ol. lini, nuc. jugland. It. ex vitell. ov. melle, vino. Mercur. præcip. in malignis additur. *Consolidatio* adjuvatur calce viva lota, exsiccata, c. ol. lini, bol. armen.

In *carie* substrata ulcus dilatetur scalpello, lima, ferro candente, vel turundis ex medull. sambuc. compressa, rad. gentian. ac applicentur spir. V. rectif. ol. caryoph. guajac. pulv. euphorb. rad. ir. Fl. myrrh. aloe; It. ungu. fusc. Ægypt. c. pulv. tereb. coct.

In *fistula* fiat ampliatio turundâ ex R. gentian. alum. usto conspersâ: subjungatur injectio ex mercur. d. solut. in aq. calc. viv. spir. vin. It. succ. nicotian. c. spir. V. pulv. exuv. serpent. Ungu. fusc. Ægypt. c. bals. sulph. camphor. Ungu. ex aloe, thure, asa foet. melle. Nec non ungu. Ægypt. c. mercur. præcip. lixiv. aq. rosar. plantag. coctis ad 3^{am} partem.

Ulceræ sordida mundificentur spir. V. c. theriac. vel decoct. calc. viv. c. mercur. d. Ungu. Ægypt. c. mercur. ex abstractione aq. fort. relicto. It. sterc. caprill. c. Vin. expresso. It. aq. pomor. putrid. destill. c. extract. rad. aristol. merc. d. sacch. saturn.

In ulceribus *cancrosis* conveniunt saturnina, liniment. ex saturn. c. succo folani, geran. Robert. in mortario plumbeo mixtis: Item pulv. bufon. sterc. felis. Emplastr. Schroed. c. mercur. vitæ, ol. arsenic. per præcip.

cipem It. pulv. benedict. ex fulig. arsenic. rad.
ari.

In *carne luxuriante* pulv. cort. gallar. granat. spongia combusta.

Combusta sanantur liniment. ex aq. calc. viv. c. ol. rofar. It. ol. rapar. recent. c. solut. litharg. subactō. Butyr. recent. c. cancr. fluviat. contusis & coctis. Succ. allii, cepar. c. sapon. Ven. sale. Pulp. pomor. dulc. sub cinerib. coct. c. farin. hord. croc. *Eschara* separatur mucil. S. cydon. aq. sperm. ran. butyr. ol. lil. alb. vitell. ov. Subjungantur digestiva; nec non epulotica ex calce viva lota c. ol. rofar. vitell. ov.

SECT. V.

Tumores.

R*esolventia* sunt l. *lenia* ex malva, alth. mercuriali, blanc. ursin. violar. lil. alb. S. foenugr. lupin. caric. Nec non axungia, ol. amygd. dulc. lil. alb. ungu. dialth. mucilagines.

Mediocria apium, helenium, cep. coct. chæref. betonic. verbas. flor. sambuc. cicuta, crocus, chamom. adeps vulp. ursin. sebum hircin. tacamah. elem. terebinth. sperm. cet. ol. chamom. hyper. aneth. laur. nicot. Emplastr. de cicuta, beton. diachyl. melilot.

Fortiora sunt bryon. cucum. cepæ crudæ, cyclam. fabin. absynth. nicotian. S. lini, eruc. cumin. c. acet. trita. G. ammon. galban. bdell. sagap. opopan. ladan. resin. pini, ster- cus animal. nidi hirund. spir. urin. sal. arm. vin. camphor. crocatus. Item ol. later. lumbric. petrol. nicot. tereb. ceræ, balsam. sulph. ungu. mart. Empl. Vig. c. mercur. oxycroc.

Insensibiliter discutientia sunt aromatica in- terne & externe.

Suppurantia sunt humectantia, tempe- rantia, sale volat. temperato prædita, s. sint radic. s. bulbi, Sem. Flor. Ol. Ungu. Empl. v. gr. rad. alth. lil. alb. cep. coct. al- lium &c.

In specie in *inflammatione* præter interna superius dicta conveniunt *externè* decoct. sulph. c. urinâ; succ. cancer. fluv. fatus aro- mat. c. sp. V. It. lixiv. c. vitriol. sale, ace- to. *Suppurationem* promovet lac c. sapone. *Mundificatio* absolvitur balsam. & empl. dia- sulph.

Suffusio requirit *interne* oc. cancer. c. acet. It. carbones tiliæ in Vin.; salia volat. dia- phoretica, laxantia. *Externe* spir. V. camph. crocat. Lixiv. c. vin. factum. spir. sal. arm. vi- nos. bals. peruv. c. vitell. ov. & spir. V. Ca- taplasm. ex rad. symphyt. figill. Sal. melilot. sambuc. chamom. croc. c. Vino. *Grandior* suffusio est maturanda. *Gravissima* verò sca- rificanda, subjunctis digestivis, ungu. Ægypt.

Erysipelas discutitur *internis* rob. sambuc. *Externe* spir. V. camph. croc. sacch. saturn. ceruss. minio. In *ulcere serpente* succedente succ. nasturt. c. litharg. lacte lun. croco mart. It. ungu. ex litharg. popul. de ceruss. refriger. Gal. c. ol. rosac. conveniunt.

Furunculi maturandi empl. de melil.

Tumores critici, parotides & bubones *benigni* maturandi & consolidandi. *Maligni venerei* maturandi empl. Vig. c. merc. malaxato c. ol. destill. guajac. tartar. Mundificandi bals. hyper. c. ol. L. sanct. tartar. Item ungu. de apio; mercur. præcip. arcan. corall. *Interne* decoct. Lignor. tum purgantia & inde sal viperar. profunt.

Paronychia sistitur linim. ex sordibus aurium, sacch. saturn. ol. avellan. linteo sterquiliniis intincto.

Perniones curat petrol. terebinth. c. vesica imposita. It. cataplasma ex rapis. In *exulceratione* rapa excavata ol. rosar. repleta, tosta & expressa; nec non mucilag. S. cydon. c. aq. solan. tutia juvant.

Tumores serosi discutiuntur aq. calc. viv. c. spir. V. stercor. bubul. c. pulv. cumin. It. sterc. caprill. c. melle. Empl. è bacc. laur. c. ol. *Interne* decoct. Lignor.

Oedemata resolvunt *interne* stomachica, catarrhalia, antiscorbutica. *Externe* lixivie & fomenta, it. cataplasmata ex roremar. bacc. junip. organ. chamom. Emplastr. de bacc. laur.

laur. c. ol. succin. Suffitus ex succin. aceto in
lapidibus candefactis. Lixiv. cinerum sarment.
vitis c. sulphur. ol. tart. rectific. L. sanct. destill.
Cataplasma. ex sterco. capr. c. urin. hum. Fimus
equin. c. farina hord. chelid. M. recent.

Scrophulas & strumas resolvunt ol. Hel-
mont. Lacertæ intus & extus. Empl. de G.
ammon. cicuta, croc. c. mercur. viv. It.
cataplasma. ex fol. cucum. asin. Nec non
amalgam. mercurialia in empl. *Suppuratio*
adjuvatur empl. de melil. c. ol. amygd. d. pin-
gued. serpent. Pus educendum empl. magnet.
Ang. Sal. diasulph. Apertio diu conservan-
da digestivis c. mercur. præcip. balsam. sulph.
Intus spongia ust. os sep. viperina, arcan. dupl.
pumex, piper, pulv. sternutat. nec non pur-
gantia adhibentur.

Scirrhus resolvitur Cataplasma. ex cicut.
mandrag. nicot. cucum. asin. Empl. de ci-
cut. ammon. Vigon. c. mercur. Lamin.
plumb. c. mercur. Suppuratio istis irritis ten-
tanda.

Scirrhus dolens cancrifus intactus re-
linquendus aut indurandus nitro, acet. de-
still.

In *cancro occulto* interne remedia ex
cancr. fluv. &c. Externè empl. saturnina c.
ol. ros. croc. in mortar. plumbeo trita: it.
empl. ex ol. ran. c. C. C. ust. plumb. pro-
funt.

Cancer *exulceratus* curatur arsenico, amalgam. plumbi.

Gummata Gallica resolvunt intus sudorifera lignosa & mercurialia; extus ol. destill. guajac. terebinth. merc. vivus, opium, item lamina plumbi c. mercur.

Callos, ganglia, & sarcomata resolvunt lamin. plumb. c. mercur. ol. destill. juniper. nec non fol. semperv. M. cui exterior pellicula detracta, sæpius renovandum. Item empl. Vigon. Lamin. plumb. c. spir. V. & acet. destill. ut & euphorb. infusa. *Sarcomata* excindenda & digestivo-septicis penitus post eradicanda.

Excrecentiæ c. folliculis (melicerides, steatomata) resolutioni & suppurationi subiiciendæ. Sectione verò optime cum folliculis absumuntur. Maturatur tumor empl. è pice naval. G. ammon. sulphur. Aperto tumore cystis aufertur ungu. Ægypt. virid. ær. terr. vitriol. d.

Verrucas & clavos eradicat succ. chelid. M. G. ammon. spir. sulph. c. melle: Item humor ex limacibus sale conspersis; it. empl. è cera c. mercur.

In *verrucis pudendorum venereis* mercur. præcip. item alum. c. aq. plantag. conducunt.

In *fungis* excissio & exesio consulta. Tentari tamen prius potest exsiccatio pulv. C. C. ust. myrrh. pompholyg. mercur. præcip. &c.

In *aneurismate* vero compressio fortis c. lamina plumbi, V. S. in opposito, nec non empl. ex pulv. sumach. hypocist. sangu. drac. aloe, album. ov. In *spurio* evacuatio grumorum, subjunctâ adstrictione ex vitriol. alb. pulv. sarcocoll. colophon. in globulis c. bombace applicatis indicantur.

Varices grandiores evacuandi, subjuncta lamina plumbi. In *leviori* malo cataplasma. ex farin. hord. lupin. stercor. caprill. aceto in quo mars extinctus; Item ungu. ex succ. canceror. fluv. c. butyro; decoct. alumin. roch. c. aceto; nec non ligatura profunt.

SECT. VI.

Gangræna & sphacelus.

Gangrænae progressus inhibetur *internè* sudoriferis ex spir. theriac. camphorat. citratis. *Externè* linteis spir. V. theriac. camphor. imbutis & conspersis pulv. aloes, myrrhæ. Quò m. faciunt jus brassicæ acidæ; decoct. calc. viv. & sulphur.; item spir. V. c. merc. d.; decoct. sal. ammon. in urina ægri. ut & decoct. scoriarum antimon. in aceto: Nec non cataplasma. ex fimo equin. farin. lupin. in Vino; item decoct. cap. mort. aquæ fort.

In *sphacelo* separanda mortua pars ferro candente, butyro antim. quo circulus in sanâ ducendus; vel locum m. habet scarificatio profunda c. infuso spiritu V. aceto; it. ungu. Ægypt. Linim. Hartm. ex mercur. præcip. ad consistentiam cocto c. ol. nucum. Conjun-
gantur epithemata ex scord. absinth. bacc. junip. myrrh. aloe, alum. vitriol. in Vin. aceto coctis. In *graviori* sphacelo amputetur pars; hæmorrhagia igne sistitur, abscessus sup-
purantibus & mundificantibus con-
solidatur.

Appendix

ICHNOGRAPHIAM

PRAXEOS

CLINICÆ

SYDENHAMIANÆ

exhibens.

Præmonitio.

Cum methodus lenior multis, maxime exteris, non ita arrideat, quam fortior alia, ad heroica subsidia referri solita: placet specimen hujus postremi ordinis & ductum ex praxi Sydenhamiana subjicere, qui paradigma experimentalis & dogmatica methodi evacuatoria heroica, si ita nuncupare placeat, esse possit, itaque viam monstrare iis, qui precipiti ejusmodi semita insistere genio medentis & medendi, naturæ climatis vel hereditatis ac consuetudinis magis congruum esse ducant, ut ita in celeri quemadmodum in languido gressu hodie gofido uti queant.

CAP. I.

Passio hysterica.

Indicantur 1.) *Missio sanguinis* ad unc. viii. applicato emplastro de galban. *ad umbilicum*, ac exhibita aqua *analeptica* ex aq. bryon. compos. rutæ, castoreo in nodulo quodam vitro suspenso.

2.) *Cathartica* ex pil. Coch. M. drach. ij. castor. bals. peruv. gt. iij. M. F. pil. xii. quarum capiantur iv. singulis alternis diebus.

3.) Post cura *martialis*; ex limat. mart. gr. viij. c. extr. absinth. in pilul. redacta; l. in forma electuar. ex conserv. absinth. Rom. cort. aurant. angelic. condit. NM. condit. theriac. Andr. R. ari, zingib. condit. l. in pulvere c. pulv. ari, S. coriandr. anis. foenic. cinnam. corall. NM. Ufus sit per 30. dies mane & vesperi, superbibendo *vinum absinthites* ex rad. angel. enul. imperat. absinth. centaur. marrub. chamædr. cort. aur. c. Vin. Hispan. infusis.

Interponantur pilulæ ex myrrh. galban. as. foet. ana dr. j. castor. dr. sem. c. balsam. peruv. factæ noctu assumendæ; si ventrem moverint, substituantur sal succin. castor. c. extract. rut. in pilul. format. aut spir. C. C. aut trochisc. de myrrh. Scr. j. bals. sulph. tereb. gt. iv. Item electuar. antiscorb. ex conserv. cochlear. c. pulv. ari.

4.) Si his non cedat, profunt *aqua ferrea*, aut *sulphurea* intus & extus per 6. septimanas adhibita.

CAP. II.

Febris continua depuratoria.

1.) *V. secetur.* 2.) *Emeticum* ex infus. *croc. metall.* 3.) *Anodynum* ex *laud. liq. gt. xvj. c. aq. ceras. exhibeatur.* 4.) Postea singulis diebus *clyster* applicetur c. *sacch. & syr. violar. an. unc. ij.* 5.) Ultimis diebus *cardiaca* ex *pulv. è chel. cancr. elect. de ovo.* 6.) *Remittentibus symptomatibus* potio purgans, dentur.

CAP. III.

Febris pestilentialis.

1. *Vena secanda.* 2. *Hydroticum* ex *theriac. dr. sem. elect. de ov. Scr. j. pulv. chel. cancr. gr. xij. coccinell. gr. viij. croc. gr. iv. exhibeatur.* *Diaphoresis* continuetur interpositis *analeptics* ex *Zythogala salviâ alterata, vel cerevisiâ c. macere in cocto, jusculis.*

CAP. IV.

Febres intermittentes.

Tolluntur *pulv. cort. chin. Unc. j. c. syr. caryoph. l. de rosis siccis in Elect. fact. , pro xij. dosibus singulis 4. horis assumendis , superbibendo vinum. Item infuso cort. in Vin. Vel eo-*

eodem ad dr. iij. c. aq. ceras. misto , ut f. julap.
pro *Infantibus*.

Serpentaria Virgin. gr. xv. ante paroxysmum
c. Vino & sudore imperato assumpta etiam
prodest.

CAP. V.

Febris stationaria petechialis.

V. S. & potio *lenitiva* alternis diebus ite-
randa.

Aphthæ fugantur fuga lecti, electuar. ex chin.
Unc. iij. c. syr. papaver.

Analeptica propinentur ex conserv. lujul.
cynosb. berber. crem. tart. syr. limon. in ele-
ctuar. mistis ; Item Julapium ex aq. portulac.
lactuc. paralyf. syr. de limon. violar.

Hypnotica interponenda ex laudan. Londin.
syr. de Mecon.

Potus sit decoctum album, cerevisia tenuis.

In *Infantibus* hirudines pone aures positæ;
empl. epispast. ad cervicem, Infus. rhabarb. con-
ducunt.

CAP. VI.

Febris scarlatina.

Pulvis ex C. C. ust. pulv. exchel. cancr. ana
dr. sem. coccinell. gr. ij. sacch. dr. j. de quo sin-
gulis 6. horis dosis capienda c. Julap. ex aq. ce-
ras. syr. citri.

Epispasticum ad cervicem.

Paregoricum ad noctem ex fyr. de Mecon.
Sub finem *laxatio*, in usum trahantur.

CAP. VII.

Pleuritis.

M. sang. subjuncta *potione* ex aq. papav. Unc. iv. fal. prunell. dr. j. fyr. viol. Unc. j. Item *Emuls.* ex amygd. S. melon. pepon. papav. alb. factâ c. aq. hord. Item *decoct. pectoral.* c. fyr. capill. ven. violar. Item *eclegmate* ex ol. amygd. fyr. viol. capill. Nec non ex ol. amygd. vel lini rec. per se : *Repetitio V.* Sis usque in quartum diem indicantur.

Externè ol. amygd. lilior. ung. dialth.

CAP. VIII.

Peripneumonia notha.

V. Stur, subjuncto *laxante* ex cass. extract. Unc. j. glycyrrh. dr. ij. ficuum N° 4. fol. fenn. dr. ij. agar. trochisc. dr. j. coctis c. aq. ad rem. Unc. iv. addit. mann. Unc. j. fyr. ros. solut. Unc. sem. M. Vel hujus loco pil. Coch. Scr. ij.

Repetatur *V. S.* & catharsis, interpositis *anti-pleuriticis* decoctis & eclegmatibus.

CAP. IX.

Rheumatismus.

Indicantur *V. S.* in opposito ; *Temperantia* in formâ l. Julap. ex aq. nymph. portul. fyr. de li-

limon. viol. Vel Emulsionis ex 4. sem. frigid.
Externè cataplasmata ex mica panis albi c. lacte,
croco.

Repetatur V. S. interpolato *clystere* ex lacte
saccharato.

Si *imbecillitas* iterationem V. S. recuset, ad-
hibenda alternis diebus laxatio, & ad noctem
syr. de Mecon.

Si hanc non toleret, electuar. antiscorb. l. diæ-
ta ex sero lactis c. pane similagineo in usum vo-
centur.

CAP. X.

Febris Erysipelatosa.

V. S. subjuncta potione *laxante* communi.
Externè foci conveniunt ex decoct. rad. alth.
lil. alb. fol. malv. sambuc. verbasc. fl. chamæm.
melil. hyperic. centaur. S. lini, foenugr. cui de-
cocto add. Spir. V. rect. cumque linteo intincto
expresso pars fovetur. Post charta emporetica
intincta mixt. ex spir. V. R. Libr. sem. theriac.
Unc. ij. pulv. piper. caryoph. an. dr. ij. eidem cir-
cumvolvitur.

Repetitur V. S. interposito *enemate* saccha-
rato, & *temperante* Julap. s. Emulsione.

Si *pruritus* & *cutis inveterata eruptiones*
V. S. & catharsi non cedant, adhibeatur per 21.
dies bolus ex Theriac. dr. sem. elect. de ovo
Scr. j. R. serpent. Virgin. gr. xv. L. Bezoard. or.
gr. v. superbibendo Julap. ex aq. card. B. epi-
dem. theriacal. syr. caryoph. Mane verò liq.

possetic. Libr. sem. Denique Liniment. ad pustulas ex Ung. oxylapath. pomat. an. Unc. ij. fl. sulph. Unc. sem. ol. rhod. Scr. j.

CAP. XI.

Angina.

V. S. Partes *inflammatae* spir. vitriol. l. sulph. c. melle rosat. mixto tangantur, & post *gargarisma* ex aq. plantag. sperm. ran. album. ov. conquassatis, sacchar. in ore detineatur usque dum incalescat.

Altero die, nisi remiserit, *V. S.* repetatur l. laxans; interpolato Julap. l. Emuls. *temperante* antipleuritica; Item *enemate* emolliente omni mane injiciendo; nec non *epispastico* ad cervicem; item abstinencia à lecto per aliquot in die horas: diæta sit tenuis.

CAP. XII.

Morbilli.

Decoctum pectorale c. syr. viol. capill. ven. quater in die adhibeatur; interposito eclegmate contra tussim ex ol. amygd. syr. viol. capill. ven. sacch. cand. alb. Ad noctem syr. de mecon. c. aq. ceras.

Succedenti peripnevmonia & diarrhoea occurratur *V. S.*

Diæ 12. æger leni cathartico purgetur.

CAP. XIII.

Variolæ.

Die 1. 2. 3. V. S. subjuncto emetico ex infus. croc. metall. Unc. j.

Erumpentibus variolis, sanguis diluatur frequenti potione cerevisiæ tenuis lupulataæ.

Die 6. *orgasmus* compescatur syr. de mecon. vel laud. liq. gt. xviii. bis l. ter in die adhibitis; qua ratione phrenitidi etiam succurrendum.

In *urinæ suppressione* obambulet paululum æger.

In *salivæ visciditate* expectoratio promoveatur gargarismatis frequenti injectione ex cerevisia tenui c. melle rosat. vel decoct. cort. ulmi, rad. glycyrrh. passul. flor. ros. r. addit. mell. ros.

Die 11. si *febris secundaria* c. symptomatibus periculosis ingruat, prodest V. S. c. paregoricis.

Die 14. catharsis ex elect. lenit.

Die 21. V. S. subjuncta catharsi.

Dietæ sit ex jusculis avenaceis, hordeaceis, pomis coctis, cerevis. tenui; Post 11. vini Hisp. cochl. aliquot. In *regimine* à lecto usque ad sextum diem abstineat, postea usque in 17. diem stragulis quibus sanus erat assuetus & calore utatur.

CAP. XIV.

Chorea S. Viti.

V. S. subjuncta altero die potione *laxante*, & ad noctem paregorico ex laud. liq.

R s

gt. viii.

gt. viij. c. aq. ceras. epilept. Lang. theriac. Andr.

Post 3. diem V. S. & catharsis ad 3. vices repetatur, interposita *roboratione* ex conserv. absinth. cort. aurant. anthos, theriac. Andr. NM. condit. zingib. cond. syr. è succ. citri, mane & vesperi 3. 4. cuspides sumendo ac superbibendo vin. medicat. ex R. pœon. enul. imperat. angelic. an. Unc. j. h. rut. salu. beton. chamædr. marr. alb. cent. m. an. Manip. j. bacc. junip. Unc. j. cort. aurant. rec. c. Vin. Canar. Libr. vj. infus. Item noctu assumendo spir. C. C. gt. x. c. aq. rut. epilept. Lang. syr. pœon.

Plantis pedum applicatur empl. de carann.

Revertente anno recidiva *præoccupanda* V. S. & catharsi.

Eadem methodus in *epilepsia adultorum* forte locum habet.

CAP. XV.

Apoplexia.

V. Sr in brachio, & post in jugularibus; subjuncto vomitorio ex Infus. croc. metall. Unc. j. ij. Empl. *epispasticum* cervici, spir. sal. armon. *naribus* admoveatur.

Situs sit erectus, regimen ac medicina calida vitanda.

Sufficit post emesin spir. C. C. c. aq. rut. epilept. Lang. item spir. lavend.

Post *paroxysmum* laxatio exhibeatur ex pil. Coch. M. Scr. ij. quavis tertia die per 4. vices capiendis, subjuncta *roboratione* ex conf. flor. salu.

salv. anthos ana Unc. j. cort. aur. condit. NM.
zingib. condit. an. Unc. sem. ther. Andr. dr. ij.
pulv. diamb. diamosch. an. dr. j. in electuarium
reductis, de quo m. & v. ad castaneæ magnitu-
dinem c. aq. epil. Lang. capiendum. Vel R.
ambr. dr. sem. ol. anis. cinnam. NM. an. gt. ij.
ol. caryoph. gt. j. sacch. in aq. namph. solut.
Unc. iv. F. Tabellæ.

In *dieta* juscula avenacea, hordeacea profunt.
Vinum generosum absit.

CAP. XVI.

Ophthalmia.

V. S. altera die potio *purgans* subjungenda ac
singulis ternis diebus repetenda, interposito ad
noctem paregorico, per diem v. *temperante*
emuls. ex S. papav. alb. frigid. M.

Externe collyrium ex tutia, aq. plantag.
sperm. ran. ros. r. applicandum.

Si ita non cedat, V. S. catharsis c. paregoricis
repetenda, c. *dieta* ex hydrogala, vitando spi-
rituosa, acria.

CAP. XVII.

Uteri procidentia.

Fotus adhibeatur matutinus & vespertinus ex
decoct. cort. querc. granat. ros. r. balauft. c. aq.
addit. V. rubro.

CAP. XVIII.

Paroxysmus nephriticus.

V. S. in latere affecto, quæ tamen in senibus absit: *Liq. possetic.* cui *R. alth. Unc. ij. incoct. cong. j. haustus.* *Enema* ex *R. alth. lil. alb. fol. malv. parietar. branc. ursin. fl. chamæm. S. lini, foen. gr.* Post laud. *op. liquid. l. pil. Matth.* conveniunt.

CAP. XIX.

Dysenteria, diarrhœa ac tenesmus.

V. S. subjuncto ad noctem *paregorico*, altero verò die potione *purgante*, quæ alternis diebus ad 2. vices repetenda; mane v. ac vesperi *paregoricum* continuandum. Interponendum v. semper *cardiacum* ex *aq. ceras. n. fragor. epidemic. scord. cinnamom. margarit. ppt.*

Potus sit lac c. *aq. coctum*, vel decoctum album ex C. C. mica panis, addito saccharo; vel *aq. c. V. canarin. cocta.*

Post tertiam laxationem solum *paregoricis* insistendum c. *enemat.* ex lacte & ther. *Androm. Unc. i. sem.*

In *diarrhœa simplici* mane detur bolus ex *rhabarb. dr. sem. c. diascord. ol. cinnam.* Vespери *paregoric.* ex *laudan. liq. gt. xiv. c. aq. cinnam.*

In *torminibus siccis* serum lactis frigide sumptum & tepide injectum,

In

In *cholera* juscula pullorum, lac cerevisiatum.
In *tenesmo* denique succedente diæta ana-
leptica, liqu, cardiacus.

CAP. XX.

Colica biliosa.

V. Sda subjuncto statim anodyno. Postero
die catharticum lenitivum propinandum, quod
tertio hinc die repetendum.

Si malum à *fructibus horæis &c.* ventriculus
lacte cerevisiato affatim hausto eluendus; inde-
que anodynum, & post V. S. ac catharsis sub-
jungenda.

Vires restaurantur aq. Epidemic. Mirab. &c.

CAP. XXI.

Cholera.

Impuritas biliosa eluitur frequenti haustu li-
quor. possetici, vel jusculi pullin. diluti, è quo
m. enemata fiant. Utrique medicinæ additur
temperans ex syr. lactuc. violar. portul. nymph.
ac jungitur *laud.* liq. c. aq. cinnam. quod so-
lum in *infantibus* ad gt. iij. c. cerevisia adhiberi
debet.

CAP. XXII.

Colica Pictonum paralytica.

Bals. Peruv. ad gt. xx, xxx, xl. c. sacch. bis l.
ter in die adhibendus.

CAP.

CAP. XXIII.

Passio Iliaca.

V. S. subjuncto *purgante* ex resin. scammon. 1. Jalap. gr. xii. Calomelan. Torquet. Scr. j. Vel pilul. è duobus dr. sem.

Finita catharsi capiatur haustus aq. cinnam. Unc. sem. c. *laud.* liq. gt. xxiv, bis, ter postea in die repetendus, usque dum vomituritio cessarit.

CAP. XXIV.

Fluxus Mensium immodicus.

Mr. sanguis. *Laxatio* purgativa communis exhibeatur, quæ ad 2. vices alternis diebus repetenda, subjuncto noctu *paregorico* ex fyr. de Mecon.

Diebus à purgatione vacuis *roboretur* natura Electuar. ex conserv. ros. sicc. Unc. ij. trochisc. de terr. Lemn. dr. i. sem. Cort. granat. corall. rubr. bol. arm. an. Scr. ij. Lap. hæmat. sang. drac. an. Scr. j. c. fyr. cydon. de quo m. & v. ad Unc. sem. capiat, superbibendo Julap. ex aq. plantag. cinnam. fyr. rosar. sicc. spir. vitriol. Item succo plantag. urticæ clarificato.

Externe empl. ad Herniam, de min. lumbis applicetur.

CAP. XXV.

Colica hysterica.

Magna quantitas liq. possetici hauriatur.

Post laudan. liq. ad gt. xxv. in aq. cinnam. iteratò adhibendum.

In sanguineis V. S^{da}

Eadem in *clavo hysterico & colica hypochondriaca* locum habent.

Extra paroxysmum pulv. rad. zedoar. dr. j. c. syrup. è conditur. citri omni mane per 30. dies sumendus; superbibendo infusionem ex rad. zedoar. c. V. malvat.

In succedente *ictero* apozema ex rad. rub. tinctor. curcum. chelid. M. centaur. m. infus. in Vin. & aq. addito syr. de 5. radic. mane & fero ad libr. i. sem. capiendum.

CAP. XXVI.

Icterus simplex.

Potio purgativa commun. quarto quovis die repetenda.

Interim in usum trahatur electuar. ex conserv. absinth. Rom. cort. aurant. an. Unc. j. angelic. NM. condit. pulv. ari. chalyb. c. acet. ppt. an. Unc. sem. extr. gentian. cent. m. crem. tart. an. dr. ij. croc. dr. sem. M. c. syr. de 5. radic. de quo mane & vesperi æger capiat ad dr. 2. 3. 4. superbibendo aq. mineral. vel Apozema supra descriptum, maximè si *hydropis* suspicio immineat.

Vel

Vel pilul, chalyb, aut aquæ ferreæ adhibeantur.

CAP. XXVII.

Ad abortum præcavendum.

Eadem, quæ in fluxu mensium immodico, locum habent, omissa catharsi & succis.

CAP. XXVIII.

Nimius lochiorum fluxus.

Indicantur victus incrassans, Julapium hysteri-
ricum, Potus ex aq. plantag. V. rubr. leniter co-
ctis & saccharo edulcoratis. *Externè* odor spir.
sal. arm. Noduli ex as. foetid. galban. castor. sal.
succin. volat.

CAP. XXIX.

Suppressio lochiorum.

Emplastrum hysteri-
cum umbilico applican-
dum.

Ex conserv. absinth. rut. an. Unc. j. trochisc.
de myrrh. dr. ij. castor. croc. sal. volat. sal. am-
mon. asæ foet. an. dr. sem. F. elect. de quo ad NM.
magnitudinem omni quarta hora capiendum, su-
perbibendo Julapium ex aq. rut. bryon. sacch.
cand. Vel hujus loco trochisc. de myrrh.

His non proficientibus, laudan. op. gr. i. sem.
c. asa foetida unâ solum vice detur; Item Enema
saccharatum c. lacte.

CAP. XXX.

Hydrops.

Purgatio fortior alternis diebus adhibenda ex fyr. de spin. cerv. Unc. j. Vel fiat potio ex vin. alb. Unc. iv. pulv. jalapp. dr. j. Zingib. Scr. j. fyr. de spin. cerv. Unc. j. M. Vel R. Tamarind. Unc. sem. Senn. dr. ij. Rhei dr. i. sem. Coq. in aq. font. add. mann. fyr. ros. sol. fyr. de spin. cerv. Unc. sem. Elect. ex succ. ros. Unc. iij. M. Vel fiant pilul. ex pil. è duobus Scr. j. elater. gr. iij. ol. caryoph. gt. ij. M. Vel R. Gambug. gr. xii. c. aq. cichor. fyr. de spin. cerv. Vel Cort. inter. sambuc. Mij. in aq. & lact. coct.

Catharsi substituantur in *infirmioribus* vel subjungatur *diuresis* ex ciner. genist. in V. infus. mane & vesperi adhibendis.

Tum *roboratur* natura ex rad. raphan. rustic. fol. cochl. absinth. salv. centaur. genist. in cerevis. infusis. Vel electuar. ex conserv. cochlear. absinth. extr. gentian. absinth. centaur. c. fyr. cort. citr. superbibendo Infusum ex rad. gentian. summit. genist. centaur. absinth. S. petros. foenic. in V. infus.

CAP. XXXI.

Gonorrhœa Virulenta.

In hac indicantur *purgantia* ex pilul. Coch. M. dr. iij. extr. Rudii dr. j. resin. jalapp. diagryd. an. dr. sem. M. F. pil. ex dr. j. No. vj. Omni mane 4. capiantur, ultimo alternis aut quaternis diebus,
S donec

donec urinæ ardor cesset. Vel turpeth. miner. ad gr. viij. Vel mercur. d. Scr. j. c. pil. è duobus dr. sem. In iis qui difficilius purgantur, intercalari potest potio laxativa commun. vel syr. de spin. cerv. c. Elect. è succ. rosar. Clyster ex terebinth. Ven. vitell. ov. elect. è succ. rosar. in aq. hord. solutis, add. syr. viol. cathartici subjunctus iisque subinde, maxime si æger ab illis abhorreat, interpolatus etiam prodest.

Noctu omni assumat *detersivo-balsamica* ex opobals. l. bals. de Mech. gr. xxv. in saccharo. Item Terebinth. Cypria.

Potus sit hydrogala, vel m. cerevisia tenuis.

Alia methodus est per *laxationem* ex pilul. de duob. dr. sem. c. opobalsam. in pilul. formam reductis, alternis l. ternis diebus adhibendam; Intercalaribus injecto *clystere*. Tum S. Mr. & *ubique diæta refrigerans incrassans* ex Emuls. S. 4. frigid. item hydrogala &c. præscribatur.

In *penis tumore* fodus ex R. alth. lilior. fol. malv. verbas. sambuc. hyoscyam. fl. chamom. melil. S. lini, foen. gr. c. aq. font. coctis. Tum linim. ex ol. lini, indeque Empl. è mucilaginis alutæ agninæ inductum applicentur.

In *ulcere glandis* linimentum ex ungu. basilic. nicotian. præcipit. aq. ros. loto admoveatur.

In *tumore scroti* V. S. Fodus dictus c. spir. V. Cataplasma. ex oxycrat. & farin. fabar. Interne catharsis c. diæta ac medicina refrigerante conveniunt.

CAP. XXXII.

Lues Venerea.

Indicatur *salivatio* administranda linimento ex axung. porc. Unc. ij. c. mercur. viv. Unc. j. incorporata, ad 3. noctes manibus, tibiis, pedibus inungendo.

Tertia die *salivatio* minus procedens promoveatur in debilioribus mercur. d. Scr. j. vel Turbith. miner. gr. viij. in robustioribus.

Si *ptyalismus* nycthemeri spatio ultra libr. iv. progrediatur c. *symptomatibus faucium inflammatoriis*, reprimi potest remediis catharticis.

Diarrhœa sistitur laudan. liquid. aut diascordii usu.

Oris ulcera curantur aq. ros. damasc. vel decoct. rad. alth. hord. S. cydon. pro gargarismate.

Dietæ sit ex jusculis avenac. hordeaceis, liquore possetico, cerevisia tenui.

Cura absoluta, ad *recidivam impediendam* mercur. d. Scr. j. in septimana semel exhibeatur, ad 3. 6. vices repetendo.

CAP. XXXIII.

Fluor Albus.

Indicantur *M. Snis*, *laxationes* ex pilul. Coch. M. Scr. ij. castor. balsam. peruv. an. g. iij. M. alternis diebus ad tres vices sumendis.

Tum subjungantur *roborantia* ex theriac. Andr. Unc. i. sem. condit. cort. aurant. Unc. j.

diascord. unc. sem. condit. zinzib. NM. an. dr. iij. pulv. è chel. caner. cort. granat. R. angelic. corall. rubr. trochisc. de terr. lemn. bol. armen. an. dr. j. G. arab. dr. sem. c. syrup. de ros. sicc. in Electuarius redactis, de quo mane & vesperi sumendum per integrum mensem, superbibendo de Infusione ex R. enul. imperat. angelic. calam. aromat. an. unc. sem. fol. absynth. marrub. alb. centaur. min. calaminth. salu. an. Mj. bacc. junip. unc. j. infus. in vin. oanarin.

Dietæ sit expepta, abstinendum à fructibus & oleribus, bibat vinum Hispan.

CAP. XXXIV.

Diabetes.

Eadem quæ in *Fluore albo*, excepta V. Sc. & catharsi, in usum vocanda.

CAP. XXXV.

Dolor hæmorrhoidum.

Mr Sis, subjungantur *demulcentia* ex flor. sulph. pulv. glycyrrh. salviæ an. dr. j. F. pilul. ex dr. j. No. vi. cum balsam. Lucatell. quarum iij. ter in die capiantur, ac superbibatur Emuls. ex S. melon. pepon. papav. alb. amygd. dulc. c. aq. hord. fact. Ad noctem diacodium.

Potus sit aq. hord. vel aq. cum lacte.

Extus linim. ex aq. Iperm. ran. litharg. opio & in turunda & in clystere applicetur.

CAP. XXXVI.

Fluxus hæmorrhoidum nimius.

Eadem, quæ in *Mensibus nimis*, excepta catharsi indicantur.

CAP. XXXVII.

Epilepsia puerorum.

Interne laudan. liq. ad gutt. i. 2. 3. 4. c. aq. epilept. Lang. fyr. pœon. vel aq. rut. epilept. bryon. c. fyr. caryoph. exhibeatur.

Externe empl. epispasticum cervici applicetur.

CAP. XXXVIII.

Rachitis vera.

Indicantur *nervina roborantia deobstruentia* &c. pro int- & externo usu; R. fol. absynth. centaur. m. marrub. alb. chamædr. scord. calaminth. parthen. saxifrag. hyperic. virg. aur. serpill. menth. salv. rut. card. B. puleg. abrot. chamæmel. tanacet. lil. convall. an Mj. axung. porcin. libr. iv. Sev. ovin. Vin. claret. an. libr. ij. Macerentur per horas 12. tum ebulliant ad humiditatis consumptionem, colentur, F. *ungv.* quo venter, hypochondria, artus bis in die illinendi, per 30. 40. dies continuando.

Ingredientia dicta vegetabilia infusa in Cerevis. non lupulata inserviant pro potu.

Eadem cura in *tumoribus abdominis* apud infantes locum habet.

CAP. XXXIX.

Febres à dentitione ortæ.

Spir. C.C. gt. ij. iv. in aq. ceras. omni quarta hora exhibeantur.

CAP. XL.

Febris hæctica infantum.

℞. Rhabarb. dr. ij. ad libr. ij. cerevis. pro potu.

CAP. XLI.

Hæmorrhagia narium.

Indicantur *V. S.* Victus, ut & Julapia refrigerantia & incrassantia, Emulsiones, *Enemata* lenientia & refrigerantia. Noctu syr. de Mecon. item *potio purgativa*.

Externe solutio nitri c. linteis nuchæ applicata. Liquor denique ex vitriol. Hung. alum. an. unc. j. phlegm. vitriol. libr. sem. Coq. filtr. add. pauco ol. vitriol. Vel aq. plantag. c. bol. armen. Vel solutio vitriol. Rom. cum turunda applicentur.

CAP. XLII.

Chlorosis.

Purgato corpore adhibeantur pilulæ *chalybeata*, l. pulvis chalybeat, superbibendo infus. robo-

roborans ex R. angelic. &c. uti in *affectione hysterica*; V.s.

CAP. XLIII.

Suppressio mensium.

Eadem quæ in *affectione hysterica* usui sunt.

Hæc si non proficiant, mane & vesperi spir. C. C. gt. xii. c. julap. hyster. dentur. Noctu trochisc. de myrrh. c. syr. de artemis.

CAP. XLIV.

Vomitus sanguinis ut & hæmoptoe.

V. Sr. *Potio purgativa*, ad noctem syr. de mecon. unc. j. exhibeatur.

Roboratio fiat pulv. ex bol. armen. unc. j. R. symphyt. terr. sigill. L. hæmat. sang. dracon. an. dr. j. M. mane & vesperi ad dr. j. sumpto, superbibendo apozema ex fol. plantag. rub. sylvestr. millefol. c. aq. coct. & syr. de symphyt. edulcoratis. Vel Tinctur. ex flor. rosar. r. cort. querc. S. plantag. c. aq. font. infus. & spir. vitriol. sacchar. aq. cinnam. edulcoratis.

Enema quoque injiciendum, & noctu *diacodium* adhibendum.

V. S. & laxatio repeti potest.

Dietæ observanda incrassans & refrigerans.

CAP. XLV.

Punctura Tendinum.

Cataplasm. ex rad. alth. lil. alb. farin. ave-
nac. S. lini in lacte coctis adhibeatur.

CAP. XLVI.

Ambusta.

F. fotus ex linteis spir. V. imbutis.

CAP. XLVII.

Mania communis.

Illa quæ *febres* excipit & à *debilitate* oritur
curatur *cardiacis* ex theriac. Andr. elect. de
ovo, pulv. Comitiss. &c. *Diæta analeptica.*

In *vegetioribus junioribus* administranda *V.*
S. bis vel ter repetenda ternis diebus; postea
vena etiam *jugularis* secetur. Inde *catharsis*
per 8. 10. dies servetur ex rad. bryon. alb. dr. j.
c. lacte vaccin. Vel ejusdem radicis unc. sem.
in vin. infus. Vel Gambugii gr. xij. c. aq. cera-
for. sumptis.

CAP. XLVIII.

Contusiones.

V. Sr. *Potio purgativa* detur. Quæ iteratò
& alternatim repetenda.

In *internarum* partium *lesionibus* decoct. pectoral. c. fyr. viol. capill. ven. item ol. amygd. d. conveniunt.

Extus liniment. ex ol. amygd. d. ungv. di-alth. pomat. superimponend. fol. brassicæ.

CAP. XLIX.

Furfur s. porrigo capitis.

Potio *purgans* bis detur.

Extus linimentum ex ol. amygd. amar. laurin. cinerib. fol. abrot. an. unc. j. probe mistis bis in die raso capiti desquamato inungendum, imponendo postea vesicam suillam.

CAP. L.

Morsus canis rabidi.

℞. Spir. V. R. unc. iij. theriac. unc. j. M. pro *fotu* sæpius repetendo.

CAP. LI.

Ulcus vesicæ.

℞. Emplast. fl. unguent. dict. dr. i. sem. F. pil. ix. de quibus mane 3. capiendæ, superbibendo aq. c. V. & lacte destillatam ex R. foenic. consolid. aristol. carioph. fol. agrim. hyperic. bugul. fanicul. plantag. Prodest etiam pulv. ex R. consolid. G. arab. an. unc. j. sacch. penid. unc. ij. M. bis in die sumpt.

CAP. LII.

Asthma inveteratum sanguineorum.

V. Sda. Potio purgativa alternis diebus ter repetenda. Vacuis à purgatione diebus mane & vesperi assumantur pilul. 3. ex S. anis. subtil. pulveris. dr. ij. c. balsam. Locat. f. è dr. j. No. vj. superbibendo decoct. amarum sine purgantibus.

CAP. LIII.

Paralysis.

Indicantur *laxantia* ex pil. Coch. min. Scr. ij. alternis matutinis per 6. vices sumendis. Dein capiat æger per 30. dies elect. *antiscorb.* dr. ij. superbibendo aq. antiscorbut.

Extus mane & vesperi spina dorsi aliæque affectæ partes inungantur ung. nervin. unc. iij. spir. lavend. compos. cochlear. an. unc. i. sem. M.

CAP. LIV.

Tussis & Phthisis.

In *recente malo* tussis sine febre abstineat æger à carnis & vini usu, utatur balsam. sulph. anisat. gt. x. c. sacchar. crystall. Vel unam Tabul. pectoralium seqq. sæpius assumat: R. sacch. candi libr. i. sem. coq. ad consist. adde pulv. glycyrrh. enul. Campan. S. anis. angelic. an. unc. sem. pulv. irid. Fl. sulphur. an. dr. ij. ol. anis. Scr. ij. Nec non Eclegma ex ol. amygd. d. unc. ij. syr.

fyr. capill. ven. violar. an. uncj. facch. cand. s. q.
c. bacill. glycyrrh. fumendum.

In *defluxionibus tenuibus* eclegmata incras-
santia conveniunt.

In *tussi c. febre* post pleuritidem V. S. & ca-
tharsis, uti in cura peripnevmonia.

In *phthisi* verè ingruente balsam. peruv. c.
cochl. j. syrup. heder. terrestr. Vel facch. cry-
stall. ter in die fumendæ, superbibendo decoct.
amar. sine purgantibus ad unc. iij. Denique
Equitatio in juvenibus & viris.

CAP. LV.

Scorbutus.

Nisi signa hydropis adsint, cura inchoetur
V. Se. parca, & catharsi bis, ter repetenda.

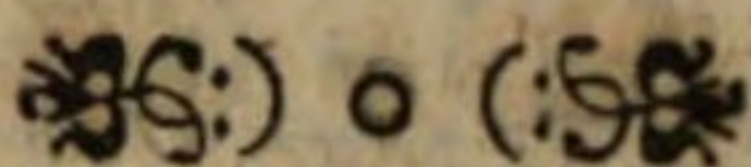
Tum per unum & alterum mensem adhibean-
tur *antiscorbutica*; R. Conserv. cochlear. unc.
ij. Conserv. Lujul. unc. j. pulv. rad. ari com-
pos. dr. vj. M. c. syr. aurant. in Electuar. de quo
ter in die capiendum, superbibendo aq. Ra-
phan. compos. Vel seq. c. vin. alb. libr. xij. de-
stillat. R. R. raphan. rustic. libr. ij. R. ari libr.
j. cochlear. hort. M. xij. menth. salv. nasturt.
aquat. beccab. an. M. vj. S. cochlear. libr. sem.
NM. unc. sem. M. diger. destill. libr. vj. Vel aq.
cochlear. sola c. Vin. destill.

Potus sit cerevisia antiscorbut. sequ. R. R. ra-
phan. rust. dr. ij. fol. cochlear. No. xij. passul.
enucleat. No. vj. aurant. in toto dimidium.
M.

M. concis. immittantur in lagenam ad cerevis.
 tenuis libr. ij. singulis diebus hauriendas.
 Itaque omni septimana lagenæ vj. parentur.
 Vel loco hujus cerevisiæ sequens succus potui
 ordinario immisceri potest: R. R. raphan. rust.
 S. cochlear. an. Unc. sem. fol. cochlear. hort.
 M. ij. pulp. aurant. unius. M. Contus. in mor-
 tar. marmor. affundatur sensim libr. sem. Vini,
 hincque in succum exprimantur.

Eadem, omiffâ phlebotomiâ & catharsi, in
Rheumatismo scorbutico s. hysterico locum
 habent.

INDEX PRAXEOS CLINICÆ.

A.

<i>Abortus</i>	50. 54. 98. 264
<i>Albugo in ocul.</i>	202
<i>Alvi adstrictio</i>	90. 130. 131
- - - gravidarum	99
<i>Ambustio</i>	110. 242. 272
<i>Anasarca</i>	76. 164
<i>Aneurisma</i>	111. 247
<i>Angina</i>	26. 170. 256
- - - paralytica	126
<i>Ani fistula</i>	117
- - - inflammatio	173
- - - procidentia	91. 114 138. 139
<i>Anorexia</i>	122
<i>Antbraces pestilenciales</i>	19 159
<i>Anxietas præcordiorum</i>	129
<i>Aphonia</i>	95. 199
<i>Aphthæ</i>	27. 104. 171
<i>Apoplexia</i>	94. 199. 258
<i>Apostema externum</i>	107. 108
<i>Aridura s. contractura</i>	119 162. 163
<i>Arthritis</i>	70. 210
<i>Ascites</i>	75. 192
<i>Asthma chronicum ex flaccidi- tate pulmonum qs. paralytode</i>	62
- - - convulsivum	61. 144
- - - inveteratum sanguine- orum	274
- - - ex restagnatione men- suum l. hæmor- rhoid.	62. 80

<i>Asthma tussiculosum humi- dum</i>	279. 141
<i>Atheromata</i>	112
<i>Atrophia infantum</i>	104. 231
<i>Auditus gravitas</i>	59
<i>Aurium inflammatio, fufur- rus, tinnitus, ulcus. ib.</i>	178

B.

<i>Biliosi infantum affectus</i>	24 105. 230
<i>Bubones pestilenciales</i>	19 159
- - - venerei	84. 244
<i>Bulimus & fames canina</i>	123

C.

<i>Cachexia</i>	76. 163
- - - mulierum	222
<i>Calculus renum</i>	64. 184. 185
- - - vesicæ	64. 188
<i>Callus</i>	246
<i>Cancer</i>	109. 245
<i>Cardialgia</i>	63. 129
<i>Cardiognus</i>	ibid.
<i>Caries ossium</i>	120. 236. 240 241
<i>Catalepsis</i>	194
<i>Catarrhus</i>	191
- - - rhalis febris	30. 152
- - - rhus humorosus infan- tum	144
- - - rhus suffocativus	62 104. 144

Ce-

<i>Cephalalgia</i>	55. 56. 207. 208	<i>Dentium</i> caries, foetor, nigrities, stupor, algor	125. 126
<i>Cephalaea</i>	57	dolor	60. 206
<i>Chlorosis</i>	222. 270	<i>Diabetes</i> vera & spuria	185
<i>Cholera</i>	88. 132. 261		186. 268
rica febris	23. 24	<i>Diarrhoea</i>	88. 132. 260
<i>Chorea S. Viti</i>	257. 258	in puerperis	227
<i>Clavus</i>	113. 246	<i>Dolores</i> , punctorius, terebrans &c. &c.	204. 205
hystericus	263		206
<i>Cæliaca passio</i>	89. 133	<i>Dorsi</i> dolor	72
<i>Colica biliosa</i>	261	<i>Dysenteria</i>	87. 134. 260
convulsiva	66. 137	<i>Dysuria</i>	190
infantum	24		
	66. 105. 230	E.	
hystericarum	66. 263	<i>Elephantiasis</i>	83
hæmorrhoidalis spasmus modica	65	<i>Empyema</i>	28. 179
flatulenta	64. 65. 136	<i>Epilepsia</i>	74. 105. 196. 269
iliaca	66	<i>Epiphora</i>	178
Pictonum paralytica	261	<i>Erysipelas</i>	244
<i>Contractura</i>	119. 162. 163	mammarum	229
	197. 198	lacea capitis inflammatio	29. 255
scorbutica	168	<i>Evacuationes artificiales</i> suppressæ	52. 53
<i>Contusio</i>	107. 238. 272		
<i>Convulsiones</i>	74. 197. 198	F.	
infantum	105	<i>Febres</i> in genere	14. &c.
<i>Coryza</i>	81. 152. 192		146. &c.
<i>Cruditus</i> acida & nidorosa chylosin lædens	126. 127	acutæ	16. seqq.
<i>Cutanei</i> infantum affectus	105. 231	ardentes	23. 150
		biliosa	ibid.
			<i>Febres</i>
D.			
<i>Deliria</i>	92. 93. 211		
<i>Dentitio</i> difficilis	103		
à dentitione ortæ febres	270		

<i>Febres composita ex acuta pe-</i>	<i>Febris hungarica</i>	157
<i>riodo</i> 32.33	<i>inflammatoria vulnera-</i>	
<i>continens c. con-</i>	<i>ria</i> 106. 118. 169	
<i>tinua</i> 32		239
<i>synocha c. bilio-</i>	<i>lactea</i>	227
<i>sis ib.</i>	<i>leipyria</i>	150
<i>c. putri-</i>	<i>lenta</i> 35. 36. 151	
<i>da ib.</i>	<i>catarrhali succe-</i>	
<i>c. vario-</i>	<i>dens</i>	30
<i>lis</i> 33	<i>ab ephamera</i>	31
<i>ex intermittente</i>		35
<i>periodo</i> 33.34	<i>ex inflammatione</i>	
<i>à suppressione</i>		151
<i>immatura per</i>	<i>salivatione ib.</i>	
<i>chinata &c.</i> 34	<i>scabie retro-</i>	
35. 42	<i>pulsa ib.</i>	
<i>à scabie retroce-</i>	<i>syncopalis ib.</i>	
<i>dente</i>	<i>maligna</i>	153. 154
34	<i>pestilentialis</i>	
<i>continua</i> 149. 150. 252	16. &c. 157	
<i>infantum varia</i> 232	&c. 252	
24. 103	<i>petechialis</i> 20	
<i>à dentitione</i>	21. 154	
<i>ortæ</i> 270	<i>puerperarum</i> 101. 228	
<i>intermittentes</i> 147. 148	<i>purpurata</i> 24. 101	
252. 39. &c.	157. 228	
<i>Febris alba f. chlorosis</i> 222	<i>quartana intermittens</i>	
<i>catarrhalis</i> 30. 152	41. 42	
<i>cholera symptomatica</i>	<i>quotidiana interm.</i> 40	
<i>syncopalis</i> 24	41	
<i>cholericæ in specie sic</i>	<i>scarlatina</i> 253	
<i>dicta</i> 23. 24	<i>stationaria petechialis</i>	
<i>colliquativa</i> 151	<i>ib.</i>	
<i>ephemera & continens</i> 31	<i>tertiana intermittens</i>	
<i>erysipelatoza</i> 29. 255	39. 40	
<i>hectica in genere</i> 36. 37	<i>Festuca & squamæ in fractura</i>	
152. 153	<i>offium occurrentes</i> 120	
<i>infantum</i> 270	<i>Fistulosa ulcera</i> 117. 241	
<i>pulmonaris</i> 37	<i>la ani</i>	117
161. 162	<i>Fistu-</i>	

[illegible]

M.	N.
<i>Macula scorbutica</i> 86. 169	<i>Nevi materni</i> 115
<i>Malacia, pica, & appetitus determinatus</i> 123	<i>Nausea</i> 127. 128
<i>Malum hypochondriacum</i> 67	<i>Nephritis</i> 64. 176. 260
	<i>Nodi gallici</i> 84. 246
	<i>mammarum</i> 102
<i>Mammarum durities, fissuræ</i> 102	<i>Nubecula in ocul.</i> 202
	O.
<i>erysipelas, inflammatio & suppuratio</i> 229. 102	<i>Odontalgia</i> 60. 206. 207
<i>scirrhi</i> ib.	<i>Oculorum lippitudo, pannus &c.</i> 58
<i>Mania</i> 93. 212	<i>in oculos illapsa</i> 209
<i>Meconium retentum</i> 103	<i>Oedema</i> 76. 77. 244
<i>Melancholia</i> 93. 94. 211	<i>Olfactus læsiones</i> 203
<i>Melicerides</i> 112. 246	<i>Omenti inflammatio</i> 173
<i>Memoriæ læsio</i> 210	<i>Ophthalmia</i> 57. 58. 177. 178
<i>Meningum inflammatio</i> 29	
	209. 259
	<i>Ossium caries</i> 120. 236. 240
<i>Menses dolorifici</i> 67. 219	
<i>largius fluentes tempore cessationis ordinario</i> 49	<i>Otalgia</i> 58. 59. 78. 209
<i>post puerperium</i> ibid.	P.
<i>ordinarii nimii</i> 49	<i>Panaritium</i> 109. 244
219. 220. 262	<i>Pancreatis inflammatio</i> 173
<i>Mensum suppressio & emanatio</i> 53. 54. 69. 218. 219. 271	<i>Pannus oculorum</i> 58
<i>Mesenterii inflammatio</i> 173	<i>Paralysis</i> 95. 119. 163. 201
<i>obstructio</i> 68. 139	
<i>Mictus cruentus</i> 48. 186	linguæ 95. 143
<i>Mola</i> 224	scorbutica 201
<i>Morbilli</i> 21. 231. 256	<i>Paraplegia</i> 200
	<i>Partus difficilis</i> 99
	<i>pudenda inde læsa</i> 226
	<i>post partum dolores</i> 100. 226
	<i>Pas-</i>

<i>Passio hysterica</i>	69. 70. 223	<i>Raucedo</i> infantum	104
	251	<i>Renum calculus</i>	64. 184. 185
<i>Pavores</i>	97. 101	inflammatio	29. 176
<i>Peripneumonia</i>	27. 174. 175	ulcus	176
notha	254	<i>Rheumatismi</i>	71. 168. 254. 276
<i>Perniones</i>	110. 244	<i>Rheumaticus</i> dolor & motus	
<i>Pestis</i> 16. seqq. 157. seqq. 252		universalior in plethori-	
<i>Phrenitis</i>	18. 29. 211	cis	71
<i>Phthisis</i> & tabes 161. 162. 275		<i>Ructus</i>	91. 127
pulmonaris ibid. 37			
	175. 179	S.	
<i>Pica</i> , malacia & appetitus		<i>Sarcocele</i>	114. 214
determinatus	123	<i>Salacitas</i> nimia	217. 221
<i>Pleuritis vera</i>	27. 174. 175	<i>Sarcoma</i>	115. 246
	254	<i>Satyriasis</i>	217
spuria	71. 175	<i>Scabies</i> humida, sicca, feri-	
verminosa	175	na, furfuracea	
<i>Pneumatocele</i>	113. 214	f. lepra	82
<i>Podagra</i>	72. 73. 210	venerea	85
<i>Polypus narium</i>	115	<i>Scirrhi</i>	112. 245
<i>Porrigo capitis</i> f. furfur	273	<i>Scorbutus</i>	85. 167. 275
<i>Priapismus</i>	217	ticæ maculæ	86. 169
<i>Prunella</i> febb. symptomatica		ticus rheumatismus	
26. 150. 160. 171			276
<i>Psora</i>	83	<i>Secundinarum</i> retentio	100
<i>Puerperarum</i> febris 101. 228		<i>Seminis</i> defectus	213
lipothymia, diar-		excessus	215. 217
rhœa, & incon-		<i>Serpigo</i>	82
tinencia urinæ		<i>Singultus</i>	91. 142. 231
	227	<i>Sinuosa</i> ulcera	117
<i>Punctura</i> nervorum 204. 237		<i>Sitis</i> læsa	124
tendinum	272	<i>Soda</i>	92. 130
R.		<i>Soporosi</i> affectus	97. 194
<i>Rabies</i>	93. 212	<i>Spasmodici</i> motus & morbi	
di canis morfus	ib. 273		73
<i>Rachitis vera</i>	269	<i>Spasmi</i> in specie	ib.
<i>Raucedo</i>	80. 143	<i>Spasmus</i> cynicus	124
		flatulentus	198
		T 2	<i>Spha-</i>

<i>Ulcera</i> in genere	116. 240	<i>Urinæ</i> stillicidium	78. 189
cancrofa	241		190
fistulofa	117. 241	<i>Uteri</i> inflatio & hydrops	224
manantia, crustofa in-		prolapsus	114. 224
fantum	231. 103		259
finuofa	117	suffocatio	222. 223
fordida	241		69. 70
<i>Unguis</i> oculorum	202	vaginæ nimia angustia	
<i>Vomica</i> pulmonum	38. 174	& laxitas	223
	175	<i>Vulnera</i>	118. 236. &c.
<i>Vomitus</i>	89. 90. 128	capitis, pectoris	239. 240
artificialis excessus	128	sclopetorum, vene-	
cruentus	47. 128	nata	238
	129. 271	<i>Vulneraria</i> febris inflammato-	
febrilis	89. 128	ria	106. 118. 169. 239
gravidarum	98	<i>Vulnerum</i> hæmorrhagiæ	50
infantum	230		51. 117. 118. 239
nephriticus	89	<i>Uvulæ</i> inflammatio, exulce-	
verminofus	90	ratio	172
<i>Urinæ</i> incontinentia	78. 189	prolongatio	27
à partu difficili	189. 227		172

Soli immortalì DEO Gloria.

Errata:

In *Præfat.* p. 8. lin. penult. leg. morbi. ibid. p. 10. l. 5. l. me-
um - memoratum.

In *Prax. Clin.* p. 14. l. 20. l. in ordinato. p. 30. l. 1. l. effectu.
ib. l. 4. l. cruditatum. p. 31. l. 10. l. æqualis. p. 42. l. 6. l. stagnati-
onum. p. 43. l. 18. l. scarificatio. p. 44. l. 22. l. pseudoacori.
p. 65. l. 2. l. cumin. p. 79. l. 20. l. glycyrrh. p. 86. l. 8. l. stomacace.
p. 111. l. 2. l. summe. p. 114. l. 30. l. plantagine. p. 153. l. 12.
l. cancris. p. 228. l. 19. l. ol.

In *Icchnogr. Anat.* p. 8. l. 27. l. quarum. p. 12. l. 13. del. comma.
p. 22. l. 11. l. truncum. p. 25. l. 24. pro poster. 3. *pon.* 5. ib. l. 33.
post externum *add.* qui. p. 28. versus fin. pro hoc. l. hic.

In *Icchn. Chym.* p. 7. l. 21. pro ignis l. aquæ. p. 13. l. 21. l. igno-
brioribus. p. 21. l. 10. l. injiciatur. p. 24. l. 11. floribus *add.*
sulph. ib. l. 19. l. pendet. ib. l. penult. *Φλογ.* *add.* intertextum.
p. 25. l. 3. l. arsenicum sulphuris. ib. l. 9. l. alcali pro *volatili.*
p. 26. l. 29. l. omnis.

In *Specim. Formul.* p. 20. l. 15. post M. *pon.* concis. p. 45.
l. 10. rhod. *add.* aloes.

Cetera Lector Benevolus ipse corriget.

In the year 1841, the number of persons who
 were admitted into the hospital was 1,200.
 The number of persons who were discharged
 was 1,100. The number of persons who
 died was 100. The number of persons who
 were cured was 1,000. The number of
 persons who were still in the hospital
 at the end of the year was 100.

[illegible]

**SELECTUS
FORMULARUM**

pro

Specimine ac Epitome.

SELECTUS
FORMULARUM

pro
Specimine ac Epitome.

I.

Formulæ ad Emesin spectan-
tes.

1. *Pulvis digestivus emesi præmittendus.*

℞. Tartar. vitriol. Scr. i.
Conch. præparat. Scr. semis.
Ol. Macis. gutt. i.

M. d. 3. part. S. Schleim: vertheilend Pulver
alle 2. Stund 1. Briefgen zu nehmen.

2. *Pulvis emeticus.*

℞. Tartar. emet. gr. ij. iij. iv.
Sal. absynth.
Tartar. vitriol. vel arcan. duplic. ana Scr.
semis.

M. d. S. Brech: Pulver auf einmahl.

3. *Potiuncula emetica.*

℞. Aq. card. bened. Unc. semis.
Tartar. solub. Scr. semis.
emet. gr. iv.

Sal. card. bened. gr. xv.

M. f. potiuncula.

4. Syrupus Emeticus.

- ℞. Oxyfacchar. emet. Unc. semis.
 Syr. de Manna Unc. i.
 Aq. cinnamom. Drach. ij.

5. Alius pro Infantibus.

- ℞. Syr. flor. persicor.
 Aq. cinnamom. ana Drach. ij.
 M. pro una dosi.

6. Balsamum stomachale post emesin laboriosam.

- ℞. Ol. nucist. Drach. i.
 destill. menth.
 macis ana Scr. semis.
 Moschi gr. iij. iv. v.
 M. S. Magen-Balsam das Herzk-Grüblein da-
 mit zu schmieren.

7. Emplastrum stomachale ejusdem usus.

- ℞. Empl. de Tacamahac.
 Ind. corio pro forma empl. stomachalis ; illi-
 natur ol. cariophyll. macis S. Magen-
 Pflaster.

8. Potiuncula in hypercatharsi.

- ℞. Theriac. Androm. Drach. ij.
 Aq. card. bened. Unc. ij.

Aq.

Aq. cinnam. Unc. semis.
 Essent. alexiph. Drach. I.
 M. S. Stärckend Träncklein auf 1. mahl.

II.

Formulæ Purgationis.

1. *Pilulæ Purgantes Cathol.*

omnibus individuis ferè quadrantes, maxime
 muciditatem phlegmaticam evacuates.

2. *Uterior mixtio.*

℞. Extract. Panchym. Croll.
 Mercur. dulc.
 Resin. jalapp. ana gr. v. viij. x.
 Ol. anis. gutt. i.
 M. f. pilul. No XII. deaur. S. Purgir Pillen auf
 1. mahl.

3. *Pilulæ lenientes, abstergentes,
 resolventes.*

℞. Gumm. ammoniac. depur. gr. xij.
 Mercur. dulc. gr. vj.
 Aloës hepat. gr. iij.
 M. f. pilul. No XII. S. Eröffnende Pillen auf
 1. mahl.

4. *Pilula aperientes in siccitate
alvi hypochondriaca.*

℞. Aloës viol. Scr. ij.
Extract. Panchym. Cr. Scr. i.
Limat. Mart. Scr. semis.
M. f. pilul. N° XL. L. S. Eröffnende Pillen bey
schlafen gehen 4. 6. zu nehmen.

5. *Pilula fortiores purgantes in
Mucosis.*

℞. Extract. helleb. nigr.
Mercur. dulc. ana gr. viij.
Trochisc. alhand.
Aloës hepat. ana gr. iv.
M. f. pilul. N° XII. S. Reinigende Haupt-Pil-
len auf 1. mahl.

6. *Pulvis Laxans.*

℞. Jalapp. resinof. Scr. i. Drach. semis.
Tartar. vitriolat. Scr. semis.
Sal. Tartari gr. xv.
Ol. anis. gutt. i.
M. d. S. Purgier-Pulver auf 1. mahl.

7. *Alius mitior.*

℞. Diagryd. Sulphurat.
Merc. dulc. ana gr. vj. viij.
Antim. diaph. gr. xij.
M. d. S. Laxier-Pulver auf 1. mahl.

8. Pul-

8. *Pulvis laxans pro infantibus*
1. & 2. annorum in affectibus
mucosis.

℞. Merc. dulc.
 Antim. diaph. ana gr. iv.
 M. d. S. Schleim-Pulver auf 1. mahl.

9. *Essentia purgans.*

℞. Essent. Jalapp. Drach. i.
 Aq. cinnam. Drach. ij.
 M. d. S. Purgir-Wässerlein auf 1. mahl.

10. *Alia.*

℞. Mixtur. Simpl. Unc. semis.
 Extract. panchym. Drach. semis.
 M. S. Milch-eröffnend Elixier, darvon 40. Tropfen
 fen alle 3. Stund zu nehmen/ biß es laxieret.

11. *Emulsio purgans.*

℞. Emuls. amygd. Unc. i.
 Tinctur. Jalapp.
 Aq. cinnam. ana Drach. i.
 Julep. rofar. Drach. ij.
 M. S. Laxierende Mandel-Milch auf 1. mahl.

12. *Alia.*

℞. Essent. jalapp.
 Vitell. ovor. ana Drach. i.
 Aq. flor. acaciar. Unc. i.
 Sacchar, tabul. q. p. M. S. ut supra.

13. *Potiuncula laxativa sicciorum, cholericorum.*

℞. Rhabarb. Alex.

Fol. fenn. ana Drach. j. ij.

Tartar. solub. Drach. i.

Cinnamom. Drach. semis.

M. concis. contus. cum aq. calida stet per noct. manè ebulliat ad remanentiam Unc. ij. iij.

Coletur. S. Laxier-Träncklein für 1. mahl.

14. *Vinum laxativum, in acutis, gravidis & puerperis etiam quadrans.*

℞. Passul. minor. Unc. ij.

Fol. fenn. Unc. i.

Crem. tart. Unc. semis.

Sem. anis.

Cinnam. ana Drach. semis.

M. concis. & contus. d. S. Laxierende Species mit $\frac{1}{2}$. Maasß Wein anzusetzen.

15. *Infusum laxativum mundificans pro preservatione vernali.*

℞. Rad. cichor. pimpin. cariophyllat. ana Unc. semis.

Herb. fumar. capill. ven.

Flor. acaciar. persicor. recent. ana Manip. i.

Fol. fenn. fibr. helleb. nigr. ana Unc. semis.

Cort. citri Drach. ij.

Sal. tartar. Drach. i.

M. S. Species zu 1. Maasß Wein.

16. In-

16. *Infusum aliud resolvens in Chronicis penetrantius.*

℞. Rad. cichor. Unc. i.
gentian.
bryon. ana Unc. semis.
Herb. centaur. min.
absynth.
ror. mar. ana Manip. i.
Fol. fenn. Unc. i. semis.
Fibr. helleb. nigr. Unc. semis.
Rad. Zedoar.
Sal. Tartar. ana Drachm. i.

M. d. S. Eröffnender Kräuter-Wein mit 1. Maasß
Wein anzusetzen.

17. *Infusum emolliens.*

℞. Rad. glycyrrhiz. Unc. semis.
Fol. fenn. Unc. i.
Passul. min. Unc. ij.
Cinnam. Drach. i.

M. infund. cum aq. calid. Add. vini Libr. i.

18. *Syrup. laxans, est vel de*

Cichor. cum Rhabarb. *vel*

Rosar. solutivus in infantibus vel mobilioribus cholericis proficius, it. in Hypochondriacis.

It. ℞. Syr. de cichor. cum rhab. Unc. semis.
Pulv. jalapp. Scrup. i. M.

19. Clyster emolliens Domesticus.

℞. Mucilag. hordei Libr. i.
Sacchar. Unc. i.
Sal. commun. Unc. semis, vel Drach. ij.
Olei Unc. i. vel ij. M. d. c. regim.

20. Alius.

℞. Rad. lilior. albor.
 alth. ana Unc. semis.
Herb. malv.
 mercurial.
Flor. chamomill.
 melilot. ana Manip. semis.
Sem. lini Drach. ij.
M. coq. in Libr. ij. lact. Add.
Sal. commun. Unc. semis.
Ol. olivar. Unc. iij. M. d. ut prius.

21. Clyster carminativus anodynus.

℞. Chamom. Manip. ij.
Sem. anis.
Nitri ana Drachm. i.
Coqu. cum lact. Libr. ij.
Adde Ol. anethini Unc. iij.
Essent. castor. Drach. i. M. d. cum regi-
mine.

22. *Clyster hystericus & nephriticus.*

℞. Herb. veron. Manip. ij.
 Coqu. cum jusscul. carn. Libr. i.
 Add. Ol. olivar. Unc. ij.
 Sal. comm. vel Nitr. Drach. i.
 d. cum regimine.

III.

Formulæ Diaphoreticæ.

1. *Essentia diaphoretica alexipharmaca in malignis, catharralibus, rheumatismis, impuritatibus sanguinis.*

℞. Rad. vincetox. helen.
 pimpin. alb. diptamn. ana Unc. i.
 angelic. imperator.
 carlin. ana Unc. semis.
 M. c. Spir. Vin. Rectif. super flor. Sambuc.
 abstr. extrahatur Tinctura. Misce cum
 part. II. Essent. Scord.

2. *Alia contractior.*

℞. Rad. pimpin. alb. m. Unc. ij.
 angel. Unc. i.
 Herb. Scordii Unc. ij.
 M. f. extr. ut supra. Adde
 Spir. vitrioli ad lenem aciditatem.

3. *Emul-*

3. *Emulsio diaphoretica in febb. inflammatoriis.*

℞. Amygd. dulc. Unc. i.
 Sem. Card. Mar.
 Aquileg. ana Unc. semis.
 M. f. cum aq. sambuc. plantag. ana Unc. iv.
 emulsio, adde
 Solut. Conch.
 Matr. perlar. ana Drach. ij.
 Antim. diaph. Drach. i.
 Sacchar. tabul. Unc. semis.
 S. Dessfers i. Löffel voll zu geben.

4. *Potiuncula diaphoretica.*

℞. Solut. conch. s. sol. ocul. cancr. Drach. ij.
 Bezoard. miner. Drach. i.
 Aq. scordii.
 card. bened. ana Unc. ij.
 Julep. Rosar. Unc. semis.
 M. d. S. Austreibendes Träncklein alle 2. Stund
 i. 2. Löffel zu geben.

5. *Pulvis diaphoreticus absorb. pro infantibus.*

℞. Matr. perlar. Scr. ij.
 Antim. diaph. Scr. i.
 Cinnab. Nat.
 Lumbr. Terrestr. ana Scr. semis.
 M. d. S. Zufall-Pulver/ des Tags 2. mahl i. Mess-
 serspitz zu nehmen.

6. Pul-

6. *Pulvis diaphoreticus in malignis.*

℞. Pulv. rad. contrayerv.
 Antim. diaphor.
 Conch. citrat. ana Unc. semis.
 Corall. rubr.
 Cryftall. mont.
 Bol. armen.
 Cinnab. nativ. ana Drach. ij.

M. S. Alle 6. Stund 2. Messerspiß zu nehmen.

7. *Alius magis præcipitans, temperans in æstu.*

℞. Nitr. depur.
 Tartar. vitriol. Tach. ana Unc. semis.
 Matr. perlar.
 Antim. diaph.
 Cinnab. nativ. ana Drachm. ij.

M. S. In der Hitze alle 3. Stund 2. Messerspiß zu geben.

8. *Infusum Lignorum pro Diaphoresi in Chronicis maxime coagulis lymphalibus & scirrositatibus mucidis resolvendis & eliminandis.*

℞. Rasur. lign. sassafr. Unc. ij.
 guajac.
 Rad. chin. sarsapar. ana Unc. i.
 Cinnam. acris
 Sem. foenic. ana Drach. i.

M. concis. S. Species zu 1. Maas Holz Tranch.

9. *Aliud*

9. *Aliud pro pauperibus.*

℞. Rasur. lign. pini.
 junip. ana Unc. ij.
 Rad. pimpin. alb.
 bardan. ana Unc. i.
 Sem. foenicul. Unc. semis.
 M. ut supra.

IV.

Formulæ Diureticiæ.

1. *Spiritus hydropicus in Hydrope.*

℞. Tinctur. antim. acris
 Spirit. lumbric. terr.
 C. C. ana Unc. semis.
 M. d. S. Wasser treibender Spiritus Morgens
 und Nachmittags 30. 40. Tropffen zu nehmen.

2. *Emulsio Diuretica.*

℞. Amygd. amar.
 Nucl. persic. ana Unc. semis.
 M. f. cum aq. fragor. emulsio,
 adde
 Lap. percar.
 Solut. conch. ana Drach. i.
 Sacchar. tabul. Unc. semis.
 M.

3. *Emul-*

3. *Emulsio ad spasmus nephriticum doloresque demulcendos.*

℞. Ol. amygd. dulc.
 Sacch. cand. ana Unc. i.
 M. conquass. ad amygd. dulc. Unc. i.
 F. c. aq. fragor. cerasor. ana Unc. iij.
 cinnam. Unc. i.
 Sacchar. Unc. semis.
 M. f. Emuls.

4. *Alia.*

℞. Amygd. dulc.
 amarar. ana Unc. semis.
 Sem. viol. Drach. ij.
 M. f. c. aq. frag. Emuls.
 adde
 Lap. percar. Drach. i.
 Sacch. alb. Drach. ij. d. S.

5. *Pulvis Nephriticus.*

℞. Lapid. cancror.
 Cremor. tartar.
 Pulv. glycyrrh. ana Drach. i.
 M. d. S. Stein-Pulver.

6. *Pulvis nephriticus fortior.*

℞. Nitr. depurat.
 Arcan. duplic. ana Drach. i.
 Cinnab. Antim. Drach. semis.
 M. S. Nieren-Pulver auf 4. mahl.

7. *Decoctum nephriticum emolliens,
relaxans.*

℞. Rad. alth.
glycyrrh. ana Unc. i.
Herb. malv.
mercurial. ana Manip. i.
Cicer. rubr. Unc. semis.
Caric. pingu. Num. iv.
Baccar. alkekeng.
Sem. dauci ana Drachm. ij.
M. d. S. Mit 1. Maasß Wasser zu kochen.

8. *Aliud cum scopo mundificandi,
resolvendi conjunctum.*

℞. Lign. sanct.
fassafr. ana Unc. i.
Rad. vincetox.
pimpin.
bardan.
apii ana Unc. ij.
Sem. anis. Drach. ij.
M. d. S. Species zum Harn-treibenden Holz
Trancß.

9. *Infusum lixiviosum in Hydrope.*

℞. Rad. gentian.
imperator.
helen. ana Unc. semis.
Herb. fumar.
Centaur. min.

Herb.

Herb. Card. Bened.

Flor. genist. ana Manip. i.

Bacc. junip. Manip. semis.

Ciner. ononid.

fabar. ana Manip. i.

Cort. citri.

aurantior. ana Drach. ij.

M. d. S. Mit $1\frac{1}{2}$. Maasß Wein anzusetzen.

10. *Essentia diuretica in gonorrhœa
virulenta & mucosis affe-
ctibus.*

℞. Essent. succin.

pimpin. ana Unc. ij.

Spirit. Thereb. Drach. i.

M. d. S. Blut-reinigende Essenz / davon des
Tages 2. 3. mahl 40. Tropffen zu nehmen.

11. *Alia fortior in pertinaciori
gonorrhœa.*

℞. Essent. cantharid. Drach. ij.

Vini rhenan. Libr. ij.

M. d. S. 1. 2. Löffel voll alle Morgen zu nehmen.

12. *Pilulæ diuretice*

fiunt ex Therebinthina cocta in simili casu
proficuae.

13. *Electuarium diureticum mundificans.*

℞. Gumm. junip. præpar. Unc. i.
 F. c. Syrup. de agrimon. Electuar.
 S. Balsamische Lattwergen / alle Morgen 1. 2.
 Messerspiße zu nehmen.

14. *Emplastrum nephriticum ad Lumbos.*

℞. Minij.
 Sap. venet. ana Libr. semis.
 Ol. oliv. Libr. i.
 M. coqu. ad consist. adde
 Camphor. solut. in oleo oliv. Unc. semis.

15. *Cataplasma diureticum infantibus ad pubem applicandum.*

℞. Rad. alth. Unc. semis.
 Fl. chamom. Manip. i.
 Cepar. sub ciner. tost. Num. II. III.
 M. coqu. cum lacte ad consistentiam pultosam.

16. *Oleum anodynum in spasmodica contractione suppressoria Urine.*

℞. Ol. coct. lumbric.
 scorpion. ana Unc. semis.

Axung.

Axung. castor.

Camphor. ana Drach. semis.

M. d. S. Sälblein den Unterleib mit zu schmieren.

V.

Formulæ roborantes.

1. *Sal volatile Lavendulatum.*

Rx. Sal. ammoniac.

Ciner. clavell. ana Libr. i.

M. Sublim. in cucurb. igne moderato ; separatur sal volat. imbuatur oleo destill. Lavendulæ. S. Fluß-Salz zum riechen.

2. *Vel*

Rx. Spir. sal. ammon. urinos. Unc. i.

Ol. lavend. q. s.

S. Haupt-Stärkung zum riechen.

3. *Pulvis cephalicus saccharatus.*

Rx. Sacch. canar. probè ficcati & pulveris. Unc. i.

Ol. destill. majoran.

meliss.

cinnam.

caryoph. ana gutt. v.

Ambr. Mosch. ana gr. iij.

Zibeth. gr. i.

Pulv. helleb. alb. Drach. semis.

M. d. S. Weißer Schnupf-Taback.

4. *Alius pulvis.*

℞. Herb. majoran. Manip. i.

beton.

thym.

Flor. lil. convall. Manip. semis.

M. f. pulvis, tingatur in viriditate cum Indigo: addi possunt olea odorifera.

5. *Pulvis fumalis.*

℞. Fol. beton.

tussilag. ana Manip. iij.

Flor. lavend.

lil. conv. rosar. ana Manip. i.

Mastich. select. Unc. i.

Tabaci Manip. ij.

M. g. m. S. Kräuter: Taback zum rauchen und schmauchen.

VI.

Formulæ Pectorales.

1. *Aqua Asthmatica discutiens.*

℞. Herb. veron. Manip. viij.

beton. hyssop.

hepat. stellat. ana Manip. iv.

M. c. vino. destill.

2. De-

2. *Decoctum pectorale.*

℞. Rad. vincetox.

helen. ana Unc. i.

Herb. marrub.

capill. ven.
scordii.

Fol. tussilag. ana Manip. i.

Sem. anis. foenic. ana Drach. i.

M. incis. & cont. S. Mit 1. Maasß Wasser ge-
lind abzusieden / und davon Morgends und
Nachmittags 2. Schälgen warm zu trincken.3. *Pulvis catarrhalis pro infan-
tibus.*

℞. Rad. ari.

ireos Flor.

Solut. conchar. ana Drach. semis.

Flor. sulph. Scr. i.

Theriac. coelest. M. cum sacchar.

S. Brust-Pulver des Tags 2. 3. mahl 1. Messer-
spiz zu geben.4. *Pulvis pectoralis discutiens ac
resolvens.*

℞. Pulv. rad. pimpin. Unc. semis.

cort. chacar. Drach. ij.

Sacch. alb. Unc. i.

M. S. Brust-Pulver / 2. 3. Messerspiß zu nehmen.

5. *Pilulae pectorales sedantes.*

℞. Mass. pil. de Styrac.
tabac. ana Scr. i.

Ol. anis. gutt. iv.

M. F. pil. XL. S. Abends 3. 4. zu nehmen.

6. *Essentia catarrhalis resolvens.*

℞. Essent. succin.
pimpin. ana Unc. semis.
myrrh. Drach. ij.

Ol. anis. gutt. v.

M. S. Brust-Essenz Morgends und Nachmittags 30. 40. Tropffen.

7. *Potiuncula pectoralis asthmatica.*

℞. Gumm. ammon. depur. in acet. destill. sol.
Unc. semis.

benz. Drach. ij. adde

Aq. veronic. c. vino. Unc. ij.

Sacch. tabul. Unc. semis : potest m. addi.

Ol. tart. per deliq. gutt. x.

Aq. Cinnam. Drach. ij.

M. d. S. Alle 2. Stund 1. Löffel voll zu nehmen.

8. *Emulsio pectoral. in Catarrho acri.*

℞. Ol. amygd. d. Unc. i.

Sacch. cand. Unc. semis.

Amygd. dulc.

amar. ana Unc. i.

F. emuls.

F. emuls. cum aq. flor. acaciar. Unc. vi.
Julep. viol. Unc. i.

9. *Alia.*

℞. Amygd. dulc.
Nucl. pini ana Unc. i.
Sem. papav.
card. Mar. ana Unc. semis.
M. f. cum decocto hordei. Unc. viij.
emulsio edulcoranda saccharo candi.

10. *Mucilago incrassans Catarrhum acrem.*

℞. Gumm. tragacanth. Unc. semis.
Aq. flor. acac. Unc. viij.
Julep. viol. Unc. i.
M. stet ad mucilag. extract. d. S. zu Zeiten i.
Löffel voll zu nehmen.

11. *Syrupus expectorans.*

℞. Oxymell. squillit.
Syr. de Jujub. ana Unc. i.
M. S. Ein halben oder ganzen Löffel voll zu nehmen.

12. *Syrupus ad Catarrh. acrem*

℞. Syr. de Jujub.
papav.
Ol. amygd. d. ana Unc. i.
M. S. Brust-Safft i. Löffel voll auf i. mahl.

13. *Electuarium incrassans.*

℞. Syr. capill. ven.
 de liquirit. ana Unc. i.
 Sem. papav. pulverifat. Drach. ij.
 Gumm. arab. pulverif. Drach. i.
 M. S. Brust-Lattwerg zu Zeiten 1. Löffel voll davon zu nehmen.

14. *Decoctum expectorans.*

℞. Rad. glycyrrh.
 alth. ana Unc. semis.
 Herb. malv. Manip. i.
 Ficuum pingv. Num. iij.
 Jujub. sebesten. ana Unc. i.
 Sem. viol.
 anis. ana Drach. ij.
 Ms. coq. cum mens. aq. edulcoretur melle.

VII.

Formulæ ad Salivationem.

1. *Essentia Lignorum in coagulo lymphali mitiori.*

℞. Rad. pimpin. alb.
 Ras. lign. guajac. ana Unc. i.
 M. f. ps. infunde cum Spir. Vin.
 fiat extract. adde pro lubitu
 Ol. thereb. l. junip. l. Tinct. Antim. acuetur.

2. *Pi-*

2. *Pilulae Mercuriales in leniori affectu venereo leniter salivantes; nonnunquam etiam sine salivationis effectu resolvantes.*

℞. Merc. dulc. Drach. i.

Extr. fumar. Drach. ij.

Ol. lign. sassafr. Scr. i.

M. f. pilul. ex Scr. i. Num. xv.

M. d. S. Alle Morgen 6. 10. 15. zu nehmen.

3. *Decoctum mundificans.*

℞. Raf. lign. sassafr. Unc. ij.

sanct.

rad. sarsapar.

chin. ana Unc. i.

Sem. anis. Unc. semis.

M. d. S. Species zum Holz-Tranc in 2. Maas.

4. *Aliud.*

℞. Rad. pimpin. bardan.

vincetox. ana Unc. i.

Herb. sapon. scord.

fumar. ana Manip. i.

Bacc. junip. Manip. semis.

Sem. foenic. Drach. ij.

M. inc. d. S. Species zum Blut-reinigenden Tranc.

5. *Unguent. Mercuriale.*

℞. Mercur. depur. Unc. ij.

Axung. porcin. Unc. i.

M. in unguent.

6. *Aliud lenius in affectibus scabiosis.*

℞. Mercur. vivi.

Plumbi ana Unc. i.

F. amalg. teratur cum tripoli Drach. i. in tenuem pulverem ; immisceatur unguent. rosat. Unc. ij. Ol. lign. rhod. Scr. i.
ad tarfos & carpos.

7. *Gargarisma abstergens.*

℞. Rad. bistort. vincetox.

ari ana Unc. semis.

Herb. salv. prunell.

Flor. sambuc. ana Manip. i.

Sem. foenic. Drach. i.

Sal. ammon. Drach. ij.

Coq. cum Libr. ij. aq. adde

Roob diamor. l. dianuc. Unc. semis.

8. *Aliud.*

℞. Rad. bryon. sigill. Sal.

alth. ana Unc. ij.

bistort. Unc. semis.

Herb. prunell.

salviæ.

pyrol.

Flor. chamom. ana Manip. semis.

Anis. Drach. i.

Fic. Num. 3. 4.

Colat. add. Nitr. Drachm. ij.
 Alum. Drach. semis.
 Roob diamor. Unc. semis. Si ad-
 stringens esse debet, terra ca-
 techu addatur.

9. *Aliud lenius.*

℞. Rad. altheæ Unc. i.
 Herb. malv.
 beton. hyssop. ana Manip. i.
 Flor. ros. r. Manip. semis.
 Sem. foen. gr.
 Nitr. ana Drach. ij.
 M. coq. cum Libr. ij. aq. Edulcoretur c. melle.

*Septicum parari potest ad excrescentias
 venerneas absumendas*

Si Ciner. clav. p. iij. vel ij. & Calc. viv. p. j.
 sumatur, & igne aperto fundatur, postea fal-
 elixivietur & inspissetur.

VIII.

Formulæ de Incrassatione.

1. *Pulvis incrassans in tussi acri
 infantum.*

℞. Pulvis glycyrrh.
 Flor. sulph.
 Gumm. tragac. ana Drach. semis.
 Sacch. cand. Drach. i. M. d. S.

Husten-Pulver auf einmahl 1. Messersp.

2. Pul-

2. *Pulvis incrassans in acrimonia biliosa.*

℞. Matr. perlar.
 Cryftall. mont.
 Nitr. regener.
 Gumm. arab. ana Drach. i.
 Sacch. cand. Drach. ij. M. d. S.
 Pulver wider die Schärffe / alle 3. Stund 2.
 Messerspiß voll zu nehmen.

3. *Decoctum incrassans pectorale.* *V. s. Form. pector. 14. scil.*

℞. Rad. alth. glycyrrh. ana Unc. semis.
 Herb. veron. hyssop. ana Manip. i.
 Fic. pingu. Num. iij.
 Sem. anis. Drach. ij.
 M. d. S. Species zu 1. Maasß Wasser.

4. *Syrupus incrassans. V. ib. 12. vel*

℞. Syr. papav. alb.
 Ol. amygd. d. ana Unc. i.
 M. d. cum bacillo rad. glycyrrhiz.

5. *Emulsio incrassans. ib. 8. vel*

℞. Ol. amygd. d. Unc. i.
 Sacch. cand. Unc. semis.
 M. f. cum amygd. dulc. Unc. i. Emuls.
 Aq. flor. acac. Unc. vi.
 rosar.
 Syr. pap. alb. Unc. i. M. d.

6. *Pilulae incrassantes pectorales.*

℞. Mass. pil. de Styrac.
vel de Cynogl. Drach. i.

F. pilul. 40. S. Pillen bey schlaffengehen 3. 4. 5.
zu nehmen.

7. *Tinctura incrassans & refrigerans in orgasmo bilioso & nephritico.*

℞. Spir. Nitr. dulc. Unc. semis.
Syr. papav. Drach. i.

M. d. S. Kührende Magen- und Stein-Tinctur,
30. Tropffen vor dem Essen in frischem Was-
ser zu nehmen.

8. *Mucilago incrassans in cardial- gia spasmodica & acrimonia rodente.*

℞. Sem. cydon. Drach. ij.
Gumm. tragac. Drach. i.
Sacch. cand. Unc. sem.

Aq. fl. acac.
rosar. ana Unc. sem.

M. f. mucilago. S. Linderender Schleim öfters
ein Löffel voll zu nehmen.

9. *Pulvis incrassans pro usu externo.*

℞. Amyli Unc. i.
Gumm. arab.
Ceruss. ana Unc. sem.
M. f. ps. Zum einstreuen.

IX.

Formulæ de Resolutione.

1. *Pulvis digestivus in mucositate intestinorum.*

℞. Tart. vitriol.
solubil. conch. sol. ana Drach. ij.
Ol. Macis gutt. iv.
M. S. Schleim: vertheilend Pulver des Tags 2.
mahl 2. Messerspiizen voll in Wein zu nehmen.

2. *Alius.*

℞. Sal. absynth. ammon. depur.
Arcan. duplic. lapid. cancr. ana Drach. i.
Ol. caryoph. gutt. iij.
M. S. Digestiv - Pulver vorm Essen 2. Messerspiizen voll zu nehmen.

3. De-

3. *Decoctum resolvens in mucositate
pectoralis asthmatica. V. s. in Form.
pect. 2. Vel*

℞. Rad. ari. helen. pimpin. ana Unc. sem.
Herb. veron. scabios. bellid. ana Manip. 1.
Sem. anis. fœnic. ana Drach. 1.
Ficuum pingue. 1. 2.

Incis. cont. M. S. Species zum Brust-Trancß /
mit 1. Maasß Wasser abzusieden / und davon
zu einem Schälgen warm getruncken.

4. *Infusum resolvens antihypochon-
driacum.*

℞. Rad. levist. cichor.
gentian. ana Unc. semis.
Herb. centaur. fumar.
cuscut. ana Manip. 1.
scolopendr. Manip. sem.

Fol. fenn. Unc. 1.

Passul. min. Unc. ij.

Flav. cort. aurant.

Tart. solub. ana Drach. ij.

M. S. Blut-reinigende Species zu 1. Maasß
Wein.

5. *Pilulæ resolventes antihystericae.*

℞. Extr. absynth.

marrub. ruth. ana Unc. sem.

Gumm. ammon. dep.

Gumm.

Gumm. asæ foet. myrrh. ana Drach. i.
 Ol. succin. Scr. semis.
 Limat. mart. subt. pulveris. Unc. semis.
 M. f. pilul. ex Scr. i. N^o. xv. D. S.
 Eröffnende Mutter-Pillen 15. Morgens und
 Abends zu nehmen.

6. *Aliæ pilulæ.*

℞. Extr. fumar. centaur. ana Drach. ij.
 Gumm. heder. junip. ana Drach. i. semis.
 myrrh. Drach. i.
 aloës.
 Croci ana Drach. semis.
 Ol. cardam. gutt. vi.
 M. f. cum Essent. succin. gutt. vi.
 l. Elix. propr. pilulæ.

7. *Spiritus hystericus.*

℞. Spir. C. C. rectific.
 Tinct. antim.
 Essent. millef. ana Drach. ij.
 M. d. S. Mutter-Essenz / 40. Tropffen in Was-
 ser oder Wein zu nehmen.

8. *Succus resolvens antiscorbut.*

℞. Rad. recent. cichor. tarax. ana Unc. i.
 Herb. nasturt. beccab.
 cochlear. ana Manip. iij.
 M. contus. exprimatur succus ; clarificetur.
 S. Blut-reinigender Saft 1. Schälgen voll auf
 1. mahl Morgens mit Brühe zu nehmen.

9. Essen-

9. *Essentia resolvens catarrhalis.*V. s. *Form. pector. 6. vel*

℞. Essent. alexiph.

succin. ana Unc. semis.

Ol. anis. Scr. semis.

M. d. S. Fluß: Essenz Morgends und Nachmittags beym Thee-trincken 40. Tropffen zu nehmen.

10. *Externa topica resolventia. Species resolventes in Erysipelate, inflammatione & contusione.*

℞. Rad. ir. flor. figill. Salom. ana Unc. semis.

Herb. hyssop. organ.

Flor. sambuc. melilot. ana Manip. i.

Farin. fabar. Unc. i.

Ceruss. Unc. semis.

Sem. anis. Drach. ij.

Camph. Drach. i.

M. f. ps. S. Spec. zum Kräuter-Säcklein:

11. *Spiritus resolvens in Cephalalgia, inflammatione, arthritide &c.*

℞. Spir. serpill. Unc. iij.

Essent. croc.

Essent. castor.

Camph. ana Drach. ij.

M. d. S. Zertheilender Spiritus öftters warm damit zu schmieren/ oder mit warmen Tüchern aufzulegen.

*12. Emplastrum resolvens in nodis,
maximè mammarum.*

℞. Empl. diachyl. c. gumm. Unc. i.

Camph. Drach. i.

Sperm. cet. Drach. ij.

Sal. C. C. volat. Drach. semis.

M. d. S. Alle 12. Stund frisch aufzulegen.

X.

Formulæ Balsamicorum.

*1. Essentia balsamica in gonorrhœa
virulenta.*

℞. Essent. myrrh.

succin. ana Unc. semis.

Balsam. peruv. Drach. i.

Ol. thereb. Scr. semis.

M. d. S. Balsamische Essentz des Tages 3. mahl 30. 40. Tropffen zu nehmen.

2. Essen-

2. *Essentia balsamica temperatior.*

℞. Essent. succin. scordii.
pimpin. ana Unc. semis.
Balsam. de Copaiv. Drach. i.
M. d. ut supra.

3. *Elixier balsamicum.*

℞. Extr. centaur.
Gummi benzoës.
storac.
myrrh. ana Unc. semis.
Balsam. peruv. Drach. i.
Ambr. gr. v.
Spir. lumbricor. Unc. ij.
vini simpl. Unc. iv.
M. f. extr. S. ut supra.

4. *Electuarium balsamicum, maxime
in gonorrhæa & ulceratione in-
terna.*

℞. Gumm. junip. subt. psat.
mastich. select. ana Unc. semis.
M. f. cum syrup. d. agrimon. Elect.
M. S. Lattwergen Morgends und Abends i.
Messer sp. voll zu nehmen.

5. *Pilulæ balsamicæ aperientes.*

- ℞. Extr. centaur. Drach. i.
fumar.
Gumm. heder. ana Drach. ij.
junip. Drach. i.
myrrh. Drach. i. semis.
aloës hepat. Drach. i.
Thereb. Ven. Drach. ij.
Crocī Drach. semis.

M. f. pilulæ. ex Scr. i. N° 15.

S. Balsamische Pillen 20. auf 1. mahl.

6. *Aliæ pilulæ.*

- ℞. Thereb. coct. Unc. semis.
F. pilul. ex Scr. i. N° 12.
S. Balsam: Pillen alle Morgen 6. 8. 10. mit
einem weichen Ey zu nehmen.

7. *Decoctum balsamicum mundificans in ulceribus in- & externis abstergendis.*

- ℞. Rad. symph. pimpin. ana Unc. ij.
Herb. scord. millef.
virg. aur. ana Manip. i.
Fl. hyper. Manip. semis.
M. Coq. cum aq. Mens. i. edulcora mellis
despumati. Unc. iij. S.
Wund-Trancß Morgens und Abends 1. Schäl-
gen warm zu trincken.

s. Spi-

8. *Spiritus Balsamicus externi maxime usus.*

℞. Rad. angelic.
 cyper. rotund. ana Unc. i.
 Herb. ror. mar.
 serpill.
 basilic.
 Fl. lavend.
 lil. conv. ana Manip. ij.
 Cinnam. acut. Unc. ij.
 Caryoph. cardam. N. M. ana Unc. semis.
 M. infund. cum Spir. Vin. Rectif. Mens. i.
 destilla leniter; adde
 Ol. destill. lavend.
 major.
 cinnam. lign. rhod.
 caryoph. ana Drach. i.
 Ambr. mosch. Zibeth. ana Drach. semis.
 Balsam. peruv. Unc. semis.
 S. Lebens-Balsam.

9. *Balsamus vulnerarius externus in vulneribus recentibus.*

℞. Herb. recent. beton.
 chæref.
 plantag. ana Manip. vi.
 Contus. m. cum acet. destill. fort. destilla.
 S. Wund-Geist die Wunden mit auszuwas-
 schen.

10. *Essentia balsamica in sanguineis
læsionibus.*

℞. Essent. myrrh. Unc. ij.
Balsam. peruv. Drach. i.
Ol. thereb. Drach. semis.

D. S. Reinigende Wund-Essenz / 10. 15. 20.
Tropffen des Tags ein paar mahl einzutropff-
len.

11. *Loco essentiae myrrhæ in membrano-
sis læsionibus, in carie Ossium, Essentia
succini adhibetur.*

12. *Oleum balsamicum in glandulosis
læsionibus.*

℞. Flor. verbasc. Manip. ij.
calendul.
cheiri ana Manip. i.

Misce cum vitellis ovorum ad duritiem coctis,
frixata exprimantur in oleum.

XI.

Formulæ Nervinorum.

1. *Elæosaccharum nervinorum
internorum.*

℞. Sacch. candi Unc. i.
 Ambræ.
 Ol. cinnam. gutt. xxv.
 Cinnab. nat. Drach. ij.

M. d. S. Stärckend Haupt-Pulver Morgends
 und Abends 1. Messersp. voll zu nehmen.

2. *Spiritus volatilis nervinus.*

℞. Spir. lumbric. volat.
 Tinctur. antim. ana Unc. semis.
 Effent. castor. Drach. ij.
 Ol. macis. gutt. v.

M. d. S. Stärckender Geist / 30. 40. Tropffen
 zu nehmen.

3. *Infusum nervinum in vertigine,
apoplexia serosa, para-
lysi.*

℞. Lign. sanct.
 Cort. chacarill.

Rad. cyper. rot.
 ireos fl. ana Unc. semis.

Herb. meliss.
 organ.

Fl. lavend. ana Manip. i.

N. M. Drach. ij.

Croci. Drach. i.

M. J. C. S. Species zu i. Maasß Wein.

4. *Nervinum hystericum.*

R. Herb. rut. recent.

infund. cum vino, destilla suspensio casto-
 reo in petia ligato in alembicum. Dos.
 cochl. i. 2. 3.

5. *Externa nervina.*

Fotus nervini & sacculi.

R. Rad. angelic.

imperat. ana Unc. i.

Herb. majoran.

salv. thym.

serpill. ana Manip. i.

Caryoph. Unc. semis.

M. C. S. Species zum Kräuter-Säckgen mit
 warmen Wein öfters überzuschlagen.

6. Un-

6. *Unguentum nervinum.*

℞. Species recensitæ, maximè recentes, frixentur cum axungia canis vel hominis, exprimatur unguentum; adde

Axung. castor. Unc. i.

Ol. lavend.

majoran.

cardam. ana Drach. semis.

Cantharid. Drach. i.

7. *Emplastrum nervinum stomachale.*

℞. Tacamahac. liquefact. Unc. semis.

Ol. Nucist. express. Drach. semis.

destill. menth.

chamom. ana Scr. i.

M. f. empl. S. Stärckend Pflaster auf den Magen zu legen.

8. *Balsamus Nervinus.*

℞. Ol. nucist. expr. Unc. semis.

dest. cinnam. gutt. xx.

caryoph.

cardam. ana gutt. x.

lavend.

meliss. ana gutt. xv.

Mosch. Zibeth. ana gr. v.

M. f. Bals. denigretur cum pulvere boleti cervini l. nucem mosch. usta.

D. S. Schlag-Balsam / Schläff / Wirbel / und Nasen mit zu schmieren.

Pro pauperibus fiat

9. Balsamus Lavendulae.

℞. Ceræ alb. liquefact. Unc. semis.
instill. ol. lavend. Drach. ij. l. i.
M. in Balsam. tingatur Smalta Anglicana.

XII.

Formulæ analepticæ.

1. Julapium analepticum.

℞. Vin. cydoniat.
rub. idæi ana Unc. iij.
Aq. ceras.
rosar. ana Unc. ij.
namph.
cinnam. ana Unc. i.
Spir. Nitr. dulc. Drach. i.
M. d. S. **Krafft-Wasser / öffters 1. Löffel voll zu**
geben.

2. Potiuncula analeptica.

℞. Aq. ceras.
flor. acac. ana Unc. iv.
cinam.
Julep. rosat. ana Unc. i.
Matr. perl. Drach. ij.
Margar. præpar. Drach. i.
M. d. S. **Perlen-Wasser zu Zeiten 1. Löffel voll**
zu geben.

3. Elao-

3. *Elæosaccharum refectivum.*

℞. Pulv. regii solar. s. Elæosacch. cinam. Unc. i.
Ambr. Drach. i.

D. S. Herk = stärfendes Gold = Pulver 1. klein
Messer spiz voll auf die Zung zu nehmen.

4. *Species de Gemmis, in sudoribus diarrhæa, & reliqua acutarum colliquatione.*

℞. Corall. r. Drach. ij.

Lap. hyacinth.

Smaragd.

Margar. or. ana Drach. i.

Theriac. cœl. Scr. semis.

Cinnab. nat. Scr. i.

Ol. cinam Gt. ij. iv.

M. d. S. Edelgestein = Pulver 2. Messer spiz vor
Schlaffen gehen zu nehmen.

5. *Syrupus refectivus.*

℞. Syrup. Granator.

acetos. citr.

Aq. cinam ana Unc. i.

Conf. alkerm. Drach. i. ij.

M. d. S. Stärfender Saft / $\frac{1}{2}$, biß gangen Löffel
voll zu geben.

6. *Electuarium confortans.*

℞. Condit. cort. aurant. Drach. ij.

N. Mosch. N° 1.

M. f.

M. f. cum syrup. cort. aur. Elect. adde Essent.
ambr. ad. Gt. xxx.

D. S. Stärckende Lattweg 1. Messerspiß zu
nehmen.

7. *Essentia confortans.*

℞. Balsam. vitæ.

Essent. ambr. ana Unc. semis.

M. d. S. Lebens-Balsam 10. 20. Tropffen in
Spanischen Wein zu nehmen.

8. *Gelatina nutriens refectiva post Hæmor- rhagias, hecticas virium depaupe- rationes.*

℞. Rasur. C. C.

ebor. ana Unc. iv.

Ichthycoll. Drach. i.

M. coq. c. mens. 2. aq. adde ultimò.

Succi citri Unc. i.

Cort. citr. rec. No. i.

ebulliat adhuc & tingatur Bezetta rubra, edul-
ceretur saccharo.

9. *Pro pauperibus fit ex ossibus, vitulinis, ossibus medullaribus, itemque ex capone exenterato & contuso, addito vino, saccha- ro, citro & N. Moschata.*

10. *Externa analeptica.*

*Epithema ad pulsum & scrobiculum
cordis.*

℞. Pulv. cinam ac. Unc. i.

caryoph.

Pulv.

Pulv. macis ana Unc. semis.
cardam. Drach. ij.

Ambr. mosch.

Ol. lign. rhod. ana Gt. iij. iv.

M. f. ps. inferatur facculis fericeis. S. Stär-
ckend Säckgen mit dem Lebens-Balsam
anzufeuchten/ und auf das Herz zu legen.

II. Spiritus analepticus.

R. Cinam. ac. libr. semis.

Lign. rhod.

ana libr. $\frac{1}{4}$.

Garyoph. N. M. ana Unc. i.

Cardamom. Unc. semis.

M. f. ps. affund. spir. lilior. conv. & lavend. ana
1. 2. lbr. destill. suspens. in alembico am-
brâ moscho. S. zum Anstreichen.

XIII.

Formulae Temperationis edulcoratoriae.

1. Pulvis absorbens.

R. Matr. perl. Drach. ij.

Corall. r.

Antim. diaph. ana Drach. i.

M. d. S. Pulver wider die Schärffe 2. Messerspitze
auf 1 mahl zu geben.

2. Alius

2. *Alius temperans in febribus.*

℞. Conch. tartar, Drach, ij.
Tart. vitr.
Nitr. ana Drach. i.

M. d. S. Pulver gegen die Hitz alle 2. 3. Stund
2. Messerspißen zu nehmen.

3. *Sal resolvens stomachicum.*

℞. Arcan. duplic.
Sal. absynth.
Solut. Conch. ana Drach. ij.
Ol. macis Gt. ij.

M. d. S. Zertheilend Saltz 2. Messerspißen vor
dem Essen zu nehmen.

4. *Pulvis edulcorans in acrimonia serosa
renum & pulmonum.*

℞. Gumm. tragac. Drach. i.
Pulv. glycyrrh.
Conch. præpar. ana Drach. ij.
Laud. opiat. gr. i.

M. d. S. 2. 3. Messerspiß auf einmahl zu nehmen.

5. *Mucilago edulcorans in Cardialgia
spasmodica, cholericæ, torminibus
infantum siccis.*

℞. Sem. cydon. Drach. ij.
Pulv. gumm. arab.
Aq. Flor. acac.
rosar. ana Unc. iv.
Julep. viol. Unc. i.

M. f. mucilago. S. Besänftigender Schleim öfters
ein Löffel voll zu nehmen.

IONNICKA

CHYMIATIKH DAMONIA

et

SPECIMINE SPALLIANO
DOCTRINE DOCTRINAE

in

Compendium

et

et

et

et

Type Ich. Ich. Ich.

Ann. 1720

ICHNOGRAPHIA
CHYMIÆ FUN-
DAMENTALIS

ex

SPECIMINE STAHLIANO
DOCTRINÆ BECCHERIANÆ

in

Compendium redactō

collecta

cura & usu

Auditorii privati.

BUDINGUÆ,
Typis Joh. Fridr. Regelein.
Anno 1722.

ICHTHOGRAPHIA

GRYLLIDAE
DAMNIPALIS

SPERMATOPHYTES

HYDROPHYLUM

CONIFERAE

COLLEA

HYDROPHYLUM

HYDROPHYLUM

HYDROPHYLUM

HYDROPHYLUM

HYDROPHYLUM

THEORIÆ CHYMICÆ BECCHERIANÆ.

I. Fundamenta.

UBi quidem, cum AUTOR præcipuè de *SUBTERRANEIS*, eorumque materiali indole & principiis loqui sibi proposuit, horum maximè consideranda veniunt

- I. *Mixta*, i. e. corpora ex principiis purè homogeneis numero & specie differentibus conflata, v. g. sex metalla, acidum primigenium.
- II. *Composita* ex mixtorum coalitu nata, v. g. vitriolum, sulphur.
- III. *Decomposita* ex mixtis & compositis combinata, v. g. Cinnab.
- IV. *Superdecomposita*, in quibus mixto vel composito alicui, aliquid sive hoc sit purum principium sive mixtum &c. superaccrescit, v. g. mineræ metallicæ, amalgamata metallorum.

In *Mixtis*

- 1.) longè arctior cohæsiō principiorum est quàm in compositis.
- 2.) principia pura separari non possunt, sed
- 3.) Resolutio fit transumptione principiorum ex una mixtione in aliam. Modus, quo hoc

fit, est ille maximè : quatenus Instrumenta dissolutionum corpusculum illud, quod ab aliis separari debet, secum in motum corripiunt & ab illo avellunt, quo cum hætenus cohæserat.

4.) Mixtio fit in instanti.

5.) Mixta imò composita nostros sensus subterfugunt, nisi in aggregatione.

6.) Similia similibus quadrant, quod discere possumus

α.) ab experientia, v. g. quod aq. reg. aurum, aq. fortis argentum, it. mercurium solvat, &c.

β.) à ratione, quod v. g. aq. fortis ratione sui *φλογισ* principii metalla hoc principio abundantia solvat, ut ferrum, zincum, plumbum, stannum, regulum, cuprum (nam hæc inflammabili parte spoliata non attingit;) Terreæ autem ratione salini sui principii.

7.) Instrumenta & mixtionum & dissolutionum sunt 4. illa Aristot. Elementa. In quibus & α.) materia, & β.) forma seu motus notetur. Nam *motus* ipsorum est instrumentum mixtionis & dissolutionis, *reliqua illorum* substantia ipsa mixtionis materia.

8.) Principia mixtionis materialia sunt in primis *Terra, Aqua, Ignis*, in sua substantia. Aër non mixtiones, sed tantum aggregationes ingreditur. Autor subterraneis, præcipuè Terræ speciem triplicem, superterraneis autem etiam Aquam & Ignem, nempe hujus materiam, ut principia assignavit. Aër autem magis instrumentale principium est.

9.) Tri

9.) Tria regna differunt tantum miscela aquositate, textura & structura aggregativa, item igneitate magis ad actum disposita.

Primum probatur ex eo, quia Vegetabilia ex Terrâ crescant & nutriantur, ex his immediate Animalia. Reliqua sunt clara; namque in præcipuis mineralibus Aqua ut materiale principium non adest, bene verò ut formale; in Vegetabilibus autem & Animalibus ut materiale & formale manifestum est.

10.) Subterraneorum Mixtorum aggregativa dispositio & per Geocosmum nostrum distributio distinguatur ab eorum simplici numerica conditione. Illam enim non esse fortuitam, ordinata Venarum metallicarum fragmenta & situs specialissimi, (die Gänge / Klüffte / Geschübe &c.) arguunt.

11.) De primordiali mixtione nihil certi; de succedanea, tum etiam resolutione plurima habemus.

12.) Instrumenta mixtionis

α.) *Commune* Naturæ & Artis est *Motus fluido-vaporosus*, quem appellat statum discontinuum corpusculorum diversæ speciei ad mixtionem concurrentium.

β.) *Speciale* Naturæ & Artis *Calor* est. Artis autem magis proprium est *Ignis*, quo hæc plus valet, quam Natura.

Primum probatur, quod omnes motus in genere à Calore dependeant; *Posterius* è refinatione metallorum, quam nunquam Natura, sed Ars tantum Igne perficere valet.

Naturæ & Artis potestas differunt, quod illa in mixtione & resolutione tempora & loca magis determinata habeat; Artifex non item.

13.) *Principia Subterranea* sunt corpuscula in vapores siccescentes coalescentia s. terrea; unde & Mixta sunt Terrea, absolutè quidem Metalla & media Mineralia, à potiori verò mixta salina, sulphurea, uti in Documentis patebit.

14.) Terrea hæc principia triplicis sunt speciei

a.) Primum fundamentale, *Terreum* strictè dictum inservit aggregationibus duris, siccis, solidis; reperitur maximè purum in lapidibus pellucidis, arenâ, tum saxis, limis, argillis &c. Igne vel in vitrum vel in calcem abit.

β.) Secundum, *Sulphureum*, ignescentiæ compositioni inservit & præcipuè est in sulphure, tum etiam ferro, stanno, zinco, &c. quo ipso naturam suam geodem testatur.

γ.) Tertium *Mercuriale*, metallis specificum, quod his mercurialem indolem, fluxum & mollitiem vel malleabilitatem conciliat, est perplexum, cujus tamen terrea indoles ex mercurii currentis hoc principio abundantis siccitate & pondere cognoscitur.

15.) Aqua Mineralia jam degenera subit, aut ea talia reddit, quod in sale apparet, quod quia nullius ferè subterraneæ speciei compositionem ingreditur (præter arsenici sulphuris &c.) magis vegetabili & animali mixtioni,

ni, in qua variaë salium differentiaë, quam minerali convenire videtur.

Terream interim salium naturam tam ex illorum reductione in Terras per $\phi\lambda\omicron\gamma\iota\varsigma\acute{\omicron}\nu$ & aliis tractationibus, quam ex facili combinabilitate cum aliis Terris videmus. vid. seqq.

II. Documenta.

MEMBRUM I.

Thes. I.

Subterranea sunt Terrea indolis,

- a.) *In genere*, ubi notanda Differentia inter Aquam & Terram. Hujus ergò
 - 1.) *Siccitas, densitas, soliditas, durities*; Quibus non obstat quorundam subterraneorum
 - a. mollities & fluiditas in igne.
 - b. species illa adhæfionis, quando v. gr. vitrum vel sulphur fusum variis rebus adhærescit, nam & aurum & argentum cupro, stannum cupro & ferro sese affigit. Distinguatur ergò inter fluidum & humidum.
 - 2.) Pondus longè majus quàm Ignis; oleorum enim & bituminum, quæ leviora videntur, si terrestreitas separetur, hæc etiam aquâ ponderosior existit.
 - 3.) Absentia elasticitatis in Igne (de nitro & sale acido hic sermo non est, tanquam manifestò cum aqua compositis,) unde metalla, v. gr. globuli plumbei si fundantur, & effusi scrobiculum forment, hic non est elasticitas, sed tantum nu-
da

da dimotio aggregati; illa enim singula individua expandit.

β.) In specie

a. *Metallorum*, probatur ex

- 1.) Vitrescibilitate & calcaria siccitate
- 2.) Solutione per salia corrosiva
- 3.) Loco nativo, nempe inter terras & lapides
- 4.) Convenientia cum terris in reliquis. Non obstat autem combustibilitas metallicorum plerorumque corporum, cum & cineres alii manifestò terrei in aëre libero dissipentur.

b. *Salium terrea indoles* probatur ex

- 1.) Prompta cum terris coalescentia.
- 2.) Amissione saporis, volatilitatis & humido-vaporosæ consistentiæ additione terrarum.
- 3.) Resolutione in terras fatuas & fixas sulphurum & terræ ope.
- 4.) Ex tractatione calcis vivæ cum terrâ & aquâ; vid. seqq.
- 5.) E borracis manifestò salinæ naturæ fusione in vitrum.

MEMBRUM II.

Thes. II.

Subterraneorum Mixtio Aquosa maximè

SALIUM, probatur ex

- 1.) Horum humido-vaporosa consistentia & fluiditate.
- 2.) Prompta cum humidis fluidis unitione, solubilitate in aqua &c.

3.) Con-

- 3.) Conciliatione humiditatis , cum salium ope Terræ fiant fluidæ humidæ , ex. gr. vitra per Aq. fortem, vel sal ammoniac. soluta.
- 4.) Reductione illorum in Terram insipidam vel vitrum , quæ posthac aquæ congressum non admittunt, ex. gr. quando sal alcali fixum cum vitris bonam partem in vitrum abit , vel leni calcinatione vel digestionem in terram redigitur.
- 5.) Nativo illo Minerali , è quo borra præparatur , cujus aqueam naturam sapor & vapor, terream vitrescibilitas comprobatur.
- 6.) Silicum reductione in sal per modum syncrifeos.
- 7.) Calce vivâ , quæ in hoc statu nullius salinæ indolis, simulac cum aqua rectè subigitur & miscetur, corrosivam falsedinem nanciscitur.
- 8.) Induratione calcis vivæ cum arenâ ex mutua actione terreorum horum corporum cum aquâ, it. gypsi cum aquâ. Quod autem hanc indurationem ipsa aquæ admixtio constans inducat, documento est
 - a.) calcis vivæ nulla indurescendi dispositio ante aquæ consortium
 - β.) si aqua è cæmentis antiquis igne expellitur , fatiscit in pollinem calx , quæ iterum admixtâ aquâ cum arenâ indurescit.
- 9.) Concremento Gypseo-calcarie indolis circa Ienam, quod pulverisatum aquæ leviter adpersum in densam duritiem coit.
- 10.) Sale enixo aliquo , v. gr. tart. vitriolat. qui igni quidem satis fortiter resistit , sed aqua solutus magna quantitate evaporat.

11.) Conversione Mixtionis subterranean. in vegetabilem, ubi de salinosa mucilagine è subterranean. in vegetabilem mixtionem transeunte.

MEMBRUM III.

Thes. III.

Terræ tria sunt summa genera

1. Diverfa enim esse principia subterraneorum, docet
- 1.) Separatio diverfarum ex illis substantiarum
 - α.*) quæ nec ulli analyfeos instrumento obediunt
 - β.*) nec unquam in feſe mutuò converti poſſunt.
- 2.) Syncrifiſis, dum argentum è rebus, quæ non ſunt argentum, certa combinatione poteſt produci.
- 3.) Φλογιςὸν in certa cramata, v. gr. limum, acidum univerſ. poteſt introduci ad ferri, ſulphuris geneſin; it. plumbum poteſt per incerationem ſecundæ terræ ſubigi, & prima augeri in argenti tranſmutationem.

Terra prima.

Hæc eſt ἡ materiale terreæ conſiſtentia, ſiccitatis, denſitatis, duritie, ponderis, fluxus vitrei, calcariæ fixitatis; quis autem inficiari audet

1. Metalla his qualitatibus gaudere
2. Ambiunt ea & involvunt ſaxa, filices, boli &c. tanquam matrices.

3. Se-

3. Separatis aliis principiis in vitream vel calcariam substantiam purè terream fatiscunt.
4. Quæ vitra restitutis amissis principiis, metallicitatem suam recuperant, quod quidem maximè conspicuum est in imperfectis metallis, vitro antimonii, cineribus plumbi &c.

Terra secunda.

Est materia Ignea, quæ motu igneo exagitari potest. Hanc demonstrat

1. Effectus inflammabilis in metallis imperfectis, quæ exustione hujus in vitrum vel calcem redacta.
2. Admixtione hujus terræ tenera, fusilia mobilia redduntur & in metalla redeunt, v. gr. regulus antim. cum nitro in calcem exustus cum carbone in regulum reviviscit. Ita ferrum in crocum deflagratum omnem fluxum respuit, quem additâ hâc terrâ recuperat; pariter ferrum & cuprum cum sulphure facile igne leni colliquescent, quod pendet à $\phi\lambda\omicron\gamma\iota\varsigma\omega$, non acido sulphuris, fluxilitatem potius impediante, uti in vitriolo apparet.

Hoc *principium* esse *terreum* monstrat

1. Proprietas ejus *siccitas*.
2. Facile cum terrâ copulatur, indeque à subterraneis in superterranea transit, scil. in resinas vegetabilium & pingued. animalium. Ex talibus enim, maximè oleis, statim oculis subjici potest.
3. Aversionem habet ab aquâ, ut & cum ea unitum reliquum aquæ commercium respuat; inde acidum vitriolicum aquositatis aliâs ap-

petens cum $\phi\lambda\omicron\gamma\iota\varsigma\omega$ unitum eam excludit, uti in sulphure videre est.

4. Uti sedem habet in Terra, sic in terream metallico-mineralem mixtionem transponi potest, quod quidem respectu terreæ hujus principii naturæ nemo negaverit. Exemplo sit reductio metallorum reguli, stanni, nec non genesis sulphuris. Alcalia enim cineres metallorum benè exustos nunquam reducant.

Præsentia hujus principii animadvertitur

a.) in metallis, unde malleabilitas, & mineralibus, ut sulphure, bitumine, petroleo, lithanthracibus, omnibusque concretis opacis.

β.) in superterraneis, ut

a) in aquis, unde maris sapor bituminosus, amaro-salfus, aquarum olida putrefactio.

b) in aëre, unde nebularum nidor, pluviarum foecunditas.

c) in vegetabilibus, e. gr. in resinis, pice, &c.

d) in animalibus, in pinguedine, sebo, &c.

Terra tertia.

A terreâ consistentia aliena videtur, quia metallis mollitiem ac elasticitatem largitur. At perfectè mixta metalla exactam mollitiem habent & ductilitatem, ab elastica corruptione immunia. Potius hæc terra indirectè in imperfectis metallis & salinis concretis elasticitatem sive volatilitatem causatur.

Hæc

Hæc terra $\phi\lambda\omicron\gamma\iota\varsigma\omega$ ut umbra corpori associatur, unde extra commotionis elasticæ statum cum homogeneis metallicis corpusculis in perfectum mixtum abit, quorsum calcinatio metallorum per diuturnam mediocrem candefactionem ab *Isaaco Hollando* instituta.

Terream hujus principii indolem adstruit

1. Metallorum & ipsius mercurii communi hoc principio abundantis siccitas.
2. Mercurii communis reductio in pulverem per se facta à *Becchero*.
3. Concretio mercurii cum salibus in solidam siccitatem.

Thes. IV.

Subterranea tendunt ad metalleitatem, metalla ad perfectionem, i. e. de simplicitate in majorem compositionem, è laxioribus in firmiorem mixtionem traduci apta existunt, e. gr.

1. E bolo communi & oleo lini fit ferrum, imo
2. aliud metallum pro diversitate terrarum.
3. Ex nobilioribus, accedentibus aliis subterraneis, fit transitus in nobilius metallum; Contra longè difficilius è nobiliore ignobilius parare.

Thes. V.

Has mixtiones ex his terris inter se & cum aqua monstrant tam mixtiones quam resolutiones naturales & artificiales.

Ex terris inter se *arte* prodeunt vitra variè tincta, Calces metallicæ destructiones & reductiones.

nes, fixorum volatilisationes & volatilium fixationes.

Natura paria præstat v. gr. in hæmat. rubricâ, granato est mixtio ferrea. Erubrica talis mixtio per spiritum salis extrahitur, ut nil nisi albus limus remaneat. Ita è lapidibus coloratis substantia colorificans extrahitur & in regulinam redigitur consistentiam.

Cadmia cum cupro coit in metalleitatem facile amalgamando cum mercurio ab hac iterum separabilis, immutatâ nihil terrestreitate; it. candescentibus orichalci foliolis ista terra avolat, remanente cupro in cinerum formâ.

In ferro sese terra vitrescens superflua associat, uti in primâ fusione hujus apparet, quam *Φλογισόν* in altera fusione additum secedere cogit. Ita

Cupro arsenicum immergitur in nitidum metallicum corpus, it. zincum zu dem *Princk Metall* per amalgamationem inde secernenda.

Terream indolem metallorum insuper demonstrat imperfectorum deductio in vitrum, quæ terrarum proprietas est, quæ vitra consortium omne cum metallis respuunt.

It. *Introductio terræ figentis* in mixtionem metall. & transitus imperfect. in perfectum.

Plumbum etiam litharg. minium, cineres, vitrum largitur.

Acidum Sulphuris pariter vitrescentiam subit, v. gr. in croco metallorum. Hic enim cum nitro detonatus dimittit spiritum nitri, & sal exhibet medium ex acido sulphuris & terra nitri alcalina constans.

Terra Φλογ. remanens paululum vitra metallica reddit obscura & fusiliora; unde quo magis
ex-

exuritur, ut in antim. diaphoret. reg. ad albedinem calcinato, eò maiorem diaphaneitatem, sed & difficultatem fusionis acquirunt. Inde etiam vitra commun. à resinosis fumis & humidis lignis, it. carbonibus fossilibus obscurantur.

Ochra Goslariensis, quæ à vitriolaceis aquis sub transitu per terras hæc, subtilem terram arrodentibus, & quod continent metallum abstergentibus, in hunc statum prorsus mineralem reducta est, cum ol. lini tractata sedimentum grave cupreum largitur.

Minera multe reperiuntur, ubi metallicis principiis sublatis cariosum iners recrementum relinquitur, *ausgähren/ auswitteren.*

Aquatilium animalium cadavera ad mineralem mixtionem prona reperiuntur ex principio secundo in his abundante.

Inde fluvii, ubi copia lignorum resinosorum vehitur, *Brand-und Bau-Holz geflößet wird/* arenæ auriferæ feraciores sunt aliis.

Mercurius ex regulo antim. cum sal. tartari, sal. ammoniac, acet. destillat. It. ex regul. sola longa digestionem. Accedit *Gebriana* Methodus &c.

Thes. VI.

Salia mineralia terrarum mineralium cum aquâ mixtione generantur.

In vegetabilibus salia sunt

1. *Nativa*, & quidem

α.) sic dicta *Essentialia* ex Decoctis vel succis vegetabilibus leniter evaporatis.

β.) *Alia*

β.) Alia illa, quæ in decoctione resinofam pinguem substantiam etiam solubilem reddunt; v. gr. Decoctum bellidis ex limpiditate obscuram & magis magisque densam & siccam induit indolem, it. è decocto ligni Guajaci inspissato prolicitum sal.

γ.) Acida illa & acido - austeram ex fructibus, foliis, stipitibus &c. it.

δ.) Amaratum etiam dulcia v. gr. succus sacchari in summam aciditatem ruit.

2. *Artificialia*, ut

- α.) ipsum vinum
- β.) acetum
- γ.) tartarus
- δ.) alcalia fixa
- ε.) alcalia volatilia.

Emineralibus

Nativa sunt

α.) Borrax cruda, cujus genesis abstrusa adhuc est, ex regul. antim. martial. scoriis in aëre relictis imitamentum acquirit, pariter in vitrum tenerum densum fusile.

β.) Acidum vitrioli & sulphuris; unde

a. Vitriolum, si cum cupro vel ferro jungatur; Limat. Martis cum sulphure mixta & humectata calorem concipit, candela autem accensa vitriolum largitur.

b. Alumen, si cum terra cretacea combinetur.

c. Sulphur; si terra secunda accedat, quod ars imitatur

Hoc

Hoc acidum univers. hæret etiam

1. *in aëre* ; unde lintea alcali saturata & aëri exposita exsiccantur in lanuginosam salinam mediam naturam.
2. *in aqua* ; unde alcali diutius cum aqua coctum & solutum salinæ enixæ indolis evadit, l. potius materia viscida in fundo remanet crySTALLIFANDA neutrius naturæ.
3. *in terra* , unde boli & luta ad spiritus nitri, salis destillandos adhibentur.

Terream hujus acidi naturam adstruit

1. Genesis sulphuris in matrice vitreo-terrea, limis, faxis &c.
2. Concrementa illa faxea (*Drüßen / Blumen / Flüsse*) quorum sulphuream indolem monstrat 1.) quod levi candescentiæ exposita luceant, unde phosphorus *Balduini*, 2.) foetor sulphureus, quem ex prima candescentia extracta & humectata spargunt.
3. Sulphuris fixatio per oleum vitrioli.
4. Olei vitrioli cum oleo Thereb. conversio in terram ficcam sabulosam.
5. Vitrum ex sulphuris & alcali socia fusione.

Thesin nostram porrò confirmant

- a. calcis vivæ cum aqua & arena induratio, vid. supr.
- b. gypsei lapides cum spiritu Nitri soluti & cum alcali in sal redacti largiuntur sal quasi vitriolicum.

- c. filices, qui, cum mucidi reperiantur, igne & aqua iterum solvi & emolliri possunt.
- d. calcis vivæ induratio per lacticinia.
- e. marmoris artificialis durities è gypso per mucida adminicula conflati.

γ.) Sal commune; Hujus

- a. Alcalina terra cum reliquis alcalinis conveniens differt acrimoniâ minore & quod cum acidis alia concreta formet. Terra illa in sublimatione mercurii dulcis remanens fixa hujus salis esse videtur.
- b. Acidum s. spiritus, in quo terra tertia mercurialis, per Aq. fort. destillatus nidorosus provenit, per bolum Boemicum oleosus, cum spir. vin. Rectificatiss. etiam oleum salis oleosam indolem induit.

Cæterum sal hocce iteratâ solutione & forti coctione in terram insipidam abit; flammam auget, & resolvitur in fumum, unde carbones sale imbuti diu candent & flammant; it. salis volatilis genesi confert, unde sal commun. putrescentibus adjicitur.

Fel vitri est terreo-salina substantia hujus salis saporem æmulans. Notetur hîc intimior salis hujus cum terreo-vitreâ portione connexio. Sal hoc latet in fodâ illâ longè plus hujus quam alcalini salis complectente.

- δ.) Nitrum nascitur in terra lutosa acido-minerali, quando ipsi aliquid putrescens admiscetur; nempe subtilis φλογισ̃ immixtione in acidum univers.

Salia in terram reduci posse monstrat

1. fermentatio, præsertim intensa & cita multas fæces producens, nempe siccas terreas ex priori falsedine.
2. putrefactio salinorum v. gr. aceti, leni calore promota multam dimittens terram.

III. Experimenta.

MEMBRUM I.

ALCALIA

a.) Fixa

- I. Genesin multi deducunt ab acido,
 - a.) quod plantæ acido copioso instructæ copiosum etiam largiantur alcali.
 - b.) quod si certum pondus nitri fixati cum spir. nitri in nitrum regeneratum abeat, iterumque cum carbonibus fixetur, illud notabile suscipiat augmentum. Quibus alii respondent, dubium an non simul cum copioso acido copiosum possideant alcali vegetabile. Et 2.) num augmentum accedat à carbonibus potius quam spiritu nitri.
- Imitari etiam quadantenus potest immixtio alcalium, si acida cum terris, macris creta cal-

caria combinentur, unde hæc concreta humiditatem ex aëre attrahunt. Differunt vero, quod principium salinum in mixtione suâ salvum maneat, quod in veris alcalinis destruitur; unde etiam effectus differunt, compositio cum sulphure & pinguedine, conflictus cum acidis, præcipitatio solutionum acidarum.

2. Vegetabilia viridia plus alcali largiuntur quam sicca. Ratio, ibi enim sal nitr. sub aquositate latius est expansum; hîc vero ablata hac magis in angustum coactum, ut minus dissolvatur, sed totum exhalet; unde vegetabilia solutione nitri imprægnata, itaque accensa plus largiuntur alcali, quam carbonum ustulatione prodit.

3. Solvit sulphur non ex latere acidî, nam levissimum acidum iterum præcipitat; sed imbibit totam substantiam.

4. Horum volatilifatio. Præter *Ludovici & Langelotti Beccherus* p. 314. *Concord. Chym.* ait: Rec. Spir. vitrioli, affunde tartaro calcinato, abstrahelento igne, rectifica, erit instar spir. urinæ; vid. seqq.

Idem succedit in præparatione tartari vitriol. *Tachen.* Solut. vitriol. & ol. tartar. destillantur in vesicâ bulliente calore; destillatum rectificatur ad dimidium, hocque repetitur, donec sal volat. magis magisque sese exerat.

Sic etiam hic tartar. vitriolat. satis volat. est, dum multa aqua solutus & coctus totus divaporat.

Ex eodem fundamento *Hoffmannus* sal volat. parat ex hep. sulphuris humectato, putrefactioni

ex-

exposito, unde odor volatil. oritur & destillatione sal volat.

E sale tartar. & ol. tart. foetido commixtis, & in loco tepido per aliquot menses asservatis, & tum per Retortam destillatis prolicit *Charras* sal tartar. volat.

5. Calcem vivam acido imprægnatam esse docet ipsius solutionis præcipitatio per oleum tartari per deliq.

Lixivio calcis vivæ si frustillatim inciatur sal volatile, præcipitatur substantia insipida neque volatilis amplius. Dubium tamen est, an calx viva pinguedinem salis volat. absorbeat, & mixturem salis volat. destruat; an verò terram subtilem præcipitet.

β.) Volatilia

1. Hæc concrescunt cum omnis generis acidis in similem substantiam, uti est sal ammoniac., quæ etiam speciales differentias possidet, licet nondum detectas. *Glauberus* commendat sal ammon. ex spirit. vitriol. & sal. urinoso. Possunt alia parari ex spirit. vitrioli volatili, ex spirit. l. fumo sulphuris, spirit. nitr. fix. & volat., spirit. viridis æris, acet. destillat. concentrat.; quorum diversitatem experimenta in metallicis præsertim comprobant.
2. Mixtio dissolvitur vel per nitrum vel calcem vivam vel continuatâ putrefactione, maxime in occluso celebratâ, ubi in consistentiam nitrosam abit; it. si magmatibus acido-pinguibus, acido cerevisiæ, tartari, remanentiis aceti destillati misceatur, vel succo berberum, cydoniorum, cumque his in putrefactione reponatur.

3. Differentiam horum salium alii negant, alii adferunt, v. g. *Beccherus*, *Boyleus* 1.) quod spir. sal. ammon. cum sal. tartar. paratus spirit. Vin. Rectif. præcipitet, quod non facit idem cum calce vivâ paratus. 2.) spiritus urinæ è limaturâ martis fuscâ tincturâ extrahat.
4. Depuratio à superflua oleositate fit vel per aquam, vel per spirit. Vin. Rectif. vel spirit. acid. vitrioli, nitri, salis commun. &c.
5. Sal ammoniacum cum nitro fustum flammam concipit (quod oleosam sulphuream substantiam in his salibus latere testatur,) cum puris verò salibus idem experimentum institui nequit; avolant enim antequam flamment.
6. Compositio hujus salis dissolvitur per alcalia fixa, calc. vivam, regul. antim. zincum, ferrum, hæmatit. cum tamen in fluida consistentia hæc concreta è spiritu salis præcipitet.
7. Quo sæpius præcipitatur hoc sal, maximè cum sale decrepitato, eò magis acquirit colorem aurantium.
8. Ex nitro & sale ammoniaco igne candescente oritur singularis ebullitio, fulguratio & novum compositum nitroso-salinum. Vapor receptaculo exceptus abit in liquorem corrosivum aurum solventem.
9. In destillatione salis volat. ex urinâ & fuligine cavendum, ne retorta justo plus impleatur, (sufficit dimidium) candente enim calore materia spumescit & transcendit retortam.

MEMBRUM II.

ACIDA

α. Vegetabilia.

1. Acidum in oleis expressis etiam latere putat *Hoffmannus*. Unde olea expressa diu cum alcali macerata commiscentur in sal neutrum. Dubium tamen, an non ab aëre generetur, cuius consursus necessarium supponit.
2. Acidum in tartaro prædominatur, unde solvit
 - α.*) Terras macras, cretam, corallia &c.
 - β.*) Salia volatilia alcalina, cum quibus in figuram crystallinam Nitro non absimilem abit.

Tartarus continet aliquid nitrosi, unde semel accensus tartarus flammam continuat, & in oculo etiam ardet, quod alia salia cum oleo mixta non faciunt.

Acidum tartari destillatione non secedit, sed prodit liquor terreus oleosus amarus.

Putrescit tartarus cum aquositate motui intestino per aliquot tempus expositus, item cum terris macris, creta, oc. cancror. &c. ubi notabilis copia salis volat. exsurgit.

Solvit tartarus limaturam martis, præcipitatur formâ limi à spir. vitrioli.

Crystalli tartari tritæ, si imbibantur forti aceto, leniterque exsiccentur, vinum paucâ portione in acetum vertunt.

3. Salia Essentialia per se non coagulantur, sed in decocto in formâ liquidâ manent, si leniter resiccentur, nascitur sal nitriforme, magis verò soli-

lidescentiam acquirunt per terras macras succis dulcibus injectas, vid. *Glauber. aus süßen Safft zu Zucker zu machen.* Continent hæc salia acidum cum oleo abundante, unde Saccharum destillatum fundit spiritum amarum oleosum, remanente paucio capite mortuo carbonario.

β. Mineralia.

I. *Acidum Vitriolicum Sulphureum*

1.) *Concentratum fixius* multum actualis sulphuris continere probatur, quia si spiritus sulphuris sæpè à floribus abstrahatur, remanet substantia liquida pauca, it. quia spiritus vitrioli debilis cum sulphure digestus, maceratus, acuatur & fortior evadit; vid. *Kunkel.*

2.) *Volatile* sive ex sulphure sive vitriolo paratum leni calore fervet & transtillat, imò libero aëri expositum evaporat.

Sapore vix vinum dilutissimum æmulatur.

Fendet ab hoc acido volatili puro *efficacia fontium soteriorum.*

Saturat tamen magnam copiam alcalium fixorum & volatilium, cum quibus in sal neutrum exigui saporis abit.

Evertit colores vegetabilium, unde rosas dealbat, & hinc differt ab acido fixo.

Usum affert vino in fermentando, cui durabilitatem conciliat.

Cum ferro, cupro format solutionem vitriolicam subtilem.

Transit hoc acidum in vitro amplo repositum (ut *Φλογισόν* motu aëris abripi possit) in acidum fixum.

3.) Fi-

3.) *Fixum* colores vegetabil. in rubrum cinnabarinum exaltat.

Species volatil. minerales arsenicum, sulphur, mercurium iterato abstractum fixat quodammodo & cum illis intimè coalescit.

Concrescit promptissimè cum alcali fixo tum volatili, terris macris, zinco, tutia, cadmia, ferro, cupro, mercurio.

Separatio ab his, & quidem volatili fixo fit sulphuris genesi, ab alcali volat. per tutiam, quod acidum imbibit, illudque liberat, cum tamen in ordine solutionis & præcipitationis contrarium contingat.

II. *Acidum Nitrosum*

1. *Fixum* seu *spiritus Nitri* multum superfluae aquositatis continet, quod probat copiosum phlegma prodiens in destillatione solutionis argenti, remanente siccescente substantiâ, scil. acido nitroso cum argento.
2. Sulphur non solvit, sed alterat & dealbat, maxime sulphur aurat. antimonii, solvit etiam oleum destillatum, & transit in amarorem & resinosa densitatem.
3. Dispersum esse per aërem probat 1. aquarum tonitruorum foecunditas. 2. adustio segetum. 3. collectio ex aëre objecto alcalico corpore maximè pinguedine imbuto, uti calx viva cum foecibus vini, muria fime-torum &c.
4. Nitri regenerati subtilior acrimonia, unde solutio decocta in vasis stanneis hæc denigrat, per calcem vivam obtunditur.

5. Nitrum promovet fusionem corporum $\Phi\lambda\omicron\gamma\iota\sigma\omega$ privatorum, ut vitrum, argentum, aurum &c. Aliorum vero impedit, stanni, ferri, cupri, reguli antim. quod impedimentum Nitri tollit sal comm.

In farinam redigitur (pro usu pyrobolico) si pauca aqua fervida solvatur, aqua lenius evaporatur sub perpetuâ Nitri agitatione.

6. Acidum hoc colores vegetab. exaltat in rubrum, largius additum subvertit.

7. Spiritus nitri ab ossibus vel corn. fit rubicundissimus, cum spir. salis ammon. abit in nitrum flavi coloris, consistentiæ non adeo firmæ, crucibulo candenti immissum flammam emittit, ex arenâ in retortâ vitr. destillatum abit in spir. acidum volatilem.

8. Spiritus Nitri cum oleis destill. inflammationem suscipiens paratur cum Nitro & oleo vitrioli nulla præposita aqua, unde admodum concentratus exit.

9. *Volatile, vel Spiritus Nitri volatilis* paratur tum per rimam vasis, tum additione arsenici. Cyanei coloris paratur è nitro cum spir. vitrioli volat. vel arsenico præposita aqua, uti & si vapores spir. Nitri è solutione zinci, ferri, cupri, exsurgentes capiantur.

III. *Acidum Salis communis.*

1. Hoc summè volatile est, unde repetita salis commun. solutione omni aciditas evaporat, remanente insipidâ terrâ.

2. Spir. volatilis paratur vel nudo igne & cum rimâ vasis è sale comm. & bolo, vel è spir. nitri & sale comm. vel fumans ex amalgamat. stanni
cum

cum mercur. sublimat. secundum *Libav.* & *Cassium*; it. ille ex temporaneus è sale comm. leviter humectato & ol. vitrioli, vid. *Stahlii Specim.*

3. Hoc sal aquositatis tenacissimum est & avidissimum; unde vegeto igne ad expulsionem opus est, & facile deliquescit, maximè super lignèâ tabulâ in cellâ repositum, quod etiam facit mercur. sublimat. super ferrea tabula.
4. Hoc acidum obnoxium est dispositioni in sal volat. urinosum, unde urina leviter inspissata salis commun. crystallos demittit, putrefacta vero nudum sal volat. exhibet.

MEMBRUM III.

De *TERREIS*, de quibus plura experimenta non inveni.

MEMBRUM IV.

SULPHUREA.

- I. Sulphur commun. diversa quantitate solvit mercurii ad VII, plumbi X, minus stanni, minus cupri, reguli antim. & ferri, promptissimè aggreditur mercurium, tum regulum antim. plumbum, stannum, cuprum, ferrum; quod maximè præcipitationes nobiliorum metallorum probant.

Alteratur ac alterat plumbum & stannum, minus cuprum, ferrum, antimon. cinnab. à quibus purè separari potest. Alterat nonnulla, quo minus à spiritibus acidis solvi possint, ut plumbum, stannum, cuprum, ferrum, minus mercurium, antimonium.

2. Fixatur sulphur, si ex hepate sulphuris per fortiora acida præcipitatur, uti & si ol. sulphuris à florib. sulphur. iteratò abstrahatur, speciatim per spiritum nitri.
3. Sulphur solvit olea, quibus iteratis abstractionibus inseparabiliter conjungitur.

ICHNOGRAPHIA
ANATOMIÆ

Nomenclaturam

OECONOMIÆ ANIMALIS

Tabulis Synopticis

exhibens.

ICHNOCERATA

AMOTAM

INCHICITAM

CECONOMIE AMMALIS

Tabulis Synoptica

exhibent.

Nomenclaturæ Anatomicæ

Tabula Prima.

Oeconomia Viscerum.

VISCERA sunt triplicis ordinis

I. VENTRIS INFIMI, quæ inserviunt

[I.] *Conservationi Individui*

& quidem

A. *Chylificationi* ac Digestioni:

Huc pertinent

a. *Ventriculus*; ubi notanda

1. Orificia duo dextrum & sinistrum
eorumque Sphincteres

2. Tunicae

extima à peritonæo

altera fibrosa

tertia nervea, ubi arteriæ pro glandulis;

quarta crusta villosa cum ejus glandu-
lis, plicis.

3. Vasa

arteriæ, à coeliaca

venæ, à Vena portæ, dictæ coronariæ,
itemque vasa brevia

vasa lymphatica.

4. Nervus à pari vago, distributus in ra-
mum externum & internum cum ple-
xu reticulari orificii sinistri.

β. *Intestina*; ubi notandæa. *Partes*

1. *Tunicæ* 4. ut in ventriculo.
2. *Glandulæ* miliares.
3. *Plicæ* intestinales s. *Valvulæ* conni-
ventes.
4. *Vasa Sanguinea*
arteriæ à ramo meseraico & coeliaco
venæ meseraicæ.
5. *Mesenterium*; cujus
membrana duplex
glandulæ
vasa & nervi.
6. *Venæ lacteæ* primi & secundi ordinis,
cum valvulis, cysterna, ductu thora-
cico, venæ subclaviæ inserto.

b. *Ordo*, vergit in*Tenuia*, uti est*Duodenum*, cujus
specialia suntductus pancreatici
& choledochi insertio.

arteriæ à ramo coeliaco

venæ à trunco venæ portæ superiore.

Fejunum.*Ileum*.*Crassa*; quæ sunt*Cæcum*, ubi valvula, processus vermi-
formis.*Colon*, ubi cellulæ, ligamenta.*Rectum*, cujus specialia sunt muscoli,
sphincter, vasa hæmorrhoidalia.

B. *Secretioni humorum*1. *Salivarium**Pancreas*; cujus

Structura è glandulis constat

Vasa Sanguifera sunt

arteriæ à ramo coeliaco utroque

venæ à Venæ portæ ramo sinistro.

Nervi à plexu hepatico ac intercostali.

Ductus excretorius major cum ramulis.

2. *Bilioforum*; ubi considerandum1. *Viscus preparatorium**Lien*; cujus partes sunta. *Tunicæ*

exterior à peritoneo

interior fibrosa.

b. *cellulæ membranacæ.*c. *glandulæ ovales racematim vasorum*
extremitatibus adhærentes.d. *vasa*

arteriæ à ramo coeliaco

venæ à Vena portæ

lymphatica copiosa.

e. *nervi, plexus lienaris.*2. *Ipsum Secretorium viscus**Hepar*; ubi notandaα. *Sinus 3.*

pro pyloro

vesicula fellis

vena cava.

β. *Tunica tenuis à peritonæo.*γ. *Ligamenta 3.*

suspensorium

à peritonæo productum

à cartilagine ensiformi.

δ. Sub-

δ. Substantia, constans è glandulis conglomeratis, ramis venarum adherentibus.

ε. Vasa

1. sanguifera

venæ à trunco venæ cavæ & portæ.
arteriæ, rami cœliaci.

2. lymphatica copiosa

3. excretoria bilis, ubi

ductus hepaticus cum multis radicibus

ductus hepatico-cysticus

cystis fellea; cujus partes

Tunicæ 3.

1. Vasculosa.

2. Muscularis duplicis ordinis,
è fibris longitudinalibus &
annularibus.

3. Nervosa è crusta mucosa &
glandulis.

Vasa

sanguifera

arteriæ à R. cœl. & hep.
venæ à Vena Portæ, cysticæ gemellæ dictæ.

Nervi à ram. hep.

ζ. Nervi hepatici, paris intercostalis
fibrarum magnum fasciculum formantes.

3. *Seroso-Urinosorum*: sunt

Renes; cujus partes sunt

a. Tunicæ 2.

exterior adiposa à peritonæo.
interior.

b. Sub-

- b. Substantia, quæ est
vasculosa, dicta carunculæ papillares
glandulosa
fistulosa membranacea, abiens in
pelvim &
ureterem.
- c. Vasa sunt emulgentia
arteriæ ab aorta
venæ à cava
præterea
adiposa.
- d. Nervi, plexus renalis à trunci inter-
costalis & lumbarium ramulis.
- e. *Vesica urinaria*; cujus
Tunicæ 3.
exterior communis à periton.
media fibrosa
intima nervosa cum crusta mucosa.
Ureterum insertio per obliquum quasi
valvulosa.
Musculus Sphincter.
Urethra; Ejus
Vasa sanguinea ab hypogastricis &
hæmorrhoidalibus internis &c.
Nervi à plexibus pelvis.

[II.] *Conservationi Speciei inservientia visce-
ra Abdominis.*

A. *Genitalia Virilia.*

1.) *Testes*; ubi notandæ

a. Tunicæ

communes 2.

externa scrotum, cum ejus septo,
interna darton.

propriæ

vaginalis, five processus periton.
rubra à musculo cremastere
albuginea.

b. Substantia vasculosa.

c. Vasa, sunt *semen*

1. *Preparantia*

arteriæ ex aorta

venæ, dextra è cava

sinistra ex emulgente, abe-
untes in
corpus pampiniforme & pyra-
midale.

2. *Deferentia*; sunt

Epididymis

deferens M. Quorum

vasa

nervi

à spermaticis.

3. *Excipientia* & Continentia

vesiculæ feminales: harum

cellulosæ cavitates ab anfractuosa
contorsione.

terminus cum

caruncula valvulari

capite galli gallinacei

prostatis, quorum

substantia glandulosa

ductus excretorii.

vasa ab hypogastricis & meserai-
cis inferioribus.

nervi à plexibus pelvis.

4. *Eja-*

4. *Ejaculantia*, sunt*Penis*, hujus

Partes

communes sunt

tunicæ

cuticula, cutis & panniculus
carnosusvasa sanguinea ab hypogastricis
nervi à plexibus pelvis
musculi, duo paria.

propriæ

corpora nervosa

septum membranofum

substantia spongiosa

glans

præputium & frænum.

d. vasa lymphatica.

e. nervi à plexibus pelvis & 2. pari lum-
borum.B. *Genitalia muliebria*1. *Præparantia*; ubi

a. Vesiculæ five Ova.

b. Vasa sanguinea ab aorta & cava
exeuntia.c. Nervi à pari vago & è medulla
ossis sacri.

d. Vasa lymphatica.

e. Ligamenta

latum,

tubæ Fallopiianæ.

f. Tunicæ

communis à peritonæo
propria.

2. *Deferentia*

Tubæ Fallopiianæ

Tunicæ 2.

exterior productio membranæ uteri
externæinterior processus membranæ uteri
nervosæ.

Fimbriæ.

3. *Retinentia*, sunt*Uterus*; hujus

1. cervix arcta figuræ glandis virilis.

2. fundum pyriformis figuræ.

3. vagina; Cujus

interiora sunt

tunica

interna nervosa

externa membranacea fibrosa

rugæ plures

musculus sphincter

meatus sive pori humorem stillantes.

exteriora

pudenda, ubi

vulva seu fissura magna

labia cum fræno

pubes seu mons veneris

clitoris; cujus

substantia è corporibus ner-
voso-spongiosis cum septo.

glans cum præputio

musculi

nymphæ

orificium vaginæ

claustrum virginale, hymen, cir-
culus membranaceus.

4. tunicae

prima à peritonæo

secunda fibrosa musculosa

tertia nervosa cum osculis vasorum.

5. ligamenta

lata 2. rotunda 2.

6. vasa

sanguinea ab hypog. & hæmorrhoid.

lymphatica.

7. nervi.

II. MEDII VENTRIS VISCERA sunt I.

A. *Propria* sexui fœminino*Mammæ*; ubi notandæ

papillæ cum areolis

substantia glandulosa

vasa sanguifera, à subclaviis, intercostalibus, & thoracicis profecta.

nervi à 5. pari spinali, plexu claviculari.
tubuli lactei.B. *Communia* utrique sexuia. *Organa respirationis*1.) *Aspera arteria*; cujus partes sunt

1. caput sive larynx, Cartilagines

notabiliores cum glandulis

thyroides sive icutalis

cricoides sive annularis

arythenoides sive guttalis

epiglottis cum glandulis.

innominatæ inferiores.

2. truncus è cartilaginibus uniformibus

ad 20. harum

membrana

1. communis laxa

2. col-

2. colligans cartilagine
posterior carnosâ
anterior tendinosâ
3. glandulosâ vasculosâ
4. interna fibrosâ.
3. bronchi, divisi in ramos 2. Maj. plures-
que minores, desinentes in vesiculas.
- 2.) *Pulmones*; ubi notanda
 - a. substantia cellulosa & glandulosa
 - b. membrana exterior
 - c. vasa sanguinea
propria arteria & vena pulmonalis
comm. ex aorta & cava prodeuntes,
vena & arteria bronchiales.
 - d. vasa lymphatica.
 - e. lobi 2. Maj. & plures minores, adhæ-
rent utrinque
Pleura, hujus notanda
duplicatura recipiens
venam azygos, arterias & nervos
intercostales.
foramina pro transitu gulæ,
venæ cavæ, nervi vagi.
vasa sanguinea ab intercostalibus,
mammariis & diaphragmaticis.
nervi ab intercostalibus.
 - f. divisio per
Mediastinum, cujus
vasa sunt vel
communia à mammariis & diaphrag-
maticis superioribus
propria è trunco aortæ & cavæ.
nervi à stomachicis & diaphragmaticis.
vasa lymphatica.

- 3.) *Diaphragma*; Cujus notanda
a. substantia musculosa & tendinosa
b. musculi 2.
c. membranæ

superior à pleura
inferior à peritonæo

- d. foramina pro transitu venæ cavæ,
œsophagi, nervi intercostalis

- e. vasa sanguinea

arteriæ ab aorta, cœliaca, subclavia
venæ à vena subclavia.

- f. nervi à pari vago & intercostali.

β. *Organa motus sanguinis*

Cor, ubi notanda

- a. membranæ & integumenta

crassior pericardium habens

vasa à mediastinis & diaphragmaticis

superioribus, inferius à phreneticis

nervos à pari vago.

tenuior adiposa.

- b. ventriculi, dexter & sinister, septo distincti cum columnis & sulcis.

- c. vasa sanguinea quæ sunt vel communia aliis partibus

vena cava & pulmonaris

arteria aorta & pulmonaris cum valvulis.

propria coronaria.

- d. auriculæ 2.

- e. substantia musculosa è fibris rectis spirali-
ralibus.

- f. nervi à pari vago, plexus cardiacus.

- g. vasa lymphatica.

- h. foramen ovale.

III. VENTRIS SUPREMI viscera, sc.

*Capitis, quæ visuntur vel magis**a. Intra cranium; ubi sunt partes**a. Communes**Meninges*

dura, cujus nota

duplicaturam lamellatam

processus sinuosos

sagittalem

laterales 2.

quartus sub sagittali una cum ramis.

media arachnoides

tenuis.

Arteriæ

carotides in ramum anteriorem, latera-

lem & posteriorem distributas

vertebrales.

*b. Propriæ**1.) Cerebro; cujus*

substantia duplex

1. corticalis & glandulosa

2. medullaris, abiens in corpus callo-

sum; hic

a. ventriculi cerebri

b. corpus striatum

c. plexus choroidalis cum alis

d. fornix

e. septum lucidum.

2.) Cerebello; Cujus

a. Substantia duplex.

b. Processus Vermiformis.

c. Pedunculi.

d. Pons Varolii.

3.) Me-

3.) *Medulla oblongata*

a. Substantia tubulosa

b. Protuberantiæ

annularis

fornix cum vulva

thalami nervorum optidorum

nates & testes cum ano & ventriculo
quarto.

glandula pinealis.

c. *Nervorum* paria 10.1. *Olfactorium* cum processibus papillaribus.2. *Opticum* ; ubi infundibulum & glandula pituitaria.3. *Oculos motorium*.4. *Patheticum*.5. *Divisum & gustatorium*.6. *Gustatorium*.7. *Auditorium*.8. *Vagum*.9. *Linguae motorium*.10. *Intercostale*.B. *Extra cranium**Medulla spinalis*

Integumenta, meninx dura, arachn. pia.

Arteriæ ab aortæ cervicali.

Venæ, sinus vertebrales, rami à vena cervicali sine pari.

*Organa sensuum*1. *Nasus* ; cujus partes

a. Dorsum spina orbiculus

b. Alæ pinnae

c. Cartilagine 5.

d. Muscu-

- d. Musculi dilatantes, 2. paria.
constringentes 2. par.
- e. Vasa sanguinea
arteriæ, rami carotidis
venæ, venæ jugularis.
- f. Vasa excretoria, ductus puncti
lacrym. & Stenon. è gland.
- g. Nervi olfactorii 1. par.
motorii à 5. par.
- h. Glandulæ in tunica narium.
2. *Oculi*; ubi
- a. glandulæ
caruncula lacrym. & innom.
- b. tunicæ
adnata
cornea
uvea à qua iris pupillam cingens.
retina
propria crySTALLINA & vitrea.
- c. humores
aqueus
vitreus
crySTALLINUS.
- d. vasa sanguifera à carotide & jugulari,
ductus serosi Nuckiani.
- e. nervi visorii, motorii, pathetici.
- 3.) *Aures*, cujus partes sunt vel
- Externæ
auricula, ubi ala, lobus, helix,
capreolus &c.
anthelix scapha
concha
tragus, antitragus
cartilago.

Internæ

meatus auditorius ; ubi tunica
glandulosa, tympanum.

concha, ubi ossicula malleus, incus,
stapes, os orbiculare, cum mu-
sculis

labyrinthus

cochlea , ubi fenestra rotunda &
ovalis

vasa sanguinea à carot. & jugul.

nervi olfactorii & motorii à 5. & 6.

4.) *Lingua*: Cujus

Sulci

Glandulæ

Papillulæ

Nervi & vasa

Musculi; vid. Oecon. Musc.

*Tabula Secunda.***Systema Arteriarum.**

ARTERIÆ corporis humani duæ sunt

I. **AORTA** divisa in ramificationes

a. *Superiores* supra cor scandentes, quæ
sunt vel

Dextra

Carotis

Subclavia, è qua prodeunt
inferius intercostales, mammaria
superius cervicalis

Sinistræ

1. *Carotis*

interna dispersa per duram ma-
trem, oculos, aurem internam,
cerebrum

externa divisa in 4. ramos ad fau-
ces, linguam, labia, tempora,
musculos colli & capitis.

2. *Subclavia* cum ramis intercostali-
bus, mammaria, cervicali, spinali.
Fit post

3. *Axillaris* dispersa in ramum

Minorem, ubi

scapularis externa

brachialis

Majorem, abit hæc in

humero in

scapularem internam

tho-

thoracicam
propagines & musculos
humeri.

in cubito in

Ramos duos superiorem, &
inferiorem, qui duplex.

b. Inferiores: sunt hæ

1. *Bronchialis*

2. *Intercostales* ad 10. in uno latere

3. *Diaphragmaticæ*

4. *Cæliaca.* Est hæc vel

dextra, ubi

gastrica dextra

epiploica dextra

pancreatica

duodena

cystica

hepatica.

sinistra, ubi

gastrica

epiploica

gastro-epiploica

pancreatica

splenetica.

5. *Meseraica superior*

6. *Renales*, ubi atrabiliaria & adiposa

7. *Spermatica*

8. *Lumbares*

9. *Meseraica inferior* cum hæmorrhoidali interna.

10. *Sacra*

II. *Iliaca*

interna, è qua

venæ umbilicales foetus
hypogastrica, distributa per vesi-
cam, intestinum rectum, ge-
nitalia, musculos vicinos.

externa, quæ dividitur in

epigastricam ad exteriora abdo-
minis tendentem & cum
mammariis conjungendam.

cruralem, quæ abit in truncos M.
internam & externam.

poplitæam
furalem.

II. PULMONALIS, abit in

Duos ramos majores

Multos minores pro ramificatione
bronchiorum.

*Tabula Tertia.***Oeconomia Venarum.**

VENÆ corporis humani sunt

I. CAVA, quæ dividitur in ramum

A. *Superiorem*, abeuntem præter coronari-
am, azygos & bronchiale in
Subclaviam dextram & sinistram.

In utraque deprehenduntur in parte
Inferiore

diaphragmatica
intercostales superiores
mammaria
muscula inferior

Superiore

jugularis ex- & in-terna, ubi
sinus cerebri, sagittal. &c.

cervicalis

muscula superior

scapularis in- & ex-terna.

Axillarem sectam in ramum

Superiorem min. cephalicum

externum, ubi salvatella

internum, ubi mediana

Inferiorem, ubi

Thoracica & 3. rami Maj.

interior

profundus divisus in 2. ramos

externos pollicis, indicis, &

medii: internos medium,

annularem, cum anasto-
mosi tangens.

tertius & maximus dicitur

Vena subcutanea in 2. ra-
mos dispersa, alter for-
mat medianam.

B. Inferiorem; ubi

Diaphragmatica

Hepatica in 3. R.

Lumbares superiores

Atrabiliariae

Adiposae

Emulgentes

Spermaticae

Sacra

Iliaca

interna hypogastrica cum hæmorrh.
extern.

externa

epigastrica

cruralis

interna minor ubi saphæna

externa M. Unde prodeunt

ischiatrica superior m.

muscula inf.

poplitæa.

furalis

ischiatrica M.

II. VENA PORTÆ. Divisa in truncam

Superiorem, ubi

Rami 5. hepatici stricte dicti M.

Cysticæ gemellæ

Gastrica dextra

Duodena

Umbilicalis

Inferiorem

sinistrum, è quo prodit

hæmorrhoidalis interna

stomachales cum gastrica superiore

Venas coronarias formantes.

epiploicæ sinistræ

gastro-epiploicæ

gastrica

gastro-epiploica dextra

meseraicæ M. 3. in multos minores
abeuntes.

III. VENA PULMONALIS in varios ramos dispersa.

*Tabula Quarta.***Oeconomia Nervorum.**

NERVI è medulla spinali secedunt vel

I. INTRA CRANIUM. Sunt paria 10.

1. *Olfactorii*, ubi notandus processus papillaris cum cavitate.

2. *Optici*, ubi coalitus

3. *Oculorum motorii*.

4. *Pathetici*, musculis trochlearibus inserti.

5. *Divisi*, in ramos duos

Prior sub dura matre nervo 6. par. inferitur, tendit ad gingivas, palatum, item sub triplici ramificatione per oculi orbitam ad nares, musculos frontis, masseterem, palpebras, labium superius.

Posterior tendit ad parotides, musculos alares, masseteres, maxillam inferiorem, linguam & partes sublinguales.

6. *Gustatorii*

7. *Auditorii*; quorum duo sunt rami

Unus ad os petrosum tendens

Alter ad musculos ossis hyoidis, linguæ, narium, labii, frontis.

8. *Vagi*: Unde prodeunt

1. Plexus gangliiformis circa cervicem secedens.

2. Plexus thoracicus, dispergens ramulos ad cor: Unde m. sunt nervi recurrentes ad musculos laryngis, venam pulmonariam.

3. Ple-

3. Plexus cardiacus dispersus per cor,
arteriam pulmonalem. Hinc
discedunt

Nervi ad pulmones & ventriculum;

Ramus duplex ad ventriculum
tendens.

9. *Linguae motorii*

10. *Intercostales*. Exinde prodit

1. Plexus gangliiformis

2. Nervi ad gulæ sphincterem, œsopha-
gum, asperam arteriam, subclaviam.

3. Plexus intercostalis; unde nervi ar-
teriæ cervicalis.

4. Truncus vertebralis cum internodiis
& furculis pluribus ad os sacrum
usque protensus; ubi descendit

Ramus mesentericus, constituens

Plexum abdominis

lienarem

hepaticum

renales

mesentericum M.

unde

nervi ad

aortam &

ovaria.

pelvis 2. parvi.

II. EXTRA CRANIUM descendunt paria 30.

E quibus sunt

1.) *Cervicis* 7.

1. Pro musculis capitis & aure externa.

3. 4. Pro musculis colli, capitis, scapulæ.

2. 5. 6. 7. format præter diaphragmati-
cum, cum

Thoracis pari 2. 3. è p. 12.

Brachiales, quorum rami

1. brevissimus pro cute & musculo deltoide,
2. musculo bicipiti insertus abit in 3. partes, & per cubitum ad pollicem tendit.
3. à musculo brachiaeo ad extremum manus protendit.
4. crassus divisus in ramum radialem & cubitaum
5. cubitalis, in ramum fatiscens internum externum ad radium & carpum porrectum.
6. brevis ad cutem & panniculum carnosum tendens

2.) *Thoracis* 4. 5. &c. disseminantur ad musculos intercostales, abdominis, pleuram.

3.) *Lumborum* 5. paria

1. ad partes inferiores diaphragmatis
2. ad partes spermaticas
3. 4. 3. format

Nervos *crurales*. Sunt paria 6.

1. pro musculis femoris
2. pro genu & partibus exterioribus
3. cum 4. 5. 6. evadit omnium maximus nervus, qui ad musculos tibiae directus abit in poplite in ramum internum pro musculo pedis digitorum externum musculis fibulae inservit.

*Tabula Quinta.***Systema Osteologicum.****OSSA** sunt vel**I. CAPITIS, & quidem****1. Cranium, quod habet ossa***Propria*Frontis; ubi sinus 2. foramina 3, pro-
cessus

Sincipitis; ubi sulci arteriarum.

Occipitis; ubi sinus 3. processus 2.

Temporum; ubi sinus 2. processus 3.

externi 2.

maxillaris sty-
loides, os ju-
gale.internus os petro-
sum cum ossi-
bus auditus.foramina propria
4. & communia.*Communia*

Basilare sive Cuneiforme, ubi.

processus aliformis, sella turcica

foramina propria 5. pro nervis opti-
cis, carotidib.

communia cum osse petroso 2.

cribrosum sive ethmoides, ubi crista
galli**2. Maxilla**

Superior

ossa 9. paria 4; 9. 10. palatum for-
mat; 11. vomer est.

Inferior

processus 2. five cornua
foramina 4. Adde

Dentes incisores
caninos
molares

Os hyoides five bicornue.

II. TRUNCII ossa sunt

1. *Sternum*, conflatum ex ossibus 3.
superiore, ubi sinus 2. utrinque
medio, ubi sinus 4.
infimo, ubi cartilago ensiformis

2. *Costæ*

veræ 7.

spuriæ

} cum processibus

3. *Scapula*; ubi notatur
dorsum, spina, basis
intercapulia, anguli 2.
processus 3. ut acromium, coracoides,
cervix.

4. *Clavicula*.

5. *Spina* five *Rachis* continens
vertebras

a. veras

colli 7. 3. notabiliore atlas, dens
dorsi 12.

lumborum 5.

In singulis notantur

Processus 7.

superiores 2.

inferiores 2.

transversi 2.

posterior 1. five spina.

b. fou-

b. Spurias

os sacrum cum 6. ossibus, cum for-
ram. 10. coccygis è 4. ossibus.

6. *Os coxæ* sive innominatum

Ileum, ubi

spina, dorsum, costa.

Ischium, ubi acetabula, supercilium.

Pubis, ubi pelvis.

7. *Ossa artuum**Manuum*

Humeri, ubi caput, processus 2. sinus 3.

Cubiti, & quidem

Ulnæ, ubi processus & sinus

Radii, ubi caput duplex, sinus 2.

Manus, ubi carpi ossa 8. metacarpi 4.
digitorum triplicis ordinis cum
nodis.

Pedum

Femoris, ubi processus 3. superiores,
collum & trochanter uterque;
inferiores 2. cum sinu & patella

Tibiæ, ubi

Canna, cujus spina, sinus 4. mal-
leolus

Fibula cum malleolo externo.

Pedis, divisa in

Tarsum, & hoc in talum, calcem,
os naviculare, cuboides, & 3.
innominata.

Metatarsum ex ossibus 5.

Digitos 12. cum ossibus sesamoi-
deis 12.

*Tabula Sexta.***Oeconomia Musculorum.****MUSCULI** sunt vel
I. CAPITIS*communes*

flexores mastoidei & recti interni
 extensores splenii, complexi, recti M. & m.
 abductores obliqui inferiores & superiores.

proprii

1. *Faciei, frontis*, temporalis, auriculam
 attollens & abducens.

palpebram claudens & attollens

nasum dilatans & constringens.

labium attollentes 2. & constringen-
 tes, deprimentes biventer.

maxille buccinator, masseter,
 labiorum gracilis.

2. *Oculorum* attollens, deprimens, addu-
 cens, abducens, trochlearis, obli-
 quus.

3. *Linguae* sterno hyoideus, coraco hyoi-
 deus, stylo hyoideus, genio hyoi-
 deus, genioideus, digastricus,
 genioglossus, basioglossus, cerato-
 glossus, styloglossus, myloglossus.

4. *Pharyngis*

dilatantes 3. paria

cephalo-pharyngæum

sphænopharyngæum

stylo-pharyngæum.

constringens unus
œsophagæus.

5. *Laryngis* sunt
sterno-thyroideus
crico-thyroideus anticus & lateralis
crico-arythænoides
arythænoides.

II. TRUNCI musculi sunt

1. *Colli* motores
antrorsum scalenus & longus
retrorsum scalenus, transversalis, spinatus.

2. *Thoracis*
dilatorii sunt subclavius, intercostales
externi, serrati postici & anticus M.
constrictorii sacrolumbus, triangularis,
intercostales interni 22.

3. *Scapulae*, quam movent
sursum levator, sive patientiæ
antrorsum serrator min. anticus
retrorsum trapezius, rhomboides
deorsum serratus M. anticus.

4. *Abdominis* oblique descendens & ascen-
dens, recti, pyramidales, transversi.

5. *Lumborum & dorsi*
flexorii quadrati
extensorii longissimus dorsi, facer, semi-
spinatus.

6. *Ani* levatores & sphincter.

III. ARTUUM musculi sunt vel

A. *Superiorum*

1. *Humeri* ducentes
antrorsum deltoides, coracoideus
introrsum pectoralis

retrosum latissimus dorsi, subscapularis rotundus M. & m.

extrorsum infra spinatus, supraspinatus, cum deltoide, latissimo dorsi, & rotundo m.

2. *Cubiti* & quidem

1.) *Ulnæ*

flexores biceps, brachialis internus
extensores longus, brevis, brachialis externus, anconæus.

2.) *Radii*

pronatores rotundus & quadratus
supinators longus & brevis.

3. *Manus*

flexores interni, cubitalis & radialis
extensores externi, cubitalis & radialis.

4. *Digitorum*

communes perforans, perforatus, extensor M. interossei, longus & brevis
proprii indicator, auricularis extensor, pollicis flexor, extensor, thenar, antithenar, hypothenar.

B. *Inferiorum*

1. *Femoris* moventes

antrorsum psoas, iliacus.

retrosum glutæi 3.

introrsum triceps

extrorsum trigemini, pyriformis, quadratus.

in gyrum obturator in- & ex-ternus.

2. *Tibiæ*

flexores biceps, semimembranosus, semitendinosus, gracilis

ex-

extensores rectus, vasti in-& ex-terni,
cruræus
adductores sartorius
abductores membranofus, & popli-
tæus.

3. *Pedis*

tarfi & metatarfi motores
antrorsum tibiæus & peronæus
antici.
retrorsum gastrocnemii 2. sive
furalis & solæus, plantaris.
introrsum tibiæus posticus.
extrorsum peronæus posticus.

4. *Digitorum*

communes

antrorsum perforans & perforatus,
lumbricales.
retrorsum extensor M. & m.
extrorsum interossei interni 4. &
externi 4.

proprii

pollicis flectens, extendens, abdu-
ctor
minimi digiti abductor.

Adenologia

passim dispersa legitur

unde

Tabula Specialis

opus non est.

Carl, Johann Samuel,

Ichnographia praxeos clinicae

Bundinga 1722

Path. 220

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10471213-9

VD18 14417308-001